

ÖSSZEGZŐ TANULMÁNY
az elkészült térségi turisztikai adatbankról

A segédletet készítette:

Elycon Tanácsadó és Szolgáltató Kft

Bevont szakértők:

Kaltenecker Andrea

Hégely Péter

Kovács Péter

2012

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

www.umvp.eu

Tartalomjegyzék

I.	Bevezetés	4
II.	A „LegyenNekedIsPincéd.hu” weboldal bemutatása a web fejlesztő ismertetése alapján	5
	a. A Strázsahegyi Pincekataszter	6
	b. A Térségi Turisztikai Adatbázis	7
	c. Az oldal kiegészítő elemei	9
	d. A LegyenNekedIsPincéd.hu oldal háttérrendszerei	10
	e. Összefoglalás	11
III.	Környékbeli települések fejezet ismertetése	12
IV.	Rendezvények fejezet ismertetése	13
V.	Látnivalók fejezet ismertetése	15
VI.	Aktívan a környéken fejezet ismertetése	17
VII.	Civilek a térségben fejezet ismertetése.....	19
VIII.	Szállás és vendéglátóhelyek ismertetése	21
IX.	A térségi turisztikai kiadványok ismertetése	23
	a. Kistérségi kiadvány.....	23
	b. Térségi rendezvénynaptár	24
	c. Térségi turisztikai térkép.....	25
X.	Az adatbank fenntartása, és további fejlődési lehetőségek	26
XI.	Összegezés.....	27

Mellékletek

1. sz. melléklet: Környékbeli településekről feltöltött információk	29
1.A. sz. melléklet: Bénye	29
1.B. sz. melléklet: Csévharaszt	31
1.C. sz. melléklet: Ecser	32
1.D. sz. melléklet: Gomba	35
1.E. sz. melléklet: Gyömrő	38
1.F. sz. melléklet: Káva	41
1.G. sz. melléklet: Maglód.....	42
1.H. sz. melléklet: Mende	46
1.I. sz. melléklet: Monor	47
1.J. sz. melléklet: Monorierdő	53
1.K. sz. melléklet: Nyáregyháza	55
1.L. sz. melléklet: Péteri	59
1.M. sz. melléklet: Pilis	60
1.N. sz. melléklet: Süllyáp	64
1.O. sz. melléklet: Tápiószecső	67
1.P. sz. melléklet: Úri	69
1.Q. sz. melléklet: Üllő	69
1.R. sz. melléklet: Vasad	71
1.S. sz. melléklet: Vecsés	72

2. sz. melléklet: Települési táblázatok	74
2.A. sz. melléklet: Bénye	74
2.B. sz. melléklet: Csévharaszt	76
2.C. sz. melléklet: Ecser	78
2.D. sz. melléklet: Gomba	85
2.E. sz. melléklet: Gyömrő	96
2.F. sz. melléklet: Káva	112
2.G. sz. melléklet: Maglód.....	117
2.H. sz. melléklet: Mende	120
2.I. sz. melléklet: Monor	125
2.J. sz. melléklet: Monorierdő	141
2.K. sz. melléklet: Nyáregyháza	144
2.L.a. sz. melléklet: Péteri	146
2.L.b. sz. melléklet: Péteri rendezvények	148
2.M.a. sz. melléklet: Pilis.....	152
2.M.b. sz. melléklet: Pilisi rendezvények	159
2.N. sz. melléklet: Süllyás	161
2.O. sz. melléklet: Tápiószecső	168
2.P. sz. melléklet: Úri	173
2.Q. sz. melléklet: Üllő	175
2.R. sz. melléklet: Vasad	179
2.S. sz. melléklet: Vecsés	183
3. sz. melléklet: Civil szervezetek	190

I. Bevezetés

A Monori Borút Egyesület 2009-ben pályázatot nyújtott be az EMVA Leader pénzügyi alapjára, a 1004539 azonosító számú „Térségi turisztikai adatbank létrehozása” célterületre. A térségi turisztikai adatbank a Strázsa-Felső Tápió Vidékfejlesztési Nonprofit Kft. illetékességi területén működő turisztikai szolgáltatók, illetve az általuk nyújtott szolgáltatások ingyenesen hozzáférhető adatbázisa.

A pályázati kiírással összhangban a támogatott projektötlet célja a térségi turisztikai adatbank létrehozásával olyan marketing tevékenység kifejtése volt, amely növeli a térség turisztikai ismertségét, növeli a látogatottságot és a turisztikai vonzerőt. Az adatbank mellett a pályázati felhívás a monori Strázsahegyen található pincék ingatlankataszterének elkészítését (külön tanulmányban ismertetve) is beemelte támogatható tevékenységként. Így került benyújtásra az az átfogó projekt, amelynek keretében elkészült a strázsahegyi pincekataszter, illetve a térségi turisztikai adatbank.

Az ismeretanyag megjelenítése elsősorban webes felületen (www.legyennekedispinced.hu) történik, de a projekt szerves részét képezik a témához kapcsolódó nyomdai termékek (3 féle térségi kiadvány és 12 különböző képeslap) is, melyek terítése már megkezdődött az érintett településeken. Napjainkban a települések turisztikai vonzótényezői még kevésbé ismertek, ezért az elkészült adatbázis hosszú idők óta meglévő hiányt pótol. A térségi turisztikai adatbank a Strázsa – Felső-Tápió helyi közösség, illetve a Monori kistérség településeire készült el, amely mindösszesen 19 települést érintett.

E tanulmány a módszertani alapelvek (jelen munkát megalapozó szakmai tanulmány/segédlet az adatok gyűjtéséről és rendszerezéséről) alapján összegyűjtött és rendszerezett adatokról (mellékletekben bemutatott) nyújt áttekintést településenként és térségi szintű áttekintő statisztikák elemzésén keresztül, emellett foglalkozik a létrehozott adatbázis fenntarthatóságának, karbantartásának, illetve esetleges továbbfejlesztésének lehetőségeivel is. A tanulmányban bemutatásra kerül az elkészült weboldal, illetve a térségi nyomdai kiadványok is röviden ismertetésre kerülnek.

Fontos megjegyezni, hogy az elkészült adatbank bármikor bővíthető újabb elemekkel, illetve könnyedén módosíthatók az egyes feltöltött rekordok. Tekintettel arra, hogy az adatbázis központi eleme Monor, így mindenképp igyekeztünk a legátfogóbb információkat begyűjteni és megjeleníteni e településről, prioritását tekintve a többi település felett áll, de természetesen törekedtünk arra, hogy a többi településről is a lehető legátfogóbb információs bázist állítsuk össze.

Jelen dokumentum az elkészült weboldal struktúrájával összhangban ismerteti az adatbank elemeinek összegzését (II. b. fejezet tematikája alapján). Tekintettel arra, hogy a Strázsahegyi Pincekataszterrel – mely a weboldal másik fő része – egy másik tanulmány foglalkozik, így az itt részletesen nem jelenik meg csak a II. fejezetben van rá utalás.

II. A „LegyenNekedIsPincéd.hu” weboldal bemutatása a web fejlesztő ismertetése alapján

A LegyenNekedIsPincéd.hu (legyennekedispinced.hu) weboldal elkészítésének célja a Monor legfőbb turisztikai célpontjaként a város kultúrájába szervesen beágyazódó Monori Pincefalu bemutatása, az ott található több száz borospince adatainak közkinccsá tétele, az ott pincét vásárolni, borászkodni szándékozók helyzetbe hozása és döntésük megkönnyítése, valamint ehhez kapcsolódóan a Monori Kistérség kulturális eseményeinek, látnivalóinak, egyéb turisztikai célpontjainak bemutatása volt.

A weboldal e célok mentén két fő pillérből épült fel, elsőként a 2011. évben kifejlesztett Strázsahegyi Pincekataszter projekt mentén, amely a pincefaluban található valamennyi ingatlan rendszerezését, adatainak rögzítését, és adatbázisba szervezését foglalta magában. Erre az adatbázisra épült az oldal első pillére: amely a pincék adatainak webes közzétételét, ahhoz kereső, térképes és szöveges megjelenítés fejlesztését, valamint kiegészítő információk feltöltését jelenti.

Az oldal másik fő eleme a Monori Kistérség településeinek és turisztikai objektumainak, kulturális eseményeinek bemutatása modern webes technológiák felhasználásával, abból a célból, hogy a Pincefaluban ingatlant vásárolni szándékozók megismerhessék a környék életét, rejtett kincseit.

A turisztikai adatbank és a strázsahegyi pincekataszter közös honlapja

a. **A Strázsahegyi Pincekataszter**

A Strázsahegyi Pincekataszter tehát egy korábbi projekt során rögzítésre került, közel két és félezer ingatlan mindenre kiterjedő, részletes adatát, elhelyezkedését és fotóit tartalmazó adatbázis.

A legyennekedisinced.hu ehhez az adatbázishoz biztosít hozzáférést a Strázsahegyi Pincekataszter menüpont elérésével. Az érdeklődő itt több szempont szerint kereshet az ingatlanok között, kiválaszthatja:

- az elhelyezkedést
- az épület típusát (ezek használatát kiegészítő információk: az elhelyezkedést térkép, az épülettípust az egyes pincefajták képes, szöveges bemutatása segíti)
- lehetőség van közvetlenül helyrajzi szám szerint keresni, illetve kifejezetten eladó pincékre szűrni.

A keresés eredménye megjeleníthető szöveges listában, illetve Google térképen is, ez utóbbin azonnal látható a keresett pince elhelyezkedése a pincefaluban.

Amennyiben a felhasználó egy konkrét pince részletes adatainak megtekintését kéri, akkor a következő publikus adatok jelennek meg:

- elhelyezkedés és utca
- besorolás
- épülettípus (ehhez a korábban említett besorolási rendszer bemutatása ad segítséget)
- területhasználat módja
- gépkocsival elérhető-e az adott ingatlan
- az épület felépítése (szintek száma, tető, gerinc típusa)
- pontos (több pont alapján kimért) GPS koordináta
- eladó ingatlan esetén a tulajdonos telefonszáma, irányár
- a pince elhelyezkedése Google térképen
- fotógaléria, melynek segítségével az ingatlanról készült fotók akár diavetítés módban is megjeleníthetők

- kiegészítésként megjelenik a Strázsa-hegy utcaszintű térképe nagy felbontású, letölthető változatban, melynek elérésére azért van szükség, mert a Google térképe egyelőre nem jelöli a Strázsahegyi Pincefalu utcahálózatát, a két térkép egybevetésével azonban az ingatlan pontos elhelyezkedése könnyen beazonosítható.

A Strázsahegyi Pincekataszter további menüpontjaiban a projekttel kapcsolatos dokumentumok, kiegészítő információk tölthetők le, illetve beépítésre került egy Kapcsolat funkció is, melynek segítségével az érdeklődő látogató könnyen kapcsolatba kerülhet a Monori Borút Egyesület munkatársaival, akik készséggel válaszolnak a felmerülő kérdésekre.

b. A Térségi Turisztikai Adatbázis

A Térségi Turisztikai Adatbázis tehát a Monori Kistérség településeit, látnivalóit, eseményeit, turisztikai célpontjait és turisztikai infrastruktúráját mutatja be. Az adatbázis létrejöttének célja egyrészt a Monori Pincefaluban ingatlant vásárolni vágyók számára a térség bemutatása, másrészt az érdeklődők számára információk szolgáltatása, ezzel a helyi lehetőségek, turisztikai objektumok, szolgáltatók helyzetbe hozása.

Az adatbázis több kategóriára osztható, melyek kisebb eltérésekkel, de gyakorlatilag azonos módon kerülnek megjelenítésre. A kategóriák a következők:

- Környékbeli települések
- Rendezvények
- Látnivalók
- Aktívan a környéken
- Civilek a környéken
- Szállás és vendéglátás

A **települések bemutatását** a kistérség általános bemutatása vezeti be, melyet a települések listája követ bevezető szöveggel, illetve a részletes településoldalra mutató linkkel. A részletes oldalon bőséges információ található a település történetéről, elhelyezkedéséről, turisztikai, kulturális lehetőségeiről, amelyet egy Google térképen mutatott pontos elhelyezkedés zár le.

A **rendezvények menüpontban** a térség rendezvényei, eseményei láthatóak. A lista alapértelmezetten a teljes térségben az aktuális időszakra vonatkozik, ettől eltérni a szűrő segítségével lehet. A szűrőben beállítható a kívánt település és időszak, az eredmény pedig megjeleníthető listában és térképen egyaránt.

A listaoldalon a rendezvények legfontosabb adatai, úgymint megnevezés, cím és dátum szerepel, valamint egy vezető kép, a részletekre kattintva pedig megjeleníthető a rendezvény részletes leírása minden kiegészítő információval, illetve a rendezvény fotógalériája, amely a képre kattintva érhető el, továbbá a helyszín, Google térképen megjelenítve.

A **látnivalók menüpont** hasonlóan szűrhető, listás megjelenítéssel indul, a lista itt alapértelmezetten üres, hiszen alapértelmezés erre a nézetre nem vonatkoztatható. A szűrőben kiválasztható a település, valamint a látnivaló kategóriája, amely lehet építészeti érték, épített egyházi érték, épített érték, kultúrtörténeti érték, ökofalu, természeti érték, várrom, stb. Fontos eleme a kategória leválogatásnak, hogy dinamikusan, a később részletezett adminisztrációs rendszerbe rögzítéskor felvitt konkrét látnivalókhoz megadott kategóriákból építkezik, tehát a lista mindig az adatbázis aktuális állapotát tükrözi, az szabadon bővíthető (ez az elv a többi turisztikai adatbázis kategóriáira is vonatkozik).

Szűrés után a beállításoknak megfelelő lista, vagy térképes nézet következik a látnivaló megnevezésével és címével, illetve a vezető képpel, valamint a részletes oldalra mutató linkkel.

A látnivaló részletes oldalán a főbb adatokon kívül megjelenik a látnivaló teljes leírása, fotógalériája, elhelyezkedése Google térképen, illetve minden olyan további információ (látogathatóság, nyitvatartási információk, kapcsolat információk), amelyek az adminisztrációs felületen rögzítésre kerültek.

Az **Aktívan a környéken menüpont** olyan turisztikai célpontokat jelenít meg, amely a szabadidő aktív eltöltésének (túrázás, kerékpározás, lovaglás, borkultúra, golf, kalandpark, stb.) lehetőségeit mutatja be. A menüpont a látnivalókhoz hasonlóan működik, azaz a szűrőben megjelenő lista dinamikusan, az adminisztrációs rendszerben rögzített elemekből táplálkozva jelenik meg. A szűrés találatai térképes nézetben is megtekinthetők. A listában láthatóak az egyes turisztikai célpontok megnevezése, címe, vezető fotója, illetve link a részletes oldalra. Erre a linkre kattintva jeleníthetők meg a további információk: az objektum részletes leírása, fotógaléria, kapcsolati adatok (telefonszám, e-mail cím, adott esetben weboldal), nyitvatartási és látogathatósági információk. A turisztikai célpont megtalálását Google térképen történő megjelenés segíti.

A **Civilek a környéken menüpont** olyan civil, jellemzően non-profit szervezeteket mutat be, amelyek a térségben működnek, és tevékenységük összefüggésbe hozhatók a helyi kultúra, építészet, helytörténeti értékek megőrzésével, illetve a térség turisztikai életének fellendítésével.

Ebben a menüpontban csak település szerint szűrhet a látogató, hiszen a civil szervezetek nem köthetők egzakt kategóriákba. A szűrés eredménye kérhető listában vagy térképes nézetben is, ebben az esetben természetesen elsősorban a listás nézet kerül előtérbe. A listában az egyesület neve és címe, feltöltött vezetőkép esetén fotója található, illetve egy link a részletes oldalra. A részletekben tekinthetők meg az egyesület további adatai: kapcsolati adatok

(telefonszám, e-mail cím, weboldal címe), részletes, az egyesület tevékenységét bemutató leírás, feltöltött fotók esetén galéria, illetve cím és elhelyezkedés a Google-térképen.

A **Szállás- és Vendéglátás menüpontban** a térség turisztikai infrastruktúráját biztosító szálláshelyek, vendéglátó ipari egységek jeleníthetők meg. A menüpont a turisztikai adatbázis többi elemhez hasonlóan működik, azaz a menüpontra kattintva először egy szűrőt talál a látogató. A szűrőben kiválaszthatja a települést, illetve az elem kategóriáját.

A kategória ebben a menüpontban a fentiektől eltérően fix, és a következő lehet: szállás- és vendéglátás, illetve csak vendéglátás; abból a célból, hogy a térséget választó turista jól elkülönítse azokat az elemeket, amelyek szállásadóként is működnek. A szűrés – akárcsak a többi menüpontban – külön-külön feltételekkel is működik, azaz a látogatónak lehetősége nyílik egy település összes elemének felkutatására, de bizonyos típusú listaelemek is leválogathatók minden településre értelmezve.

A szűrés után a feltételeknek megfelelő elemek jelennek meg listában vagy térképen megjelenítve, ebben az esetben természetesen az elhelyezkedés, megközelíthetőség jó összevetése céljából a térképes megjelenítés is hasznos lehet. A listában megjelennek a szállás- és vendéglátóhelyek megnevezései, címe és vezető fotója, illetve link a részletes oldalra. A részletes oldalon az alap adatokon túl kapcsolati információkat (telefon, e-mail, weboldal), nyitvatartási, szezonális információkat, részletes leírást, a szolgáltatások felsorolását, fotógalériát, és Google térképes elhelyezkedést találunk.

A Térségi Turisztikai Adatbázis fontos kiegészítő eleme az **Ajánljon Ön is! menüpont**.

Ebben a felhasználónak lehetősége nyílik olyan turisztikai célpont ajánlására, amely nem szerepel az adatbázisban, illetve amennyiben hibás, problémás adatot, hiányos információt talál, azt is ezen a felületen jelentheti be. A funkció fontos része az oldal szellemiségének, az interaktív, közösségi, a felhasználót bevonni szándékozó filozófiájának.

c. Az oldal kiegészítő elemei

A LegyenNekedIsPincéd.hu további funkciókat tartalmaz a gyors, könnyű és minél részletesebb információhoz jutás, valamint az interakció fokozása céljából.

Ehhez a következők nyújtanak segítséget:

- **vendégeknyv**, amellyel a felhasználók saját élményeiket, véleményüket oszthatják meg a felületen a többi látogatóval,
- **hírlevélre** feliratkozás, amelynek segítségével a feliratkozó első kézből informálódhat a térség eseményeiről, turisztikai attrakcióiról.

Az információhoz jutást segítik továbbá a weboldal jobb oldalán levő **widgetek**, amelyek közül az első kedvcsinálóként a Strázsahegyi Pincekataszterből véletlenszerű választással mutat be egy-egy eladó pincét, ingatlant, a második pedig az aktuális időszaknak megfelelően a Térségi Turisztikai Adatbázisból választ véletlenszerűen egy-egy rendezvényt képpel, ajánló szöveggel.

A kiegészítő elemek közé sorolható még az oldal tetején levő ún. **slider**, amely dinamikusan, a Strázsahegyi Kataszterből választott, értéket képviselő besorolású pincék közül jelenít meg véletlenszerűen, animáltan egy-egy fotót.

Az oldal alsó részén a projekttel kapcsolatos **kiegészítő információk** találhatók, a támogatók, és a projekt megvalósításában segédkező szervezetek logóival, linkjeivel.

d. A LegyenNekedIsPincéd.hu oldal háttérrendszerei

Az oldal dinamikus, naprakész információkkal történő ellátását a LegyenNekedIsPincéd.hu háttér adminisztrációs rendszere biztosítja.

Az adminisztrációs rendszer jelszóval védett, az csak illetékes, megtekintési, feltöltési, módosítási joggal rendelkező egyének számára érhető el.

A rendszer két fő részből áll, az egyik a Strázsahegyi Pincekataszter adminisztrációs felülete. Itt az illetékes teljes terjedelmében láthatja a kataszterbe rögzített adatokat, kereshet különböző paraméterek és helyrajzi szám alapján, leválogathatja az eladó ingatlanokat, megfelelő jogosultsággal pedig szerkesztheti is az egyes elemek minden adatát, pozícióját, továbbá fotókat tölthet fel.

A Térségi Turisztikai Adatbázis hasonló módon szerkeszthető, új elemek rögzíthetők, lehetőség nyílik a kategóriák szerinti megjelenítésre, az egyes elemek szerkesztésére és a hozzá tartozó fotógaléria karbantartására, a térképi pozíció interaktív, Google térkép segítségével történő kijelölésére, illetve a részletes információk szövegszerkesztőben történő módosítására, szerkesztésére.

Az adminisztrációs rendszerben megfelelő (superuser) jogosultsággal bíró egyén ezen felül új adminisztrátorokat, adatrögzítőket adhat hozzá, azok adatait, jogkörét, jelszavát módosíthatja.

Ugyancsak az adminisztrációs rendszerben nyílik lehetőség a kiegészítő funkciókkal kapcsolatos karbantartásra is, azaz itt tekinthetők meg és aktiválhatók a vendégkönyvbe érkezett bejegyzések (melyek az interneten elterjedt negatív stílus és hangnem miatt alapértelmezett módban inaktív elemként kerülnek az adatbázisba), illetve itt van lehetőség a hírlevélre feliratkozott felhasználók adatainak leválogatására, exportjára is, egy-egy kampányhoz történő felhasználásra.

e. Összefoglalás

A LegyenNekedIsPincéd.hu weboldal megtervezésekor és megalkotásakor elsősorban a rendelkezésre álló értékes turisztikai adatokhoz történő minél könnyebb, gyorsabb, kényelmesebb hozzáférést biztosító kellemes, ergonomikus, felhasználóbarát és interaktív felület kialakítását vettük fő szempontként. Hitünk szerint ez sikerült, illetve elköteleztük magunkat a további fejlesztésekben, mellyel egyrészt az adatbázis naprakészen tartását, másrészt pedig az új webes trendek figyelembevételével a további finomítást, modernizálást tűztük ki célul.

Eredményes böngészést kívánunk!

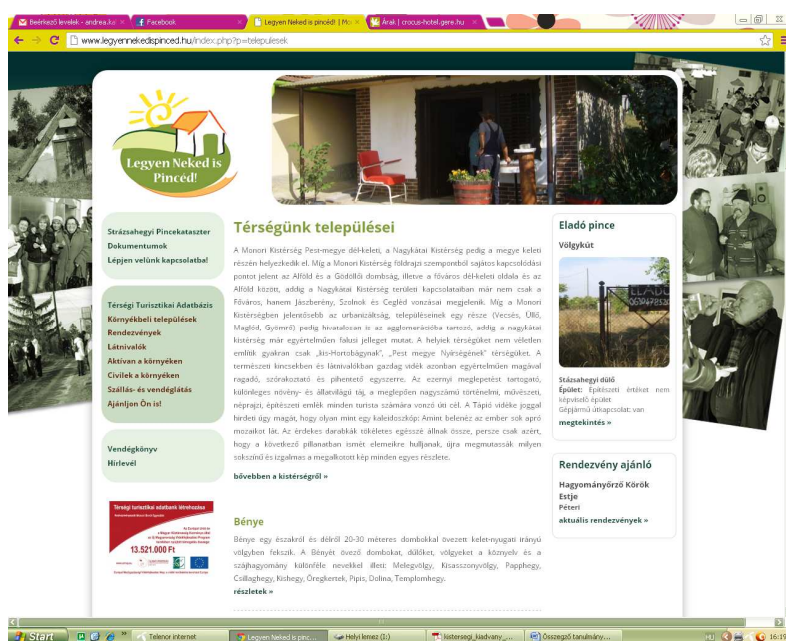
A fejezetet készítette: Kovács Péter

III. Környékbeli települések fejezet ismertetése

A környékbeli települések bemutatása döntő többségében a Magyarország kistérségei – Pest megye (Juhász Andrea, Képes Katalin, Kovács Gábor, Hégely Péter (2000): Magyarország kistérségei-Pest megye - A Monori kistérség (Veresegyház, Manilla nyomda)) című kiadvány alapján került összeállításra.

Mind a 19 településről (Bénye, Csévharaszt, Ecser, Gomba, Gyömrő, Káva, Maglód, Mende, Monor, Monorierdő, Nyáregyháza, Péteri, Pilis, Süllyás, Tápiószecső, Úri, Üllő, Vasad, Vecsés) készült egy általános településtörténeti ismertetés. Az ismertetők mellett a forráshivatkozás és a települések internetes elérhetősége került feltüntetésre, illetve Google Maps megjelenítést is tartalmaz, mely a településközpontra mutat.

A településekről a weboldalra feltöltött információk az 1. sz. mellékletben találhatók.

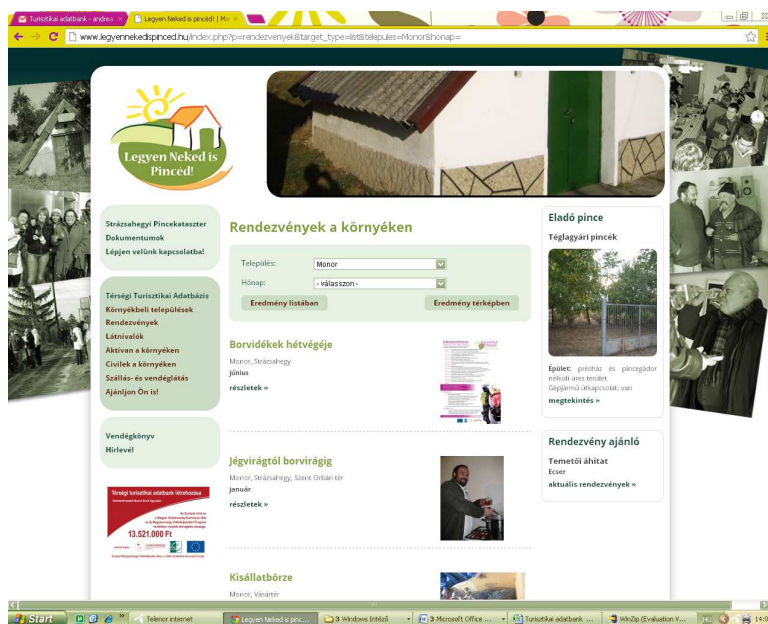

A „Környékbeli települések” menüpont a www.legyennekedispinced.hu weboldalon

IV. Rendezvények fejezet ismertetése

A menüsorban a Rendezvények pont következik, mely az egyes települések által évről-évre megrendezésre kerülő eseményeket mutatja be. A szűrési feltételek között szűkíthetünk településre, illetve a havi bontásban megjelenő programokra is.

A tanulmány 2. sz. melléklete tartalmazza települési bontásban az összes rendezvényt, melyek a weblapon megjelenítésre kerültek.

A „Rendezvények” menüpont a www.legyennekedispinced.hu weboldalon

Az alábbi táblázat településenként összesítve jeleníti meg a rendezvényeket. A turisztikai adatbázisba jelen projekt kapcsán mindösszesen 117 elem került feltöltésre. Jól látható, hogy néhány kisebb lélekszámú település esetében – a nagyobb településekhez viszonyítva – kevesebb számú esemény lett rögzítve. Ennek oka az, hogy a települési kapcsolattartóktól beérkezett információk sok esetben különböző részletettségűek voltak, és így fordulhatott elő, hogy egyes településeknél (pl. Gyömrő) inkább kevesebb, de nagyobb volumenű rendezvények adatait küldték el, míg más kapcsolattartók (pl. Ecser) az összes települési szinten jelentkező rendezvényüket eljuttatták hozzánk.

Település	Strázsa – Felső-Tápió helyi közösség települése	Monori kistérség települése	Rendezvények
Bénye	☐	☐	4
Csévharaszt		☐	2
Ecser		☐	25
Gomba	☐	☐	2

Település	Strázsa – Felső-Tápió helyi közösség települése	Monori kistérség települése	Rendezvények
Gyömrő		☐	6
Káva	☐	☐	2
Maglód		☐	4
Mende	☐		3
Monor	☐	☐	10
Monorierdő	☐	☐	1
Nyáregyháza	☐	☐	3
Péteri	☐	☐	19
Pilis	☐	☐	13
Sülysáp	☐		2
Tápiószecső	☐		9
Úri	☐		0
Üllő		☐	6
Vasad		☐	3
Vecsés		☐	3
Mindösszesen:			117

Rendezvények száma települési bontásban

A rendezvényekről elmondható, hogy térben és időben kedvező szórásban kerülnek megrendezésre, az egész évet lefedik a helyi (pl. Vince napi vesszővágás és borverseny – Bénye), illetve a nagyobb volumenű térségi (pl. Borvidékek hétvégéje - Monor) vagy akár országos jelentőségű (pl. Káposztafesztivál - Vecsés) események, melyek hozzájárulnak mind a helyi lakosság, mind pedig a hozzánk látogatók hasznos idő eltöltéséhez.

Össességében megállapítható, hogy a térségben kellő számú és sokszínű rendezvény van, amely megfelelő vonzerő lehet a térségbe érkező turisták számára.

V. Látnivalók fejezet ismertetése

A menüsorban a „Látnivalók” pont következik, mely az egyes települések állandó vonzerejét képezi, hiszen ezen látnivalók az év minden egyes napján megtekinthetők. A szűrési feltételek között szűkíthetünk településre, illetve a kategóriára (épített érték, épített egyházi érték, építészeti érték, kultúrtörténeti érték, ökofalu, természeti érték, várrom) is.

A tanulmány 2. sz. melléklete tartalmazza települési bontásban az összes látnivalót, melyek a weblapon megjelenítésre kerültek.

A „Látnivalók” menüpont a www.legyennekedispinced.hu weboldalon

Az alábbi táblázat településenként összesítve jeleníti meg a látnivalókat (kategóriára történő szűkítés nélkül). A turisztikai adatbázisba jelen projekt kapcsán mindösszesen 94 elem került feltöltésre. A korábbi fejezetben már észlelt „mennyeségbeli” anomáliák (feltöltött rekordok száma) itt is megfigyelhetők. Némely kapcsolattartó (pl. a gyömrői kapcsolattartó) igazán alapos tájékoztatást nyújtott a településéről, így a többiekhez képest jóval több látnivalót lehetett megjeleníteni, míg mások inkább a jelentősebb látnivalók bemutatására helyezték a hangsúlyt, így ott mindössze csak pár elem került feltöltésre. Emellett az interneten és az egyéb fellelhető kiadványok is elég nagy szórást mutattak a települési látnivalók tekintetében. Egyes települések komoly hangsúlyt fektettek, hogy saját honlapjukon részletesen bemutassák a látnivalókat (pl. Gomba település honlapja), míg mások szinte egyáltalán nem foglalkoztak e témával a települési honlapon (pl. Vasad település honlapja).

Település	Strázsa – Felső-Tápió helyi közösség települése	Monori kistérség települése	Látnivalók
Bénye	☐	☐	2
Csévharaszt		☐	3
Ecser		☐	1
Gomba	☐	☐	10
Gyömrő		☐	18
Káva	☐	☐	8
Maglód		☐	3
Mende	☐		4
Monor	☐	☐	9
Monorierdő	☐	☐	1
Nyáregyháza	☐	☐	1
Péteri	☐	☐	4
Pilis	☐	☐	6
Sülysáp	☐		10
Tápiószecső	☐		3
Úri	☐		2
Üllő		☐	3
Vasad		☐	3
Vecsés		☐	3
Mindösszesen:			94

Látnivalók száma települési bontásban

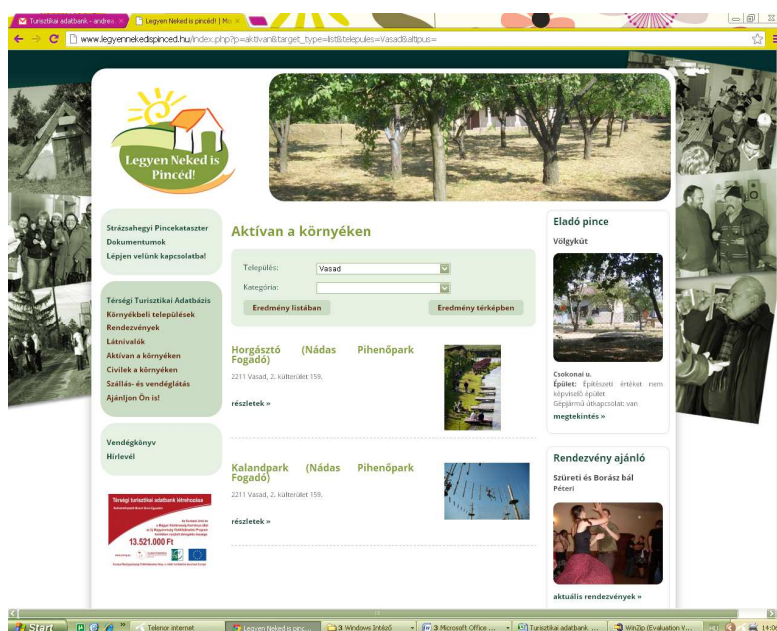
A látnivalókról elmondható, hogy többségében épített/építészeti/épített egyházi értékek (pl. templomok, kúriák) jellemzőek a látnivalók között. Ezt követik a kultúrtörténeti (pl. Ezredvég Múzeum és Babagyűjtemény – Nyáregyháza), valamint a természeti értékek (pl. Csévharaszi ősborkás). A fennmaradó kategóriák pedig inkább csak lokálisan (pl. Magfalva ökofalu - Gomba) jelennek meg.

Össességében megállapítható, hogy a térség településein megfelelő számú és kellően széles szortimentű látnivaló található, mely felfedezésre csábíthatja a térségbe érkező turistákat.

VI. Aktívan a környéken fejezet ismertetése

A menüsorban az „Aktívan a környéken” menüpont következik, mely az egyes településeken fellelhető szabadidős tevékenységeket mutatja be. A szűrési feltételek között szűkíthetünk településre, illetve a kategóriára (borturizmus, fürdőzés, golfozás, horgászat, kalandpark, kirándulás, lovaglás, lovarda, tanösvénylátogatás kirándulással) is.

A tanulmány 2. sz. melléklete tartalmazza települési bontásban az összes szabadidős tevékenységet, melyek a weblapon megjelenítésre kerültek.

Az „Aktívan a környéken” menüpont a www.legyennekedispinced.hu weboldalon

Az alábbi táblázat településenként összesítve jeleníti meg a fellelhető szabadidős tevékenységeket. A turisztikai adatbázisba jelen projekt kapcsán mindösszesen 29 elem került feltöltésre. A rendszerezett információk alapján a legtöbb szabadidős tevékenység Monoron található, mely részben tükrözi is a valóságot. Azonban sok esetben a települési kapcsolattartók nem igazán foglalkoztak ezzel a fejezettel és emiatt jóval kevesebb rekord került rögzítésre. Figyelembe véve azonban azt, hogy az adatbázis bármikor tovább bővíthető új elemmel, így a jövőben új, egyéb szabadidős tevékenység könnyen feltölthető a weboldalra.

Település	Strázsa – Felső-Tápió helyi közösség települése	Monori kistérség települése	Aktívan a környéken
Bénye	☐	☐	0
Csévharaszt		☐	0
Ecser		☐	1

Település	Strázsa – Felső-Tápió helyi közösség települése	Monori kistérség települése	Aktívan a környéken
Gomba	☐	☐	5
Gyömrő		☐	0
Káva	☐	☐	1
Maglód		☐	0
Mende	☐		1
Monor	☐	☐	10
Monorierdő	☐	☐	0
Nyáregyháza	☐	☐	0
Péteri	☐	☐	1
Pilis	☐	☐	2
Sülysáp	☐		1
Tápiószecső	☐		2
Úri	☐		1
Üllő		☐	0
Vasad		☐	2
Vecsés		☐	2
Mindösszesen:			29

Aktív turisztikai lehetőségek száma települési bontásban

Amennyiben a térségi központ felől vizsgáljuk a szabadidős tevékenységeket, akkor elmondható, hogy Monoron több borturizmussal (6 szolgáltató) foglalkozó szolgáltató is van, ez a legmeghatározóbb attrakció, illetve az egyedülálló szőlészeti és borászati tanösvény. A környező településeken jellemzőek a horgásztavak (Felsőfarkasd, Gomba, Vasad, Káva, Úri), melyek kiváló horgászati élményt nyújtanak a vendégek számára. Monor közelében található még kalandpark, golfpálya, és többek között lovarda is. Elmondható, hogy Monorról indulva remek környékbeli csillagtúrák tehetők a szabadidős tevékenységek és a látnivalók felkeresése céljából.

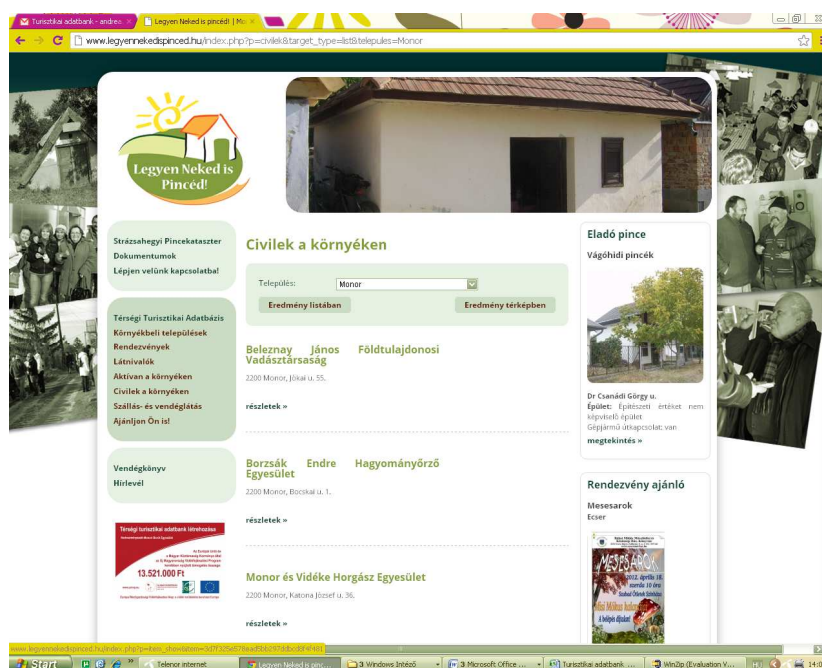
Összességében megállapítható, hogy a térség településein a meglévő szabadidős tevékenységek száma nem kevés, azonban a szolgáltatóknak érdemes továbbfejlődni e témakörben, hiszen napjainkban – a passzív kikapcsolódás helyett - egyre nagyobb az igény az aktív turisztikai programok iránt, mellyel sikeresen emelhető tovább a térség turisztikai vonzereje.

VII. Civilek a térségben fejezet ismertetése

Adatbázisunkba olyan civil szervezeteket jelenítettünk meg (3. sz. melléklet), melyek közvetve vagy közvetetten segítik az adott település turisztikai vonzerejének növelését.

Közvetlen módon hozzájárulnak például a település életében jelentős, nemcsak települési léptékű (térségi, regionális) rendezvények megszervezésével foglalkozó szervezetek (pl. borturisztikai egyesületek - Monori Borút Egyesület), illetve a kifejezetten turisztikával foglalkozó szervezetek (pl. FALUTOUR Falusi és Vidéki Turizmus Pest Megyei Egyesülete).

Közvetett módon járulnak hozzá a vonzerő növeléséhez például a településszépítő egyesületek (pl. Péteri Faluszépítő Egyesület, Nyáry Pál Faluszépítő Alapítvány). Fentiek mellett azonban még számos olyan szervezet van, akik mind-mind hozzájárulnak a települések történelmének megismeréséhez, a hagyományok és a kultúra megőrzéséhez (pl. Bényei Lányok - Asszonyok Hagyományőrző Néptáncsoport, Gombai Hímző kör), valamint a szabadidő hasznos eltöltéséhez (pl. Tápió völgye Vadásztársaság, Rákos mezeje MGTSZ Horgász Egyesülete).

A „Civilek a környéken” menüpont a www.legyennekedispinced.hu oldalon

A tanulmány 3. sz. melléklete tartalmazza az összes civil szervezetet a releváns adatokkal (civil szervezet megnevezése, működési hely, tevékenység leírása elérhetőségek), melyek a weblapon megjelenítésre kerültek.

E melléklet adatait összegezve megállapíthatjuk, hogy a 19 településen mindösszesen 82 releváns civil szervezet működik. Általában jellemző, hogy a nagyobb lélekszámú településeken (Vecsés, Üllő, Monor) több a civil szerveződés is, azonban több faluban igen aktív a lakosság, melynek eredményeként a többi faluhoz viszonyítva kimagaslónak

mondható a turizmussal közvetve vagy közvetlenül foglalkozó szervezetek (pl. Gomba, Tápiószecső) száma.

Az aktívan működő civil szervezeteknek köszönhetően jelentősen javulhat egy-egy település ismertsége, mások szemében történő pozitív megítélése, a hagyományok őrzése és bemutatása, valamint rekreációs lehetőségek nyújtása a helyi lakosság illetve a más településről érkező vendégek számára, így egy-egy civil szervezet már önmaga megteremti a turisztikai vonzerőt, vagy a vendégeket kiszolgáló infrastruktúrát.

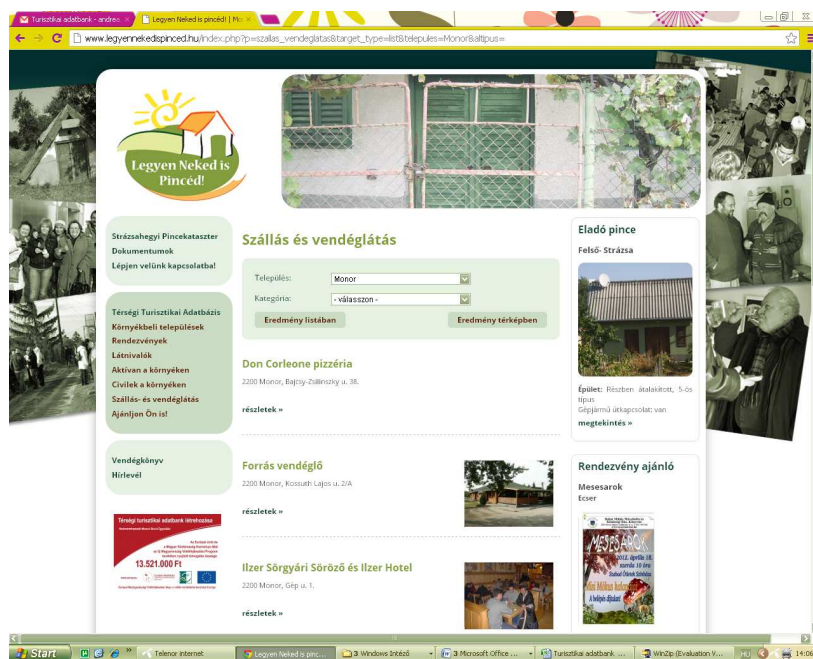
Település	Strázsa – Felső-Tápió helyi közösség települése	Monori kistérség települése	Civil szervezetek
Bénye	•	•	1
Csévharaszt		•	2
Ecser		•	3
Gomba	•	•	5
Gyömrő		•	7
Káva	•	•	2
Maglód		•	5
Mende	•		2
Monor	•	•	7
Monorierdő	•	•	2
Nyáregyháza	•	•	1
Péteri	•	•	5
Pilis	•	•	8
Sülysáp	•		6
Tápiószecső	•		5
Úri	•		
Üllő		•	8
Vasad		•	2
Vecsés		•	11
Mindösszesen:			82

Turisztikához közvetve vagy közvetlenül kapcsolódó civil szervezetek száma települési bontásban

VIII. Szállás és vendéglátóhelyek ismertetése

A menüsorban a „Szállás- és vendéglátás” menüpont következik, mely az egyes településeken fellelhető szállás- és vendéglátóhelyeket mutatja be. A szűrési feltételek között szűkíthetünk településre, illetve a kategóriára (szállás és vendéglátás, csak vendéglátás) is.

A tanulmány 2. sz. melléklete tartalmazza települési bontásban az összes szállás- és vendéglátóhelyet, melyek a weblapon megjelenítésre kerültek.

A „Szállás- és vendéglátóhelyek” menüpont a www.legyennekedispinced.hu weboldalon

Az alábbi táblázat településenként összesítve jeleníti meg a működő szállás- és vendéglátóhelyeket. A turisztikai adatbázisba jelen projekt kapcsán mindösszesen 60 elem került feltöltésre. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy ez a fejezet van arányaiban leginkább összhangban a települések méretével/lakosságával. Ennek megfelelően a legtöbb szállás- és vendéglátóhely Vecsésen (11), Monoron (10 db), Gyömrőn (5) és Pilisen (4) található.

Település	Strázsa – Felső-Tápió helyi közösség települése	Monori kistérség települése	Szállás- és vendéglátóhelyek
Bénycse	☐	☐	0
Csévharaszt		☐	1
Ecser		☐	2
Gomba	☐	☐	3
Gyömrő		☐	5

Település	Strázsa – Felső-Tápió helyi közösség települése	Monori kistérség települése	Szállás- és vendéglátóhelyek
Káva	☐	☐	1
Maglód		☐	2
Mende	☐		3
Monor	☐	☐	10
Monorierdő	☐	☐	4
Nyáregyháza	☐	☐	1
Péteri	☐	☐	0
Pilis	☐	☐	5
Sülysáp	☐		4
Tápiószecső	☐		2
Úri	☐		1
Üllő		☐	4
Vasad		☐	1
Vecsés		☐	11
Mindösszesen:			60

Szállás- és vendéglátóhelyek száma települési bontásban

A vendéglátóhelyek között leggyakrabban éttermek/csárdák/vendéglők fordulnak elő, ezek közül a nagyobb településeken általában 2-3 is van. Kisebb gyakorisággal és szintén inkább a nagyobb településeken jellemzők a cukrászdák. A kisebb településeken elszórtan akad egy-egy étkezőhely. A szálláshelyek között leggyakoribbak a panziók, jelentősebb hotel mindösszesen 2 (Nyerges Thermal Hotel – Monor, Airport Hotel - Vecsés) található a térségben. Előbbiekén kívül találhatunk a környéken fogadót és vendégházakat is. A falusi turizmus kevésbé jellemző a térségben pedig az ország már részein napjainkban egyre népszerűbbek a falusi vendégasztal szolgáltatást alkalmazó családi, meghitt szálláshelyek.

Összességében megállapítható, hogy a térség településeinek szállás-és vendéglátóhely kapacitása megfelelő, a jelenlegi igényeket maximálisan képes kielégíteni, azonban további elemekkel (pl. további falusi szálláshelyek létesítése leginkább a kis lélekszámú településeken) bővíthető lenne a szolgáltatások változatosságának növelése érdekében.

IX. A térségi turisztikai kiadványok ismertetése

A pályázat keretében 3 különböző kiadvány, illetve egy települési képeslap sorozat is készül. A kiadványok elkészítése nem volt része jelen megbízásnak, azt harmadik fél készítette. Természetesen a kiadványok tartalmukban és arculati megjelenésükben szorosan kapcsolódnak a turisztikai adatbank és a létrejött honlaphoz. A Régió Lapkiadó Kft az anyagok összeállításakor folyamatosan egyeztetett velünk, illetve a Monori Borút Egyesülettel, a kiadványok így tehát egy közös együttgondolkodás termékeinek is tekinthetők. Emiatt indokoltnak látjuk, hogy röviden e kiadványokról is említést tegyünk.

a. Kistérségi kiadvány

A „Térségi kalauz” a térségi települések látnivalóit, programjait, szállás-, illetve vendéglátóhelyeit foglalja össze egy színes 48 oldalas kiadvány formájában.

A térségi kiadvány borítója és minta belvéiből

b. Térségi rendezvénynaptár

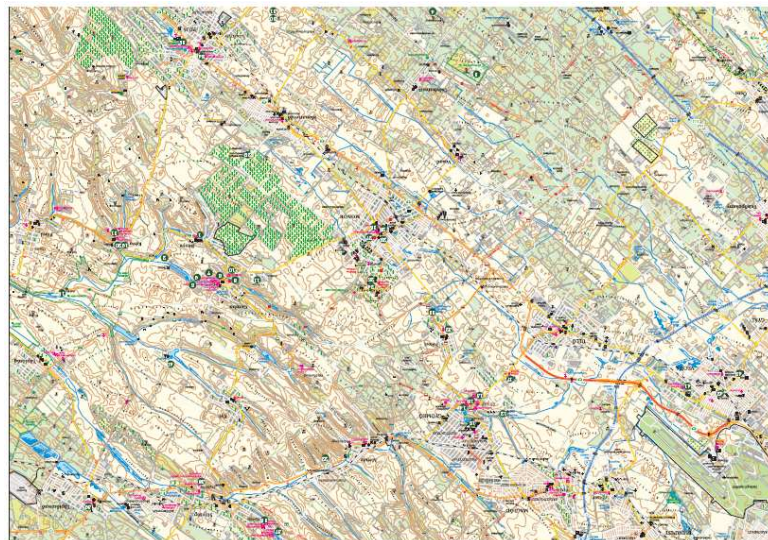
A „Térségi rendezvénynaptár” a felmérés által érintett települések meghatározó rendezvényeiről ad tájékoztatást egy 20 oldalas színes kiadványon keresztül

A térségi rendezvénynaptár borítója és minta belivéből

c. Térségi turisztikai térkép

A „Térségi turisztikai térkép” az adatbankban szereplő szolgáltatókat jeleníti meg egy kétoldalas térképi hajtogatós formátumban. A belső oldalon a térkép látható, míg a külső, hátoldalon a legjelentősebb települési látnivalók, szolgáltatók és programok láthatók.

A térségi turisztikai térkép külső és belső oldala

X. Az adatbank fenntartása, és további fejlődési lehetőségek

A turisztikai adatbank és a strázsahegyi pincekataszter annak érdekében, hogy naprakész információkkal szolgáljon a weboldala érkezők számára folyamatos karbantartást igényel.

Ezen folyamatos munka ellátására az informatikus betanítását követően tulajdonképpen bármilyen számítógépet kezelni képes személy el tudja látni, külön szaktudást nem igényel a honlap adatainak aktualizálása. Ehhez azonban mindenképp szükség lenne egy a Monori Borút Egyesület által megbízott személy foglalkoztatása, aki ha napi 2-3 órában tartaná a kapcsolatot az érintett településekkel, és a strázsahegyi szervezetekkel, akik az esetlegesen új eladó ingatlant tudnák jelezni az adatrögzítő felé, míg a települési kapcsolattartók aktuális rendezvényeiről adhatnának információkat, és ez által egy naprakész honlappal találkozhatnak az interneten szörfözők.

Fenti alkalmazott hiányában azonban az oldal sajnos néhány hónapon belül aktualitását veszti (kivéve a statikus információtartalmakat pl. településismertetők), és a látogató csalódottan távozik az oldalról, sőt esetleg a térség megismerésétől is elmegy a kedve. E problémát elkerülendő mindenképp szükséges a weboldal folyamatos karbantartása!

A leendő alkalmazottnak azonban nem csupán a honlap frissítése lenne a feladata, hiszen élő kapcsolatot alakíthatna ki a települések turisztikai szolgáltatóival, különböző programok szervezésével lehetőséget biztosíthatna arra, hogy az adott települési szolgáltatók megismerjék egymást, melynek eredményeként egy szorosabb együttműködés lenne kialakítható. De az alkalmazott szerepe nem korlátozódna a szolgáltatókkal való kapcsolattartásra, hiszen a keresleti oldallal a kapcsolat kiépítése, a személyes hangvétel megtalálása, útravaló tippek, különleges programok kiajánlása legalább annyira fontos feladat, mint az előbbi.

Folyamatos fenntartás mellett a honlap élővé válhat, naprakész információival pedig jelentősen hozzájárul a térségbe érkező vendégek gyors, és hatékony információval történő ellátásához, programajánlataival segítheti a vendégek térségben eltöltött idejének hatékony kihasználását. Ez a honlap és az adatbank sikeresen kapcsolhatja össze a jövőben a turisztikai keresletet a kínálattal.

Akár már rövid, de inkább középtávon a szolgáltatókkal kialakított kapcsolat eredményeként a honlapot karban tartó személy lehet a térségi turisztikai ügyintéző, akinek minden fontos információ a rendelkezésére áll ahhoz, hogy bármilyen érdeklődő vendégnek azonnal pontos tájékoztatást tudjon nyújtani a térségi szolgáltatásokról és szolgáltatókról.

Fentieket összegezve a térségi turisztikai adatbank folyamatos karbantartásával, valamint a szolgáltatókkal kiépített személyes kapcsolatból létrejöhet az a fajta bázis, amely már magabiztosan képes információkkal ellátni a térségbe érkező vendégeket, akik elvárásaiknak megfelelő szolgáltatáshoz jutnak és elégedetten távoznak térségünkől, és nagyobb eséllyel térnek vissza településeinkre.

XI. Összegezés

A turisztikai adatbank kialakításához készített módszertani alapelveket rögzítő tanulmány alapján a elkészült a felmérés a Strázsa – Felső-Tápió helyi közösség területén található, illetve a Monori kistérséghez tartozó településekre vonatkozóan, amely mindösszesen 19 települést érintett, és az alábbi kategóriák szerint rendszerezte azokat:

- ✓ környékbeli települések bemutatása
- ✓ rendezvények ismertetése
- ✓ látnivalók
- ✓ aktívan a környéken
- ✓ civilek a környéken
- ✓ szállás és vendéglátóhelyek

Az adatgyűjtés eredményeként a 19 településről közel 400 rekord került feltöltésre az adatbank megjelenítésére elkészített www.legyennekedispinced.hu weboldalon, ahol a már korábban elkészített strázsahegyi pincekataszter is helyet kapott. A honlap mellett 4 féle különböző nyomdai kiadvány is készült, melyek terjesztése az érintett településeken történik.

	Civil szervezetek	Szállás- és vendéglátó-helyek	Aktívan a környéken	Látnivalók	Rendezvények	Összesen:
Az összes településre vonatkozó feltöltött rekordok száma:	82	60	29	94	117	382

A feltöltött rekordok a jövőben az informatikai felületen bármikor egyszerűen és gyorsan módosíthatók, kiegészíthetők, illetve lehetőség van újabb elemek rögzítésére is. A honlap fenntartására, illetve az adatok frissítésére a jövőben javasolt egy rész munkaidős személy foglalkoztatása, hiszen ennek hiányában az elkészített adatbázis rövid időn belül aktualitását veszti és nem szolgálja ki a térségbe érkező vendégek információigényét.

A továbbiakban a rendezvények, látnivalók és vendéglátóhelyek megfelelő összekapcsolásával (programcsomagok kiajánlásával) növelhető térségbe érkező turisták itt eltöltött ideje és a turisztikai szolgáltatóknál elköltött pénz mennyisége is.

A turisztikai adatbank létrehozásával egy régóta hiányt képező információs bázis jött létre, mely napjainkban már elérhető a nagyközönség számára, a Monor környékén fellelhető települések turisztikai attrakcióiról, kapcsolódó szolgáltatásokról.

Mellékletek

1. sz. melléklet (A-tól S-ig): Környékbeli településekről feltöltött információk (Bényétől Vecsésig ABC sorrendben)

2. sz. melléklet (A-tól S-ig): Települési táblázatok (Bényétől Vecsésig ABC sorrendben)

3. sz. melléklet: Civil szervezetek

Környékbeli településekről feltöltött információk

1.A. sz. melléklet

Bénye

Bénye egy északról és délről 20-30 méteres dombokkal övezett kelet-nyugati irányú völgyben fekszik. A Bényét övező dombokat, dűlőket, völgyeket a köznyelv és a szájhagyomány különféle nevekkkel illeti: Meleg völgy, Kisasszonyvölgy, Papp hegy, Csillaghegy, Kishegy, Öregkertek, Pipis, Dolina, Templomhegy. Ez utóbbi, a község Káva felé eső részén kiemelkedő dombocskára, nevét egy, a XVII. század elején elpusztult templom alapján kapta. A templom romjai még az 1900-as évek első évtizedeiben is láthatóak voltak.

A falu Káva felé eső részén végzett régészeti feltárások arra utalnak, hogy a terület már a bronzkorban is lakott lehetett, a határban talált urnák és római pénzek tanúsága szerint pedig a hely a rómaiak idejében is lakott volt.

Bénye neve feltételezhetően a Benedek személynévből származik és az elnevezés alapján az ország egyik legrégebbi falujának tekinthető. A Benedek, Bene, majd Bena helységnevek már 1086-tól használatban voltak, majd mind gyakrabban fordult elő a Bény, Bénye alakzat. Ma ismert a Gyöngyös melletti Bene-völgy, a Bereg megyei Bene, a Hont megyei Bény, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Erdőbénye, Legyesbénye, a Kis-küküllő megyei Magyar-Bénye. Hogy kit takar a név, ma már megállapítani nem lehet, de vélhetően a települések első birtokosa a falvak névadója.

A település első okleveles említése 1368-ra datálható, amikor is a budai káptalan I. Lajos parancsára jelenti, hogy Cegléd határjárása megtörtént, ezzel együtt a terület a Bényei család birtokába került. Bene birtokot és tartozékait 1437. márciusában Budán kelt levelében Albert Király Rozgonyi Istvánnak adományozza. A néhány évtizedes lassú fejlődés után a Mohácsi vész következtében - hasonlóan a környékbeli falvakhoz - a település gyors hanyatlásba kezdett, majd a Budáról kicsapó, portyázó török seregek támadásainak következtében hamarosan teljesen el is pusztult. A megmaradt néhány család a környékbeli mocsárvilágban és erdőségekben lelt menedéket - "Benje pusztára rájuk nélkül" írták róla 1580-ban, majd néhány év múlva, mint szultáni hárs birtokot jegyezték fel.

Az elnéptelenedett falut 1714-ben kezdte meg Fáy Mihály felvidéki evangélikus szlovákokkal újratelepíteni, minek eredményeképpen néhány évtizeddel később már 75-80 család lakott a faluban. Bénye később a Patay és Szepessy családok birtokába került. A falu első pecsétje 1720-ból való, az alapító ősök névsorát is tartalmazó első írásos dokumentum az újból benépesült faluról pedig 1730-ból maradt ránk. A szlovák lakosság a szülőföld kultúráját, vallását igen, építészeti stílusát azonban nem hozta magával. Házaikat a helyi adottságoknak,

a szomszédos falvak stílusának megfelelően alföldi magyar jelleggel húzták fel. A betelepült lakosság a dimbes-dombos földeket két részre osztotta - az egyik részt pihentette, a másikat művelés alá vonta. A településen jelentős volt a háziipar, különösen a kenderfeldolgozás. Mivel legelő kevés volt, a bényeiek Káva és Pilis-pusztá között voltak kénytelenek bérelni földeket.

Az egyre gyarapodó lakosság amint csak tehette hozzákezdett a saját templom megépítéséhez. A falu közepén álló, részben bekerített, homlokzati tornyos, egyhajós, copfstílusban épült templom alapkövét 1784 májusában tették le, a templom felszentelésére 1794. május 10-én került sor. A torony három harangját 1876-ban, a kor elismert harangöntője, a budapesti Walzer mester készítette el. Az 1787-től latin, ill. szlovák nyelven vezetett születési anyakönyvek érdekessége, hogy abban kerültek bejegyzésre a bényeieken túl, a környékbeli falvak (Káva, Pánd, Gomba, Irsa, Monor) evangélikus lakosai is.

Általánosan elmondható, hogy a betelepülés után a birtokaprózódás következtében folyamatos elszegényedés indult meg, a XX. század elejére a családok túlnyomó része már mindössze 3-4 holdon gazdálkodva volt kénytelen valahogy megélni. A nagy kollektivizálások idején, 1959 március 21-én, 1250 ha-on 294 taggal jött létre a Népfront Mg Tsz, majd miután 1973-ban Gomba- Bénye-Káva szövetkezetei egyesültek, felvették a Fáy András Mg Tsz nevet, a székhely Gomba lett. 1993. február 1-től a szövetkezet több részre oszlott, az új egységek nem községenként, hanem tevékenységenként szerveződtek újra. Jelenleg meghatározó a Fáy András Mg Tsz tevékenysége a község területén, e mellett megfigyelhető a kis gazdaságok megerősödése is. A községben több száz évre nyúlik vissza a szőlőtermesztés, ma Bénye Gombával 351 ha területen közös hegyközséget alkot, a Kunsági Borvidékhez tartozik.

A község fontosabb rendezvényei a szeptember 30-i Falunap, ahol szüreti felvonulás, majd bál kerül megrendezésre, valamint az immár több éves hagyománnyal rendelkező községi borverseny. Hagyományteremtő céllal rendezték meg 1999-ben a Póni fogathajtó versenyt.

A Millennium alkalmából több elképzelése van a településnek: ünnepi, kulturális és sportrendezvények helyszínei kerülnek kialakításra, mint a Szoborkert, ahol a központi ünnepségen Szent István szobra kerül leleplezésre, ill. a Dolinában szabadidő eltöltésre alkalmas terület, továbbá park-játszótér. A Falunapon a Hegyközség tagjai Vince szobor állításával tisztelegnek a bényei szőlőültetvények védőszentjének.

Forrás: Juhász Andrea, Képes Katalin, Kovács Gábor, Hégely Péter (2000): Magyarország kistérségei-Pest megye- A Monori kistérség (Veresegyház, Manilla nyomda)

További információ: www.benye.hu

Csévharaszt

Csévharaszt község Monorról a 4. sz. főútról közelíthető meg (5 km), továbbá műút köti össze Vasaddal (4 km) valamint Nyáregyházával (5 km). Az 1950-ben Pusztacsév néven újjászervezett község egy év múlva kapta jelenlegi nevét, melynek első tagja a "Csév" személynévből keletkezett, a "haraszt" pedig a terület tölgyes, bozótos jellegére utal.

A hazánk területének 24 %-át kitevő homokterületek egyik legszebb, legeredetibb foltja a Csévharaszt határában elterülő erdős sztyeppvidék. A mintegy 105 ha nagyságú csévharashti (ös)borókás a homoki flóra jellegzetes képviselője. A homokpuszta gyepeivel, pusztai tölgyes, gyöngyvirágos-tölgyes és borókás-nyáros állományaival 1939 óta áll természetvédelmi oltalom alatt. A csévharashti erdő "felfedezése" az egyik legkiválóbb magyar botanikus, Kitaibel Pál (1754-1817) nevéhez köthető, aki itt találta meg, majd írta le a lilapirosvirágú tartós vagy pótharashti szegfűt is. 1935. március 9-én Nagykőrös város képviselőtestülete, a polgármester kezdeményezésére úgy határozott, hogy a Pótharashti-puszta egyes részeinek természeti emlékként való fenntartása, "ősi állapotban való visszahagyása tudományos szempontból is indokolt".

A védett területet 1962-63-ban légi felvételek segítségével térképezték fel, minek következtében a rekonstrukciós térképen mintegy 10 növénytársulási egységet különítettek el. Az ide látogató turistára, kirándulóra minden bizonnyal a legnagyobb hatást a hely névadó társulása a borókás-nyáras teszi, az országban ma már ritkaságszámba menő csödfű, kései szegfű, homoki ternye nyilván csak a botanikával foglalkozóak számára jelent felejthetetlen élményt.

A falu területén valaha két település is létezett, "Pótharaszt" első okleveles említése 1280-ra datálható. Az írott források tanulsága szerint a XIV. században Pótharaszt kifejezetten gazdag falunak számított, köszönhetően az innen nem messze futó körösi útnak, mely már a középkorban is fő kereskedelmi útvonalként szolgált. A település királyi adományként került a (Pót)harashti család kezébe, mellyel együtt a falu vásárjogot is kapott. A család kihalása után (1484) a török hódításig nagylucsei Dóczi Orbán egri püspöké majd örököseié lett a terület, később a többi településhez hasonlóan Pótharasztra is a pusztulás sorsa várt. A pusztává vált falu területét a török kiűzetése után Nagykőrös városa vásárolta meg, majd vonta sok évtizedes közigazgatási fennhatósága alá. A szomszédos Csév falu a középkorban a Nyáryakkal rokon Csévi család birtokában majd török tímár- és ziamet birtokosok kezén volt.

Csévharaszt határában a "Pusztatemplom" dűlőút mellett áll az a XV. századi templomrom, melyre a sok évszázados lassú pusztulás és pusztítás után a néhány éve elvégzett szakszerű feltárás majd a műemléki helyreállítás eredményeként minden bizonnyal fokozottabb megbecsülés vár. A homokkőből álló egykori templomnak ma már csak a nyugati fala áll, felül egy kerek kökeretes ablakmaradvánnyal, sarkán két átlós irányú támpillérrel. Az ásatások külön érdekessége volt, hogy a feltárt falak alatt egy korábbi templomot is találtak,

melynek köveit az új templom építéskor nyilvánvalóan felhasználták. Feltételezések szerint a régebbi templom még az Árpád-házi királyok idején, több mint hétszáz évvel ezelőtt épülhetett! A két templom körül temető húzódott, az azt határoló temetőárokba pedig a még megkereszteletlen, újszülött csecsemőket, a bűnözőket, a közösségből kutasztottakat temették. A rom mellett nemrégiben kialakított padokkal övezett emlékhely kellemes kirándulóként szolgál mind a helyiek mind pedig az idelátogató vendégek számára.

Forrás: Juhász Andrea, Képes Katalin, Kovács Gábor, Hégely Péter (2000): Magyarország kistérségei-Pest megye- A Monori kistérség (Veresegyház, Manilla nyomda)

További információ: www.csevharszt.hu

1.C. sz. melléklet

Ecser

A Budapest közvetlen szomszédságában fekvő Ecser község, közúton a 31. sz. útról Maglód felől, ill. a 4-es sz. útról Vecsés irányából közelíthető meg. A községet érinti a Budapest - Újszász - Szolnok villamosított vasútvonal is.

A Duna soroksári vízgyűjtő területén fekvő település felszínét nagyjából lösz, illetve löszös homok, kisebb részben futóhomok fedi, melyeken zömében jó minőségű talajok alakultak ki. Sok a fiatal, meredek lejtő, a területet eróziós barázdák és vízmosások szántották fel. A mély bevágású völgyek a vízfolyások formáló munkájának eredményei.

A löszvegetáció főként löszpusztarét, törpemandulás, a hajdani őstölgyes már csak nyomokban maradt meg. A löszhátak sztyepp-erdeje a tatárjuharos tölgyes, a medencékben pedig gyakoriak a gyertyános bükkösök is. A mélyen bevágódott, patak nélküli völgyekben gyertyános tölgyesek húzódnak. A száraz, meleg déli oldalakon mészkedvelő tölgyesek tenyésznek, főleg molyhostölgy-állománnyal. Elterjedtek a vízi, mocsári és lápi társulások is. Az Ecser szélén lévő, de közigazgatásilag már a főváros XVII. kerületéhez tartozó Merzse-mocsár természetvédelmi terület, védett vándormadarak kedvelt pihenő-, és szálláshelye. A községben két kisebb horgászó is van (az egyik önkormányzati, míg a másik magántulajdonban), melyek kiváló vízminőségüket természetes források táplálásának, folyamatos frissítésének köszönhetik. A viszonylag gazdag vadállománnyal bíró község-környéki erdők kezelési joga két vadásztársaság kezében van, a vendégvadászok fogadására pedig egy erdőszéli szép vadászház is rendelkezésre áll.

A település neve személynévből keletkezett, jelentése esetleg az Ascher német személynévből ered. A másik magyarázat szerint a magyar ecs - öcs, vagyis fiatalabb fivér névszóból ered a falu neve. A község neve hasonlóságot mutat Árpád vezér unokájának Ecsellő nevéhez is, és történelmi tény, hogy ez a vidék a fejedelmi törzs szálláshelye volt. Erre utalnak az Ecser környéki helynevek, amelyek a fejedelmi család jelentősebb férfiainak neveit viselik. Ilyen

Üllő is, aki Árpád vezér fia volt, vagy Taksony, aki Solt fia volt. Egy 948-ból származó okmány Árpád fejedelem másodszületett fiaként említi Üllőt, s az ő fia volt Ecsellő. A népmonda szerint a település nevét a határában valamikor bőven tenyésző cserfaerdőről kapta: Árpád fejedelemnek - aki vezéreivel a honfoglaláskor erre járt - az akkori lakosok nem tudták megmondani a falu nevét, így a fejedelem elrendelte, hogy nevezzék el a cserfáról, amely alatt a sátra állott.

„Echer” első írásos említése egy 1315. december 6-án kelt oklevélből való, amikor Sőregi Zaheus leánya, Ecseri Dénes özvegye ecseri birtokrészét unokájának, Jánosnak adta. Egy 1399-es oklevél szerint Ecsernek már ekkor temploma volt, ami arra utal, hogy a falu már ebben az időben számottevő jobbágyszékvárossal rendelkezett. A XV. századig az Ecseri családé a birtok. 1454-ben V. László az ecseri Sáfár Tamás magtalan halálával reá szállott falut Szilassy Györgynek és Pozsonyi Tamásnak adta. 1513-ban pusztaként tartják nyilván, ekkor Pest város bírójának, Szegedy Pálnak a birtoka. A XVI. században a dabasi Isthy Péternek is volt birtokrésze itt.

A környék az 1540-42. évi Budavár környéki harcok során került török kézre. Írásos emlékek a török adószedők által készített népszámlálási adatok, illetve gazdasági összeírások tekinthetők, melyeket évszázadok óta az isztambuli levéltárban őriznek. Ezek szerint Ecser lakói valószínűleg már a török uralom kezdetén elmenekültek, vagy lemészárolták őket, hiszen az első összeírás említést sem tesz a községről, a további összeírásokban pedig üres faluhelyként szerepel, amelyet néha-néha a rákoscsabaiak vettek bérbe. A tímár és hász birtokosok jövedelme 1559-ben 174 akcse, 1562-ben 80 akcse, 1580-ban és 1590-ben 500 akcse volt. Az 1690-es magyar hatósági összeírás szerint Ecser sok más községgel együtt az elnéptelenedett falvak között szerepel.

A török elnyomás alóli felszabadulás után a pusztá Verlain János budai kamarai inspektor kezére került. A környék számos kihalt falva közül Ecseren az elsők között kezdődött meg az újraterülepítés. Az újonnan érkezett jobbágyok megkezdték a parlagon heverő földek feltörését. Az 1699-es adóösszeírás szerint ekkor már 11 család lakta a falut, tulajdonukban számos ökör, ló, fejőstehén, illetve egyéb szarvasmarha található. A földeken búzát, árpat és kölest vetettek ebben az évben. A szarvasmarhák, illetve lovak számából arra lehet következtetni, hogy aránylag jó gazdasági viszonyok között telepedtek meg a község újraélesztői. A tudatos földesúri betelepítések az 1700-as évek elején indultak meg, azonban erről írásos adataink nincsenek, mivel a Grassalkovich-levéltár teljesen megsemmisült a II. világháború során. A Rákóczi-szabadságharc ismét csökkentette a lakosság számát, a fejedelem seregében kilenc ecseri katonáról tudunk. Az 1710-es évektől Svajdlér Antal a birtokos, aki magyar és szlovák lakosokkal folytatta - valószínűleg 1720-ban - a gyakorlatilag több mint két évszázada elnéptelenedett falu betelepítését. 1729-ben gróf Grassalkovich Antal vette meg 1700 forintért, majd III. Károlytól 1732-ben „ius patronatus”-t kért a községre. 1851-ig a Grassalkovich család gödöllői uradalmához tartozott Ecser, ekkor alakultak ki mai határvonalai. Vallásos katolikus lévén Grassalkovich Antal felvidéki katolikus szlovák telepésekkel népesítette be Ecsert, azonban kis számban német nemzetiségű telepések is

érkeztek az évek folyamán. 1703-ban 16, 1715-ben 11 család lakta a pusztaként nyilvántartott helységet. Az újjáépült faluban 1728-ban 39, 1744-ben 79, 1760-ban 87 család élt.

Első ismert pecsétje 1727-ből való, rajta a falu címerével. A gyöngysorkerettel határolt címerben kereszt, valamint a két szélén hegyével felfelé álló ekevas található. Az 1781-es pecséten ábrázolt címerben a cölöphelyen apró dombon álló lombos fa, szélről két-két gabonaszál van, ami az 1789-es pecséten kiegészül felül két-két hatágú csillaggal, emberarcú holdsarlóval és háromszögletű istenszemmel. Az 1812-es pecséten pedig kilencágú almafa, két oldalán két kisebb fenyőfa-ábrázolás látható. A megtelepedés után a szolgáltatásokat az 1728-as szerződés szerint teljesítették, vagyis a kisebb ajándékok (vaj, tojás, tyúkok, ludak) mellett a falu az uraságnak 60, a plébánosnak 90 forintot fizetett, valamint az urasági földeken kellett a szántást-vetést és az aratást elvégezni, amit közös erővel három-három nap alatt teljesítettek. A kaszálók kevés volta miatt bérelték Vecsés, Halomegyháza pusztákat az uraságtól. Az 1789-es kataszteri felméréskor a határ 15,5 %-a (zömmel erdő) állt földesúri kezelés alatt, a többi jobbágybirtok volt. Az 1770-es úrbéri rendezéskor 18 egésztelkes, 14 féltelkes jobbágy és 26 zsellér volt a faluban, akiknek aránya az 1828-as összeírásig, a birtokaprózódás következtében, 11 egésztelkes, 3 háromnegyedtelkes, 19 féltelkes, 9 negyedtelkes jobbágyra és 58 zsellérré változott. Az úrbérrendezés után 25 telek arányában robotoltak (egy egész telek után 52 igásnapot vagy 104 gyalognapot szolgáltak), teljesítették a kilencedet és a cenzust.

Az 1848-49-es szabadságharc idején Ecserről is többen beálltak a honvédseregbe. A gödöllői uradalom csődbejutása után, 1851-ben, báró Sina Simon vette meg a falut, de csakhamar eladta a Szontagh családnak. Az 1848-as jobbágyfelszabadítás után is meghatározó maradt a falu birtokstruktúrájában a paraszti birtok, ugyanis a maradék majorsági föld 1874-ben a lakosság tulajdonába került. 1935-ben az 5 hold alatti törpebirtok 32,8 %-ot, az 5 és 100 hold közötti középbirtok 56,5 %-ot, a 100 hold feletti nagybirtokot (10,7 %) pedig a községi legelő jelentette. Az 1945-ös földosztással létrejött (átlagosan 7,9 holdas) kisbirtokokat csak a nagy tsz-szervezés idején, 1961-ben sikerült kollektivizálni. A 711 hektáron, 275 taggal „Törekvő” néven létrehozott szövetkezet 1970-ben egyesült a gyömrői Petőfi Tsz-szel. Az egyesített szövetkezeteket szanálás után, 1974-ben egyesítették a maglódi Micsurin Tsz-szel, majd 1977-ben létrehozták a Rákos Mezeje Mezőgazdasági Termelőszövetkezetet, budapesti székhellyel, 4787 hektáron.

A szántót a XVIII. század közepéig két-, majd három nyomásban használták. Az 1852. évi tagosítás után szűnt meg a többnyomásos gazdálkodás. A szántóföldi növénytermesztést a XIX. században kiterjesztették (a művelési ágakon belül az arány a feléről a háromnegyedére emelkedett), a rét- és legelőterületek feltörésével. A szántóföldi növénytermesztésben a XX. század közepéig meghatározó volt a rozstermesztés (1936-ban 36,7 %), ami jelzi a földek egy részének viszonylag gyenge, homokos voltát. Az 1960-as évektől a rozs vetésterülete (1962-ben 18,1 %) visszaszorult, a búzáé (11,8 %), az árpáé (13,0 %) és a kukoricáé (25,1 %) nőtt. Több mint kétszáz éves hagyománya van a községben a kukorica, a káposzta és a kender termesztésének. Ezeket a nyomáson kívüli földeken termelték. A múlt század közepétől a polgárosodó, növekvő főváros melletti Ecser lakói egyre nagyobb mennyiségben szállítottak

Budapestre zöldséget, burgonyát, tejet, tejterméket. Nevezetessége a falunak, hogy a XIX. század elejétől (1808-tól van biztos adat) céhbe szerveződött takácsok működtek Ecseren. (Saját céh-privilégiumot nem sikerült kiharcolniuk.)

A II. világháborúban sokan a harcmezőkön, mások polgári áldozatként veszítették életüket a község lakói közül, ezzel együtt számos lakó- és középület is megsérült. Az 1956-os forradalom idején létrejött nemzeti bizottság elnöke Káldos György volt.

A katolikus templomot 1730 körül építtette Grassalkovich Antal egy régi kápolna romjain, Páduai Szent Antal tiszteletére. A plébániát 1740-ben szervezte meg a földesúr. Korábban a község Isaszeg, majd Üllő plébániájához tartozott. Ma a község egyetlen műemléki épülete ez a szabadon álló, keletelt, egyhajós, középtornyos, barokk templom (részben átalakított külsővel).

Forrás: Juhász Andrea, Képes Katalin, Kovács Gábor, Hégely Péter (2000): Magyarország kistérségei-Pest megye- A Monori kistérség (Veresegyház, Manila nyomda)

További információ: www.ecser.hu

1.D. sz. melléklet

Gomba

Gomba község, a monori kistérség festőien szép kistelepülése, Monortól 8 km-re, a Gödöllői-Ceglédberceli-dombság déli lankáin fekszik. Közúton megközelíthető a 4. sz. főútról Monoron keresztül, valamint a 31. sz. útról Úri, ill. Nagykáta-Pánd- Káva-Bénye települések irányából.

A község belterülete egy északról nyíló völgyben fekszik, egy ebből kiemelkedő, Várhegy nevű löszdombon terül el a falu központja. Gomba földrajzi elhelyezkedéséből adódóan dimbes-dombos, a nyugalmat árasztó, hangulatos utcák ennek megfelelően görbe-görbék, a házak takarosak. A falu felszínét lösz, löszös homok, kisebb részben futóhomok, de zömében jó minőségű talaj borítja.

Gombán, ill. a falu külterületnek számító Felsőfarkasdon évtizedekkel ezelőtt völgyzáró gátakkal, a helyi patak vizét felduzzasztva hozták létre a Gombai- és a Farkasfi-víztározókat, melyek azon túl, hogy a szántóföldek öntözővizét biztosítják, a környékeliek kedvelt üdülő- és horgászhelyeivé is váltak. (Ezt mutatja az is, hogy a Gombai-tó partjának egy felparcellázott részén több tucat, főként budapesti lakosok tulajdonában álló hétvégi ház található.)

A múlt század közepén Kubinyi Ferenc ásatásai során feltárt leletek tanúbizonysága szerint a kőkorból, majd a bronzkorban is lakott telep helyezkedett el a Várhegyen. Egy bronzkori

erődítményrendszer részének, az úgynevezett földvár vagy pogányvár párkányzatának keleti oldala máig kivehetően tárja elénk a régmúlt idők nyomait.

A település minden bizonnyal az itt birtokkal rendelkező Gombai-családról kapta a nevét. Első okleveles említése 1337-ből származik, amikor már a Gombai nemzetség birtokaként jegyzik a területet. A határjárás eredményét rögzítő oklevélben említésre kerültek Tete és Farkasd falvak is, melyek a török időket ugyan már nem vészték át, ám nevük ma is Gomba külterületeinek megnevezéseként használatosak.

A XIV. századtól a környező településekhez hasonlóan a középkori Gomba fejlődését is a területet királyi adományként elnyerő földbirtokos családok letelepedése határozta meg. Zsigmond király 1408-ban - hűtlenség miatt - Gombai István birtokait elkobozta és azt Maróthy János székely ispánnak adományozta. Ötven évvel később Mátyás Király a Bothos György utód nélküli halálával visszaszállt gombai birtokot Rozgonyi Sebestyén főlovászmesternek adta. A XV. században az említett személyeken kívül Kerekegyházi-család, illetve zálogosként a Dávidházi-család is birtokkal rendelkezett Gombán. Nagylucsei Orbán győri püspök tőlük váltotta ki a területet és 1484-ben királyi adományleveleket szerzett a birtokokra. A XVI. század közepén II. Miksa jutalom gyanánt Gombay Györgynek és leányának adta a település birtokjogát, ezzel az ősi birtok újból visszakerült a Gombai-család kezébe.

A török uralom idején a nagy adóterhek, üldöztetések miatt a falu lakossága bár erősen megfogyatkozott, a környező településekkel ellentétben mindvégig lakott hely maradt. A családok elsősorban búza-, rozs-, árpa-, és rozstermeléssel, sertés- és birkatartással foglalkoztak. A törökvész elmúltával sem csökkentek a falu hanyattatásai, lakóit protestáns hitük miatt folyamatosan háborgatták.

A török kiűzése után Gombán is a lassú, de folyamatos gyarapodás figyelhető meg. Ezt segítette az 1700-as évek közepétől egyre jelentősebb szerepet játszó, a község határát átszelő, a vármegye kezelésében lévő fontos só kereskedelmi út is. Ezen szállították - többek között a gombai jobbágyok is fuvardíj fejében - Szolnokról a pesti sóházakhoz a só táblákat. Ezen hajtották végig a csordákat a nagyobb piacokra, vásárokra. (Ennek okaként az öregek emlékezetében Hajcsár út néven maradt meg az út neve.) A Tsz-szervezés után az utat ugyan beszántották, ám azon ma is el lehet jutni Tetén keresztül Péteri felé, ill. Pándon át Bicskére is.

A Fáy-család, mely a XVIII. századra Gomba legjelentősebb birtokosává vált, 1612-ben zálogosítás útján szerzi meg a települést Maglóddal és Péccellel együtt. Az úrbérrendezés idejéből származó okiratok szerint a faluban nemzetiségi betelepítés nem történt, csak magyar családnevek szerepelnek a listákon. A falu jellegzetessége volt a helyben lakó nemesek nagy száma, akik a XVIII. század végén, a XIX. század elején több kúriát is építettek Gombán, melyek közül négy ma középületként kerül hasznosításra. A Patay-kastélyban működik a Fáy András Művelődési Ház, a Bárczay-kastély barokk épülete pedig a Fáy András Mgtsz és az Agromobil Mezőgazdasági Szolgáltató Szövetkezet székhelyeként funkcionál. Az épület

történetéhez fűződik az a szájhagyományon alapuló legenda, miszerint az épületben egy teljes éjszakán át őrizték a magyar Szent Koronát, amikor 1848 decemberében vagy 1849 januárjában a kormány Budáról Debrecenbe menekült, és Szemere Bertalan valamint kísérete egy éjszakára a kastélyban szállt meg. Az egykori klasszicizáló jellegű Fáy-kúria a községi polgármesteri Hivatalnak ad otthont, míg a szintén klasszicizáló stílusban emelt Perczel-kúria ma központi Konyhaként működik. A hagyomány szerint, a Perczel Mór tábornok egyenes leszármazottjának tekinthető Perczel-család e szép kúriájában írta Katona József a Bánk Bán egy részét is! A XIX. században az említett családokon kívül a Szemere-, Puky-, Dapsy-, Wartensleben- és Tahy-családok tekinthetők Gomba jelentősebb birtokosainak. A Tahy-kúria állapota a II. Világháborúban és az azt követő években olyannyira leromlott, hogy sajnos felújítani már nem lehetett, így azt le kellett bontani.

A reformkor idején a falu híres személyisége volt Fáy András, a "haza mindenese", aki diákévei alatt a nyarakat apja gombai birtokán töltötte, de évekkel később, pesti polgárként is, ha csak tehetette barátaival kilátogatott a családi kúriába, ahol legszívesebben a kertészet szenvedélyének hódolt. 1815-ben Fáy a kúriához tartozó gazdasági épületet átalakította lakóházzá (mai kisiskola) ahol aztán rendszeresen megrendezésre kerültek a "messze földön híres" András-napok, nemritkán olyan illusztris vendégekkel, mint Kölcsey Ferenc, Bajza József és Szemere Pál.

Az 1848-as jobbágyfelszabadítás után is a falu birtokstruktúrájában jelentős tényező maradt a közép- és nagybirtok, ezzel együtt Gombán is megindult a parasztság társadalmi rétegződése: a jómódú paraszttól az elszegényedett, földnélkülivé vált napszámosig és gazdasági cselédig minden réteg kialakult. A jómódú paraszt helyzetét példázza Csonka András esete, aki az 1910-es évek elején megvette az egyik kúriát!

Az I. világháború után fellépő gazdasági válság, majd az 1930-as évek újabb gazdasági válság hatására a parasztság általános elszegényedése figyelhető meg. Ezt példázza az is, hogy a református egyház, mely a századfordulón vagyonos egyháznak számított a befolyt egyházi adók és egyéb jövedelmei nyomán, az 1930-as évek kezdetétől a hívek rossz anyagi helyzete miatt mind nehezebben tudta önmagát és az iskolát fenntartani.

A községben szerencsére sem a II. világháborúban sem 1956 őszén nem voltak komoly harcok, a szocializmus évtizedeire pedig az ország egészére is jellemző szürke, de viszonylag kiszámíthatónak mondható fejlődés volt jellemző. 1949-ben Gombán is megindult a Tsz-szervezés, 1957-ben pedig újabb szövetkezeteket hoztak létre, melyeket hamarosan egyesítettek. 1973-ban Fáy András Mgtsz néven összevonásra kerültek a bényei, kávai és gomba Tsz-ek, a faluban pedig a legmeghatározóbb gazdasági tevékenységgé a szántóföldi növénytermesztés (búza, kukorica), ill. a juh-, sertés- és baromfitartás vált.

Forrás: Juhász Andrea, Képes Katalin, Kovács Gábor, Hégely Péter (2000): Magyarország kistérségei-Pest megye- A Monori kistérség (Veresegyház, Manilla nyomda)

További információ: www.gomba.hu

Gyömrő

A Gödöllői-dombság peremének lankáin fekvő, több mint 700 éves település polgárai fokozott várakozással tekintenek a millennium évfordulója elé - a büszke és nagy múltú Gyömrő lakossága a várossá avatásra készül. A gyömrőiek tudatában lényegében a XX. század eleje óta él, hogy Gyömrő nem egy település a sok között, hanem az egy olyan térségi központi szerepkörrel bír, melyet a szomszédos települések is elismernek, sőt igénylik azt. A városi rang megszerzése nemcsak a tényszerűen már évtizedek óta létező központi szerepének, hanem a nagyközség gazdasági, infrastrukturális és szellemi életének is igazi elismerése lenne.

A főváros agglomerációjába tartozó, mind közúton, mind vasúton kiválóan megközelíthető település mára, hasonlóan a fővárost övező számos településhez alapvetően kertvárosi jellegű. A dombokkal övezet, hullámos felszínű Gyömrőt széles, nedves rétekkel övezett kis patakok keresztezik. A völgyekben a felszínhez közel lévő talajvíz helyenként forrásként tör a felszínre táplálva így a nyaranként rendre kiszáradó, lápos, vizenyős területeken csörgedező kis patakokat. A 20-as évek elején Gyömrő Aurél téglagyárát is ilyen, földből feltörő víz öntötte el. A lebontott gyár helyén tó alakult ki, majd a víz gyógyhatását (érelmeszesedés, reuma ellen) felismerve Dr. Okolicsányi Kúti Dezső a területet megvásárolta és strandfürdőt nyitott. A páratlan szépségű tófürdő amellet, hogy alapvetően meghatározta a község központjának jellegét, Gyömrőt egyben új fejlődési pályára is állította. Üdülőházak, éttermek, cukrászdák, sportpályák épültek, hétvégeken pedig különvonatok indultak a fővárosból, melyek az újonnan létesített "Gyömrő-tófürdő" megállónál tették ki a kikapcsolódásra, pihenésre érkező vendégeket. A parkkal övezett páratlan szépségű 3 ha területű természetes tófürdő közvetlen szomszédságában található a környékbeliek másik kedvelt horgászvize, az un. Halas-patak által táplált Tőzeges-tó. A központ nagy parkja, tavai és sportpályája mellett található a reprezentatív megjelenésű községháza, mögötte az egykori gyömrői járás főszolgabírói hivatalával valamint a település mindennapjait meghatározó intézmények, irodák, bankok, üzletek.

Gyömrő területe az őskor óta lakott. Rézkori leleteket találtak a lucernás dűlőben, virágzó bronzkori kultúra jeleire pedig egy feltárt égetőkemence, egy urnatemető és számos egyéb töredék utal. A római Birodalom emlékét ma is őrzi az a kőhíd, melyről a legenda úgy tartja, hogy a rómaiak őrtoronyból vigyázták a hazánk egyik legrégebbi országútjának, a híres Pesti útnak e szakaszát. Gyömrő már az Árpád-korban virágzó település volt, írásos dokumentum először 1274-ben említi. A település neve személynévből keletkezett, jelentése vélhetően a török eredetű "kömür" (magyarul szín) fogalomból ered, bár más eredeztetés szerint a "gyömöre" a török-tatár és csuvas nyelvekben előforduló "jömör" (rontani, pusztítani) szóból származik.

A XIII.-XIV. században helyi nemes családé a birtok, majd 1440-ben Bothos Péternek és testvérének adományozza Erzsébet királynő a területet, amit egyenes ágú utód hiányában

Mátyás Király 1458-ban Rozgonyi Sebestyén főlovászmesternek juttat. Ezidőtájt Gyömrő egyik területe, az un. "Szekeresek hegye" pihenőhelyül szolgál a Pestről Szolnokra tartó kereskedőknek.

A török adószedők kimutatása szerint Mohács után évről-évre kevesebb a falu lakossága: az első évtizedekben 20-25 család lakta, ám 1597 és 1626 között lényegében lakatlanként jegyzik a környéket, a falu lakossága többnyire a környező mocsárvilágban lelt menedéket. A török elől a Tápió mocsárvilágába menekült néhány százfős helyi lakosságot a XVI. század közepe táján Szegedi Kis István prédikátor református hitre térítette. (A református egyház dominanciája lényegében a XX. századig fennmaradt.) Az ismét benépesült falut 1690-ben a török felégeti, így újabb öt év kell ahhoz, hogy a falu lakottnak legyen tekinthető. A török kiűzése után a betelepülés gyors ütemben halad, a XVIII. század elejére mintegy 100 család lakja.

Gyömrő történetének talán legfényesebb napja 1705. július 3-ára datálható, amikor II. Rákóczi Ferenc fejedelem elmondja híres beszédét a Budára induló tiszántúli ezredeinek. A vezérő fejedeleme előző éjszaka megfogalmazott beszéde nemcsak a szabadságharc nemes céljairól, hanem népe hanyatló harci kedvéről, bizonytalan jövőjéről is szólt. A Mátyásréten kiadott híres pártensében ostromozta a kishitűséget, ezzel együtt azonban egy időre erőt és hitet öntött katonáiba. Az egyetlen kézírásban megmaradt teljes művének másolatát és teljes szövegét a Tájházban lehet megtekinteni, az egykori történelmi esemény színhelyén pedig emlékoszlop állít örök emléket a kuruc seregek vezérének.

A település első viaszpecsétje 1711-ből való, az 1714-ből ránk maradt pecsétnyomón pedig kivehető a címer motívumai között a paraszti világ gondolatvilágában központi helyet elfoglaló ekevas, csoroszlya, melyeket egy stilizált növényi ág vesz körül.

Azzal, hogy 1732-ben az erdélyi Teleki család református ága birtokot szerez Gyömrőn, a falura igazi fellendülés köszöntött be. Ezt támasztják alá azok a tények, hogy a falu a környék toborzó központjává válik, illetve, hogy olyan jelentős személyiségek fordulnak meg sorra a településen, mint Csokonai Vitéz Mihály, Kazinczy Ferenc, Kazinczy Lajos, Vörösmarty Mihály, Kossuth Lajos, Táncsics Mihály, Wartesleben Ágoston, Kazinczy László, Kovács Mihály. Többen nem csak átmenetileg tartózkodnak a faluban, hanem hosszabb-rövidebb ideig itt is élnek. A Teleki család kiemelkedő alakjai voltak Teleki József, a Magyar Tudományos Akadémia első elnöke valamint Teleki László, Kossuth Lajos párizsi nagykövete, az emigrációban pedig helyettese. A szabadságharc leverése után meghurcolt Teleki gyömrői családi kastélyába visszahúzódva írta meg "Kegyenc" című drámáját, mely a Bánk Bán mellett a kor talán legjelentősebb alkotásának tekinthető.

A XIX. század végéig a lakosság elsősorban földműveléssel foglalkozott, a faluban élő kis- és középbirtokos parasztság mellett azonban egyre több kisiparos és kereskedő is megjelent. A településen Ezidőtájt a fejlődés számos jele figyelhető meg, amit a vasút térnyerése még inkább generál: 1882-ben megépül a Budapest - Újszász - Szolnok - Arad - Brassó vasútvonal, 1890-ben Gyömrő Aurél téglagyárat és malmot épített, majd Gr. Teleki Tiborral keskeny

nyomtávú vasút sínpart fektetnek le a téglagyár és a vasútállomás között. Gyömrőy Aurél birtokából 1000 kat. holdat felparcelláz, melyből 3000 telket mérnek ki. Munkahelyek teremődnek, gomba módra szaporodnak a lakóházak az új telepeken (Mária-, Klotild-, Erzsébet-, Horváth-telep), intézmények sora épül meg.

A fejlődés jelentős részben a Teleki családnak volt köszönhető. A mai Teleki kastély helyén már a XVIII. században kastély állott, mely azonban 1835-ben gyakorlatilag teljesen leégett. A ma a Pest Megyei Gyógypedagógiai Intézet kezelésében álló neoklasszicista stílusban épült kastélyt 1847-ben Gr. Teleki Sámuel építtette Hild József tervei alapján. A szimmetrikus elrendezésű épülettömb homlokzata 4+3+4 tengelyes, két szintet összefogó középrizalitjának négy oszlopa hordozza ionizáló oszlopfejezeteit.

A századfordulót követő fellendülésnek, ill. Gr. Teleki Tibor fáradhatatlan munkájának köszönhetően 1913-ban a Monori Járásból kiszakadva megalakult a Gyömrői Járás. A székhelytelepülés mellett Ecser, Maglód, Mende, Péteri, Tápióság, Tápiószőlő, Úri tartoznak az új közigazgatási egységbe. A járási és községi közigazgatást az ófaluból a község központjába helyezik. 1936-ban új községháza, 1937-ben új járási székház épül.

Az ide látogató vendégek a természeti értékek mellett számos kulturális értékét is felfedezhetnek Gyömrőn. A már említett, neoklasszicista stílusban emelt műemlék Teleki kastélyt övező parkot ma is szép fák, bokrok díszítik, a nagy kastély közelében pedig további két, 1830 körül emelt kisebb kastély is megtekinthető. Az ófaluban található Nepomuki Szent János tiszteletére 1777-ben emelt, Copf stílusú katolikus kistemplom tervezője és építője Fellner Jakab. A katolikus templom közelében áll a falu híres református temploma, mely jelenlegi formáját 1928-ban kapta. A templom nevezetessége a carrarai márványból készült belső dombormű, a "Búslakodó Génusz" (1812), Antonio Canova világhírű neoklasszicista szobrászművész alkotása. A relief középső részén álló hamvveder mellett babérral koszorúzott, kezében fáklyát tartó génusz ül, jobb karjára borulva, a dombormű két szélén pedig babérkoszorúval övezett kard, ill. pálmaág utal a Széki Teleki grófi család valamint az Exteni Warteslében család dicsőséges múltjára. A templom kegytárgyai közül említésre méltó a Kókuszkehely, melyet a Teleki család ajándékozott a gyömrői református gyülekezet számára.

Gyömrőn járva érdemes felkeresni a Gr. Teleki u. 47 sz. alatt álló Tájházat is, mely néprajzi, helytörténeti és időnként képzőművészeti kiállítások helyszíne. Az 1840-es években készült épületet széleskörű lakossági összefogással 1983-ban nyitották meg. A Tájház egyben a község lelkes patriótái által 1954-ben, Pest megyében elsőként létrehozott "II. Rákóczi Ferenc falumúzeum" utódjának is tekinthető. A Tájháztól nem messze, a Mányaréten található a Rákóczi emlékoszlop, a temető irányába indulva pedig a római kor emlékét idéző kőhidat tekintheti meg a látogató.

Térkép és a helyiek útbaigazításával szép kirándulóhelyet találhatunk, az un. Leányvár közelében, Tűzbereken, ahol egy helyi művész alkotása, a "kötozás" idézi fel a környéken egykor jelentős tűzokvilágot.

Forrás: Juhász Andrea, Képes Katalin, Kovács Gábor, Hégely Péter (2000): Magyarország kistérségei-Pest megye- A Monori kistérség (Veresegyház, Manila nyomda)

További információ: www.gyomro.hu

1.F. sz. melléklet

Káva

Káva, a kistérség legészakibb települése Monortól 14 km-re, Pilistől 9 km-re fekszik, de Pándon keresztül haladva Nagykáta irányából (14 km) a 31. sz. útról is megközelíthető. A vízmosások és eróziós barázdák által létrejött völgyek közt húzódó településen a tölgy- és bükkerdők alatt olyan törpemandulás, ill. rét borította táj húzódik, ahol a környéken egyedülként, a tavaszi hérics is tömegesen virágzik. (A község címerébe foglalt virág e szép, ritka növényt jeleníti meg.)

A középkori oklevelekben Kalwa és Kálna néven említett település neve a szláv eredetű "kalb" szóból származik, jelentése "sár". A falu határában, a Várhegy nevű dombon talált régészeti leletek bronzkori, földsáncokkal megerősített településről tesznek bizonyosságot, a domb tetején álló egykori "földvár" területéről zsákszámba kerültek elő edénytöredékek, mindennapi használati eszközök, szerszámok. A XII. században a falu határában fekvő Zsigerpusztán a Szentföld védelmére alakult harcos rend, a templomosok építettek várat. A "vörös barátok" elnevezést a ruhájukon viselt nagy, vörös kereszt után kapták.

A falu első okleveles említése 1375-ben történt, birtokosai a Kálnai, majd a Kápolnai családok voltak. A XVI. század végén Tassy Pál birtokában volt a település, majd Halmy Gáborra és Ráday Györgyre szállott annak birtokjoga. A török hódoltság elejére néptelenné vált Káva 1725-ben a Fáy család által népesült be ismét, Bényéhez, Pilishez és Albertihez hasonlóan felvidéki evangélikus szlovákokkal. A betelepítés után a jobbágyok főként a hegyoldalakra építették sárral rakott, földből vert falú zsúptetejű házaikban, míg földesuraik takaros, kis kúriákban éltek.

Káva festőién szép, hegyoldalakon húzódó utcái a falu közepén található széles térbe torkolva mind a mai napig megőrizték eredeti jellegüket, idilli falusi hangulatukat. A házak közül két kúria és két templom emelkedik ki. A Fáy család 1810-ben épített kúriáját Leleszi Kovách Gáspár, monori káptalani tiszttartó 1847-ben vette meg, a többszöri adás-vétel után ma a Polgármesteri Hivatalnak és az orvosi rendelőnek ad otthont, míg az 1830-ban, klasszicista stílusban emelt Puky kúria ma iskolaként üzemel. A szabadságharc idején még teljes egészében "tót" falu néhány évtized alatt vált "tótból elmagyarosodott kis községgé", de az evangélikus egyház dominanciája már a XIX. század elejére megszűnt. E század elején a temető dombja alá katolikus, míg 1923-ban a falu másik oldalára (a régi, lebontott helyére)

evangélikus templom épült. (A felekezeti kettőség a rendszerváltás után megalkotott új címerben is kifejeződik.)

Forrás: Juhász Andrea, Képes Katalin, Kovács Gábor, Hégely Péter (2000): Magyarország kistérségei-Pest megye- A Monori kistérség (Veresegyház, Manilla nyomda)

További információ: www.kava.hu

1.G. sz. melléklet

Maglód

Maglód község Budapest közvetlen szomszédságában (agglomerációjában), a 31. sz. út mellett fekszik. A községet érinti a Budapest - Újszász - Szolnok villamosított vasútvonal. A naponta Budapestre ingázó 4500 ember a község két vasútállomásán száll fel a vonatra: az egyik a régi falu vasúti műemlék állomása, a másik a dinamikusan épülő újfalú, Maglód nyaraló modern megállója.

A dunai síkságra kilapuló cserhádi dombok déli oldalában, a Tápió vízgyűjtő területén fekvő település felszínét a Budai- Pilisi-hegységek keleti folytatásában mélybe süllyedt mezozoós rögök jelenléte határozza meg. A területen felsőpannon agyagos rétegek fejlődtek ki, melyek helyenként a felszínre kerültek. Az agyagra az állandóan mozgó Duna-meder homokja települt nagy vastagságban. A harmadkor végén kiemelkedéssel fiatal eróziós dombság alakult ki. A felszín nagyjából lösz, illetve löszös homok, kisebb részben futóhomok fedeti, melyeken zömében jó minőségű talajok alakultak ki. A határ északi részén a térszínből kiemelkedik az Ó-hegy és a Hármashegy. Az Ó-hegy nyugati lejtős oldalán van a Kopasz-hegy fennsíkja. Sok a fiatal, meredek lejtő, a területet vízmosások szántották fel. A mély bevágású völgyek a vízfolyások formáló munkájának eredményei. A nagy esőzések sok löszet mosnak le a lejtőkről, melyet a völgytalpak elnyelnek. Az így feltöltött erősen humuszos völgytalpak lefolyástalanná válnak és részben vagy teljesen elmocsarasodnak. A határ délnyugati részén a mocsarakban (melyekben tőzeg is található) meleg források fordulnak elő. Innen ered egy kis patak, mely Ecser és Maglód határán folyik. Egy másik patak a Kopasz-hegy alján ered és délkeleti irányba folyik. A község határának déli részén egyesül a két vízfolyás, aztán majd a Rákospatakba ömlik. A Hármashegy alján ered az Alsó-Tápió, mely keleti irányba folyik.

A löszvegetáció főként löszpusztarét, törpemandulás. A hajdani őstölgyesek már csak nyomokban maradtak meg. A löszhátak sztyepp-erdeje a tatárjuharos tölgyes. A medencékben gyakoriak a gyertyános bükkösök elemei is. A mélyen bevágódott, patak nélküli völgyekben gyertyános tölgyesek húzódnak. A száraz, meleg déli oldalakon mészkedvelő tölgyesek tenyésznek, főleg molyhostölgy-állománnyal. Elterjedtek a vízi, mocsári és lápi társulások is.

Maglód község alapításáról nincsenek pontos adatok. Feltételezhető, hogy már a honfoglalás idején voltak lakói ennek a tájnak, az utak védelmét szolgáló földvárak körüli települések közé tartozhatott a falu. A falu neve és birtokosai a középkori oklevelekben gyakran szerepelnek. Említi Maglódot Anonymus, amikor arról a Maglód nevű főúrról beszél, aki a XII. században élt és a Gyula-Zombor nemzetség sarja volt. Anonymus felsorolja a hét vezért és azok nemzetségét. Tétény vezér fia Horka, az ő fia Gyula és Zombor (ejtése lehetett: Zumbor, Szombor, Zsombor), akiktől a Maglód nemzetség származik. Maglout, Maglót, Maglód nem ritka személynév, a mag szó továbbképzése, termékenyt jelent.

A falu első okleveles említése 1352-ben történt. Birtokosai a XIV. században a Kátai és a Bodonyi családok. 1408-ban a Maglódi család mellett a Péczeli és a Hartyáni család a falu birtokosa, a XVI. század derekán Hatvani György tulajdonában volt a falu. 1561-ben I. Miksa az örökös nélkül elhalt Habathkay Barnabás birtokát Andreffy Jánosnak és Buday Balázsnak adta. A XVII. század elején Hubay Ferenc Fáy István özvegyének zálogosította el Maglódot, amit 1646-ban Fáy Istvánné Reöthy Katalin megvásárolt.

A török hódoltság 150 esztendeje alatt Maglód lakossága majdnem teljesen kipusztult, illetve elmenekült. Az evangélikus templomban lévő felirat szerint a községet 1546-ban dúlta fel a pogány, akkor szóródott szét a népe. A török adóösszeírások sok értékes adatot őriztek meg számunkra. 1546-ban 19, 1590-ben már csak 4 családfőt írtak össze, akik búzatermesztésből, állattartásból éltek. Török földesurai tímár, ziámet, hászbirtokosok voltak. A felszabadító háborúk korában pusztává lett és csak a XVII. század végére népesedett be ismét a község. (1699-ben 15, 1701-ben 53 család lakta. 1703-ban a 35 család kezén 78 szarvasmarhát, 12 lovat, 50 juhot és 17 sertést írtak össze a faluban.) A Rákóczi-szabadságharc idején ismét lakatlanná vált. A fejedelem oldalán Szabó Máté ezredében a maglódiak közül Falubski András, Bribeli András, Teszeri Ádám, Váczi Gyurka, a Hajdúk ezredében Kalmár István, Teszeri Ádám, Váczi Márton harcolt.

Az elnéptelenedett falut 1710 után telepítették újra Maglód földesurai: Ráday Pál és Grassalkovich a Felvidékről, főleg Nógrádból hoztak szlovák jobbágyokat. 1715-ben 18, 1728-ban 55, 1744-ben 91, 1760-ban 102 jobbágycsalád lakta. Az 1759-es összeírásból kiderül, hogy bár a lakosság zöme szlovák, vannak még szép számmal magyarok is köztük. Maglód első ismert pecsétje 1728-ból való, rajta a falu címerével. A címer kerek mezőjében jobbról felhőből balra kinyúló kar három leveles szárú makkot tart, amelyek a két szélre hajlanak, öklétől balra egy hatágú csillag, az egészet kettős olajág-koszorú öleli. Az 1777-es pecséten található címer motívumai a paraszti gondolatvilágban központi helyet elfoglaló ekevas, csoroszlya és gabonaszálak.

A XVIII. században 14 közbirtokos földesura volt a falunak, akik közül a Ráday és Fáy családok voltak a legnagyobb birtokosok. A megtelepedés után a szolgáltatásokat a 14 közbirtokossal „edgyezés formán” teljesítették. Vagyis házhelyek szerint cenzust, konyhára valókat, az őszi és tavaszi gabonából, valamint a borból, bányából és mézből kilencedet adtak. A szántás-vetésből, kaszálásból, szőlőművelésből, aratásból, hordásból, fuvarozásból, „kender-míveltetésből és fonyásból” álló robotot szükség szerint végezték.

Az 1789-es kataszteri felméréskor a határ 39,9 %-a állt földesúri kezelés alatt, 34,9 %-a jobbágybirtok volt és 25,2 %-ot tett ki a közös legelő. Az 1770-es úrbéri rendezéskor 9 egésztelkes és 27 féltelkes jobbágy, valamint 69 zsellér volt a faluban, akiknek aránya az 1828-as összeírásig a birtokaprózódás következtében 29 féltelkes, 4 negyedtelkes jobbágyra és 114 zsellérré változott. Az 1848-as szabadságharcban részt vett Maglód férfinépe, 42 honvéd harcolt a nemzetőrségben. Az 1853-ban megjelent császári rendelet megszüntetnie jelentette ki az úrbéri viszonyokat. Ennek következményeként Maglódon is kezdtek kialakulni a parasztgazdaságok. Az úrbérrendezés után robotoltak (egy egész telek után 52 igásnapot vagy 104 gyalognapot szolgáltak), teljesítették a kilencedet és a cenzust. Az 1848-as jobbágyfelszabadítás után is meghatározó maradt a falu birtokstruktúrájában az úribirtok: 1935-ben a 100 hold feletti birtokok (Kóczán, Schulhoff, Teleki, Wodianer családok kezén) aránya 47,9 %-ra rúgott, az 5 és 100 hold közötti középbirtok 33,8 %-ot, az 5 hold alatti törpebirtok 18,3 %-ot tett ki. Az 1945-ös földosztással létrejött (átlagosan 7,6 holdas) kisbirtokokat 1957 után teljesen kollektivizálták. 1948-ban hozták létre az első tsz-t „Micsurin” néven, 135 holdon, 21 taggal, majd az ötvenes évek elején megalakult a Törekvő Tsz. 1977-ben hozták létre a rákoshegyi, az ecseri, a gyömrői és a maglódi szövetkezetek összevonásával a budapesti telephelyű, 4787 hektáros, 1585 taglétszámú Rákos Mezeje Mg Tsz-t. Csak ekkortól kezdett eredményessé válni a szövetkezeti gazdálkodás.

A földek nagy részét a korábbi erdőségek helyén kialakított szántó teszi ki. A szántóföldi növénytermesztés a XIX. század végére kiterjedt (1895-ben 81 %-os aránnyal), elsősorban a rétek és legelők feltörésével. A szántó a későbbi időszakban is meghatározó maradt, jelentősége csak az 1960-as évektől csökkent, az - elsősorban fővárosi piacra termelő - kertészet (főként paradicsom-, paprika-, borsó- és zöldségtermesztés) térhódításával, valamint a gyümölcsfa- és az erdőtelepítések következtében. Nem elhanyagolható körülmény a mezőgazdaságból kivont területek nagyarányú növekedése a XX. század végére. A szántóföldi növénytermesztésben meghatározó a rozs- és a kukoricatermesztés (1962-ben 25,1 és 53,7 %-kal).

Maglód az 1930-as években sokat fejlődött. Főleg a bevándorlók révén növekedett a lakosság száma, amely 1920-ban már 5000 főt tett ki. Új iskolák (Központi, Petőfi téri), óvodák épültek. Működött több egyesület. Az 1931-es Címtár szerint minden szakmának számos képviselője állt a lakosság rendelkezésére. 18 vegyeskereskedésben és 6 hentesüzletben vásárolhattak.

Üzemi méretű ipari tevékenységről már a XX. század első felétől lehet beszélni, amikor vasipari üzemeket telepítettek a faluba. Az 1950-es évektől hidroglóbuszokat, teherautó-alkatrészeket, épületvasakat, géprendszereket gyártottak (Maglódi Vasipari Vállalat, Vas- és Fémipari Szövetkezet). A termékeket (pl. szőnyegeket) a budapesti piacokon értékesítették.

A falu kereskedelmét a II. világháború előtt a Hangya Szövetkezet, majd utána az FMSZ és az ÁFÉSZ szervezte meg. A rendszerváltás után megszaporodott az üzletek száma (1990-ig 10 bolt és 3 vendéglátóhely, 1995-ben már 92 bolt és 31 vendéglátóhely működött a faluban).

A II. Világháborút Maglód alaposan megsínylette, az 1944 végén ideérkező front hetekig húzódott a település területén. Maglód körülbelül 150 aknát kapott. Több házat ért találat, rengeteg állat elpusztult, de legszomorúbb a számos polgári áldozat. Az oroszok karácsony másnapján jöttek be a faluba, bizonyos területekről azonban csak néhány nap múlva vonultak vissza a németek. 45 évig december 28-át tartották a megemlékezés napjának.

Amikor az élet újra elindult, a kommunisták vették kezükbe az irányítást. A régi vezetőket több ártatlan emberrel együtt Gyömrőre hurcolták, aztán hamarosan végeztek velük. Ilyen sorsra jutott Maglódon Diószegi István főjegyző, Zambelly Béla jegyző, dr. Bellus János ügyvéd, járásbíró és Juhász Sándor közellátási vezető.

Az 1956. október 27-én megalakult nemzeti bizottság elnöke Szeili Mihály, a nemzetőrparancsnok Szűcs Tibor tartalékos őrnagy lett. Az előző évek ellenállási mozgalmainak egyik falubeli résztvevője, börtönbüntetésre ítélt áldozata volt Kovács Ferenc. Az 56-os forradalom idején tanúsított magatartásáért sok meghurcoltatásban volt része Kurucz Jánosnak, a kiváló pedagógusnak.

A község érdekessége az öregfalú, ahol a patak partján olyan múlt századi hagyományos alföldi parasztházak állnak, melyek többsége sár vagy vert falú, eredeti zsupptetejüket pedig szarufás tetőszerkezet jellemzi. A fonott sövény falas kéményeket a XIX. század végétől vályogból rakott, téglából falazott kémények váltották fel. Itt az Ófaluban található Petőfi Sándor édesapjának emléktáblája valamint az ABC és a Központi Iskola közelében az 1948-ban, a centenárium alkalmával átadott bronzból készült Petőfi emlékszobor is. Különösen nevezetesek a község történetében az 1816-18-as évek, ebben az időben ugyanis Maglódon éltek Petőfi Sándor szülei, Petrovics István és Hrúz Mária. A hagyomány azt tartotta, hogy fiuk születése előtt pár nappal költöztek el innen. De ez nem így történt. Petrovics István a hentesüzletben volt székálló legény, Hrúz Mária pedig részeges tanító nagybátyjánál, Hrúz Györgynél cselédeskedett. Itt ismerkedtek meg, itt szövődött köztük szerelem, de nem itt házasodtak össze, hanem egy évvel később Aszódon. Fiuk pedig csak öt év múlva, 1823-ban született meg. Maglódon született viszont 1820. augusztus 15-én Szeberényi Lajos költő (1820-1875), aki Petőfi iskolatársa volt Selmecen. „Forradalmi szikrák” címen jelent meg verseskötete.

Az ófalú jellegzetes épületei között érdemes kiemelni a falusi óvodát és a Petőfi téri iskolát, továbbá arra járva megtekintést érdemel a Luther és a Wodiáner utcák kereszteződésénél található I. világháborús emlékmű is.

A község nevezetes épületei közé tartozik az 1870-ben klasszicizáló stílusban emelt Wodiáner kastély, a szintén e stílus jegyeit tükröző református lelkészlak, valamint néhány épület a sugár utcában. A Fő úti műemlék jellegű iskolába járt Domján Edit Jászai Mari díjas színművész - emlékére emléktábla őrzí. Maglód legrégebbi egyházi épülete a XVII. században, a parókia közelében épült evangélikus harangláb, mely szép egységet képez az 1775-ben középkori romokra épült, késő barokk, torony nélküli, evangélikus templommal. A templom restaurálása 1999 őszén fejeződött be, amelynek során, a karzat mellvédjén, a négy védőréteg

lekararása után száz évnél idősebb, ószövetségi freskók kerültek napvilágra, ezzel együtt a kriptá alatt ez eddig ismeretlen alagútra bukkantak a kőművesek. Az 1936-ban felszentelt katolikus templom a községházával szemben a Fő utcán található.

Maglód népi eredetű kincsei közül érdemes megemlíteni a táncagyományt, melyet 1952-ben a Magyar Tudományos Akadémia Népzene kutató Csoportja is feldolgozott. A falu népdalkincse is igen gazdag. Sajnos a legrégibb időkből való ún. régi szerkezetű, pentaton dalok feledésbe merültek. Azonban a századfordulón keletkezett újabb stílusú magyar és szlovák dalok is páratlanul szépek, változatosak.

Forrás: Juhász Andrea, Képes Katalin, Kovács Gábor, Hégely Péter (2000): Magyarország kistérségei-Pest megye- A Monori kistérség (Veresegyház, Manila nyomda)

További információ: www.maglod.hu

1.H. sz. melléklet

Mende

Dombok ölelésében élünk itt. Fogatkozó erdők vesznek körül bennünket. S egykor a völgyekben siető patakok már csak néha-néha emlékeznek vízben bővelkedő idejükre. Aszfaltút kígyózó szalagja szeli ketté a falut, s kapcsolja össze érként az ország testével. Takaros házakban, igyekvő emberek élnek mindennapjaikat a 13 domb árnyékában. Mondáink, dalaink, táncaink, emlékeink nehéz időkről, küzdelmekről, pusztulásokról, reményekről, életről szólnak. Mert tatártól s töröktől üzötten, háborúk zajában élt itt századokon át az ember.

A felperzselt portákon új házak nőttek, a földeken új élet termett. A község címere szinte "elmondja" a település történetét. Mende tulajdonképpen "váras"-nak is nevezhetnénk, hiszen 2 vár romjai is megtalálhatók azokon a dombokon, melyek körülölelik a falut. Maga a település 7 dombra települt, mely a község címerében is szerepel.

Az első várat a Krisztus előtti XIII. században a vatyai kultúrához tartozó bronzkori nép építette. A helybeliek Leányvárnak nevezik. A másik várat már az Árpád-korban, a XIII. században emelték. Ez a mendeiek elnevezése szerint a Lányvár. A címer 3-as osztása arra a 3 középkori falura utal, melynek romjain a mai Mende jött létre. Oszlárt 1252-ben, Billét 1351-ben, s Mende 1411-ben említi oklevél. A török hódoltság idején e három település mindegyike elpusztult. Az újjátelepítést a Bosnyák család, a Károlyi család és a Koháry család kezdte el 1724-ben.

Többségében a felvidékről érkeznek az első telepesek. Ők hozzák magukkal az evangélikus hitet. Címerünkben őket jelképezi a Luther-rózsa. 1724-től fokozatosan növekszik a lélekszám, s egyre több katolikus család telepedik meg. A falu címerében a talpas kereszt

szimbolizálja ezt. Az itt élők főleg gabonatermesztéssel és szőlőműveléssel foglalkoztak, melyre az 1700-as évek végén keletkezett községi pecsét ábrázolása is utal. Ezért jelenik meg címerünkben a búza és a szőlő

Megkondult a mendei nagyharang.
Húzza, húzza három szép vadgalamb.
Azt húzza, hogy tőled jött üzenet:
Te az enyém, én leszek a tied.

Piros alma ne gurulj, ne gurulj.
Érttem, rózsám, ne búsulj, ne búsulj.
Lám én érted akkor sem búsulok,
Mikor tőled nagy útra indulok.

Összeállította: Szántai Erzsébet

Forrás és további információ: www.mende.hu

1.1. sz. melléklet

Monor

Földrajz, természeti adottságok

Monor a 4-es sz. út mellett, a fővárostól mintegy 25 km-re fekszik, közvetlen műút köti össze Csévharaszt, Gomba, Nyáregyháza, Péteri, Pilis, Üllő és Vasad településekkel. A jó közúti megközelíthetőség mellé párosul a város kiváló vasúti adottsága is. A Budapest- Cegléd-Záhony vasúti fővonal mentén fekvő településen naponta 35-38 személyvonat közlekedik.

Monor város két nagytáj, az Alföld és az Északi-középhegység találkozási mentén fekszik. A Cserhát déli nyúlványa, a Gödöllői- Monori-dombság lankái fokozatosan olvadnak bele a város belterületét már egyértelműen meghatározó Alföldi tájegységbe. Míg délnyugati külterületi része a Pesti hordalékkúp-síkság végződésének tekinthető, a külterület keleti része, valamint Monorierdő homokkal borított területe már a Pilis-Alpári-homokháthoz tartozik. A felszín nagyjából olyan lösz, ill. löszös homok, kisebb részben futóhomok fedeti, amin zömében jó minőségű talajok alakultak ki. A legkiterjedtebb futóhomokos terület a 186,5 méter magas Strázsa-hegy, amelynek 130 méteres magasságánál húzódott az egykori Ós-Dunavölgy. A hagyomány szerint a "hegy" a török időkben kapta nevét, amikor a lakosság strázsákat állított az ellenséges török seregek mozgásának folyamatos figyelésére. A magyarázat elfogadhatóságára utal az a tény, hogy a Strázsa-hegyről nagyon jó a kilátás nyugati irányba, tiszta időben a budai hegyek is láthatók.

A szőlőművelés, borászat évszázadok óta hozzátartozik a monoriak mindennapjaihoz. A hegyen található, több mint 800 épületet magába foglaló pincefalu egyedülálló értéke nemcsak a városnak, de az egész közép-magyarországi régiónak is. A maga nemében páratlan, a szőlőterületektől elkülönült pincék ma is a hangulatos családi-baráti borozgatások, összejövetelek legfőbb színterei, ugyanakkor varázsuk felejthetetlen élményt nyújthat az idelátogató hazai és külföldi vendégeknek.

A Monor városrészévé vált, mintegy 3300 lakosú, akác- és nyárfaerdővel övezett Monorierdő korábban elsősorban fővárosi polgárok kedvelt üdülőtérületet volt. Jelenleg elsősorban lakóterület, mivel a korábbi nyaralótulajdonosok jelentős része úgy döntött, hogy a zajos világváros helyett a kellemes "erdei" környezetet, a nyugalmas hétköznapiakat választja. A borászat Monorierdőn is meghatározó, a városrész melletti "Szárzhegyen" a Ker-Bor Kft. nagyüzemi keretek között állítja elő az elismert minőségű italokat.

Monor éves hőösszege az országos átlag fölötti, ezzel együtt időjárása csapadékban szegényes, sőt néha rendkívül száraz. A természetes növénytakaró átmenetet mutat a hegyvidéki és az alföldi növénytársulások között. Ma többnyire akác, nyárfa, valamint erdei fenyvesek borítják a művelés alá nem vont területeket, a hajdani őstölgyesek mára csak nyomokban maradtak fenn. Monor területén találhatóak vízi, mocsári és lápi társulások is, melyek közül kiemelkedik a Forrás-vidék természetvédelem alatt álló területe. Monoron és környékén korábban ugyan több tó és mocsár is ismeretes volt (Kenderesi-tó, Bogárczó-tó), ma már csak a hasznosításra váró ún. Kis-tó jelenti az egyetlen állóvizet.

Monor és környéke természetes állatvilágának jellemző fajtái - a gazdag rovarvilágon túl - az őz, nyúl, fácán, fogoly és fűz, számuk azonban az erdőirtásokkal párhuzamosan lecsökkent. A helyi vadásztársaság rendszeres vadkihelyezésének köszönhetően viszont a monorkörnyéki erdők viszonylag jó vadászterületeknek tekinthetők.

A város forrásvölgyi területén, az egykori Dömény- és Ehrlich-féle téglagyár területén a 20. század elején több értékes, jégkorszak-béli mamutcsontot találtak; a leletek azóta a Nemzeti Múzeumban láthatók.

Történelem

Annak ellenére, hogy Monor és környéke gyakorlatilag a Kr. e. 6. évezredtől kezdve folyamatosan lakott volt, értékes régészeti leletek ez ideig nem kerültek elő a honfoglalást megelőző korszakokból. Monorierdőn az '50-es években tártak fel néhány honfoglalás-kori sírt, így feltételezhetően település is lehetett a közelben.

A település neve a török eredetű Monar személynévből keletkezett, jelentése köd. A város határában ma is gyakori természeti jelenség a korabeli településen valószínűleg még inkább meghatározó volt, hiszen a dombok alatti síkfelszínt akkortájt nagy kiterjedésű tavak, mocsarak is szabdalják. A város nevének eredetére utaló másik, tudományosan nem

megalapozott elképzelés szerint egy XII. századi birtokos francia lovagnak a nevéből (Enár - Monor) származik a település neve.

Monort 1398-ban említi először oklevél, amikor Maróthi János székely ispánt beiktatták monori, pilisi és más birtokaiba. Maróthi fia, László 1446-ban Újfalu (Monorierdő középkori elődje) és Zsiger helységekkel együtt elcserélte a területet más birtokokért az egri káptalannal, aki innentől számítva egészen a XX. századig volt a térség legfőbb birtokosa. Annak ellenére, hogy Monor, Újfalu és Zsiger települések az egri káptalan fennhatósága alatt álltak, a reformáció tanai korán gyökeret vertek. Az írásos emlékek szerint Monor már a mohácsi vész előtt szerepelt azon települések között, ahol Luther tanai elterjedtek.

A feltehetően a mai városközpontban elterülő település a török időket - a legutolsó évekig - átvészelte. A török földesúri jövedelmek mindenekelőtt a helyi lakosság gabona-, len-, káposzta-, bab-, kender- és szőlőtermesztéséből, állattartásából, valamint méhészkedéséből származtak. A település többször vált csaták színterévé, ilyenkor a helyi lakosság többnyire a mocsárvilágban, ill. a környékbeli falvakban keresett menedéket. Először a Habsburg Birodalom és az Oszmán Birodalom között Magyarország birtoklásáért zajló ún. tizenöt éves háború (1593-1606), majd az 1661-es, később pedig az 1683-as bécsi hadjárat hozott pusztulást a falura. A törökvész elmúltával folyamatosan népesült be a település: 1696-ban 7, 1699-ben 40, 1701-ben 117, 1760-ban pedig már 315 családot írtak össze Monoron. Újfalu és Zsiger települések viszont már soha többé nem épültek újjá.

Ez időből való az a benépesedésre utaló legenda is, amely szerint a ma is gyakori ősi monori nevek, - a Burján és a Bokros - elterjedésüket köszönhetik: “Egyszer két ember járt errefelé, akik megunták a sok csavargást a világban, és amikor ideértek a Cserhát lankái alá azt mondja az egyik a másiknak: Maradjunk itt és legyen már nevünk is, te légy Burján és burjánozzál el; és szólt a másik: Hát te, testvér, te meg Bokros légy és bokrosodjál.” Annyi bizonyos, a betelepedés során megjelentek Monor első katolikus jobbágycsaládjai is, akik az egri káptalan más birtokairól vándoroltak el.

A város a török kiűzése után is többször vált csaták hadszínterévé, átvonulási tereppé. “Igen útban lakunk” írta Dékány Mihály monori bíró “az alá s feljáró németek” miatt elsősorban. Mindez nem csoda, hiszen a mai 4-es számú főút mentén, Szolnok és Pest között a középkorban is fontos útvonal húzódott, ráadásul a vallási fanatizmustól is tüzelt császári zsoldosok mindenekelőtt a protestáns falvakban jártak el különös kegyetlenséggel. Rákóczi seregében összesen 22 monori harcolt Szabó Máté, Pap István és Andrási István seregeiben. A Rákóczi szabadságharcot követő évtizedekben a császári katonaság elszállásolása jelentett visszatérő problémát.

Az urbárium előtt a lakosság “contractusok”, azaz szerződések szerint teljesítették a földesúri szolgáltatásokat az egri káptalannak, amik a lakosság gyarapodásával párhuzamosan emelkedtek. (Az 1696-os szerződés szerint évi 120 forintot és 30 icce vaját, 1711-ben már 300 forintot adtak földesuruknak.) 1720-tól a helyiek használhatták Újfalu-pusztát, majd

Zsiger-pusztá földjeit is, természetesen folyamatos tehernövekedés mellett. Az adók, a robot mellett állami teherként sújtotta még a falut a só- és egyéb hosszúfuvarozás utáni járadék is.

Mária Terézia 1767-ben kiadott úrbéri rendelete alapján, Monoron is rendezték a tulajdonviszonyokat, az összeírás szerint 44 egésztelkes, 139 féltelkes, 55 negyedtelkes jobbágy és 37 zsellér lakta a települést. A következő évtizedek birtokaprózódása következtében, míg a jobbágyok száma gyakorlatilag nem - vagy csak alig - emelkedett, addig a zsellérek száma az 1770-es adatokhoz viszonyítva az 1828-as összeírás idejére mintegy kilencszeresére duzzadt.

A XIX. század első felének évtizedeire a folyamatos fejlődés, gyarapodás volt jellemző, a reformkor szellemisége jótékony hatással volt a protestáns település hétköznapijaira. 1813-tól kezdve új utcák létrehozásával nagyszabású falurendezés indult el. A mintegy hét év alatt kialakított, 21 utcából álló új településszerkezet a mai napig meghatározza a városközpont jellegét.

A szabadságharc idején Molnár Pál prédikátor szavára számos monori fogott fegyvert. Az Isaszeg és Tápióbicske körül 1849. április 7-én zajlott győztes csaták után a Monoron keresztül menekülő, szétvert horvát csapatok katonái közül éjjel többeket legyilkoltak, az üldöző magyar honvédsereg sebesült tagjai közül pedig többen - legnevesebb köztük Beöthy Kálmán tüzér hadnagy - itt telepedtek le, majd leltek végső nyugalomra. (A református temetőben még ma is mintegy 10 korabeli sírhely található.) A szabadságharc legtragikusabb fejezetét azonban a pillanatok alatt szétterjedő kolerajárvány pusztítása okozta, június hónapban például mintegy 160 áldozata volt.

1889 őszén, egy szokásos megyei hadgyakorlat alkalmával, Monoron olyan botrány történt, amely a korabeli sajtó címdalára került, az országgyűlésben pedig közjogi vitákat gerjesztett. Történt ugyanis, hogy a magyar honvédség éves monori hadgyakorlatán, amit a király személyesen is megtekintett, több épületre kitűzték a fekete-sárga császári lobogót is, s ez nem pusztán törvénybe ütközött, de a helyiek önérzetét is sértette. A király érkezése előtt két nappal a két kaszinó zsúfolásig telt a "helyi intelligenciával" valamint a neves tiszti vendégsereggel. Egy szóváltást követően néhány helyi fiatal hazafiságát bizonyítva, otthagyták a díszes társaságot, majd gondoskodott a fekete-sárga "rongy" eltávolításáról.

Az eset a király fogadtatását beárnyékolta, a helyiek az elkövetkezendő évek lassú fejlődését többnyire erre a "zászló-afférra" vezették vissza. Egyes korabeli elemzők szerint e botrány volt a kiindulópontja annak az országközi vitának, aminek eredményeként az addig általánosan használt "császári királyi" elnevezés az "és" szócskával, a ma is ismert "k.u.k."-ra bővült.

Az 1848-as jobbágyfelszabadítás után meghatározóvá vált a paraszti középbirtok: az 5 és 100 ha közötti birtokok aránya meghaladta az 50 %-ot. Az egri főkapitány az erdők kivételével 1910-ben adta el a helyi lakosságnak monori, majd 1933-ban monorierdei birtokait. A két világháború közti időszak legnagyobb földbirtokosai a Földváry család (600 ha), valamint a

Magyar Magtenyésztő Rt. voltak. A jobbágyfelszabadítást követően a mezőgazdasági termelésben megindult fokozatos fejlődés, a növekvő szerszám- és eszközigény, a helyi iparosok, kézművesek megerősödését is segítette. Az első ipartörvényt (1872) követően 1885-ben járási szinten is létrejött az ipartestület, mely az érdekvédelmen túl, a több száz tag számára segélyezési szolgáltatásokat is nyújtott.

A századfordulón a viszonylag fejlett kézműipar mellett a község gazdaságában meghatározó volt a Horn Mór Rozskiviteli Gőzmalom Monor nevű cég (amely alapját jelentette a később híres Monori Kenyérgyárnak), valamint a Monor és Vidéke Gabonarakartári Szövetkezet. A század első évtizedében kezdte meg működését a híres Popper Nyomda, amely négy évtizedes működése alatt nem pusztán helyi jellegű kiadványokat, de országosan terjesztett könyveket, nyomtatványokat is előállított. 1909-ben alakult meg a Monori Kefegyár, mely a Kefa-Brush Kft. üzemeltetésében a mai napig sikeresen működik, így a legrégebbi monori gazdasági társaságnak is tekinthető.

A századforduló gazdasági fellendülését segítették elő a megalakuló hitel- és pénzügyintézetek is. Elsőként a Monorkerületi Takarékpénztár Rt. (1872), majd a Monori Hitelszövetkezet (1882), tíz évvel később pedig a Monori Hitelbank Rt. jött létre.

A gazdasági fejlődéssel párhuzamosan Monor társadalmi élete is megélénkült. 1861-ben Molnár Pál református lelkész vezetésével a Kaszinó, 1879-ben Gera József kezdeményezésére az Egyenlőségi Kör jött létre, majd lett a társasági élet központja. 1898-ban hozták létre a Gazdakört, 1901-ben a Monori Sport Clubot, valamint Nyáry József elnökletével a Monor-járási Kört, amely összefogta a térség vezető tisztviselőit. Működött még polgári olvasóköri, dalárda, önkéntes tűzoltóegylet, nőegylet. Az eseményekről a Monor és vidéke, majd a Monor-kerületi lapok tudósítottak.

Az első világháború idején a községben hadikórházat létesítettek, a háború befejezésekor 252 hősi halottat gyászoltak a helyiek. A református templom és az iskola közt 1923-ban felállított emlékmű lakossági adakozásból valósult meg. A második világégés alatt 164 elesett katonáról, valamint 162 haláltáborokba és munkaszolgálatba deportált majd elpusztult monoriról tudunk. Emléküket a város központjában Kampfl József szobrászművész emlékműve őrzi.

1956-ban jelentősebb esemény nem történt, a településen, mint járási székhelyen megalakult a Monori Járási Nemzeti Bizottság. A szocializmus évtizedeiben a község fejlődésére a folyamatosság volt jellemző. Az 1970-es nagy közigazgatási átszervezések következtében elnyert nagyközségi rang az ügyek intézéséhez szélesebb jogkört biztosított. A lakosság többsége az elmúlt rendszerben is budapesti munkahelyeken dolgozott, ezzel együtt voltak jelentős foglalkoztatottak a községben is. A helyi ipart a Kefegyár, a Finommechanikai Vállalat, a Vasipari Szövetkezet valamint az Építőipari Szövetkezet képviselte.

A mezőgazdaság szerkezetét döntően meghatározták az 1960-as kollektivizálás során létrehozott szövetkezetek (melyeket 1976-ban Kossuth Mgtsz néven összevontak), valamint a

megye egyik legnagyobb, 3000 ha területű állami gazdasága, mely mindenekelőtt kenyér- és takarmánygabona, továbbá cukorrépa termesztéssel, valamint szarvasmarha- és sertéstenyésztéssel foglalkozott.

Talán a monoriak többsége előtt sem világos, milyen jelentős eseménynek adott otthont a monorierdő-i camping 1985 júniusában. Mintegy félszáz magyar értelmiségi gyűlt itt össze, annak érdekében, hogy a magyar közállapotokat megvitassa, eszmét cseréljen. “Mi vezetett bennünket az értekezlet egybehívásánál? Az a szándék, hogy keressük a kiutat az ország nehéz helyzetéből...a magyar társadalom súlyos bajoktól szenved és szüksége van arra, hogy világos távlatot kapjon.” - vallotta Donáth Ferenc főszervező. A találkozó legfőbb üzenete volt, hogy a demokrácia és a gazdasági felemelkedés ügye elválaszthatatlan. Egy történelmi pillanatra megcsillant a széles ellenzéki front lehetősége is, ugyanakkor nem volt, nem is lehetett cél egy közös programnyilatkozat elfogadása. A részt vevők itt még nem kívántak konkrét kérdésekre konkrét válaszokat adni, különböző fejlődési irányelveket, ideológiákat megfogalmazni. A találkozó óriási jelentőségét az adta, hogy a Kádár-rendszer először tűrt meg nyíltan ellenzéki politikai eseményt.

A szocialista rendszer utolsó éve Monor életében jelentős változást hozott: 1989. március 1-jén megtörtént a várossá nyilvánítás. Monor ma - a számos vonzáskörzeti funkcióval együtt - Pest megye 7. számú országgyűlési egyéni választókerületének a központja, ide tartoznak: Ecser, Gyömrő, Maglód, Péteri, Üllő, Vecsés települések.

Műemlékek, látnivalók

Monor belvárosába (Monorierdő felől) érkezve talán a főutcán kimagasló három templom együttes látványa az első, ami megragadja a figyelmet. A XIX. század első évtizedeiben barokk stílusban épült katolikus templom berendezésének legszembeütőbb, legértékesebb része a főoltár mögött, a szentély zárófalánál kiemelkedő nagyméretű retabulum. A templom épülete mellett figyelemre méltó a festett, népies stílusú Nepomuki Szent János szobor is. A főutca belvárosi részének másik végén lévő evangélikus templom 1939-ben épült, magyaros stílusban.

A város templomai közül a legrégebbi az 1630-ban épült, majd 1882-ben átalakított református templom, amely a hozzátartozó parókiaépülettel, valamint a Kossuth Iskola övezte első világháborús emlékművel szép, egységes összhatást nyújt. Az emlékművek, szobrok közül érdemes megtekinteni a gimnázium bejáratánál álló József Attila szobrot, a város központjában álló II. világháborús emlékművet, továbbá a Városi Bíróság műemlék jellegű, eklektikus épületét, az előtte álló Kossuth-mellszoborral.

A város néprajzi hagyatékában a református temetőben található múlt századi kopjafák és 1848-as síremlékek a legértékesebbek. A Kossuth Lajosról elnevezett iskolában állandó iskolamúzeum, az Acsádi utca 32. szám alatt Kovács Gyula magánmúzeuma tekinthető meg.

A város igazi kincse azonban a már említett Strázsa-hegyi pincesor, melynek idegenforgalmi hasznosítása eltökélt szándéka mind a város vezetésének, mind számos pincegazdának. Ha alaposabban szemügyre vesszük, láthatjuk, hogy az összhatásában többé-kevésbé egységesnek tűnő pincefalú épületei hat típusba sorolhatóak. A löszös, kötött talajba épült pincetömböket az építéskor általában kiemelték, majd a boltozás elkészítése után visszatemették. Az így létrejött gádorok sora adja a pincesorok egyes részein megfigyelhető sajátos "bakhatást". Egy 1995-ös tanulmány szerint a pincefaluban 98 építészeti érték, eredeti állapotát megőrzött, valamint 132, részben már átalakított, ugyanakkor építészeti értéknek tekinthető épület található (ADU Építészeti Iroda Kft. - 1995)

A monori pincék borai részben olyan hagyományos szőlőfajtákból készülnek, mint az olaszrizling, a kadarka, a kékfrankos és a kékoportó, ám az újabb telepítéseknek köszönhetően mind elterjedtebbek a minőségi bort adó Rajnai rizling, a Chardonnay, a Csereszegi fűszeres, a Királyleányka szőlőfajták is. Sokan készítenek minőségi fehérbort a Zalagyöngye, a Bianca és a kunleány, vörösbort a Cabernet franc, Cabernet sauvignon és a Zweigelt szőlőfajtákból.

A monori borászok egy meghatározó csoportja - a kulturált borfogyasztás, a bor tiszteletének erősítése céljából - a szövetkezés útjára lépett. A Monori Strázsahegyi-Szárazhegyi Borrend fontos feladatának tekinti az országos Borrendbe való bekapcsolódást, ezzel együtt a több évszázados szőlő- és borkultúrával rendelkező borvidék méltó megbecsülésének kivívását.

A "falunézést" célszerű Szent Orbán, a hegy védőszentjének szobrától kezdeni, s lehetőség szerint borkóstolással egybekötni. A hagyományosan októberben megrendezésre kerülő szüreti bál is vélhetően mind ismertebb és elismertebb lesz az önfeledt, de kulturált szórakozást kereső helyiek valamint a távolabbról érkező vendégek előtt.

Forrás: Juhász Andrea, Képes Katalin, Kovács Gábor, Hégely Péter (2000): Magyarország kistérségei-Pest megye- A Monori kistérség (Veresegyház, Manilla nyomda)

További információ: www.monor.hu

1.J. sz. melléklet

Monorierdő

Elhelyezkedés

Monorierdő Pest megye középső részén, Budapeستől 42 km-re, Dél – Dél-kelet irányban, a 4. számú főközlekedési út 41. kilométerszelvényének és a Budapest – Cegléd vasútvonal 44. kilométerszelvényének érintkezési pontjában, a Gödöllő-Ceglédberceli dombság és a Duna-Tisza közti Homokhátság találkozásánál helyezkedik el.

Monor és környéke két nagytáj, az Észak- magyarországi-középhegység és az Alföld határán terül el. Monor északi határában szelíd dombvidék, a Cserhát-hegység déli nyúlványa, a GÖDÖLLŐ- Ceglédberceli-dombság, amely folyamatosan simul az Alföldbe. A város belterülete már az Alföldön fekszik. Monor külterületének délnyugati részén végződik a Duna jégkori hordalékkúpja, a Pesti hordalékkúp-síkság. Monorierdő és vele a külterület keleti része a Pilis-alpári-homokháthoz tartozik, ahol a Dunából kifújt vékony lepelhomok fedi a felszínt.

Földtörténet

A területen agyagos rétegek fejlődtek ki, melyek helyenként a felszínre kerültek. Az agyagra harmadkori folyami (Ős-Duna) homok települt nagy vastagságban. A harmadkor végén megindult hegységképződés magasba emelte a területet és fiatal eróziós dombság alakult ki. A felszíni formák nagy egységeit a nagyobb kiterjedésű lapos felboltozások és a kisebb-nagyobb törések-vetődések határozzák meg, amelyek a hosszabb patak völgyeket követik.

A felszínt nagyjából lösz, illetve löszös homok, kisebb részben futóhomok fedi, melyeken löszös és agyagos, zömében jó minőségű talajok alakultak ki. A legkiterjedtebb futóhomokos terület a 190 m magas Strázsa-hegy, ami 130 méterig az egykori monori Ős-Dunavölgy felszínéig húzódik. (A hagyomány szerint a domb a nevét a török időben kapta, amikor a lakosság innen kémlelte a környéket.)

Ez a peremi homokterület már a Duna-Tisza-közi homokhátsággal köti össze a Gödöllői-ceglédberceli-dombságot.

A sok homokhordalék miatt a löszös területek anyaga is igen homokos, s néhol a löszben a homokpászták jól kivehetők. Sok a fiatal, meredek lejtő, a területet eróziós barázdák és vízmosások szántották fel. A mély bevágású völgyek a vízfolyások formáló munkájának eredményei. A határ nyugati, déli része síkvidéki felszínének kialakulásához a levantei - ópleisztocén süllyedés játszott jelentős szerepet, ahová az ősi Duna hordta törmelékét. A felszínét a pleisztocén végén és a holocénben képződött futóhomok borítja.

Vízrajz

A környék vízföldtani vonatkozásban átmeneti területen alakult ki a Gödöllő-ceglédberceli-dombság és a Duna-Tisza közti síkvidék között.

A Gödöllő-ceglédberceli-dombság kedvezőtlenebb, az utóbbi jobb vízföldtani adottságú.

Ezen a tájon halad át a Duna és a Tisza fő vízválasztója. A Duna vízgyűjtőterületéhez a Pesti hordalékkúp-síkságon eredő kisebb patakok, a Tisza vízgyűjtőterületéhez a Gödöllő-ceglédberceli-dombság és a Pilis-alpári-homokháton eredő időszakos vízfolyások tartoznak.

Éghajlat

Éghajlata átmeneti az alföldi és a hegyvidéki éghajlat között. A magasabb fekvésnek megfelelően valamivel kisebb a középhőmérséklet értéke (10 °C), és a napsütéses időszak (évi 1950-2000 óra), mint az alföldi részekén. A legmagasabb hőmérséklet sokévi átlaga 34,2 - 34,6°C körül mozog, míg a minimumok sokévi átlaga -14,8°C és -17,3°C körül alakul.

A csapadék 530-580 mm, szeszélyes területi eloszlásban. Uralkodó szél a nyugati, északnyugati. Az ország több tájegységén a ködös napok száma 40 nap körül alakul. Monor és vidéke körzetében kis távolságon belül is szeszélyesen változik, mozaikszerűen helyezkedve el: 34- 49 nap között számolható. Élővilág

A természetes növénytakaró is átmenetet képez a hegyvidéki és az alföldi flóraidék között. A dombságokon dombvidéki és alföldperemi erdős puszták, a síksági részekén mérsékeltén száraz, illetve száraz erdős puszták találhatók. A Pesti hordalékkúp-síkság és a Pilis-alpári-homokhát növénytakarója az Alföld flóraidékén belül a Duna-Tisza közti síkvidék flórajárásába tartozik. A Gödöllő-ceglédberceli-dombság keleti része alföldies növényzete miatt az Alföldhöz, a Gödöllői-dombság pedig a Mátra flóraidékhez tartozik.

A löszvegetáció főként löszpusztarét, törpemandulás. A hajdani őstölgyesek már csak nyomokban maradtak meg. A löszhátak erdősztyepp-erdeje a tatár-juharos tölgyes. A medencékben gyakoriak a gyertyános bükkösök elemei is. A mélyen bevágódott, patak nélküli völgyekben gyertyános-tölgyesek húzódnak. A száraz, meleg déli oldalakon mészkedvelő tölgyesek tenyésznek, főleg molyhos-tölgy állománnyal. Elterjedtek a vízi, mocsári és lápi társulások is. A homoki beerdősödés során a pusztai tölgyes és gyöngyvirágos tölgyes, a gyertyános, a nyíres, a szürke nyár és a szomorúfűz egyaránt kialakult. Állatvilágának jellemző fajai az őz, nyúl, fácán, fogoly, fűrj.

Forrás és további információ: www.monorierdo.hu

1.K. sz. melléklet

Nyáregyháza

Nyáregyháza a monori kistérség déli részén, a Duna-Tisza közti hátság északi vidékén helyezkedik el. A Budapesttől 40, Monortól 10 km-re található település közúton a 4. számú (E 60) főútról pilisi leágazással, ill. az M5 számú autópályáról Újhartyánon, Újlengyelen keresztül a 4606. számú úton közelíthető meg. A legközelebbi vasútállomás 5 km-re, Pilisen található.

Nyáregyháza éghajlatára a szárazság jellemző, felszínét gyenge termőképességű homokos talaj borítja, melynek a település határában jelentős részét erdő foglalja el. Legjellemzőbb fafajtái a pusztai és gyöngyvirágos tölgy, gyertyán és nyír, valamint gyakori a szomorúfűz is. A futóhomok megkötésére akácfákat telepítettek. Számos, az ország más vidékein csak

elvértve található növényfajta honos a községet övező réteken, homokpusztákon (pl. csüdfű, kései szekfű, homoki ternye).

A község nevének "Nyár" előtagja egykori nyárfás helyre utal, melyhez az "egyház-a" utótag akkor járulhatott hozzá, amikor a falu elpusztult és csak templomának romjai maradtak meg.

A faluban és környékén századunk közepétől végzett ásatások Árpád-kori cseréptöredékekre, kemence maradványokra, a tatárjárás idejéből származó ezüstdíszekre és nagy mennyiségű fémpénzre bukkantak, ami bizonyítja, hogy már a XII-XIII. században is lakott terület volt. Helytörténeti kutatások szerint a Nyáry család, amelynek neve összefonódik a község történelmével, már az 1300-as évek első felében tekintélyes birtokkal rendelkezett Nyáregyházán, ill. az akkor "Nyar"-nak nevezett birtokon.

A település első, "Nyareghaz" néven történő okleveles említése 1411-ben, Zsigmond király által kiadott okiratban történt. Ezekben az időkben Zsigmond a hűségére visszatérteknek a birtokjogukat megerősítő adományleveleket állított ki, ami azért volt fontos, mert a birtokosoknak védelmet nyújtott a hatalmaskodások ellen. Ez készítette a Nyáry családot arra, hogy birtokukra több ízben is királyi adományt szerezzenek (1417, 1438).

1526-ban Mohácsnál a török seregek pusztítása nyomán bizonyos források szerint 24 Nyáry esett el, míg más okiratok két Nyári fiú haláláról és két Nyáry lány elrablásáról beszélnek. Az akkori földbirtokos, Nyáry Mihály a törökök elől nógrádi birtokaira menekült. A falu azonban nem pusztult el, a hódoltság első felében a népesség összeírások szerint 20-30 jobbágycsalád élt és dolgozott a településen. Az itt élők elsősorban növénytermesztéssel (búza, rozs, árpa, kender, len), állattenyésztéssel (sertés, juh), méhészkedéssel és bortermeléssel foglalkoztak. A XVI. század végén a falu a térség egyik legnépesebb települése volt.

Később azonban az adóterhek, fosztogatások, rabejtések elől a falu népe a környező mezővárosokba, ill. a Felvidékre szökött, így fokozatosan elnéptelenedett. A XVII. század első felétől Dömsöd- Ócsa-Monoron át a Cserhát déli vonulatáig húzott vonaltól délre lakatlan pusztaság terült el, és a terület egészen a XIX. század közepéig Alsó-és Felső Nyáregyháza pusztaként szerepelt a nyilvántartásban. Az itt legeltető pásztorok, az átutazó kereskedők karavánjai azonban állandó veszélynek voltak kitéve, hiszen a törökök, az elszegényedett végvári katonák, elpusztult falvak lakói rendszeresen kifosztották szekereiket, elrabolták állataikat. A nemesi vármegye, mivel a katonáinak zsoldot fizetni nem tudott, kényszermegoldásként hozta létre a helyi lakosság önvédelmi szervezetét, a "parasztvármegye" intézményét. Az új szabályok szerint a nemesek kardot, puskát, a jobbágyok fejszét és vasvillát használhattak jogos tulajdonuk védelmezése érdekében. A rendszer olyannyira "bevált", hogy a török kivonulása után a következő évszázadban is folytatta tevékenységét, amikor főképp a Tabánban megtelepedett rácok fosztogató akcióinak megfékezésére volt hivatott.

A Nyáry család, mely a törökök előli menekülése óta eltelt másfél évszázad alatt szerteágazott a királyi Magyarország területén, soha nem látott osztatlan nyáregyházai birtokainak egy

részét bérbe kívánta adni, ámde a birtok osztatlansága számos vitára adott okot az örökösök között. Ezt tetézte az a gond, hogy a Rákóczi-féle szabadságharc után jogtalan földfoglalók jelentek meg a területen. Ellenük első ízben Nyáry Mihály lépett fel, aki többek között a Rákóczi Nemesi Társaság tagja volt és Kőrösre kerülven lehetősége nyílt a birtok ügyeinek intézésére. Hosszas viták után több pert is indítottak a földfoglalók ellen, amelynek során 1750-ben készült el Nyáregyháza első térképe. Az ősi Nyáry birtok ekkori felosztása szerint Alsó-Nyáregyháza Nyáry Mihály, a dabasi-inárcsi úttól délre eső terület Halász Mihály (aki 1744-ben bérbe adja a területét Szeleczky Imrének), a nyugati rész pedig Nyáry Zsófia leszármazottjának, Balla Antalnak a birtokában volt.

A XVIII. század második felére az elismert birtokosok bérbe adják területeiket, így idetelepülnek azok a köznemes birtokos családok, akik jelentős szerepet játszanak a pusztá benépesítésében, élő faluvá való alakításában (néhány családnév). 1762-ben az itt élő cselédek száma gyermekeikkel együtt 51 fő volt, 1774-ben pedig már 203 főt számláltak a birtokokon.

1843-ban 114 tanyára osztva került bérbeadásra a terület, majd 10 év elteltével ezt 51 tanyára vonták össze. A cselédség letelepítése nyomán létrejött házsorok mind Alsó-, mind Felső-Nyáregyháza későbbi utcaszervezetének magját, a község belterületén húzódó utak jelenlegi helyét kijelölték. 1883-ban a faluban már 45 ház állt és 350-en laktak a települést.

Nyáregyháza történelmének legkiemelkedőbb alakja, Nyáry Pál az 1848-49-es szabadságharcban való részvételével alapozta meg máig tartó hírnevét. Az 1835-től Pest Megye Főjegyzőjeként, majd alispánjaként tevékenykedő liberális nemesi politikust a szabadságharc leverése után tízévi várfogságra ítélték, ahonnan 1856-ban tért vissza felújított kúriájába. Nagy érdemének tekinthető, hogy visszatérése után iskolát szervezett a faluban, felismerve az alsóbb néprétegek iskoláztatásának, szakképzésének szükségességét.

A szabadságharc bukása utáni években a földeket bérlők az újonnan megjelenő államhatalmi szervezet, a csendőrség fokozódó zaklatásainak voltak kitéve. Bár a csendőrök rendre semmi gyanúsítást nem találtak, mégis valószínűsíthető, hogy a bérlők közül többen bújttak a szabadságharcban aktívan résztvevő személyeket, üldözött politikusokat. A Vadász Miklós álnéven bujdosó Vörösmarty Mihály például egy ideig Balla Károly birtokán lelt menedéket.

Nyáregyháza községgé szerveződése az 1800-as évek közepére tehető. Ekkor a falu népessége 640 fő volt, ami a következő évtizedekben rohamosan gyarapodott, 1870-re 1585, 1910-re 3098, 1949-re 4057 főre emelkedett a lakosság száma.

Bár az állattartás jelentős szerepet játszott a lakosság megélhetésében - az 1897-es kimutatás szerint a legtöbb szarvasmarha (mintegy 1600 db) a monori járásban itt volt -, az erdőtelepítések nyomán a szántókra, legelőkre alapozott növénytermesztés és állattenyésztés fokozatosan háttérbe szorult és az erdészeti lett az egyik legfontosabb művelési ág, amit a kertészet és a gyümölcsstermesztés jelentőségének növekedése is kiegészített.

Ezidőtájt élénkült meg a kereskedelmi és ipari tevékenység is, amihez jelentős mértékben járult hozzá a Pilist is érintő vasútvonal üzembe helyezése. Az 1860-ban létrehozott monori ipartestülethez valamennyi nyáregyházi iparos csatlakozott.

Az első világháború folyamán a körjegyzőség területéről több mint 700 férfit hívtak be katonának, akik közül mintegy 98 fő sosem tért vissza falujába. Az ő emléküket 1925-ben emlékoszlop állításával örökítette meg Nyáregyháza lakossága.

A XX. század elején Wekerle Sándornak, Krajcsovics Lajosnak, Mannó Istvánnak voltak itt jelentősebb birtokaik. A falu területe 1941-ben 15950 kh. volt, 3996 lélek lakta, akik közül a többség az uradalmakban dolgozott cselédként, aratóként. Míg a zsellérbirtok össznagysága alig haladta meg a 2000 kh-ot, addig az összes földterület mintegy 84 %-át a néhány nagybirtok tette ki. A külterületen lakó népesség, ill. a mezőgazdaságból élők aránya egészen az 50-es évek tsz-esítéséig igen magas volt. (Mára azonban a külterületen élők aránya csak néhány százalékot tesz ki, és a mezőgazdaságban dolgozók száma is alig haladja meg a keresők 20 %-át.) A háború előtt a falu kereskedelmét a Hangya Szövetkezet szervezte meg.

Az 1950-es évek első felében két termelőszövetkezetet hozták létre, Béke és Kossuth Tsz. néven. Az évtized végi nagy kollektivizálás idején alakult meg Nyáregyházán az új Béke és az Ady Tsz., amelyek 1974-ben összeolvadtak a pilisi Aranykalász tsz.-szel, ezzel mintegy előrevetítve a következő évi közigazgatási egységesülést is.

A rendszerváltás után létrejött új önkormányzati struktúrában Nyáregyháza is a függetlenség útjára lépett, ugyanakkor továbbra is szoros kapcsolatot tart fent Pilissel, ill. a többi szomszédos településsel.

A község nevezetességei, műemlékei közül kiemelkedik a Nyáry kúria és a közvetlen mellette álló Mannó kastély. Az iskola épülete előtt található Nyáry Pál és Schodelné Klein Rozália, a múlt század hazai operaéletének Európa-szerte ismert énekesnője, Nyáry Pál élettársának mellszobra. Kettejük szerelmi története a reformkorban nem csak község lakosságát, de a korabeli pesti nemesi közvéleményt is foglalkoztatta. Az énekesnő Nyáry Pálhoz hasonlóan szintén a községet határoló akácerdőben lelt végső nyugalmat, az emlékparkban lévő sírja mai napig őrzi emlékét. A Hősök terén álló I. Világháborús Emlékmű mellett Nyáregyházán járva érdemes még megtekinteni a katolikus-, a református-, ill. az evangélikus templomot.

Forrás: Juhász Andrea, Képes Katalin, Kovács Gábor, Hégely Péter (2000): Magyarország kistrégyói-Pest megye- A Monori kistérség (Veresegyház, Manilla nyomda)

További információ: www.nyaregyhaza.hu

Péteri

Péteri, ez a kistérség észak-nyugati és egyben Pesthez legközelebb eső részén elhelyezkedő település közúton a 4-es számú útról (Monorról 3,5 km), ill. a 31-es számú útról (Gyömrőn keresztül 9 km.) közelíthető meg. A település központjától mintegy 2,5 km-re található a legközelebbi vasútállomás Hosszúberek-Péteri néven. Az 1839 lelket számláló község a Gödöllői-Ceglédberceli dombság és a Pestvidéki-síkság találkozásánál helyezkedik el, felszínét lösz, illetve homok fedi. A Gyömrő felé eső határreszen jellegzetes futóhomokformák, ún. garmadák alakultak ki. A falu határában van a Tőzeg nevű tó, melynek környéke természetvédelmi terület jellegzetes vízi, mocsári és lápi növénytársulásokkal. A tó jelenleg pihenőparkkal övezett horgasztóként kerül hasznosításra, ahol lehetőség van sátorozásra, piknikezésre is.

A "Péteré" személynévből elnevezett falu első okleveles említése 1258-ban történt, utalva a XVI. századig itt birtokló Péteri családra. A török hódoltság időszakában az amúgy is gyéren lakott falu fokozatosan elnéptelenedett, majd kihalt. A települést 1742-ben petőfalvi Bohus Dániel telepítette újra be, felvidéki evangélikus szlovákokkal. A Besztercebánya melletti Illésfalváról származó lakosság sokáig őrizte kultúráját, anyanyelvét, azt csak a XX. században vesztette el. A folyamatot jól mutatja, hogy míg 1849-ben a teljes lakosság, 1910-ben pedig annak négyötöd része vallotta magát "tótnak", addig 1930-ra minden lakos magyarnak tartotta magát. Ennek megfelelően alakult a település népviselete is: a század elejéig a lányok fehér színű ráncos sokszoknyában és hímzett pruszklikos blúzban jártak, a kontyuk alatt szalagot viseltek, az asszonyok ugyanezt hordták szalag nélkül, sötét színben. A férfiak fehér, bő ingujjas és bő gatyás öltözetet viseltek, fekete mellénnyel. A falu az evangélikus jellegét a mai napig megtartotta, a XVIII. század közepén alakult gyülekezet előbb imaházat, majd 1830-ban klasszicista stílusú templomot épített, ill. szenteltetett fel. A templom, a neves tervező, Zitterbarth Mátyás egyik legkiválóbb munkájának tekinthető. A kapuzat, timpanon és a torony alkotta főnézet, továbbá a főbejárat fölött lévő Földváry és Kubinyi család színes címereinek összhatása rögvest magára vonja az idelátogató vendég tekintetét. A bejárat fölött olvasható "DEO" (azaz Isten) feliratot sokan értelmezik e három szlovák szó rövidítéseként: "dom evanjeliczki ozdrobenja" (azaz Istennek szentelt ház). A templom belsejét három kettős fejezetű fapillér és hevederív osztja négy csehsüvegboltozatos részre, a hegyi beszédet ábrázoló klasszicista keretbe foglalt oltárkép ismeretlen mester műve.

Péteri első ismert pecsétje 1767-ből való, rajta a falu címerével, melynek fő motívumai a paraszti gondolatvilágban központi helyet elfoglaló ekevas, csoroszlya és három kenderszál. A rendszerváltás után megalkotott új címer immár más motívumokat foglal magába: a volt földbirtokos Földváry család címeréből a szőlőfürtöt tartó griffet és az evangélikus templom épületét. A Földváry család tagjai hosszú évtizedeken át alapjában határozta meg az evangélikus Péteri hétköznapijait, nem csak a legnagyobb földbirtokosai, de mecénásai is voltak falujuknak.

Forrás: Juhász Andrea, Képes Katalin, Kovács Gábor, Hégyes Péter (2000): Magyarország kistérségei-Pest megye- A Monori kistérség (Veresegyház, Manilla nyomda)

További információ: www.peteri.hu

1.M. sz. melléklet

Pilis

A kistérség alközpontjának tekinthető Pilis a 4-es számú út mentén fekszik, közvetlen műút köti össze Monor mellett Kávával, Nyáregyházával valamint Albertirsával is. A Budapest-Cegléd-Záhony vasúti fővonalon saját vasútállomással rendelkező község jó közlekedési adottságaihoz az M5-ös autópálya közelsége is hozzájárul.

A település a Gödöllői- Ceglédberceli-dombság és a Duna-Tisza közti homokhátság találkozásánál helyezkedik el. A község északi részén a felszínt nagyjából lösz, ill. löszös homok, kisebb részben futóhomok fedi, melyeken löszös és agyagos, zömében jó minőségű talajok alakultak ki. A területet eróziós barázdák és vízmosások szántották fel, sok a fiatal meredek lejtő, mély bevágású völgy. Pilis nyugati, déli részének síkvidéki felszínét alkotó futóhomok kialakulása az ősi Duna hordta törmeléknek köszönhető. Itt ered a hazánkban igen ritka síkvidéki források egyike, a Tiszába igyekvő Gerje-patak, melynek forrásvidéke a környék megkülönböztetett természeti értéke.

A község nevének eredetére több elképzelés, magyarázat is van. Az egyik megközelítés szerint a település nevét a honfoglaló magyarsággal együtt betelepült Pylis nemzetségtől kapta, amire bizonyos okiratok is utalnak, egy másik elképzelés szerint viszont a szerzetesek ismert hajviselete - a pilis - adta a község nevét, megint mások úgy vélik, a szláv eredetű szó kopasz, növényzet nélküli helyet jelent. A múlt században még négy település viselte a Pilis nevet, ám az 1900-as rendezés óta csak e község a név birtokosa.

Pilis környéke gazdag régészeti lelőhelynek tekinthető, feltártak bronz- és vaskori leleteket, II. századból való szarmata halomsírt, továbbá avar és honfoglalás-kori sírokat is.

A település első okleveles említése 1326-ban történt, amikor is "a budai káptalan előtt megjelenik Pylisi Pous fia - Pető. Maga és testvére nevében örökölt Pylis birtokának egy részét - a Szentlélekről elnevezett templommal együtt - leánynegyed címén átengedik nővérük gyermekeinek: Tőreki János, Miklós és Gergelynek...". Az 1965-ben végzett ásatások során feltárták az említett templom alapjait és néhány támfal részletét, a földből előkerült emberi csontok, ezüstpénzek pedig feltételezik, hogy a templom mellett temető is lehetett. Az önkormányzat által 1996-ban létesített Milleneumi emlékparkban a középkori templom helyén ma egy óriás fakereszt állít emléket a régmúlt időknek.

A község első ismert birtokosai, a Pylisi család és rokonai után a Pilis rövid ideig királyi birtokba került, majd több évszázadon keresztül a Szilassy család lett a falu legfőbb hűbérese. Az 1453-as királyi adományozás után 1562-ben I. Ferdinánd Vicmándi Tamást, Gáspárt Meleg Boldizsárt valamint Szilassy Györgyöt az őseik által bírt birtokokban, új adomány címen birtokosként megerősítette.

A falu a török időket a legutolsó évekig átvészelte, a XVII. századi harcok során azonban elpusztult és hosszú időre lakatlanná vált. Pilis török földesurai timár-birtokosok voltak, a fennhatóságuk alatt élő 10-15 család többnyire földművelésből, állattartásból élt, de többen méhészkedéssel, szőlőműveléssel is foglalkoztak. Az 1690-es országos összeírásban a Fáy család birtokában lévő falu, mint pusztá szerepel.

Az újbóli benépesülésre egészen a Rákóczi-féle szabadságharc leverését követő időig kellett várni, amikor az országban valóságos népvándorlás indult meg a sűrűbben lakott felvidéki települések felől az Alföld lerombolt falvai felé. Pilis újratelepítése Beleznay János nevéhez köthető, aki előbb Rákóczi kuruc seregeinek egyik kiváló tisztje volt, majd a Császár szolgálatába szegődött. Az örökösként jelentkező Beleznay Pilisre kerülve megépítteti szép, emeletes kastélyát (a mai Beleznay-Nyáry kastélyt), majd feleségével, a dúsgazdag Grassalkovich Annával személyesen mennek a Felvidékre betelepülőket toborozni. A Nyitra megyei Ürmény községben (ahol Beleznayék házasságukat is kötötték) 1722. május 24-én írják alá azt a megállapodást, melyben részletesen rögzítik a betelepülők és földesuruk viszonyát, a jogokat és kötelességeket. A megállapodás után megindul a tömeges betelepülés mindenekelőtt Ürményről és környékéről, míg 1728-ban 43 családot írtak össze, addig 1760-ban már 178 jobbágy-, és zsellércsalád lakta a települést.

A betelepülés utáni első évben az evangélikus egyház a pusztai csárdát a földesúrtól megvásárolva megalapította a település szlovák nyelvű elemi iskoláját is, mely az évtizedek múlásával azonban folyamatosan kinőtte önmagát, így az 1913-as bővítések után az egyház a nagy költségek miatt kénytelen volt az iskolát állami kezelésbe ajánlani.

A császárhű Beleznay család kapcsolata a bécsi királyi udvarhoz példaértékű volt, a Beleznay-huszárok sokszor siettek Mária Terézia megsegítésére. (Például 1742-ben Beleznay János Brünn alól kiverte a poroszokat, majd részt vett a rajnai és a belgiumi hadjáratokban is.) Ennek tudható be az a feltételezés is, hogy amikor a királynő és férje 1751 augusztusában látogatást tett Gödöllőn a Grassalkovich kastélyban, a vizit után Pilisre is elmentek, meglátogatni az admirálist. (A községben a mai napig él a monda, miszerint a Gödöllő-Pilis közti utat - nyár révén - sóval hintették be annak érdekében, hogy a Királynő lovas szánon utazhasson!)

Beleznay János fiai, Miklós és Mihály 1771-ben építették meg a ma már romos állapotú ún. "Beleznay kastélyt", ezzel együtt a másik épület a Nyáry család birtokába került. Miklósról érdemes megjegyezni, hogy nem csak kiváló katona, egyben pedig a protestánsok lelki vezére, de feleségével együtt az irodalom és a tudomány bőkezű támogatója is volt. Podmaninczky Annamária pesti villájában télen, pilisi kastélyában pedig nyáron működött

irodalmi szalon. Beleznayné meghívására visszatérő vendége volt Pilisnek Kármán József is, aki a kastély könyvtárában, az ún. "Kármánszobában" írta meg számos művét, köztük kora egyik legmeghatározóbb alkotását, a Fanni hagyományai-t. Miklós az ellenreformáció időszaka után nagy érdemeket szerzett a türelmi rendelet kikényszerítésében is, ezért írta Kazinczy Ferenc - aki személyesen ismerte őt - egy helyütt, hogy "Beleznayt úgy nézték a protestánsok, mint valamely új Mózes..." A türelmi rendelet kihirdetése után, 1776-ban kezdődhetett meg a színtiszta evangélikus falu templomának építése is, a felszentelés után három évvel (1787) megépült a torony, ill. a templom alatt a Beleznay család kriptája.

Mihály fia Sámuel 1800-ban az uralkodótól bárói rangot kapott, öt év múlva pedig gróf lett. Beleznay Sámuel kérelmére még ebben az évben I. Ferenc császár heti vásártartási jogot, ezzel együtt pedig mezővárosi rangot adott Pilisnek. Ezen túlmenően azonban a gróf nevéhez nem sok jó fűződött, valóságos terrorban tartotta a falu lakosságát. "Uralkodása" néhány éve alatt a majd kétezer fős mezőváros lakosságának mintegy negyede keresett ideiglenesen máshol menedéket. A gonoszágáról híres Sámuellel végül hasonló tulajdonságokkal "megáldott" fia végzett egy családi viszály folyamán, akit tette miatt előbb börtönbe vetettek, majd kivégeztek, így megszabadítva Pilist a rossz emlékű Sámuelektől. Néhány évtized múlva azonban széthullt a hatalmas Beleznay-birtok is, a híres kastélyba a XIX. század közepén Bárány Antal koronaőr költözött be.

A reformkor szellemisége mindenekelőtt Sárkány Sámuel, a bányai egyházkerület püspöke által jutott el a pilisiekhez, aki nem pusztán nagyhatású szónoklatai miatt vált elismertté, de tudott volt baráti, jó kapcsolata Petőfi Sándorhoz is, aki többször fel is kereste volt aszódi szobátársát pilisi otthonában. A szabadság eszméitől átítatott beszédei hatására Pilisről 207-en csatlakoztak Kossuth seregéhez. A neves prédikátor nevéhez fűződik Petőfi Istvánnak esküvői szertartása is, nemzetünk nagy költőjének öccse ugyanis Pilisen kötött örök hűséget Gaylhoffer Antóniával. A császári főrendnek kinevezett Sárkány Sámuel evangélikus püspök egyik legjelentősebb szónoklatát azonban Kossuth temetésén, 1894 április 1-én Budapesten mondta el.

Miután a Nyáry család megvásárolta a Beleznay birtok jelentős részét, lezárult az úrbéri-per (1847), valamint országosan kihirdették a jobbágyfelszabadítást, a faluban meghatározóvá a paraszti középbirtok (5 és 100 ha között) vált. Ezzel együtt a legnagyobb földbirtokosoknak számító Nyáry, Gubányi és Liebner családok mintegy 700-1000 ha területen gazdálkodtak.

A dualizmus korszakában Pilis egyik legkiemelkedőbb alakja Gubányi Károly (akinek édesapja örökölte meg a Beleznay kastélyt), nem pusztán nemzetközileg elismert mezőgazdasági szakember és vasútépítő mérnök, de kiváló író és nagy utazó is volt (bejárta Kínát és Ausztriát is). Emlékét ma is őrzi az a Dolinában található ún. ikerfenyő, mely Pilis egyik jelképe, továbbá a tervek között szerepel a hajdani gyümölcsöskeverthez tartozó, ma már azonban romos állapotú pince újjáépítése.

Hasonlóan más településekhez a századforduló idején Pilisen is fellendült mind a gazdasági, mind a kulturális élet, az ekkor alapított népfőiskolán maga Móricz Zsigmond is tartott

előadásokat. Ezidőtájt Pilis másik híres szülötte Schumajer Róza olyan irodalmi szalont (a rossz nyelvek vöröslámpás házként emlegették...) vezetett Pesten, melyet a korabeli művészeti, politikai elit előszeretettel látogatott. Közismert volt Krúdy Gyulához fűződő barátsága is, az író a Vörös postakocsi című művével részben neki állított emléket.

Az első világháború után felgyorsuló polgárosulás évtizedeiben többek közt a Gazdakör, az Ipartestület, az Úri Kaszinó valamint a cserkész mozgalom adta meg a társasági élet kereteit. A rendszerváltás után több egyesület ezek hagyományán alakult újjá.

A háborúban a község komoly kárt nem szenvedett, a bevonuló orosz sereg azonban a Beleznay kastélyt katonai kórházként üzemeltette, a Nyáry-kriptát feldúlta, az abban lévő 12 koporsó pedig nyomtalanul eltűnt!

1956-ban a forradalom heteiben Nemzeti Bizottság szervezte meg a település ellátását, szerencsére komolyabb fegyveres harcok nem alakultak ki.

A Kádár-korszak szürke hétköznapijaiba vittek szint azok a cserkészhagyományokra épülő nyaranta megrendezésre kerülő szabadtéri zenés előadások, melyek keretében számos országosan ismert társulat, színész, énekes kereste fel Pilis községet.

A rendszerváltásig Nyáregyházával adminisztratív egységet alkotó település az 1970-es nagy közigazgatási átszervezés következtében kapta meg az ügyei intézéséhez nagyobb jogkört biztosító nagyközségi rangot. Pilis, mint régi mezőváros nem tud és nem is akar elszakadni attól a gondolattól, hogy valaha elnyerje a városi rangot, ugyanakkor tisztában van azzal, jelenlegi gazdasági és humán erőforrásai még nem érik el az elvárható szintet.

A rendszerváltás óta eltelt évek a település folyamatos fejlődéséről tesznek tanúbizonyságot. Mind a gazdaság szerkezetében, mind a társadalmi és kulturális életben elindult folyamatok egy olyan polgárosult Pilis képét vetítik elő, mely vonzó lakóhelyet tud nyújtani polgárai számára, s mely sikeresen képes kapcsolódni a hazai és nemzetközi trendekhez.

Pilis az idegenforgalom fellendítésénél egyaránt támaszkodik történelmi emlékeire, kulturális és természeti adottságaira, valamint újonnan létrehozott látványosságaira.

A nagy kiterjedésű park közepén álló Beleznay-Nyáry Kastély nem pusztán a község nevezetes műemléke, de a megye egyik legrégibb kastélya is. A község másik Beleznay-kastély az 1771-ben készült egykor patkó alakú, részben emeletes saroktoronyos épület sajnos ma már csak romos állapotban tekinthető meg, ugyanakkor a jövőben várhatóan fokozottabb szerephez jut mindkét történelmi épület. A község élénk vallási életét mutatja, hogy a megye legnagyobb (1000 férőhelyes) műemlék jellegű evangélikus temploma rendszeresen fogad testvér-gyülekezeti csoportokat is, melyeket a gyülekezet tulajdonában lévő vendégházban tudnak elhelyezni. A templomkertben több emlékmű is található.

Pilis idegenforgalmi nevezetességei közül kiemelkedik a Gerje patak forrásának elmúlt években újjávarázsolt területe. A folyamatosan bővülő pihenőparkban 2000-ben adják át a

"Milleneumi Emlékparkot", mely összefüggő egységet fog képezni az 1996-ban kialakított "Millecentenáriumi Emlékparkkal". Az 1999-ben átadott - mintegy 2 ha-s - ún. "jóléti tó" nyáron csónakázási, télen korcsolyázási lehetőséget nyújt a helyiek, ill. az idelátogató vendégek számára, de a közelben horgásztó is lehetőséget nyújt a kikapcsolódásra.

Forrás: Juhász Andrea, Képes Katalin, Kovács Gábor, Hégely Péter (2000): Magyarország kistérségei-Pest megye- A Monori kistérség (Veresegyház, Manilla nyomda)

További információ: www.pilis.hu

1.N. sz. melléklet

Sülysáp

Sülysáp története ötvözi az eredetileg két különálló falu – Tápiósüly és Tápiósáp – történetét.

A Tápió-vidék már több mint hatezer éve lakott terület, az ősi kultúrák hagyatékai (mezőgazdasági szerszámok, bronzművesek, kovácsok művei, a leányvár) megtalálhatók Sülyben. A források szerint honfoglaló törzseink közül Tarján törzse telepedett le itt. Szent István korában már egy átlagos népsűrűségű terület. A 13. században említik írásos források a mai Sülysáp korai elődjeinek nevét: három kisebb falu alakult ki egymástól nem messze: (Tápió) Sáp, (Tápió) Süly és Oszlár. Oszlár a középkorban nagyobb falu volt, mint Süly és Sáp. Történelmében az első biztos dátum 1252, amikor IV. Béla Oszlár egy részét a Péterieknek, illetve a Margit-szigeti apácáknak adományozta. A XIV. században az Ákos nemzetség tulajdonában jegyzik, majd a következő évszázadban a Rozgonyiakhoz kerül. 1562-63-ban jövedelmező faluként tartják számon, de a falu a török és habsburg uralom alatt pusztulásnak indul. A Rozgonyi család 1848-ig birtokolja, pusztaként még a Haader család tulajdona lesz, de hamarosan teljesen elpusztul. Az egykoron virágzó pataktörési település nyomai a múlt század elején még látszódtak, de ma már semmilyen műemlék nem található.

Tápiósápot már az 1200-as évek elején már említik írott források, de következő bő kétszáz évről nagyon keveset tudunk. Tápiósülyt IV. Béla uralkodása alatt említik először, amikor – Oszlárral együtt – a Nyulak-szigeti apácáknak adományozta itteni birtokait. A Sülyi templom több korban épült: a 13. század közepén már volt temploma Sülynek, de ennek a templomnak a maradványaira 1498-ban Szűz Mária tiszteletére szentelt új templom épült, ez a mai templom, ami az évszázadok alatt többször átépült, de ma is híven őrzi gótikus stílusát. A tatárjárás (1241-42) következtében az itt élő lakosság többsége elpusztul, vagy elmenekül, de a veszély elvonultával megkezdődik a népesség növekedése, a későbbi falvak és a jobbágyság kialakulása. Mivel Süly és Sáp a már a középkorban is jelentős kereskedelmi és hadi útvonal (a mai 31-es főút) mellett feküdt, a későbbiekben sokszor menekül majd még el a lakosság a rájuk törő idegen hadak pusztításának következtében.

A XVI.-XVII. században nagy pusztítások érték e vidéket. 1526 és 1546 között még nem érik károk a két falut: az 1546-os összeírásokból még a hódítások előtti – középkori – gazdasági állapot rajzolódik ki. Elsőként a török vonulások következtében néptelenedett el majdnem teljesen Süly és Sáp. Tápiósüly egy időre pusztává is vált, ide nem tértek vissza azonnal az elmenekülni kényszerülő lakosok. Az 1570-es évektől kezdődik a népesség lassú visszaáramlása, 1576-ban, a jegyzékekben ismét szerepel a két falu. A hamarosan, 1591-ben kirobbanó tizenöt éves háború viszont sokkal nagyobb pusztulást hozott, a teljes vidék elnéptelenedését eredményezte. A háborút lezáró bécsi béke (1606) után újra benépesül Süly. Ebben nagy szerepe van az akkori földbirtokos Bosnyák Juditnak, aki különböző eszközökkel segítette a letelepedést. Sáp csupán az 1700-as évek elején nyeri vissza korábbi lakosságszámát. Sülyben és Sápon a török hódoltság kiteljesedéséig, azaz a 16. század végéig követhetők biztosan nyomon a tősgyökeres helyi családok leszármazottai. A betelepülésekkor sok kisebbség, (főleg az Észak-Magyarországi tótok) érkezik ide nagy számban, s nemsokára külön falurészt alakítanak ki maguknak, melynek nyomai a 20. sz. közepéig láthatók voltak.

Összegezve a hódoltság korát, megállapíthatjuk, hogy Pest megye az ország legfejlettebb megyéjéből egy elmaradt, súlyát veszített régió lett, s ez igaz legtöbb településére, így Sülyre és Sápára is.

A Rákóczi szabadságharcban kettészakadt megyében biztosan tudjuk, hogy a sápi birtokos, Sötér Tamás generális kapitányként a fejedelem oldalán harcolt. Sokadjára fordult visszájára a települések fontos kereskedelmi és hadi út melletti elhelyezkedése, mert 1705 júliusában német és rác csapatok megrohanták Kókát, Szecsőt, Sülyt és Sápót. Ismét pusztává váltak, s a helyzetet tovább rontotta egy pestis járvány. Az elnéptelenedés miatt elvadultak a földek. Békés fejlődés csak az 1711-es szatmári béke után következhetett: az 1728-as összeírás jelenti lakottnak ismét a két falut, s megjelenik az első földesúri kúria. A sülyi családok számának alakulása jól mutatja a pusztítás mértékét: 1696-ban 27 családot tartottak itt számon, majd 1703-ra megduplázódott a számuk (65), de a szabadságharc után (1715-ben) csupán 30 itt élő családról tudunk.

Tápiósápon 1716-ban épült a ma is fennálló kőtemplom. Sötér Gábor generális építtette Szent István tiszteletére. A XVIII. századig szalagtelkes, halmazos jellegű, utcás falu képe rajzolódik ki Sülyről a dokumentumok alapján, az 1808-as földkönyv megemlíti, hogy minden sülyi jobbágnak volt szérűskertje. Az újratelepülés az 1750-es évekig tartott. Nagy szlovák kisebbségről települt a faluba (főleg Sápára), s ugyancsak jelentős zsidó közösségről is van tudomásunk, amiről a ma is megtalálható zsidó temető, valamint a múlt században átépített, majd lebontott zsinagóga maradványai tanúskodnak. Az 1726-ban, Sülyben összeírt 84 jobbágyból 39 már 1700 előtt is itt lakott. Tápiósáp 1700-as évekbeli virágzását az akkoriban épült temérdek műemlék bizonyítja: a Sötérek kastélya, a Grassalkovich-ok vadászlaka, a Hevesy-kastély, szobrok, Kálvária-kápolna...

A 18. században földbőség jellemezte az itteni jobbágyokat: közepes földterület jutott nekik. Megjelentek a zsellériparosok: volt már kovács, mészáros, molnár és kocsmáros is. Az 1750-es évektől tudunk a működő majorsági gazdálkodásról, Sápon a Sötér; Sülyben a Bosnyák

családok voltak nagybirtokosok. 1848-ban az isaszegi csatába vonuló honvéd sereg Tápiósülyön és Tápiósápon keresztül haladt, amikor Petőfi Sándor is megszállt a Grassalkovichok vadászlakában. Ennek emlékét ma tábla őrzi a műemlék épület falán. A benépesedéssel és a népesség növekedésével párhuzamosan beindul a céhesedés is, majd száz évvel később, 1872-ben eltörlik a céheket, helyettük úgynevezett ipartestületek jönnek létre itt is. Az 1890-es évek parasztmozgalmai közül az 1897-es aratósztrájkot érdemes kiemelni. Pest megyében hét község csatlakozott a tiltakozáshoz: követelték az aratórészt 1/11-ről egy tizedre történő felemelését, valamint a robot megszüntetését. Mivel a sülyi 36 aratóhoz a sápiak is csatlakoztak, közös fellépésük sikerre vezetett. Sáp és Süly környékén nem jöttek létre tanyák nagy számban, a törpebirtokosok száma igen megnövekedett. Az önálló parasztbirtokok létrejötte az 1850-es, 1860-as évekre tehető. Jellemzően fertályos (12 hold) és félfertályos földek voltak megművelve. 1910-ben nagybirtokról csupán Tápiósápon tudunk.

Az iparban féloldalas fejlődés alakult ki több történelmi tényező miatt. Míg Süly egy fontos kereskedelmi út mentén fekszik, addig Sáp zártabb, távolabb esik ettől az úttól. Ezt a féloldalas fejlődést tovább erősítette az 1882-ben átadott Kőbánya-Szolnok vasútvonal is, hiszen elsősorban Sülynél jelentett előnyt. A vasút ösztönzően hatott Tápiósüly iparára. 2 malomról tudunk a községben, 1910 után már bank is található a faluban, s említésre méltó az állomás mellett épült szálloda és vendéglő, melynek épülete ma is megtalálható.

Az 1880-as évek elején épült a Budapesti Honvéd Helyőrség katonai tábora a mai Szilvafasoron, mely az első világháborúig a honvédek szálás helyéül szolgált. Az első világháború alatt fogolytáborra szervezték, az 1930-as években már a levették kiképzőközpontja. 1942-től a zsidókat és a nemkívánatos személyeket hozták ide, majd innen munkaszolgálatra szállították őket tovább. A szovjet hadsereg 1944. novemberében foglalta el a két falut, de nem telepedett meg, s hamarosan tovább is vonult. A nagybirtokokat itt is hamarosan – már decemberben - felosztották.

A két falu először 1950-ben egyesült Sülysáp néven, de a fennálló lakossági feszültség miatt négy évvel később szétvált, s 1970-ben egyesítették végérvényesen a két települést. (A közös közművek megépítése miatt mára teljesen egybeolvadt az egykori két különálló falu.)

A Termelőszövetkezet 1960-ban alakult meg, hamarosan jól működő mezőgazdasági munka alakult ki a növénytermesztés, állattenyésztés és egyes mellék üzemágak terén is. Az 1952-ben a maglódi és a sülysápi ÁFÉSZ összeolvadásából alakult Alsó-Tápió menti ÁFÉSZ bonyolította teljes egészében a vonzáskörzet – Tápiósüly, Tápiósáp, Úri – gazdasági életét. Központi szerepét a közel 500 alkalmazott is mutatja. A termékekből jelentős mennyiséget exportáltak külföldre is (Franciaország, USA, Olaszország). 1972-ben új, korszerű épületbe költözött a tápiósülyi iskola (ma Móra Ferenc Általános Iskola), ami korábban több épületben működött. 1977-től 1988-ig a sülysápi tanácshoz csatolták Úri község tanácsát, így 11 évig a két község irányítását Sülysápról, a Közös Tanács végezte. A közös tanács közigazgatási területén közel tízezer ember élt akkor.

1990. október 8-án alakult Sülysáp Nagyközség Önkormányzata.

1.O. sz. melléklet

Tápiószecső

Tápiószecső honfoglalás kori település, a Kartal nemzetség ősi birtoka volt. A falu területén előkerült réz - és bronzeszközök bizonyítják az ember jelenlétét, megtelepedését a honfoglalás előtti időkben.

Az első okleveles említése 1264-ből, IV. Béla uralkodás idejéből ismeretes. Az oklevél szövege szerint a király Tápiószecsőt Uza fiaitól korábbi bűneik miatt elvette, s a települést a margitszigeti apácáknak adományozta. Később a falu egy Péter nevű birtokos tulajdona lett, aki azt az 1271-ben kelt végrendeletében a margitszigeti apácákra hagyta. A 13. század végén az apácák Szecsőt megszerző oklevelét Uza unokája, Bertalan kérésére érvénytelenítették, s ennek következtében a falu visszakerült a Kartal nemzetség birtokába. A 14. század folyamán Szecsőt Uza Ferenc utódai, a birtokukról pomáziaknak nevezett Chyko család tagjai birtokolták. Ennek a családnak a tagjai a 14. század folyamán a királyok közvetlen környezetéhez tartozó iskolázott urak voltak: volt közöttük királyi tárnokmester, valamint egy egri püspök.

A Chyko család a falu birtoklásáért a 14. században többször is pereskedett a Pető-családdal, utoljára 1399-ben. A Chyko - család tagjai 1419-ig az Úri és Zahyus nevű falvak területével megnövelt Szecsőt osztatlanul birtokolták. Ezután Szecsőt előbb zálogba adták, majd örökáron eladták Perényi Péter fiainak. Ezzel a Kartal nemzetség pomázi ágának a Tápió-mentén történő birtoklása teljesen megszűnt. Később a falu a Perényiektől, bizonyos Lábatlani Gergely tulajdonába került, akitől 1471-ben Bátori István vásárolta meg 16 000 forintért. A falu országos vásárait az oklevelek 1427-ben említették meg először, majd egy 1472-ben kelt oklevél a települést oppidumnak, azaz mezővárosnak nevezi.

A 16. században a Tápió-mente kistrégiót - így Tápiószecsőt sem - nem érte még jelentősebb pusztítás a megszálló törökök részéről. Kocsis Gyula kutatásai szerint a lakosság folyamatosan jelen volt Úriban, Kókán és Szecsőn a 16. század végén kezdődött 15 éves háború kezdetéig. 1546-ban a török adószedők Tápiószecsőn 30 kaput, 41 háztartásfőt írtak össze, míg a magyar adókiivetők 1553-ban 20 portát találtak. A juhok száma ebben a faluban - hasonlóan a Tápió-mente nyugati részén fekvő falvakhoz - 1546-ban és 1562-ben is a keleti részen lévő településekhez viszonyítva jelentéktelennek mondható (100, illetve 150 juh). Ugyanakkor az 1546-os összeírás szerint a Tápió felső folyásánál fekvő falvakban - így Tápiószecsőn is - nagyon sok káposztát termeltek. Az 1559-es összeírás szerint Szekcsuj - Tápiószecső akkori neve - jövedelme 9324 akcse volt, amely Szülejmán tezkere emin ziamet birtoka volt, majd ezután szultáni khász birtok lett.

A 17. század első felében a háborús pusztítások következtében lényegében a falu lakatlanná vált. Egy 1673-ból fennmaradt adat szerint akkor a falu plébániája fennállt, míg az anyakönyvi bejegyzéseket 1698-ban kezdték meg. A falu újjáéledését jelzi az adat is, miszerint a török kiverése után, a 17. század végén Tápiószecsőn két malom is működött. Ebben az időben a faluban hetente piacot is tartottak, valamint egy mészárszék is működött Szecsőn.

Az 1770. évi úrbéri szabályozás alkalmával 37 24/32-ed úrbérelket írtak össze a településen. A falu római katolikus temploma még a 17. századból maradt fenn, ám azt 1741-ben Esterházy Pál átalakíttatta és megnagyobbíttatta. 1802-ben a templom harangját újraöntötték, 1806-ban festették a templom oltárképét, 1820-ban újra zsindelyezték a tetőzetet, majd 1877-ben az egész templomot felújították.

1865. december 9-én Bárdy István községi jegyző által aláírt jelentés szerint a falu a kecskeméti járásban fekszik, közel a Szentkirályi erdőhöz. Ebben a jelentésben olvashatunk a sűrű Szilas erdőről, amely a tatárjárás idejében - a jegyző úr szerint - menedéket nyújtott a tatárok elől menekülő lakosságnak. Az 1880-as években megépített Budapest - Nagykatá - Szolnok vasútvonal Tápiószecső életében is nagyon lényeges változásokat eredményezett, hiszen a közlekedés meggyorsult, ennél fogva új munkavállalási lehetőségek kínálkoztak a tápiószecsői lakosság életében - elsősorban a fővárosban.

Az első világháborúban Tápiószecsőről 450 fő vett részt, akik közül 63 fő hősi halált halt. Az 1920-as évek elején a Nagyatádi-féle földreform alkalmával az igénylők között 233 házhelyet és 231 kh földet osztottak ki. Az 1920-as években az alábbi egyesületek és szervezetek működtek Tápiószecsőn: Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Levente Egyesület, Polgári Lövészegyesület, Gazdakör, Hitelszövetkezet és Hangya Szövetkezet. Tápiószecsőn 1950-ben alakult meg az Egyetértés mezőgazdasági termelőszövetkezet, amely 1960-ban az általános tagosítás következtében már 2896 kh-on gazdálkodott. Ebben a termelőszövetkezetben az 1960-as évek végén az új gazdasági mechanizmus 1968-ban történt bevezetése után - az Újpesti Gyapjúszövőgyár - egy melléküzemágat épített ki a helyi és környékbeli munkaerőre alapozva. Ebben az üzemben a virágzása idején három műszakos termelés folyt, ahol elsősorban a helyi és környékbeli lappangó női munkaerőt foglalkoztatták. Ugyancsak jelentős volt a Gobelin Háziipari Szövetkezet működése is, ahol az 1970-es években több mint 100 női munkaerőt foglalkoztattak. Viszont az Egyetértés mgtsz-t az 1970-es évek közepén kétszer is szanálni kellett, majd 1974-től ez a termelőszövetkezet egyesült a szentmártonkátai Kossuth termelőszövetkezettel. 1990-ban ebből a szentmártonkátai termelőszövetkezetből kivált a tápiószecsői részleg. Ezt követően kárpótlási árverések során kijelölt és a tagi részarányok kimérése után 1993-ban megszűnt a termelőszövetkezet Tápiószecsőn.

Tápiószecsőn a Felső-Tápió felduzzasztásával még a két világháború között kialakítottak egy halgazdaságot, amelynek területe megközelíti a 70 hektárt.

(Adatok, - részletek dr. Dusek László: A Tápió-mente című munkájából)

1.P. sz. melléklet

Úri

Úri község a Gödöllői-dombság tagolt, mély völgyekkel szabdaltsága miatt a Tápió-vidéken fekszik. Talaját lösz, löszös homok fedi, melyen barna, rozsdabarna erdőtalajok, a patak völgyekben homokos és vályogos réti talajok alakultak ki. Vidékünk a régészeti leletek szerint legalább hat és fél ezer éve lakott terület. Összhangban a táj természetes adottságaival az itt élt népek többsége földművelésből és állattartásból élt.

Első okleveles említése 1252-ben történt, Wri néven. Ekkor birtokosa a pankotai apát, majd a XVI. században az ecsegi vár tartozéka. Később a Csetneki családé, a XV. században pedig a Sigrái-Pócs család birtoka lett. A XVI. században a Jende családé. 1583-ban, az utód nélkül elkelt Kende Péter birtokait Pakosi Paxi János és rokonai felosztották. A török hódoltság korában végig lakott hely maradt, csak a kuruc háborúk idején néptelenedett el egy rövid időre. A XVIII. században a Koháry család birtoka lett, később a Tahy család tulajdonába került.

Úri község Budapesttől 40 km-re található, területe 163 ha belterületből és 2058 ha külterületből áll.

Gépkocsival a 31. sz. főútvonalról Süllyás irányából és a 4. sz. főútvonalról Monor felől Gomba és Alsó-Farkasd települések érintésével közelíthető meg. Menetrend szerinti buszjárat közlekedik Monorra és Süllyásra, ahonnan vasúton, ill. buszjáratokkal folytatható az utazás.

Forrás és további információ: www.uri.hu

1.Q. sz. melléklet

Üllő

A 4-es számú főút mentén fekvő Üllő, az elmúlt évtizedekben végzett ásatások szerint, már az őskorban is lakott volt. A népvándorlás korából származó hét szarmata-jazig sír mellett település legjelentősebb régészeti emlékének az 1932-ben és 1951-ben feltárt két avar kori temetőt tekinthetjük.

A település neve személynévből keletkezett, Árpád harmadik fiától származtatható: Jelech-Hülek-Illew-Üllő a név kialakulásának fontosabb állomásai.

A falu első okleveles említése a tatárjárás után, 1252-ből maradt ránk, a dokumentum, mint elhagyott pusztát említi a területet. Néhány évtizeddel később már bizonyosan lakták a falut, mivel egy 1289-ben kelt tatárjárásról beszámoló oklevél szerint a terület az „üllői nemesek földje”. A község ennek megfelelően 1989-ben ünnepelte 700 éves évfordulóját.

Üllő igazi fénykorát a történészek a XV. század végére, a XVI. század elejére datálják, amikor is Üllő Pest megye Duna-balparti részének törvénykezési székhelye volt. Számos iratot címeztek innen a nádornak, illetve Mátyás királynak is. A XVI. század elején a váci püspök birtokába jutott település a török időket átvészelte. Üllő a hódoltság idején Haszán bin Musztafa bég, Isza bég, majd Dzsáfer bin Jusuf ziamet birtoka volt, ezzel együtt a lakosság továbbra is adózott korábbi magyar földbirtokosának a váci püspöknek, valamint az egri várnak is. A török sereg kiűzése után néhány évvel, 1692-ben az elmenekült lakosokat régi-új földesúr, a váci püspök egy mentességet ígérő körözzvénnyel hívta vissza birtokára. A visszatért lakosság néhány év múlva ismét menekülni kényszerült a kuruc háborúk idején., a Rákóczi-féle szabadságharcban azonban már maguk az üllőiek is részt vettek. A szabadságharc leverése után a lakosság folyamatos gyarapodásnak indul. A község népessége a bevándorlások mellett is megőrzi alapvetően magyar és katolikus jellegét.

A reformkor idején Üllő társadalmi-gazdasági élete megélénkült. A fellendüléshez jelentősen hozzájárult, hogy 1847-ben felavatták az ország második vasútvonalát, ami Üllőn halad át. Az 1848-49-es szabadságharcban több helybeli is fegyvert fogott, a forradalmat megelőző évben, 1847-ben pedig Petőfi is vendége volt Üllőnek. Az 1862-ben kezdődő, több évtizedig tartó földrendezéssel párhuzamosan, hasonlóan több környékbeli településhez, egyre inkább fellendül a zöldségtermesztés – a gyökérzöldség, sárgarépa, káposzta, paprika és paradicsom mindenekelőtt a fővárosi piacokon talál vevőre. A családi paraszti gazdálkodás megtartása mellett a századforduló Budapestjének gazdasági fellendülésével párhuzamosan mind több üllői jár naponta dolgozni a fővárosba, a földdel, a jószágok ellátásával, az otthon maradt családtagok foglalkoznak. Ez idő tájt jönnek létre Üllőn az első polgári egyesületek, szervezetek. A település mindkét világháborút alaposan megsínylette számos üllői esett el távoli frontokon vagy lelte halálát értelmetlenül a lakóhelyét ért támadásokban, bombázásokban. A viláégést követően itt is megindul a kollektivizálás folyamata.

A napjainkban is domináns katolikus egyház mellett a protestáns tanok is korán gyökeret vertek a településen. A falu régi templomát a váci káptalan 1752-ben lebontotta, ezzel egyidejűleg azonban új templom építéséről is határozott. A község központjában ma is álló keletelt, egyhajós, a homlokzat elé épített tornyú barokk stílusban emelt templom felszentelésére 1757. június 25-én került sor. A csehsüvegboltozatos belső térben az 1843-ban készült főoltárkép Krisztus megkeresztelését ábrázolja. A templom érdekessége az ún. „Kunkereszt” amelyet a török hódoltság idején körmenetek során is hordoztak. A falu református gyülekezete 1844-ben emelt saját templomot, ezt ma is használja. A zártsorú, egyhajós, a homlokzat elé épített tornyú templom klasszicizáló stílusú.

Forrás: Juhász Andrea, Képes Katalin, Kovács Gábor, Hégely Péter (2000): Magyarország kistérségei-Pest megye- A Monori kistérség (Veresegyház, Manila nyomda)

1.R. sz. melléklet

Vasad

Vasad község Budapest felől, monori leágazással, a 4. sz. főútról közelíthető meg, továbbá műút köti össze Csévharaszttal is. A futóhomok borította sík felszínt csak néhány helyen teszi változatossá egy-egy homok halom, melyeket a helyiek rendre „hegyként” aposztrofálnak (Gados-hegy, Templo-hegy, Rózsa-hegy). A homokos talajú község külterületének jelentős részét fenyő-, nyár- és akácerdő borítja, a fák között pedig tanyák sokasága búvik meg.

A múlt században pusztákból községgé szervezett település elnevezésének alapjául a „vas” főnévből származó régi magyar személynév a Vasad szolgált, melyet 1361-ben említenek először az oklevelek Waswad formában. Egy 1440-es oklevél tanúsága szerint Erzsébet királyné Habsburg Albert özvegye, a tahi községből származó Botos családnak adományozza. 1444-ben a király a területet – mivel a Botos család kihalt – a budai György diáknak juttatja.

A török hódoltság ideje alatt a muzulmánok akadálytalanul tudtak berendezkedni a nagy legelőkön. A falu határában sokáig fel lehetett lelteni egy oszmán temető nyomait, sőt a hagyomány egy török imahelyről is szól. A martalócok elpusztított, lakatlan területeket hagytak maguk után. A hódoltság utáni első írásos adat 1690-ből származik, s ez a Ráday család birtokaként említi az ekkor még pusztá vidéket.

A falu igazi története 1756-ban kezdődik amikor is a Ráday és a Fáy család birtokára telepesek érkeztek a Komárom megyei Marcellházáról miután református hitük miatt elűldözték őket. A szájhagyomány szerint, amikor új otthonukat keresték, egy közeli településen is lehetőségük volt a letelepedésre.. Este lepihentek, de az éjszakára kipányvázott lovaik visszajöttek Vasadra. Másnap reggel itt találták meg őket, amint az ízelesebb füvet legelték. A letelepedni vágyók jó jelnek tekintették ezt, és ezért választották lakóhelyül Vasadot.

1837-ben Felső-és Alsó- Vasad-pusztaként említik, 360 lakossal. Vasad 1848 után Ráday gróf Wartensleben gróf, majd a Darvas, a Fáy család és Liphay Alexandra tulajdona. A XX. század első felében a Halmos-, a Wild- és a Möller család volt a falu birtokosa. Néhány évig itt élt Hugonnay Vilma, Magyarország első női orvosa, aki Svájcban szerezte diplomáját.

A falu a múlt század végétől tiszta magyar nemzetiségű volt. A XX. század 80-as, 90-es éveitől azonban Vasadon is megfigyelhető az a tendencia, hogy Pestről egyre többen költöznek ide.

A település látnivalói: a református templom melletti I. és II. világháborús emlékmű, amelyet 1988-ban a falu lakosainak összefogásával újíttak fel, továbbá Vasad történelmi jellegű épületei , a Szemző kastély – amelyben a Pest megyei diákotthon és általános iskola működött

-, valamint a Möller kúria. Az ide látogatónak azonban vélhetően a külterületi erdők közt meghúzódó tanyavilág mindennapos varázsa, hangulata nyújthatja a legmaradandóbb élményt.

Forrás: Juhász Andrea, Képes Katalin, Kovács Gábor, Hégely Péter (2000): Magyarország kistérségei-Pest megye- A Monori kistérség (Veresegyház, Manila nyomda)

További információ: www.vasad.hu

1.S. sz. melléklet

Vecsés

Fővárosunkat a 4. számú főúton elhagyva, Budapesttel szinte „összenőve”, a Liszt Ferenc repülőtér közvetlen szomszédságában találhatjuk a monori kistérség legnyugatabbra fekvő települését, amelynek neve hallatán kevés olyan ember akad hazánkban, akinek ne jutna eszébe a méltán híres „vecsési savanyú káposzta”. A savanyú káposzta készítésének titkát a sváb ősök hozták magukkal.

A település természeti- földrajzi-geológiai szempontból a főváros Duna-balparti, Pest környékét képező terület egységéhez, a Duna pesti teraszos völgy medencéjéhez tartozik, de annak is a déli részén, több szomszédos körzettel határosan helyezkedik el. Északkeleti peremvidékén a Gödöllő-Ceglédberceli dombvidék emelkedik ki, délfelé pedig a Duna-Tisza közti hátság területe kezdődik. Határának déli részén még a múlt században is nagy mocsár terült el, melynek lecsapolásával hozták létre a Gyáli-víznek nevezett csatornát.

A település elnevezése a szláv eredetű „vecser” szóból ered. A Vecsésen és környékén végzett régészeti ásatások során avar kori emlékanyagra, avar- és honfoglalás kori sírleletekre bukkantak. A vidék a honfoglaló fejedelmi törzs szálláshelye volt, erre utalnak azon környező települések nevei, amelyek a fejedelmi család jelentősebb férfiainak nevét viselték (pl. Üllő, aki Árpád fia, vagy Taksony, aki Solt fia volt).

Vecsés első okleveles említése 1318-ban történt Wecherch néven. Ekkor az itt élő Éliás fiai, Mátyás és Péter, az üllői nemes Endrével, valamint Fülöp és Pál Péteri nemesekkel közös gyömrői földjüket eladták Demeter fiának, Dezsőnek. Vecsést a korábbi iratok templomos helyként említik, volt plébánosa, szántója, halastava, rétje, erdeje és útja.

A török hódoltság idején a menekülések és a bujdosások miatt egyébként is megcsappant számú népesség az adóösszeírásokban szereplő adatok szerint minimálisra csökkent. A terület török földesurai Turgud bég és Dzsáfer bin Jusuf ziámet- birtokosok voltak. A török birtokosokon kívül a magyar földesurak is beszédtek adóbevételeiket, ami újabb terhet rótt a lakosságra.

A tája adta természeti körülmények, illetve egyes haladó földbirtokosok kezdeményezései teremtték meg a terület újbóli benépesítésének igényét és lehetőségét. 1730-ban Grassalkovich I. Antal herceg vásárolta meg a pusztát, az akkori birtokostól, Ráday Páltól. Az uradalom megalapítása után hozzáfogott az állam által is támogatott betelepítéshez, amelyet fia, Grassalkovich II. Antal folytatott. A község megalakulását követően, gyors ütemű fejlődésnek indult, megalapozta későbbi gyarapodását. A faluhoz szerkezetileg három, vele határos pusztá tartozott, közülük a Haraszt név alatt szereplő területet Mayerffy Ferenc vette bérbe és Ferenc nevű fiáról nevezte el „Ferihegynek”, amely országunk legjelentősebb repülőtereinek ad helyet. Az 1847-ben megépült Pest-Szolnok vasútvonal egyszerűbbé és gyorsabbá tette a különböző termékek szállítását, s nagymértékben hozzájárult a község dinamikus fejlődéséhez.

A XIX. század végén a község népessége dinamikusan növekedett, pezsgő társadalmi, kulturális, politikai élet kezdődött a településen, több egyesület, egyesület, társaskör kezdte meg működését.

A II. világháborút Vecsés is csak nagy emberáldozatok árán tudta átvészelni. A frontokon, fogolytáborokban több százan elpusztultak, mintegy kétszáz zsidó haláltáborokban vesztette életét. A népesség további csökkenését okozta, hogy 1945-ben Vecséshez tartozó a Csáky-ligetet Budapesthez csatolták, 1946-ban pedig mintegy 1500 német nemzetiségű lakost telepítettek ki. helyükre részben a Felvidékről és Erdélyből menekült, onnan kitelepített magyarok kerültek.

Vecsés kulturális életét a mai napig meghatározzák sváb gyökerei. A hagyományosan magas szinten művelt zene- és tánckultúra jelenleg is több egyesület, csoport szívügye.

A dinamikusan fejlődő települést 2001-ben avatták várossá.

Forrás: Juhász Andrea, Képes Katalin, Kovács Gábor, Hégely Péter (2000): Magyarország kistérségei-Pest megye- A Monori kistérség (Veresegyház, Manilla nyomda)

További információ: www.vecses.hu

Települési táblázatok

Bénye

Látnivaló típusa	természeti érték
Látnivaló megnevezése	Dolina-völgy
Település neve	Bénye
Cím	Bénye, Lomen-völgy
Elérhetőség	-
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	0:00 - 24:00
Látnivaló leírása	A Gödöllői-dombság ezen a tájon simul bele az Alföld térszínébe. A völgy flórája és faunája rendkívül sajátos. Több növény- és állatfaj is megtalálható itt, amelyek néhány száz méterrel délebbre az Alföldön már nem élnek meg.
Fotó	2 kép

Látnivaló típusa	építészeti érték
Látnivaló megnevezése	Evangélikus templom
Település neve	Bénye
Cím	2216 Bénye, Kölcsey u. 16
Elérhetőség	
Telefon:	29/434-041
E-mail:	benye@lutheran.hu
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	Minden vasárnap délelőtt 10 óra és délután 2 óra között
Látnivaló leírása	A falu büszkesége és egyetlen temploma az evangélikus templom. Műemlék mivolta és igen ritka típusú barokk fedélszéke teszik különlegessé. Az evangélikus templom 1784 és 1794 között épült - egyenes záródású szentéllyel és zömök, homlokzat előtti toronnyal -, a klasszicizáló késő barokk stílusú templomot 1879-ben részben megújították. A templomkertben Szent István szobra látható, valamint a világháborús hősök emlékére állított emlékmű.
Fotó	2 kép

Rendezvény neve	Civil Szervezetek Majálisa
Település	Bénye
Helyszín	
Dátum	május

Leírás	A rendezvényen civil szervezetek szervezésében és azok részvételével különböző sport- és gyermekprogramok, valamint főzőverseny zajlik.
Fotó	4 kép

Rendezvény neve	Bényei Pónifogathajtó Verseny
Település	Bénye
Helyszín	
Dátum	július
Leírás	A verseny egyes, kettes pónifogatok akadályhajtásából valamint vadászajtásból áll. A szórakoztató műsorok között csikós bemutatók, gyermek műsorok, póni pusztatós és lovas bemutatók láthatók.
Fotó	4 kép

Rendezvény neve	Bényei falunap és szüreti felvonulás
Település	Bénye
Helyszín	
Dátum	szeptember
Leírás	Szüreti felvonulás, Szüreti bál
Fotó	4 kép

Rendezvény neve	Vince napi vesszővágás és borverseny Bényén
Település	Bénye
Helyszín	
Dátum	január
Leírás	Szent Vince vértanú a szőlészek, borászok védőszentje. Ünnepe a naptár szerint január 22-re esik, hagyományosan az ehhez legközelebb eső szombaton kerül megrendezésre az év első jeles szőlő és borünnepé Bényén a Vince-napi vesszővágás és borverseny.
Fotó	3 kép

Csévharaszt

Vendéglátóhely típusa	vendéglátóhely
Vendéglátóhely megnevezése	Diós vendéglő
Település neve	Csévharaszt
Cím	2212 Csévharaszt, Nyáregyházi u. 15.
Elérhetőség	
Telefon:	06-29-493-007
E-mail:	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	-
Vendéglátóhely leírása	Hagyományos vendéglő Csévharaszton
Fotó:	0 kép

Rendezvény neve	Szüreti felvonulás és mulatság
Település	Csévharaszt
Helyszín	
Dátum	október
Leírás	A csévharaszi népviseletbe öltözött felvonulók zenei kíséret mellett vonulnak fel a falu főutcáján.
Fotó	0 kép

Rendezvény neve	Ősborókás falunap
Település	Csévharaszt
Helyszín	Csévharaszt, sportpálya
Dátum	augusztus
Leírás	Az ünnepélyes megnyitót követően zenei programok, kézműves udvar, sportbemutatók, főzőverseny és estig tartó mulatozás jellemzi a rendezvényt.
Fotó	4 kép

Látnivaló típusa	természeti érték
Látnivaló megnevezése	Csévharaszi ősborókás
Település neve	Csévharaszt
Cím	Csévharaszt, külterület GPS koordináták: 47.2912407 / 19.4223699
Elérhetőség	
Telefon	29/693-220
E-mail	-
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	0:00 - 24:00
Látnivaló leírása	Természetvédelmi terület. A meszes homokbuckákon tenyésző, tipikusan alföldi nyáras-borókást 1940-ben nyilvánították védetté. Kitaibel Pál itt fedezte fel és ennek alapján írta le a lila

	piros virágú tartósszegfűt. A nagykörösi születésű Balla Károly - az MTA tagja - volt az, aki a futóhomokot erdőtelepítéssel megkötötte az előző évszázadban. A mai erdő léte az ő munkásságának érdeme. A terület 1967 óta a Nemzetközi Biológiai Program egyik hazai mintaterülete. Megközelíthető a Petőfi út 122. sz.-tól balra lévő dűlőúton - a piros jelzést követve. A Duna-Tisza köze egyik legváltozatosabb természeti tája. Az ún. Buckás-erdő vegetációja nyáras borókással váltakozó homoksztyepp, melyben védett növényfajok közül a homoki árvalányhaj, a báránypirosító állományai tenyésznek, és a fokozottan védett, endemikus tartós szegfű is. A terület rovarfaunájában a Duna-Tisza közti hátság ritka fajait találhatjuk meg (pl. futrinkák, hangyalesők). A hüllők közül a homoki gyík és a zöld gyík, a madárfaunából a fokozottan védett szalakóta említhető. A buckasorok tájképi, geológiai értékei is jelentősek. Geo láda található a környéken! Akik még nem jártak az ősbórkásban vagy a Pusztatemplomnál, azoknak segítségére lehet Halgas József (20/489-53-21) csévharaszi lakos, aki előre egyeztetett időpontban útbaigazítást, idegenvezetést nyújt.
Fotó	2 kép

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Wekerle kúria
Település neve	Csévharaszt
Cím	Csévharaszt, Wekerle-major, külterület GPS koordináták: 47.2912407 / 19.4223699
Elérhetőség	-
Látogathatóság:	-
Nyitva tartás :	-
Látnivaló leírása	A Csévharaszthoz tartozó Wekerle-majorban a XIX. század végén népies klasszicista stílusban épült a kúria. A földszintes épület homlokzatának díszes a 9 oszlopos, boltíves tornác. Az épületben 1945 után lakások voltak, majd a térsz. kezelésébe került.
Fotó	0 kép

Látnivaló típusa	Épített érték
Látnivaló megnevezése	Pusztatemplom romjai
Település neve	Csévharaszt
Cím	Csévharaszt, Nagykörösi út
Elérhetőség	-
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	0:00 - 24:00
Látnivaló leírása	Az egykori Pótharaszti falu templomát a hagyomány szerint a husziták építették a XV. században. Valószínűleg a török időkben pusztult el. Romjai a Nagykörösi országút mellett láthatók, körülötte későbbi sírokat találunk.
Fotó	2 kép

Ecser

Rendezvény neve	Magyar Kultúra Napja
Helyszín	Rábai Miklós Művelődési és Közösségi Ház, Könyvtár (Bajcsy-Zsilinszky utca 3.)
Dátum	január
Leírás	Ünnepi műsor a Magyar Kultúra Napja alkalmából
Fotó	0 kép

Rendezvény neve	Farsang
Helyszín	Rábai Miklós Művelődési és Közösségi Ház, Könyvtár (Bajcsy-Zsilinszky utca 3.)
Dátum	február
Leírás	Farsangi mulatságok kicsiknek és nagyoknak
Fotó	0 kép

Rendezvény neve	Ünnepi megemlékezés és fáklyás felvonulás Március 15-e alkalmából
Helyszín	Rábai Miklós Művelődési és Közösségi Ház, Könyvtár (Bajcsy-Zsilinszky utca 3.)
Dátum	március
Leírás	Leírás:
Fotó	0 kép

Rendezvény neve	Majális
Helyszín	Ecser Sport Egyesület sportpálya (Ady Endre u.)
Dátum	május
Leírás	egész napos szabadtéri népiünnepély
Fotó	1 kép

Rendezvény neve	Úrnapi körmenet
Helyszín	Templom – Széchenyi utca – Kápolna – Széchenyi utca – Templom.
Dátum	június 10.
Leírás	Páduai Szent Antalnak – templomunk védőszentjének – tisztelőre az ecseri búcsút mindig azon a héten, vasárnapon tartják, mikorra Antal nap esik.
Fotó	1 kép

Rendezvény neve	Szent Antal napi búcsú
Helyszín	Széchenyi utca
Dátum	június 17.

Leírás	Páduai Szent Antalnak – templomunk védőszentjének – tiszteletére az ecseri búcsút mindig azon a héten, vasárnapon tartják, mikorra Antal nap esik.
Fotó	0 kép

Rendezvény neve	Múzeumok Éjszakája
Helyszín	Zrínyi utca 35. (Tájház)
Dátum	június 16
Leírás	az országos rendezvénysorozathoz kapcsolódva ezen a napon délutántól látogatható a Tájház, ahol a népi kultúrához kapcsolódó programok is várják a látogatókat. Az est folyamán idegenvezetés keretében látogatható a Szent Antal templom
Fotó	1 kép

Rendezvény neve	Lakodalmas Darts verseny
Helyszín	M+M Café (Rákóczi út 28/b;)
Dátum	július 28.
Leírás	az ecseri E.K.S.E. Darts Club szervezésében nyílt darts verseny, ahol a résztvevők megismerkedhetnek az ecseri népi kultúrával is.
Fotó	2 kép

Rendezvény neve	Szent István nap
Helyszín	Ecseri Sport Egyesület sportpályája (Ady Endre utca)
Dátum	augusztus 18-19.
Leírás	Szent István nap alkalmából szabadtéri népünnepély, ahol a neves fellépők mellett a helyi önművelő csoportok is műsort adnak.
Fotó	3 kép

Rendezvény neve	Jármai Emlékverseny
Helyszín	ecseri Horgásztó (Tanyaközpont)
Dátum	augusztus 26.
Leírás	horgászverseny a Rákos mezeje MGTSZ Horgászegyesület szervezésében
Fotó	4 kép

Rendezvény neve	Szervátültetettek Horgászversenye
Helyszín	ecseri Horgásztó (Tanyaközpont)
Dátum	szeptember 1.
Leírás	horgászverseny a Rákos mezeje MGTSZ Horgászegyesület szervezésében
Fotó	0 kép

Rendezvény neve	Népmese napja
-----------------	---------------

Helyszín	Rábai Miklós Művelődési Ház (Bajcsy-Zsilinszky utca 3.)
Dátum	szeptember 28.
Leírás	meseolvasó verseny gyerekeknek
Fotó	0 kép

Rendezvény neve	Idősek Világnapja
Helyszín	Rábai Miklós Művelődési Ház (Bajcsy-Zsilinszky utca 3.)
Dátum	október 1.
Leírás	A település időseinek köszöntése a világnap alkalmából, ünnepi műsor
Fotó	2 kép

Rendezvény neve	Szüreti rendezvény
Helyszín	Rábai Miklós Művelődési Ház (Bajcsy-Zsilinszky utca 3.) és Tájház (Zrínyi utca 35.)
Dátum	október 13.
Leírás	A szüret hagyományainak felelevenítése a Zöldkoszorú Hagyományőrző Körrel közösen
Fotó	3 kép

Rendezvény neve	Évzáró Horgászverseny
Helyszín	ecseri Horgásztó (Tanyaközpont)
Dátum	október 21.
Leírás	horgászverseny a Rákos mezeje MGTSZ Horgászegyesület szervezésében
Fotó	0 kép

Rendezvény neve	Nemzeti Ünnepek – községi rendezvény
Helyszín	Rábai Miklós Művelődési Ház (Bajcsy-Zsilinszky utca 3.) és Tájház (Zrínyi utca 35.)
Dátum	október 23.
Leírás	ünnepi megemlékezés a nemzeti ünnep alkalmából
Fotó	0 kép

Rendezvény neve	Temetői áhítat
Helyszín	községi temető (Hunyadi utca)
Dátum	november 1.
Leírás	
Fotó	0 kép

Rendezvény neve	Mesesarok
Helyszín	Rábai Miklós Művelődési Ház (Bajcsy-Zsilinszky utca 3.)
Dátum	szeptember 12., október 10., november 14.

Leírás	gyermekszínházi előadás az óvodásoknak
Fotó	1 kép

Rendezvény neve	Adventi kézműves foglalkozás
Helyszín	Rábai Miklós Művelődési Ház (Bajcsy-Zsilinszky utca 3.)
Dátum	december 1.
Leírás	adventi koszorúkészítés és mézeskalács sütés
Fotó	2 kép

Rendezvény neve	Mikulás ünnepség
Helyszín	Rábai Miklós Művelődési Ház (Bajcsy-Zsilinszky utca 3.)
Dátum	december 6.
Leírás	Mikulás műsor, kézműves foglalkozás gyerekeknek
Fotó	3 kép

Rendezvény neve	Betlehemes műsor
Helyszín	Rábai Miklós Művelődési Ház (Bajcsy-Zsilinszky utca 3.)
Dátum	2012. december 14.
Leírás	az I. sz. Óvoda műsora
Fotó	1 kép

Rendezvény neve	Idősek karácsonya
Helyszín	Rábai Miklós Művelődési Ház (Bajcsy-Zsilinszky utca 3.)
Dátum	december 17.
Leírás	karácsonyi műsor az időseknek
Fotó	0 kép

Rendezvény neve	Mindenki karácsonya
Helyszín	Rábai Miklós Művelődési Ház (Bajcsy-Zsilinszky utca 3.)
Dátum	december
Leírás	karácsonyi műsor a község lakóinak, ahol neves előadó mellett fellépnek a településen működő önképző csoportok is
Fotó	0 kép

Rendezvény neve	Betlehemes műsor a Zöldkoszorú Hagyományőrző Kör és a Szlovák Kisebbségi Önkormányzat szervezésében
Helyszín	Ecser
Dátum	december 20-21.
Leírás	A Hagyományőrző Kör betlehemes játékával körbejárja a falut
Fotó	0 kép

Rendezvény neve	Pásztorjáték
Helyszín	Katolikus templom (Grassalkovich tér)

Dátum	december 24.
Leírás	
Fotó	0 kép

Rendezvény neve	Év végi hálaadás
Helyszín	Katolikus templom (Grassalkovich tér)
Dátum	december 31.
Leírás	
Fotó	0 kép

Látnivaló típusa	kultúrtörténeti érték
Látnivaló megnevezése	római katolikus templom, mely a XVIII. századból
Település neve	Ecser
Cím	Grassalkovich tér
Elérhetőség	06/29 325 169
Látogathatóság:	egész évben látogatható
Nyitva tartás :	
Látnivaló leírása	A templom a barokk építészeti stílus jegyében épült, de a századok folyamán végzett átalakítások során egy-két barokk vonását elvesztette. Műemléki értékű berendezése: A főoltár XVIII. századi barokk sárgásbarna színre márványozott fa. Fölötte Pádai Szent Antal olajfestménye arany keretben ismeretlen festőtől. A kép jobb alsó sarkában 1901-es évszám található, bár művészettörténészek szerint a XVIII. századból származik az oltárkép. A szószék fából készült, copf stílusú, sárgásbarna márványozással díszített. A keresztelőkút szintén copf stílusú, barnára márványozott kő. A XVIII. század végéről származik. Említésre méltó a szintén XVIII. századi fából készült Szűz Mária és Ecce Homo szobor. A templom jelenleg három haranggal rendelkezik, melyből kettő a XIX. századból való: az 1821-ben Eberhardt Henrik által öntött kb. 90 kg-os Szent György harang, illetve az 1889-ben Vulser Ferenc budapesti harangöntő által készített kb. 40 kp-os Szűz Mária harang. A templom nagy harangját 1934-ben öntötték
Fotó	1 kép

Látnivaló típusa	szállás és vendéglátóhely
Látnivaló megnevezése	M+M Café
Település neve	Ecser
Cím	Rákóczi út 28/b;
Elérhetőség:	Telefon: +36 30/442-0826, +36 29/935-247, Fax: +36 29/336-059
Látogathatóság:	egész évben látogatható
Nyitva tartás :	

Látnivaló leírása	Parkolás zárt udvarban. Repülőtértől gk.val 10 perc, Vonat áll.-tól gyalog 5 perc, Buszmegállótól 2 perc, 2 db. 5 fős apartman fürdőszobával wc-vel berendezett konyhával 10000 Ft. + Áfa / nap, 2 db. 3 fős szoba zuhanyfülkés wc-s fürdőszobával 6000 Ft. 1 db. 3 fős szoba zuhanyfülkés wc-s fürdőszobával + közös konyhával 7000 Ft.
Fotó	1 kép

Látnivaló típusa	vendéglátóhely
Látnivaló megnevezése	Cserfa étterem
Település neve	Ecser
Cím	2233 Ecser, Arany János u.
Elérhetőség:	www.nemes2000.hu , E-mail: info@nemes2000.hu
Látogathatóság:	egész évben látogatható
Nyitva tartás :	Hétfőtől vasárnapig: 12.00-23.00
Látnivaló leírása	Nemes 2000 Kft. üzemeltetésében lévő Cserfa étterem Ecseren 1997 óta működik. Fő tevékenységként az étterem és a söröző üzemeltetése mellett rendezvény- és műsorszervezéssel, party service szolgáltatással, állófogadások, családi- és csoportos rendezvények, díszbédék- és gálavacsorák lebonyolításával, különleges hidegtálak és meleg tálak, saláták, szendvicsek készítésével foglalkozunk. Vendéglőnkben lehetőség nyílik gardenparty és grillparty tartásra is. Az elegáns alkalmakról egyedi igény szerint videofelvételt is készítünk. Az ünnepi étkezéshez természetesen rendkívül fontos a csábító étlap és a nemes borok, de épp ilyen fontosnak tartjuk a terem hangulatát és nem utolsósorban a pompásan megterített asztalt.
Fotó	0 kép

Látnivaló típusa	Aktívan a környéken
Látnivaló megnevezése	Ecseri horgászto
Település neve	Ecser
Cím	2233 Ecser Tanyaközpont
Elérhetőség	06 20 800-6824, http://ecserito.uw.hu , E-mail: m.matuszka@freemail.hu
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	Nyitva tartás Tagoknak:I., II., XI., XII. hó: 08 - 16 óráig, III., X., hó: 07 - 17 óráig, IV., IX., ó , 06:30 - 19 óráig, V., VI.,VII., VIII., hó 05 - 23 óráig, Éjszaki horgászat péntek, szombat valamint ünnepre virradóra, Napijegyeseknek: Április 01-től szeptember 30-ig 07-19 óráig

Látnivaló leírása	Ecseri horgásztó területe 0,4 hektár. Az egyesület a MOHOSZ tagjaként fejti ki tevékenységét. Horgászegyesület célja: - horgászsport népszerűsítése, - az egyesület tagjai részére horgászati lehetőség biztosítása, - társadalmi együttélés és a horgászetika szabályainak tiszteletben tartása _valamint a természet védelmére való nevelés. - horgászversenyek szervezése - napijegyes és vendéghorgászok fogadása - szabadidő kulturált eltöltésének szervezése - gyermekek bevezetése a halfogás rejtelmeibe - kisebb rendezvények lebonyolításának biztosítása _(baráti összejövetelek, osztálytalálkozók, iskolai versenyek,_gyermekrendezvények) Az egyesület tagjai lehetnek nagy és kiskorú magyar állampolgárok. A teljes jogú tagként történő felvételkor a közgyűlés belépési díj és tagdíj fizetését írhatja elő.
Fotó	4 kép

Gomba

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
rendezvény		Gombai Falufesztivál	Gomba	Kenyeres kert Bajcsy Zs. u. 2.; Rendezvényház (Kossuth tér 21.)		polgarmester@gomba.hu	www.gomba.hu	2012. augusztus 21.	2012. augusztus 26			összművészeti rendezvény, Gombai Hímzőkör kiállítása, komolyzenei koncert, Gomb színpad előadása, táncház, hagyományőrző és gyermekprogramok, mesterek utcája, kézműves vásár	falufesztival_1-4
rendezvény		Szüreti Felvonulás	Gomba	Kenyeres kert Bajcsy Zs. u. 2.; Rendezvényház (Kossuth tér 21.)		polgarmester@gomba.hu	www.gomba.hu	2012. október 13	2012. október 13			hagyományos gombai szüreti felvonulás, leány rablás, néptánc csoportok felvonulása, szüreti bál	szuretifelvonulas_1-3
láttnivaló	épített érték	Református Templom	Gomba	Gomba, Kossuth tér	Ács Mihály lelkész 06-30637318 1, 29/433-278							A Jung József tervei alapján 1776-ban barokkstílusban épült templom tornya 1778-ra készült el, melyet 1904-ben készült igényes hagymasisak fedt. Szószéke és a padok copfstílusúak. Vele szemben, a Kossuth tér baloldalán található a házasságkötő terem.	reformatus
láttnivaló	épített érték	Katolikus Templom	Gomba	2217 Gomba, Kossuth tér 14	36-29-435-107							Az 1930-as évek elejére felépült a római katolikus templom, földesúri ajándékozás révén a katolikusok a templom mellett iskolaépületet is kaptak.	katolikus

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
láttnivaló	épített érték	Patay kastély	Gomba	Gomba, Jókai Mór u. 27.	Lehota Vilmos polgármester: 06-205744594	polgarmester@gomba.hu	www.gomba.hu	nem látogatható				Épült: a XVIII. sz. végén – klasszicista 1795-ig birtok- és gazdasági központ, a ráépülő kastélyt báji Patay I. József (1740-1819) és Fáy Bora családja lakta. 1820-tól unokája II. József és Bárczay Franciska, majd 1861-től báji Patay Ferenc és báró Podmaniczky Gizella élt itt. 1940-ig báji Patay III. József birtokolta. - A kastély neves vendégei voltak: Nyáry Pál, Schodelné Klein Rozália, Ráday Gedeon, Wartensleben Ágoston, Fáy András. A kastély jelenleg felújításra vár, nem látogatható.	patay_1
láttnivaló	épített érték	Fáy kúria	Gomba	Gomba, Bajcsy-Zsilinszky u. 2.	29/433-927	polgarmester@gomba.hu	www.gomba.hu	Szabadon látogatható.				Épült: a XVIII. sz. végén – barokk, klasszicista elemekkel Fáji Fáy Mihály és András építtetik, és a nemzetség számtalan leszármazottja élt itt. A család kihaltával 1870-től más-más nemesi, közjogi méltóság birtokolta (Báró Seldeneck, Péchy, Szcitowszky, Kenyeres). Ma az önkormányzat és hivatala működik itt. - Fáy András (1876-1864) a „magyar Lafontaine és a Haza Mindenese” gyakran tölti itt gyermekkori nyarait, felnőtten is évekig élt itt, gazdálkodott. - A kúria gyakori vendégei voltak: Bajza József, Czuczor Gergely, Kazinczy Ferenc, Kölcsey Ferenc, Szemere Pál, Vörösmarty Mihály. A kúriában jelenleg a Polgármesteri Hivatal működik.	faykuria

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
látnivaló	épített érték	Máriássy kastély	Gomba	Gomba, Bajcsy-Zsilinszky u. 1.	Lehota Vilmos polgármester: 06-205744596	polgarmester@gomba.hu	www.gomba.hu	nem látogatható				Épült: a XVII. sz. elején – barokk. Eredetileg földszintes, „L” alakú épület, 1640 körül Fáy IV. István és ecsédi Reóthy Kata lakta, majd a Fáy-nemzetség számtalan leszármazója. 1773-ban Bárczay András és Árva Fáy Kata emeletesre bővítik. 1805-től Bárczay Pál alispán, királyi kamarás és ludányi Bay Judith, majd báji Patay II. József és Bárczay Etelka, 1890-től szemerei Szemere Huba és báji Patay Anna, 1928-tól az 1951-es kitelepítésig márkus- és batizfalvy dr. Máriássy Mihály és családja lakta. - báji Patay II. József (1797-?) a reformkori ellenzék vezére, Kossuth legfőbb kortese. 1849 januárjában Ő, Szemere Bertalan és Horváth Mihály menekítette a Szent Koronát. Egy éjszakán át kastélyában rejti el. Erre utal a község millenniumi emlékműve. A kastélyban jelenleg a termelő szövetkezet irodái vannak.	mariassy_1
látnivaló	épített érték	Wartensleben kúria	Gomba - Felsőfarkasd		Lehota Vilmos polgármester: 06-205744597	polgarmester@gomba.hu	www.gomba.hu					Épült: 1825 körül – klasszicista, már teljesen átépítették. Exteni Wartensleben Károly építési vadásztanyának, majd 1830-tól 1894-ig fia: Ágoston és családja lakta. A hön szeretett „Liber gróf” a szabadságharc dandárnoka, Kufstein várának foglya volt, haláláig (1875) itt élt és gazdálkodott.	0 kép

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
láttnivaló	épített érték	Szüts kúria	Gomba		Lehota Vilmos polgármester: 06-205744598	polgarmester@gomba.hu	www.gomba.hu					Épült: 1820 körül – késő barokk, jelentősen átépítették Szüts Ábrahám közbirtokos építeti és családja itt élt kihalásáig. Hosszan elnyúló, tornácos épület, a Patay kastéllyal szomszédos. 1945 után Fekete János hadfőmérnök és családja élt itt, majd sűrűn cserélt gazdát a kúria.	0 kép
láttnivaló	épített érték	Puky-Perczel kúria	Gomba	Gomba, Bajcsy-Zsilinszky u. 5.	Lehota Vilmos polgármester: 06-205744599	polgarmester@gomba.hu	www.gomba.hu	nem látogatható				Épült: a XVIII. sz. végén – klasszicista A kúriát Fáy Ferenc építeti leánya, Kata és bizáki Puky András részére nászajándékkul. A Puky-család kihalásával 1890-től Szentiványi Farkas, 1910-től Csonka András, 1925-től bonyhádi Perczel László és családjaik éltek itt. - A kúriában gyakran vendégeskedett Katona József, aki a Bánk bán egyes jeleneteit is Gombán írta meg. A kúria felújított állapotban családi házként szolgál.	pukyperc el_1
vendéglátás		Cucina Italiana pizzeria & restaurant	Gomba	2217 Gomba, Szemők Balázs tér 2.	06-30-833-6647, 06-70-277-8977		http://www.cucinaitaliana.hu/	hétfőtől	vasárnapig	10:00	22:00	Cégünk a Cucina Italiana Kft. 2011.- ben alakult, mely két fiatalember ötletéből valósult meg. Egyszer egy kis falucskában, annak is egy kis zugában, gondolatuk összedobva, kitalálták azt a tutit, hogy hozzanak a faluba egy kis hangulatos éttermet, és bulit. Ezért aztán útra keltek, az önkormányzat becsengettek, és mit lát isten jót tett velünk, a faluba kibérelték azt a helyet, amit aztán étterem lett. De hiába erősködtek, mert csak konyha lett a kezdet. Az étterem kicsit késik, a sok ember majd dicséri azt a munkát, amit elért a két barát, úgyhogy ne bánd az a percet, hogy a nevünk megjegyezted (Kusszina italiana). Cégünk a Cucina Italiana Kft. elhozza az önök otthonába az eredeti olasz konyha kifinomult ízeit, és a jövőben egy hangulatos	0 kép

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
												kis olasz éttermet szeretnénk Gomba központjába varázsolni, melynek igazi olasz családi hangulata lesz. Továbbá szeretnénk a jövőben egy igazi nagy teraszrészt is kialakítani, melyhez tartozni fog egy fa kemencés látványsütő, gyereksarok és nem utolsósorban élőzenei kis színpad. Amennyiben szereti az olasz tészták ízvilágát, és a karakteres boraikat, úgy rendeljen most, és próbálja ki konyhánkat! Receptjeinket Olaszország minden tájáról gyűjtöttük össze, mint például Róma, Szicília, Milánó. Pizza tésztánk receptjét Gorizia olasz kisvárosból hoztuk el önöknek, melynek receptje igen nagy családi múltat tekint vissza.	
szállás és vendéglátás		Farkasdi Csárda	Gomba	Gomba külterület	06-30-825-29-74, 06-20-348-81-15	farkasdic sarda@gmail.com	www.farkasdic sarda .mindenki lapja.hu	01.jan	31.dec			Magánszemélyeknek: szálláslehetőség: családi pihentető hétvégehez, nyaraláshoz, baráti, lazító hétvégekhez, rendhagyó legénybúcsúkhöz 9 szobás panzió vagy sátrazáshoz, lakókocsizáshoz hatalmas kemping, gasztronómia: csárdánkban autentikus paraszttételek, és a magyar konyha legízletesebb fogásai mellett lehetőség van szabadtéri bográcsozás, disznóvágás, ökörsütés szervezésére, programok: kiváló horgászlehetőség 13,5 hektáros tavon (telepítve: ponty, amur, harcsa, süllő, csuka, keszeg, kárász és busa), a tóparton büfével és horgászfelszerelés üzlettel, lovaglásoktatás kortól és gyakorlattól függetlenül mindenkinek, továbbá vadászatok szervezése, lebonyolítása, hivatásos vadászok segítségével. Esküvők, családi rendezvények teljes körű lebonyolítása a helyszínen akár több mint 300 fő részére is.	farkasdic sarda_1-3

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
vendéglátás		Rendezvényház ebédlő	Gomba	Kossuth tér 21	Bartal József konyhafőnök 06-20-316-3438							Rendezvényház minden rendezvényre 25-250 főig.	rendezvényház1-3
aktívan a környéken	lovarda	Fetti Kft. lovarda	Gomba	2217 Gomba, Monori út 0270/4. hrsz.	06-20-350-6362	fettilovarda@gmail.com info@fettilovarda.hu	www.fettilovarda.hu	01.jan	31.dec	látogatásukhoz előzetes bejelentkezés szükséges		A FETTI Lovarda Pest megye keleti részén, a Gödöllői dombság lábánál található, Budapesttől a 4-es főúton haladva mindössze 30 percre, Monortól 5-km-re. A lovarda 15 ha alapterületen fekszik a jó levegőjéről ismert Gomba község mellett. Lovardánk 2010-ben épült, azzal a céllal, hogy színvonalas és kulturált kapcsolódási lehetőséget biztosítson bértartói számára, valamint, hogy helyszínül szolgáljon évente számos díjugrató versenynek. Lovardánk méreteit és minőségét tekintve biztosan állítható, hogy az ország egyik legnagyobb és legmodernebb lovas létesítménye. Lovardánk fő profilja a díjugratás, de Gomba természeti adottságainak köszönhetően kiválóan alkalmas tereplovaglásra is.	fettilovarda_1-2

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
aktívan a környéken	lovarda	Pegazus lovarda	Gomba	2217 Gomba Deési Pál u. 20.	06-20-3360-460 06-29-433-369	pegazus.lovarda@freemail.hu	http://pegazuslovarda.gportal.hu	01.jan	31.dec	látogatásukhoz előzetes bejelentkezés szükséges		Kis, családi hangulatú lovardánkat 1998 nyarán nyitottuk meg Gombán. Nagyszerű hely ez mindazoknak, akik aktív pihenésre vágnak, szeretik a természetben való lovaglást, a jó levegőt. Mindezt megtalálják nálunk és nem is kell messzire autózni Budapesttől, hisz csupán csak 30 kilométerre vagyunk. A lovardában a kezdőtől a haladó szintig mindenki megtalálhatja a maga számára legmegfelelőbbet, az oktatás egyénre szabottan történik. A tereplovaglás kedvelői is hódolhatnak szenvedélyüknek, a környék páratlan lehetőségeket kínál a lovas túrákra. Szolgáltatásaink között szerepel lovak bértartása, gyerekek lovagoltatása, futószáras oktatás, túra és tereplovaglás igen nyugodt, kiegyensúlyozott, megbízható lovakon. Ezen kívül sétakocsi, hintó, lovas szán, pónik és pónifogatok állnak a rendelkezésükre. Egész évben lovas táborok, céges bulik, szülinapi- és bogyós partik, lovas- és csikósbemutatók, dalmalvasok, és fiatal, dinamikus, hozzáértő, jó kedélyű társaság, a környék betyárai, a pegazus csikósok várják 20 jól képzett, azonnal nyergelhető lóval az idelátogató vendégeket! Ha kellemes és maradandó élményekben kíván részt venni, látogasson meg bennünket, várjuk szeretettel!	pegazuslovarda_1

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
aktívan a környéken	horgászat	farkasdi horgászto	Felsőfarkasdi	A horgászto Úri és Gomba között található. Budapestre a 31-es főúton Sülysáp előtt jobbra Úri irányába, de elég kanyargós út viszkoda, hanem térszle a főútról.	30/286-4028		http://www.horgasz.hu/page/54/art/862/akt/54/html/felsofarkasdi-horgaszto.html	01.jan	31.dec	0:00	24:00	Vízterület: 16 (ha) Fogható halak: ponty, amur, csuka, süllő, harcsa, keszeg, kárász, balin, busa Elég öreg tó, nagyon csendes nyugodt víz, egy völgy alján van a víz! Nagyon rendezett parttal, kiépített stégekkel, mindenhol szemetes van elhelyezve, kellemes időtöltésre kiváló, hat órától van nyitva, de érdemes előbb menni, mert teltházasmajdnem mindig. Halat lehet bőven fogni! Szabályok: 1. Horgászni a tavon az általános horgász etikai szabályok betartásával és a bejáratnál kifüggesztett feltételek mellett lehet. 2. A tavon méretkorlátozás nincs, a kifogott halat azonban vízbe visszaengedni nem lehet. 3. A kifogott halat a szákba helyezéssel egyidejűleg a fogási naplóba be kell vezetni, a méret, ill. a súly feltüntetésével. 4. Horgászni nappali időszakban napkeltétől, 06.30. -tól lehet. 5. A kifogott halakat a horgászat befejezésekor mérlegelés céljából a halórnek be kell mutatni. 6. A 14 éven aluli közvetlen hozzátartozó díjmentesen horgászhat, közvetlen szülői felügyelet mellett. 7. A tóban fürdeni tilos! 8. A tóparton tüzet gyújtani csak a kijelölt tűzrakó helyen lehet. 9. A tóparton hangoskodni, mások nyugalma bármilyen módon zavarni tilos! 10. A gátról horgászni tilos! Elvihető: 2 nemes + 1 ragadozó + 3 kg egyéb hal. A horgászto területén található: Wc, büfé, tűzrakóhely, bográcskozás, sátorozás.	farkasdi o_1

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
aktívan a környéken	horgászat	gombai horgásztó	Gomba	Gomba külterület	Darázs Dániel 06703101036			01.jan	31.dec	6:00	19:00	Monor és Térsége Horgász Egyesület kezelésében levő festői környezetben levő tó. Terület: 18,8 ha Fogható halak: ponty, amur, süllő, csuka	gombaito_1-4
látnivaló	természeti érték	Nagy és Kis szurdik	Gomba	Gomba külterület				01.jan	31.dec	bármikor látogatható		Löszmélyút. A település dombjait és talaját lösz borítja. A lösztakaró helyenként magas löszfalakat is képezett (lásd a Várhegy oldalát!). A település jellegzetes belső útja, a Várhegy tövében futó Nagy-Szurdik, amely országos viszonylatban egy közepes löszmélyút. „Testvére” a Kis-Szurdik, amely azonban nincs ellátva szilárd útburkolattal, és ma már rendszeres forgalom sem halad rajta keresztül. A löszmélyút helyi elnevezése igen érdekes ugyanis hazánkban Gombán kívül csak a Zalában hívják "szurdiknak".	kisszurdik

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
aktívan a környéken	tanösvénylátogatás, kirándulás	Helytörténeti túraútvonal és természetismereti tanösvény	Gomba	Gomba faluközpont	29/433-927		http://www.tapiovi.dek.hu/tapio/tapio.semtlement_news.page?nodeid=1311	01.jan	31.dec	bármikor látogatható		A Monor-Irsai-dombság nyúlványai között rejtőzködik ez a kedves nevű, hangulatos település, melyet természeti adottságainak köszönhetően változatos domborzati formák színesítenek. A faluban 2005-ben több ponton információs táblákat helyeztek el, a gombai szurdokvölgyekről és egy földtani szelvény rétegeit is megfigyelhetjük egy elhagyott bánya falában. A polgármesteri hivatal mögötti völgyben egy rövid természetismereti tanösvényt is végigjárhatunk, mely az apró tavak és ligetek élővilágát, valamint az őshonos és tájidegen fákat mutatja be hasznos megfigyelési módszerekkel kiegészítve. További információk: Polgármesteri Hivatal, Tel.: 06-29/433-927 Túrávezetés ára: 4.500 Ft/óra A feltüntetett (teljes) ár magában foglalja a szakmai túrávezetést a tanösvényeken, túrákon, min. 8 fős csoport esetén. A kedvezményes (diák, nyugdíjas, óvodás) túrávezetés, szintén min. 8 fős csoport esetén 3.000 Ft/óra	tanosveny_1-2
látnivaló	kultúrtörténeti érték	Várhegy	Gomba	Gomba külterület	Lehota Vilmos polgármester: 06-205744601	polgarmester@gomba.hu	www.gomba.hu	01.jan	31.dec	bármikor látogatható		A legkorábban ismert és kutatott vatyai földvárak egyike. Az erődített (elsősorban inkább teraszosított) magaslati földvárat a hatvani kultúra létesítette, majd a vatyai (vatyai III./Vatya-koszideri) kultúra népe lakta. A központi, ásátásokból ismert platóhoz csatlakozó fennsíkokon is bronzkori cserepek gyűjthetők a felszínről, így a vár kiterjedése bizonytalan, talán több részből álló. A lelőhely és a leletanyag részletes leírása az önálló ismertetésénél található.	varhegy

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
látnivaló	ökofalu	Magfalva ökofalu	Gomba	Gomba külterület	Géczy Margit 06-20-279-74-50	magyar@vnet.hu	http://magtar.hu/oldal/magfalva	01.jan	31.dec	látogatásukhoz előzetes bejelentkezés szükséges		– Magfalva úgy alakult, hogy megvettünk ötven hektár földet Monor és Gomba között, aztán pályáztunk, de nem nyertünk, s elindítottunk mindent önerőből – idézte fel a kezdeteket a vezető. – Elkezdtünk vert falú házakat csinálni, megépült a szalmaházunk is, ez a közösségi házunk. Középen tűz fog égni, most oldjuk meg a füst elvezetést a tetőn. Van kemencénk, tiszta vizű kutunk, s áll már az ebédlőszátor is padokkal, asztalokkal, tábori konyhával. A napbojleres zuhanyzó megoldja a melegvíz-ellátást. Állataink is vannak, nyulak, kecskék, lovak, s lesznek teheneink is, ha találunk olyan embert, aki magáénak érzi mindezt, amit vallunk, s ebben a szellemben gondozná az állatokat. Ez egy százötven fősre tervezett falu, de még kevesen laknak itt. Tervezem, hogy én is kiköltözöm jövőre. Ha valaki csatlakozni akar, egy év próbaidőt adunk neki, hogy bizonyítsa rátermettségét, s utána döntünk arról, hogy maradhat-e. A szántó, a legelő, és az erdő osztatlan közös tulajdonban lesz, így lesz közös tüzelő, csorda, ménes. Ha teljesen elkészül a falu, néhány család kiköltözik, s a többiek segítik őket, cserébe egészséges élelmiszert adnak, s rendben tartják a többiek házait, amíg ők maguk is kiköltöznek. Ennek a falunak a létrehozása ugyanakkor egy hatalmas kísérlet is arról, hogy képesek vagyunk-e olyan közösséget létrehozni, amelyet pusztán a szeretet működtet, amely védelmi egység is, és nem a félelmet erősíti. Évezredekig működött, ideje újra felfedezni. Nyáron építőtáborokban épülnek a házak, mellette kaszálnak az itt lakók, rendezik az erdőt. Aki idejön táborozni, bekapcsolódhat a barantázásba is, amely egy hagyományos bot és szabályavívás. Esténként tábortűz mellett énekelünk, beszélgetünk, néptáncot tanulunk.	magfalva 1-3

Gyömrő

Látnivaló típusa	kultúrtörténeti érték
Látnivaló megnevezése	Aradi Vértanúk Emlékműve
Település neve	Gyömrő
Cím	Eskü tér
Elérhetőség	
Látogathatóság:	Látogathatóság: egész évben
Nyitvatartás :	Nyitva tartás: minden nap, 0-24h (szabadtéri emlékmű)
Látnivaló leírása	A tér a város telepi részén az ötvenes évekig a futballpályának, majd keddenként a piacnak adott otthont. Amikor elkészült a szánkódomb, amelynek déli oldalán kegyeleti helyet alakítottak ki. Az első ütemben egy 4 m magas kopjafát állítottak fel, itt voltak a település központi rendezvényei is. Később az Aradi Vértanúk tiszteletére emelt emlékművel elkészült az emlékhely. 1999. október 6-án korhű történelmi játék kíséretében felavatták az új, több mint 3 m szélességű tablót, amelyen az Aradon kivégzettek és Batthyány Lajos fából faragott domborműportréja látható, némán hirdetve a magyarság szabadságvágyát és hazaszeretétét. A tér a történelemtörténetben nem említett magyar vezérről, Esküről nevezte el az Eskütériek Baráti Köre civil szervezete.

Látnivaló típusa	természeti érték
Látnivaló megnevezése	Artézi kút
Település neve	Gyömrő
Cím	Csillag csomópont
Elérhetőség	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitvatartás :	minden nap, 0-24h (szabadtéri)
Látnivaló leírása	Már az 1900-as évek elején felvetődött, hogy a könnyen fertőződhető ásott kút helyett fúrjanak egy mély réteg kutat. 1926-ban Simon Mihály akkori főjegyző 7 évi fanatikus munkálkodásának köszönhetően az artézi kút elkészült, a víz magasba szökkent és azóta szünet nélkül adja az egészséges, hideg, tiszta ivóvizet éjjel-nappal. A kút vizét, mely 16°C, megfelelő ivóvíznek minősítették. A kút 105 méter mély, melyből percnként 18 liter vizet nyernek. A város "falu" részén élő lakosok közül nagyon sokan innen hordják az ivóvizet otthonukba. Gyömrő hivatalos közkútját 2006-ban felújították mindenki nagy öröme és meglegedésére. A környezetbe illő ivócsarnok átadására 2006. szeptember 1-jén került sor ünnepélyes keretek között. Ha arra jár feltétlenül kóstolja meg!

Látnivaló típusa	épített egyházi érték
Látnivaló megnevezése	Evangélikus Templom
Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő Táncsics M. út 76.
Elérhetőség	Elérhetőség: Lelkeszi Hivatal - Németh Mihály (lelkész), Maglód, Sugár út 79. elérhetőség: 06-20/770-3026 , 06-29/325-555, Weboldal: www.gyomro.lutheran.hu
Látogathatóság:	Látogathatóság: egész évben
Nyitvatartás :	Nyitva tartás: előzetes bejelentkezés szükséges

Látnivaló leírása	A feljegyzések szerint II. József türelmi rendelete alapján 1781. évben másodszor újjá alakult Péteri evangélikus egyházközséghez csatolták a Gyömrő, Mende, Monor, Üllő és Vasad községek evangélikusait. A gyömrői evangélikus lakosoknak nagy kívánságuk volt, hogy a községen belül önálló egyházközséget alakíthassanak és saját lelkészük legyen. Az önállósodás előtt már megkezdtek a templom építését, mely közvetlenül a II. Világháború befejezését követően kezdődött. Helyi források alapján mintegy 500-550 fő adakozott a templomépítésre és ezeket nevezték meg evangélikusoknak, hogy ezzel is növeljék az önálló egyházközség megalakításának lehetőségét. A községben végső soron 1948. évben vált önállóvá az egyházközség. Az első lelkész Virág Gyula nagytiszteletű úr lett. A templomépítést nagyban nehezítette, hogy a háborút követően az anyagbeszerzés nem volt problémamentes, és sok esetben kénytelenek voltak használt anyagot beépíteni. 1950-ben vált olyanná a templom épülete, hogy ott az istentiszteleteket meg lehetett tartani. A templom építése, illetve ma már felújítása kis lépésekkel folyik és folyamatos. A templom harangját az 1950-es években az államosított Pesti evangélikus gimnáziumból kapta. 1960-as évek elején elkészült a parókia épülete is.
-------------------	---

Látnivaló típusa	kultúrtörténeti érték
Látnivaló megnevezése	I. Világháborús Emlékmű
Település neve	Település neve: Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő Gr. Teleki utca
Elérhetőség	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitvatartás :	minden nap, 0-24h (szabadtéri emlékmű)
Látnivaló leírása	Az 1914-1918-as I. Világháború utolsó hónapjában 1918. októberében nyilvánvalóvá vált, hogy az addigi Osztrák-Magyar Monarchia hadvezetése és államvezetése nem alkalmas feladatainak ellátására. Összeomlott minden frontvonal és megfelelő vezetés nélküli, sokat szenvedett katonák igyekeztek minél hamarabb hazatérni. A történelmi Magyarország határai így védtelenné váltak. Az I. Világháború alatt – mindinkább annak második felében – az iparvárosokban, különösen Budapesten és annak vonzáskörzetében, így Gyömrőn és a Gyömrői-járásban folyamatos változás volt érezhető mind a közéletben, mind pedig a politikában. Miután Gyömrőről és a járásból sokan jártak be Pestre és a pesti gyárakba dolgozni, az ottani munkások körében állandó változtatás igyekezete volt észlelhető. Gyömrőn az akkori direktórium működése alatt a maga terv nélküli munkálkodása jóformán semmiféle községfejlesztési tevékenységet nem tett állandóvá. Számos olyan rendelkezést hoztak a fővárosban, mely nem sok építő eredménnyel bírt, annál inkább félelmet keltett a lakosság körében. Ilyen volt például az iskolák állami kezelésbevétele, s onnan a keresztény-nemzeti szellemű oktatás kitiltása. Ezen felül üldözték az egyházak papjai, betiltották a nyilvános vallásgyakorlást. Még a híveket is üldözték. Nem engedélyezték a harangozást, a nyilvános utcai körmeneteket és a hasonló vallásos megmozdulásokat. Ez mélyen sértette Gyömrő vallásos lelkületű és – bármilyen valláshoz tartozó hívek – hitüket gyakorló lakóit, akik érezték és mélységesen elítélték papjaik korlátozását. A direktórium saját kezdeményezésére őrizetbe vetette gr. Teleki Tibort. A szegény falusi emberek méltatlannak tartották az ilyen eljárást, de nyíltan nem mertek fellépni, hiszen mindenki meg volt félemlítve. A hősi halált halt áldozatoknak állít emléket az I. Világháborús Emlékmű, mely a II. Világháborús Emlékmű szomszédságában található. 2006-ban a közelben lévő körforgalom építésének megkezdésekor elszállították a helyszínről, azonban 2009. november 1-jére – Mindenszentekre – visszaállították eredeti formájában.

Látnivaló típusa	kultúrtörténeti érték
Látnivaló megnevezése	II. Világháborús Emlékmű (Paraszt Piéta)
Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő Gr. Teleki utca
Elérhetőség	

Látogathatóság:	egész évben
Nyitvatartás :	minden nap, 0-24h (szabadtéri emlékmű)
Látnivaló leírása	A gyömrőiiek évtizedekig csak lelkükben és szívükben őrizhették azt az évszámot, amikor a II. Világháborúban elesett szeretteik emlékére gondoltak, otthonukban - jelképesen gyertyát gyújthattak, mert nem volt hely, ahol leróhatták volna kegyeletüket mindazok előtt, akiket 1945. májusában véget ért, csaknem hat esztendő háború elragadott. A II. Világháború emlékműve kegyeleti és emlékezőhely kívánt lenni a családoknak, hozzátartozóknak, a település lakóinak a háború vérzivatarában elesett, eltűnt gyömrői lakosoknak. Az emlékmű egyben tiltakozó szimbólum a háború ellen, a béke megőrzésére, a félelemnélküli emberi létre. Az emlékhely az 1941-1945. évi II. Világháború gyömrői áldozatainak emlékére 1990. évben került felavatásra, felszentelésre. Az emlékmű közadakozásból valósult meg. Az áldozatok emlékműve a Gyömrőért Baráti Kör kezdeményező feladatvállalásának köszönhető. Elhatározásuk megvalósítására Emlékbizottságot alakítottak, mely az akkori tanácsot, egyházi és társadalmi intézményeket tömörítette egyben. A bizottság felvállalta a nemes cél megvalósításának személyi, tárgyi, anyagi és egyéb feltételeinek megszervezését, bonyolítását, összehangolását. Pál Mihály helybéli szobrászművész alkotása a Paraszt Piétát ábrázoló faragás, mely az országban szinte egyedülálló. 2004-ben újabb elhatározás született. A Gyömrőért Baráti Kör jelenlegi vezetősége felvállalta, hogy a II. Világháború hősi és polgári áldozatai halálának 60. évfordulóján emléktáblát állít tiszteletükre. A már meglévő emléktáblákon a katonai áldozatok nevei olvashatók. Az emléktábla avatás 2004. november 21-én volt a Nepomuki Szent János Római Katolikus Kiskápolna és a Református Templom közötti Hősök Ligetében.

Látnivaló típusa	épített egyházi érték
Látnivaló megnevezése	Jézus Szíve Római Katolikus Plébániatemplom (Telepi Nagytemplom)
Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő Frangepán u. 32-34. (Templombejárat: Szent István út felől, Plébánia bejárat az Ady Endre utcáról!)
Elérhetőség	Elérhetőség: Plébánia Hivatal - 06-29-330-228 (A telefonszám az irodai szolgálat ideje alatt hívható!) Irodai szolgálat: Hétfő, kedd, szerda és péntek: de. 9 - 11-ig. Csütörtökön nincs! Weboldal: http://romkatgyomro.hu
Látogathatóság:	egész évben
Nyitvatartás :	előzetes bejelentkezés szükséges
Látnivaló leírása	Neo-román stílusban épült, észak-nyugati főhomlokzatú, toronynélküli egy fő és két mellékhajós templom. A telep felépülésével a meglévő templom szűknek bizonyult, ezért elhatározták, hogy új templomot építenek. A templom építésének gondolata az 1910-es évekre nyúlik vissza, azonban érdemben csak Prause József plébános gyömrői működése alatt vált valóra. 1918-ban megalakul a „Jézus Szíve Templomépítő Egyesület” a nehéz gazdasági helyzet miatt hosszú éveken át gyűjtött a templom építésére. 1929-ben felépítik a kultúrházat, mely négy évig kápolna és plébániaként működött. A templomot 1935-ben építik Lechner Lóránd tervei alapján, statikai terveket és az építést felügyeli a Széchenyi Gyula Építőipari Vállalat. A nehéz gazdasági helyzet miatt a tornyokat nem építették meg. A kivitelezési munkák levezetésére Horváth Imre és Schulok Mihály kaptak megbízást. A kitűzés 1935. januárjában, az első kapavágás 1935. február végén megtörtént. Az alapköletétel 1935. október 13-án volt. A főoltárt Szabó László gyömrői szobrászművész készítette. Az áldozatórács domborművei id. Pál Mihály gyömrői szobrászművész alkotása, a szenteltvíztartó kőfaragó munkáit édesapja, legidősebb Pál Mihály készítette. A színes ablaküvegek készítője: Palka József budapesti díszüveg készítő mester. Az ablakokat szponzorálók nevei szerepelnek az üvegeken. Az anyagi körülmények miatt az eredetileg tervezetthez képest elmaradt a két torony és a köztük lévő rész felépítése. A templom a mai napig így áll. 1954-ben orgonát kapott a templom, 1954-55-ben karzat épült, mely id. Pál Mihály munkája. 1959-ben az áldozató-rács helyett műkö mellvéd készült, a domborműveket szintén id. Pál Mihály készítette. A templombelsőt 1955-ben Szilágyi Lajos festette ki. Az új liturgikus teret 1979-ben alakították ki. Az ideiglenes harangtorony 1981-ben készült Percel Dénes tervei alapján. A templomnak az eredeti terveknek megfelelő befejezése a mai kor embereinek feladatává vált. A gyömrői római katolikus közösség elhatározta, hogy a templom

	befejezésének munkálatait az anyagi segítség függvényében elindítja. A Jézus Szíve római katolikus templom méltó befejezése Gyömrő ügye, mint ahogy annak idején az egész lakosság felekezetre való tekintet nélkül összefogott az építésére.
--	---

Látnivaló típusa	kultúrtörténeti érték
Látnivaló megnevezése	Kossuth Lajos mellszobra
Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő Szabadság tér
Elérhetőség	
Látogathatóság:	Látogathatóság: egész évben
Nyitvatartás :	Nyitva tartás: minden nap, 0-24h (szabadtéri emlékmű)
Látnivaló leírása	Amit a gyömrői nép féltve megőrzött, amit a hosszú téli estéken nagyszülők hagyományoztak unokáikra, az idők próbakövén csodálatos kincsnek bizonyult. A legenda arról szólt, hogy amikor elbukott a nemzet szabadságharca, és Kossuth Lajos bujdosásra kényszerült, Gyömrőn talált menedéket. Egy itt élő öreg bácsival folytatott beszélgetésem során mesélte el a Kossuth legenda történetét, amelyet ezúton szeretnék tolmácsolni. Elindult egyszer, hogy a legenda gombolyagáról lefejtse a remélt aranyfonalat, az igazságot. Az első nyomra a távoli Zemplén megye levéltárában bukkant. Oda írtak Lengyelországból, hogy keressék meg Zsulavszky Zsigmond nemes urat, Kossuth Lajos húgának férjét egy hivatalos ügy miatt. Pestről hamarosan ment a válasz: a keresett nemes Gyömrőn él, postamester, és gazdálkodó. Innen már kikövezett út vezetett a megoldásra. Kossuth Emília Lengyelországba ment férjhez, ott tüdeje sorvadásnak indult, és a tudós orvosok a cserhátaljai Gyömrő levegőjét ajánlották. Kossuth, aki rajongva szerette testvéreit, kibérelte a Márjásy kúriát, s földeket hozzá. Ettől az időtől kezdve gyakran jött a szekér Pestről a Köhíd felől, s ha nagy volt a sár, bizony a templom alatt kellett megállnia. A gyömrőiek ismerték, megsüvegelték az éjfekete szakállú hírlapírót, Kossuth Lajost. Amikor letiporták szabadságharcunkat, s ezek indultak a bizonytalanság és félelem országútjaira, egy este gyalogos vándor érkezett Mende felől falunkba. És alig hallható kopogással bebocsátást kért a szárazmalom gazdájától. Délceg volt a termete, éjfekete a szakállja, tüzes szeme villogott a kályha lángjának fényében - hát azonnal "ráismertek" Kossuth Lajosra. Csak suttogva szállt a hír: itt bujdosik a kormányzó! Nemzedékek őrizték a titkot, mintha magát Kossuth Lajost őrizték volna. A bujdosó Táncsics Mihály volt, aki önéletrajzában szép szavakkal emlékezik a gyömrői népre. A faluban található a volt a kismemesi kúria, ahol meggyógyult Emília, ahol ki tudja hányszor vendégeskedett Kossuth Lajos. Itt van az egykori szárazmalom udvara, kapujáróján még ott fekszik egy ősi őrlőkö. Szobrot rövid idővel ezelőtt áthelyezték a település jelenlegi központjába, a Szabadság térre.

Látnivaló típusa	épített egyházi érték
Látnivaló megnevezése	Nepomuki Szent János Római Katolikus Kápolna
Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő Gróf Teleki utca
Elérhetőség	Elérhetőség: Plébánia Hivatal - 06-29-330-228 (A telefonszám az irodai szolgálat ideje alatt hívható!) Irodai szolgálat: Hétfő, kedd, szerda és péntek: de. 9 - 11-ig. Csütörtökön nincs! Weboldal: http://romkatgyomro.hu
Látogathatóság:	egész évben
Nyitvatartás :	előzetes bejelentkezés szükséges

Látnivaló leírása	1777-ben Ürményi Bernát gyömrői földesúr építette barokk stílusban. A harangot 1782. május 12-én szentelték. A templom tervezője és építője Fellner Jakab volt. A belső tér kialakítója valószínűleg Kilian Ignaz Dietzenhofer volt. A templomot Nepomuki Szent János tiszteletére szentelték. A templom egy korábbi katolikus templom romjain épült. 1823, 1833 és 1845-ben javították a tornyot, tetőzetet és az ablakokat. 1833-ban új templomot készítettek, 1877-ben a templomot jelentékenyen megújították 2000 forint költséggel. Üllő filiáléja volt 1914-ig. Jellege: Magaslaton épült, szabadon álló, részben bekerített, egyhajós, középtornyos, barokk templom. Külső: Délnyugat felé néző főhomlokzata három részre osztott, falitükrökkel díszítve, s ezekben egyenes záródású ablak, szemöldökmezőben cseppdíszes táblával. Félköríves, kőkeretes kapu, szalagdíszes zárókövel. Rozettával díszített fa ajtószárny vas forgópánttal. A homlokzatot közepén félkörívesen emelkedő tagozott párkány zárja le. A tetőzet felett emelkedik a kétszakaszos torony. Falsával keretezett felső részének mind a négy oldalán félköríves ablak. Hegyesszögben megtörő párkány felett törtvonalú sisak. Az oldalhomlokzatok kettős falsávval díszítve. A jobb oldali falmezőben széles szegmentíves, kőkeretes ablak, a bal oldalin ugyanilyen vakablak. A hajónál keskenyebb szentély egyenes záródású, mindkét oldalon egy-egy szegmentíves ablakkal. Az épület sarkai levágva. Belső: A karzat alá lépünk be, amely félkörívesen kapcsolódik a hajóhoz. Kihasonló mellvédjén táblák, kazettás zárókö láthatóak. A karzatot magába foglaló épületrész keskenyebb a hajónál. A nyolcszögletes alaprajzú hajót függőkupola boltozza. Két oldalt hevederív szélességű félköríves falmélyedésben vannak az ablakok. A négy keskenyebb oldalon egy-egy mély, félköríves falfülke, felettük kétrészes párkány. A hajó felső kiképzése a magasabb és alacsonyabb félkörívek változó harmonikus hullámmozgását adja. Félköríves diadalív kapcsolja a hajóhoz az egyenes záródású szentélyt, amelyet kupolaboltozat fed. Berendezés: Tabernákulum. A beépített koporsó alakú oltárasztalon fehérre festett copfstílusú fa tabernákulum. Kétoldalt hozzákapcsolódó posztamentesen egy-egy térdelő, aranyozott ruhájú angyalszobor fából. Hátul az oltárasztalba beépített fiókos szekrény a felszerelés része. Nepomuki Szent János-oltárkép, rozettákkal díszített keretben olaj festmény, ismeretlen mestertől (XVIII. sz.) Padok – Barnára festettek, szépvonalú barokk munkák. Kőkorlát – A szentélyt a hajótól szögletes alakú, tagozat, bábos kő korlát választja el, közepén a bejáratánál egy-egy széles pillér, vályúzatot csigával díszítve. A templom rossz állapota miatt, javításra szorult. Ennek céljából alakult a „Nepomuki Szent János Templom Alapítvány”, amely kitartó munkával gyűjtötte a templom javításához szükséges összeget. A kuratórium elnöke ifj. Pál Mihály Munkácsy-díjas szobrászművész.
-------------------	---

Látnivaló típusa	kultúrtörténeti érték
Látnivaló megnevezése	Rákóczi Emlékoszlop
Település neve	Gyömrő
Cím	Mánya rét (Gyömrő-Üllő összekötő út mentén)
Elérhetőség	
Látogathatóság:	Látogathatóság: egész évben
Nyitvatartás :	Nyitva tartás: minden nap, 0-24h (szabadtéri emlékmű)

Látnivaló leírása	Gyömrő történetét mindenkinél leginkább II. Rákóczi Ferenc gyömrői táborozása kapcsolja össze a nemzet történelmével. 1705. július 3.: Gyömrő legfényesebb történelmi napja, amely a nemzeti történelem nagy eseménye is volt. Rákóczi gyömrői táborozása nem a legendák ködébe vesző, hanem történelmi valóság, s a gyömrői beszéd, mely írásban is olvasható, kortörténeti és irodalomtörténeti ritkaság egyben. Röviden tekintsük át, hogyan is jutott el II. Rákóczi Ferenc Gyömrőre. II. Rákóczi Ferenc kapcsolata Gyömrővel 1703. májusában Rákóczi által kibontott „Cum Deo Pro Patria et Libertate” (Istennel a hazáért és szabadságért) feliratú zászlók alatt sikeres hadjárat indult a császáriak kiverésére. A kezdeti időben a kuruc seregek Bécsúj helyig szorítják vissza a császáriakat. De az 1704-es esztendő és 1705. első hónapjai szerencsétlen fordulatot hoztak. Károlyi Sándor az osztrák határról a Dunántúlon keresztül visszavonulóban (Balaton-) Kilitinél az őt üldöző Heister tábornagtól 1705. június 22-én az ellenség kezére került. A Fejedeleme június 26-tól Ócsán vesztegelt a Duna mentén történő eseményekre figyelve. Július 3-án indult meg Ócsáról és Bercsényi tanácsára még ezen a napon Gyömrőn veretett tábornok. A Fejedeleme Gyömrőn tünődött: most merre forduljon, mihez kezdjen. A szomorú hadi helyzetet még tetézte, hogy Károlyi Sándor főgenerális tiszántúli lovasezredeiben nyoma sem volt a harci kedvnek. Nem szívesen hagyták el a Tiszántúlt, ahol otthonukat az ellenség támadása fenyegette. Csüggedtek voltak azért is, mert 1705. nyarára sok helyen kiéleződtek a jobbágyságnak és földesuraik közti ellentétek. Károlyi Sándor azt tanácsolta Rákóczinak: erős szigorral kellene rendet teremteni, megfélemlítéssel, megtizedeléssel megállítani a szökődését. Rákóczi nem fogadta meg a tanácsot. Úgy gondolta, hogy eleget pusztítja a magyart az ellenség. Beszédet intézett katonáihoz. Rákóczi gyömrői beszédében a katonák szívéhez szólt. Rádöbbenti katonáit: kötelességeink vannak hazánkkal szemben. Ne csak kapni akarjunk hazánktól, hanem ha kell, ha szükséges adni, áldozni is érte. A hazaszeretet parancsát a reformkor nagy írói, gondolkodói előtt Rákóczi itt fogalmazta meg Gyömrőn, a Mánya-réten, 1705. július 3-án. A beszéd hatása óriási volt, ezt igazolja a szabadságharc sikeres folytatása. De Rákóczi őszintesége a későbbi korok, s a ma emberét is megfogja. A Fejedeleme beszéde akár ma is aktuális lehetne! Gyömrő féltve őrzi Rákóczi emlékét és számos hagyománnyal ápolja azt. A gyömrői seregszemle egykori színhelyét ma emlékoszlop jelöli a Mánya-réten, melynek felállítása 1955. július 3-án sem volt mindennapi esemény. Az emlékművet Esze Tamás a kuruc korszak neves történésze avatta fel. Idősb Pál Mihály tervezőmunkájában gyönyörködhetünk az Üllő-Gyömrő bekötőút mentén, Üllő felől jövet baloldalon, mielőtt beérnénk Gyömrőre.
-------------------	--

Látnivaló típusa	épített egyházi érték
Látnivaló megnevezése	Református Templom és Búsuló Gênio sz relief
Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő Gr. Teleki út 1.
Elérhetőség	Lelkészi Hivatal – Lakatos Tibor (lelkész), 06 29 330-886, laktib@enternet.hu
Látogathatóság:	egész évben
Nyitvatartás :	előzetes bejelentkezés szükséges

Látnivaló leírása	Az 1500-as évek közepén a mai templom helyén már templom állt, mely több ízben súlyosan megsérült. 1668-ban a hívők helyreállították. 1777-ben átépítették, a hátsó falát elbontották, meghosszabbították, a tetőt faszindellyel befedték. 1806-ban súlyos vihkár érte, ledőlt a templomtorony, a szél leszakította az egész tetőt. 1819-1823 között a régi templom köré (annak lebontásával), a régi kövek felhasználásával újjáépítették. 1824-ben készült el. Ekkor még alacsony tornyú hagymakupolás volt. A templomnak két bejárata volt: az egyik a Canova-dombormű helyén, a másik a mostani. A templom a jelenlegi formáját 1928-ban kapta. Tornyát karcsú toronnyá építették át, bejárata oszlopos portikusszal tették hangsúlyosabbá. Több ízben végeztek felújítási munkákat: 1928-ban felújították az egész templomot, ekkor készítették a toronyórát. 1946-ban felállították az orgonát. 1963-ban főként festést és kisebb javítási munkákat kapott. 1990-91-ben a tetőkijáratot felújították, ekkor a palafedést kettősfedésű, hódfarkú betoncserepre cserélték. Homlokzatjavítást, talajnedvesség elleni szigetelést, újrafestést, valamint bádigos munka felújítást kapott. Az önkormányzat díszvilágítást készíttetett. A templom szabadon álló egyhajós, középtornyos, klasszicista stílusú épület. A régi temetődombra épült lépcsős feljárattal. Kelet felé néző főhomlokzat homorított középső része előtt portikus, négy lábazatos ión oszloppal, triglifes frízű, háromrészes párkány felett szegmentíves oromzattal. A portikus felett félköríves ablak. A főhomlokzatot kétoldalt magas talapzaton álló, lábazatos, kötényes fejezetű két-két pilaszter tagolja. Az egész főhomlokzatot összefogó, háromszögű oromzatból emelkedik a torony négy félköríves zárókövel díszített ablakkal. Az ablakok felett óra. Nyeregtetős. A téglalap alaprajzú belső teret sík mennyezet fedi. A bejárat oldalán lábazaton álló két erőteljes pillér által tartott beépített orgonakarzat. A karzat felső részén vállpárkánnyal összekötött három, félköríves nyílás, zárókövel. Fenn körülfutó párkány. A karzattal szemben, két vékony fa oszlopon álló, beépített fa karzat egyenes mellvéddel. A szószerék téglából épült, klasszicizáló, hasáb alakú, háromoldalas. Padozaton álló magas talpazat felett mindhárom mellvédlapon faltükr. A középsőben fogazattal díszített ovális keretben halászkok felett levéllel díszített kelyhet ábrázoló dombormű, fából.
-------------------	---

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Polgármesteri Hivatal
Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő Szabadság tér 1.
Elérhetőség	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitvatartás :	az épületet kívülről érdemes megtekinteni
Látnivaló leírása	1933-ig a „Közsegháza” a település ún. „falusi” részén működött. Az 1904-es parcellázások következtében azonban egyre inkább áttevődött a település központja a jelenlegi helyére. Imrényi Imre építésmérnököt bízták meg a tervek elkészítésével, aki romantikus – szecessziós stílusú homlokzattal, a bejáratnál oszlopcsarnokkal és tágas lépcsősorral tervezte meg az épületet, melyet Juhász Pál kivitelezésében még ma is láthatunk.

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Díszkút
Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő Szabadság tér
Elérhetőség	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitvatartás :	minden nap, 0-24h (szabadtéri emlékmű)

Látnivaló leírása	A művész – ifj. Pál Mihály – 1998-ban kapott felkérést az akkor még község vezetőségétől, a gyömrői Község-háza (ma Városháza/Polgármesteri Hivatal) előtt lévő kör alakú vízmedencében elhelyezendő szökőkút plastikájának megtervezésére. A medence – melynek közepében kőből rakott kis emelvény csövéből vízszugár lövellt ki –, 1946-ban került erre a helyre a Teleki kastély parkjából. A felkérést követően két terv készült, amelyekből a gyömrői Önkormányzat Képviselő Testülete a később megvalósítottat választotta. A szoborterv az 1900-as évek elején parcellázások nyomán kialakított telepeknek kívánt emléket állítani. A terv készítése közben az alkotó fokozottan figyelt arra, hogy a szobor méretében és jellegében – a felvállalt téma megvalósítása mellett – térhatásában és méretei megválasztásában alkalmazkodjon környezetéhez, elsősorban a mű főnézetének háttérét képező Község-/Városháza jellegzetesen szép homlokzatához. Az épület főhomlokzata középrizalittal ékesített, melynek oszlopsora és timpanonjának íves záródása szinte kötelezővé tette a medence körívét követő hengeres tömegben való komponálást, amelyben a telepeket allegorizáló nőalakok megformálását a háttérrel képező oszlopok formarendjével rokonította ifjabb. Pál Mihály, a remekmű alkotója. Az épület jellegzetes íves felső lezárását a kompozíció közepében elhelyezett fa motívum íves záródásával megismételte. A szoborcsoport megválasztott méretének arányával a mögötte álló impozáns épület fentebb említett jellegzetes és meghatározó homlokzatához kívánta alkalmazkodni, ezzel szeretett volna az együttes harmonikus térhatást megvalósítani. Az épület és a szobor félköríves erővonalait a kőmedence kávéjának széléről a középpont felé irányuló vízszugarak látványosan felerősítik. A Díszkút tematikája a közigazgatási szempontok szerint kialakított „telepek” betelepült lakóinak életérzését sugallják, s így őrzi emléküket. A nagy kertek lehetőséget nyújtottak megművelésükre és állatok tartására is, ami felszabadult életérzést eredményezett számukra. A Díszkút kompozíciójának közepében egy fa áll, emlékeztetve arra, hogy a „telepek” területét korábban összefüggő erdőség borította. A fa árnyéka alól, – mintegy kilépve az erdőből – kilépnek a telepeket szimbolizáló nőalakok: Mária, Klotild és Erzsébet. A megszemélyesített nőalakok a megtalált harmonikus természeti környezet ajándékait tartják a kezükben: a szőlőt, az egészséges gyermeket, aki a vízközeliségre utalva hallal játszik. „Erzsébet” lábához kutya simul, mely motívum egyben a megtalált otthonhoz és a derűs életérzéshez való hűséget is szimbolizálja. A nőalakokon kívül – a Díszkút negyedik oldalán – a korán ébredő kakas látható, mely tiszteletadás az ősi „Falunak”, melynek lakói legkorábban érkeztek, több mint 700 éve. A kakas felekezeti szimbólum is, mely utal arra, hogy az ősi falu közel fél évezreden át hű maradt református hitéhez. A „kakas” szembe fordul az immár Városháza bejáratával és figyelmezteti a mindenkori önkormányzat képviselőit, hogy Gyömrő érdekeit és értékeit képviselve korán keljenek. A Díszkút avatási ceremóniája egybeesett 2001. augusztus 20-án Gyömrő várossá avatási ünnepségével.
-------------------	--

Látnivaló típusa	kultúrtörténeti érték
Látnivaló megnevezése	II. Rákóczi Ferenc mellszobra
Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő Szabadság tér
Elérhetőség	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitvatartás :	minden nap, 0-24h (szabadtéri emlékmű)

Látnivaló leírása	A Szabadság tér legújabb ékessége a Polgármesteri Hivatal két (A és B) épülete közötti részen található. 2005. július 2-án került felavatásra szintén II. Rákóczi Ferenc gyömrői beszédének 300. évfordulójára. Ifjabb Pál Mihály Munkácsy-díjas gyömrői szobrászművésznünk alkotása embermagasságú – minden felesleges sallangtól mentes – alapzaton álló bronzszobor a Nagyságos Fejedelmet 29 éves korában ábrázolja. Akkor, amikor 1705-ben Gyömrőn megrázó, egyben lelkesítő beszédet intézett fáradt, kedveszegett katonáihoz, tudtukra adva, hogy minden őértük történik. A harc nehézsége, a családtól való elszakítás fájdalma, a küzdelem nem másért, hanem a hazáért, az önállóságért, a nép felemelkedéséért van. Szinte halljuk dörgő, egyúttal szeretetteljes hangját. A szobrászművész által megmintázott, távolba tekintő szemei látják, hogy az általa vezetett szabadságharc jogos. Érzik, hogy a forgandó szerencsével járó küzdelmek sikereket hozhatnak, ha azt lelkesedéssel vívják. Ő maga nem saját szándékából, hanem felkérésre vállalta a felkelők, a kiképzetlen, de fegyvert ragadó pórnép vezetését, mert látta az évszázados török elnyomás alól felszabadult magyar nép újabb nyomorúságát. Ez is benne van a tekintetében. Nem született katonának, bár fejedelmi vér csörgedezett ereiben. Nem is szerzett katonai kiképzést, de része volt a várostrom viszontagságainak már kiskorában édesanyja, Zrínyi Ilona oldalán Munkács várának védelmében. Megismerte a tábori életet és a csatazajt nevelőapja, Thököly Imre harcaiban. Most Ő a vezér, de polgári ruhában jár. Mellét nem díszítik kitüntetések, mert nem elismerésre vágyik. Népe, hazája iránti szeretetből teszi azt, amit – úgy érzi – tennie kell. Az akkor szokásos főveg sem utal arra, hogy ő a felkelők és a szabadságharc vezetője. A határozottság és a jóság egyszerre jelenvaló a pillantásában. Tekintetében az is benne van, hogy sajnál minden csepp vért, ami népe fiainak vérző sebeiből a haza földjére hull, ha nincs haszna ebből a hazának, nincs kellő eredménye a küzdelemnek. A művész által megjelenített arckifejezése, pillantása, fejtartása, nemes vonásai jelzik elhivatottságát. Ő az ország leggazdagabb főura, harmincegy vár tulajdonosa, sok százezer hold föld birtokosa. Százezernyi jobbágya van, de minden vagyonát a felkelés sikeréért, népe javára áldozza. A felkínált koronát nem fogadja el, mert nem magára, hanem népére gondolt és cselekszik. Nyugodt tekintete sugározza, hogy megfontolt, elhatározása végleges, őszinte és megmásíthatatlan. Bízunk a győzelemben. A küzdelem célját tekinti, s nem kíméli magát. Nem mérlegel. Cselekszik. A legjobb szándékkal, a legjobb tudása szerint. És hittel, ahogyan jelmondatában is áll: „Cum Deo Pro Patria et Libertate”, „Istennel a hazáért, és a szabadságért”. Szűz Mária képével lobogóján. Imával és kegyességgel.
-------------------	--

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Országzászló
Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő Szabadság tér
Elérhetőség	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitvatartás :	minden nap, 0-24h (szabadtéri emlékmű)
Látnivaló leírása	A gyömrői Országzászló a Történelmi Magyarországra emlékeztető szimbolikus jel, mely félárbocra eresztett lobogójával ébren tartja a trianoni békediktátum nemzetünket sújtó fájdalmas emlékét. A Főszolgabírói Hivatallal szemben, ezen a helyen 1934-ben felállított alkotást Hargitai Jenő helybeli iparművész tervei szerint Juhász Pál gyömrői okleveles építésszel és társaival közadakozásból létesítette a Gyömrői Ereklyés Országzászló Bizottság. A II. Világháborút követő időkben előbb átalakított, majd lebontott helyére az újjáépítést az építész unokája, Molnár Pál kezdeményezte és a Gyömrőért Baráti Kör felkarolta. Az Országzászló 1998. augusztus 20-ára - Szent István király ünnepére - készült el. Az újjáépítést Gyömrő Önkormányzata, valamint a helyi vállalkozók és polgárok adományaikkal (zászlójegek), munkájukkal támogatták. A gyömrői művészek javaslatára és közreműködésével, számos közszereplő és a Gyömrőért Baráti Kör munkájával az eredeti műhöz hasonlóan romhányi kőből faragták ki és állították fel.

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Főszolgabírói Hivatal

Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő Szabadság tér
Elérhetőség	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitvatartás :	minden nap, 0-24h (szabadtéri emlékmű)
Látnivaló leírása	A közigazgatás átszervezése és fejlesztése során 1912-ben létrehozott Gyömrői Járás székhelyén lakott és működött a járási főszolgabíró és hivatala. Első épülete a faluban az Artézi kút mögötti mai óvoda mellett lévő épület volt. Irodája a községháza egyik helyisége lett. Amint kiépült a telepí rész, a megnövekedett feladatokhoz már szűk volt az addigi helyiség. A telep közepén rendelkezésre állt kellő térség és lehetőség volt egy megfelelő, kifejezetten Főszolgabírói Hivatal célra tervezett impozáns épület elhelyezésére. Tervezője szintén Imrényi Imre budapesti építész-mérnök volt. Kivitelezője Juhász Pál neves helybeli építési vállalkozó, aki nagyon sok házat, iskolát, egyesületi épületet készített. Ettől kezdve előbb átmenetileg vegyes volt az épület felhasználása, később gimnázium működött négy évig. Ennek megszűnése után általános iskola lett az épület, és a közelében épült fel a központi iskola, a mai Weöres Sándor Általános Iskola és Művészeti Iskola néhány tanterme található az épületben. Az épületben 2007. óta helyet kapott egy iskolatörténeti gyűjtemény. A homlokzatot nem régiben teljesen felújították, és szinte régi pompájának örvend napjainkban. Az épület falán található egy márványtábla, mely a Gyömrői Járás területén 1945. tavaszán történt politikai gyilkosságok áldozatainak állít emléket.

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Tájház
Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő Gr. Teleki út 46.
Elérhetőség	Elérhetőség: Varga Sándor gondnok 06-20/342-4845
Látogathatóság:	egész évben
Nyitvatartás :	előzetes bejelentkezés szükséges
Látnivaló leírása	Az 1840-es években készült épületet a lakosok pénzádományából, ill. a Műemléki Felügyelőség támogatásával vásárolta meg a község, és az id. Pál Mihály Baráti Kör szervezésében, széles körű társadalmi munkával állították helyre. Megnyitására 1983-ban került sor. Néprajzi-, helytörténeti- és képzőművészeti kiállítás kapott otthont falai között. A ház belesimul egy szakaszosan még fellelhető, hagyományos, fésűs utcaképbe. A szalagtelek két oldali soros beépítése (egyik oldalon ház, a másikon pince, fészer, ólak) is a gyömrői népi építkezés jellegzetes vonása volt. Ha végigsétálunk a falu régi utcáin, még több eredeti állapotban megőrzött házon csodálhatjuk meg a népi építőművészet remek alkotásait a változatos formájú tornácokat. Ez a kiváló funkcionális szerkezeti megoldás a házak külvilág felé kitaruló része, átmenet a külső és belső tér között. Rossz időben könnyebbé tette a több-bejáratú házon belüli közlekedést. A tornác a XIX. sz. folyamán vált a magyar ház jellegzetességévé, és Gyömrőn a későbbi, klasszicista stílusú oszlopok mellett a legrégebbi, mellvéd nélküli formák is megőrződtek. A faoszlopos oldaltornácok szép példáit lelhetjük fel még ma is több portán. A tájház épülete téglalapra épült vert fal, oromfalas, szarufás nyeregtetőjét korábban vegyes nád-zsúp, most hornyolt cserép fedi. Az utcafronton és az udvari oldalon kisméretű, kétszárnyas, háromosztatú ablakok láthatók. Az 1991-es felújítást követően az első 3 helyiség a nagyobb ajándékozások és a folyamatos gyűjtések során létrejött néprajzi anyagot mutatja be, a falura általánosan jellemző belső tér rekonstrukciójával. Az első ajtón belépve a pitvarba jutunk, ahol a kenyérdagasztás eszközeit, a vizespadot, tároló edényeket helyezték el. A füstös konyhát két paraszt-barokk oszlopon nyugvó, tányérokka köcsögökkel díszített boltív választja el. A szabad tűzhelyen a főzésre szolgáló cserépedények, a vasháromláb - egy korábbi főzési technika emlékei. A szemközti oldalon, a szobát fűtő kemence nyílása mellett, a sütés eszközei, tároló edények láthatók. A konyhából a nyílt tűzről áramló füst a szabadkéményen át távozott. A széles kürtő a tartósításra szánt szalonna, kolbász, sonka füstölésére is lehetőséget biztosított. A pitvarból jobbra nyílik az első szoba, a „tisztaszoba” vagy „nagyház”. Az első sorban reprezentációs célokat szolgáló szoba padlózata döngölt föld, amelyre házi szövésű rongypokrócokat terítettek. A sarkos elrendezésű helyiségben a boglyakemencével átellenesen

	áll a sarokpad és az asztal, amelyen református hagyomány szerint mindig biblia és zsoltáros könyv volt. Szintén felekezeti jellemző az „Aradi tizenhárom”-ról készült olajnyomat, és az oldalfalon elhelyezkedő tükörbe tűzött Kossuth-kép. A tükör alatt áll a sublót, amelyben elsősorban az ünnepi viselet darabjai kaptak helyet. A másik két sarkot az ágyak foglalták el. Az ajtó melletti, fekhelyként szolgáló ágyon a régi, fehér vászonviselet darabjai vannak. Az átelemben álló, bagolyfejes díszítésű vetett ágy a család gazdagságát reprezentálta. A szobában látható bútort csaknem egészében özv. Karsai Lászlóné ajándéka, aki férje szüleinek hagyatékát adományozta a Tájház javára. A pitvarból balra nyíló hátsószoza, „kis ház” a köznapi élet színtere volt. Itt kerül bemutatásra a kenderfeldolgozás és a fonás-szövés munkafolyamatának eszközkészlete. Az udvarról nyíló hátsó ajtók egykor a kamrába, ill. az istállóba vezettek. Jelenleg a két egymásba nyíló helyiségben a település helytörténeti anyagából készült kiállítást tekinthetnek meg a látogatók. A kétoldali sorosan beépített telek másik oldalán a rekonstrukcióban felépített fészer alatt a XX. sz. elején használatos gazdasági eszközök láthatók. A tájház külső képe, és belső elrendezése, kiállításai Gyömrő hagyományos népi életének mozzanatait, a település történetét kívánja bemutatni a látogatóknak, minél nagyobb hitelességre törekedve.
--	--

Látnivaló típusa	természeti érték
Látnivaló megnevezése	Tó-Fürdő
Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő Tó-Fürdő
Elérhetőség	http://www.gyomrotofurdo.hu/
Látogathatóság:	Látogathatóság: egész évben
Nyitvatartás :	Nyitva tartás: fürdőszézonban (május 1 – augusztus 1.) 10-20 h
Látnivaló leírása	1869-ben Gyömrő Tiboré a terület. Fia Gyömrő Aurél 1890-ben gőztéglagyárat és -malmot épített, mely 66 lakosnak ad munkát. Ekkor kezdetét veszi Gyömrő iparosodása. (jó minőségű téglát gyártanak.) Majd Gr. Teleki Tiborral keskeny nyomtávú vasutat (1893) építenek a téglagyár és a Vasútállomás között. A kisvasút a mai Szt. István út helyén vezetett a fővonallhoz. A 12. sz. őrháznál rakodóval csatlakozott hozzá. Gyömrő gyors fejlődésnek indult. Akkor még nem létezett egyik telep sem. Az egészet Aprófa elnevezésű erdő borította. 1920-as évek elején Gyömrő Aurél téglagyárat elöntötte a földből feltörő víz, a téglagyárat lebontották, helyén tó keletkezett, melynek gyógyhatását (érelmeszesedés és reuma ellen) dr. Okolicsányi Kuthy Dezső orvos (Bécsben született 1869-ben, Budapesten végezte tanulmányait. A bécsi és a torontói egyetemen is dolgozott) felismerte, a területet megvásárolta és strandfürdőt nyitott. A Strandfürdő Gyömrő fejlődésének új lökését adott. Sorban épültek az üdülőházak, éttermek, cukrászdák, sportpályák. Hétféigeken külön vonatok (filléres vonatok) indultak a fővárosból, melyek az üdülőket és fürdőzőket szállították Gyömrőre az IBUSZ kezdeményezésnek köszönhetően. 1923-ban Gyömrő még egy vasúti megállóhelyet kapott Gyömrő-Tófürdő néven. A víz enyhe rádium kisugárzása által érelmeszesedésre és reuma ellenes gyógyhatású. Nyáron 26-28°C-ig is felmelegszik, főleg a sekélyebb részekben. 2004-2007 között az országban szinte egyedülállóan a település szívében található Tó-Fürdő teljes mértékben felújításra került. Környezetét megújították, virágok és kis cserjék díszítik a környezetet. A tó körül kikövezett útvonalon lehet kellemes sétát tenni. A fürdőzni vágyókat számos szolgáltatás várja, mint például kölcsönözhető strandeszközök, széles étel- és italkínálat. Télen korcsolyázásra is van lehetőség. Szintén kuriózumnak számít a tavon található cocktail korbár, valamint kettő étterem is várja a vendégeket az impozáns és festői környezetben.

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Kőhíd
Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő Gr. Teleki út vége
Elérhetőség	

Látogathatóság:	egész évben
Nyitvatartás :	minden nap, 0-24h (szabadtéri emlékmű)
Látnivaló leírása	A Kőhíd esetében messzebbre kell visszatekintetünk a történelemben. A Római Birodalom hidat veretett a Dunán, s amikor hallgattak a fegyverek, folyt a cserekereskedelem a nomádokkal. A legenda úgy tartja, hogy a Kőhidat is római őrtorony őrizte, s alapjait több mint 60 éve meg is találták. Római korra emlékeztető leletek is előkerültek. Ekkor alakulhatott ki a később az Alföld felé induló út, amelyet a középkori térképek Pesti útnak is jelölnek. Az idők során fontos szerepet töltött be a híd. Ennek az alábbiak is bizonyosságot adnak. Amióta az emberiség felfedezte a sót, fontos szerepet játszik életében az étkezés terén, valamint az élelmiszer tartósításában egyaránt. Ennek a természeti kincsnek a jelentősége kezdetben a cserekereskedelemben mutatkozott meg. Az erdélyi só már a rómaiak is bányászták, és a kitermelés után a birodalom belsejébe szállították. A só szállítása vízen tutajok segítségével, illetve az utakon szekerek segítségével történt. A tutajozás, azaz a só vízen szállítása nem mindenhol volt lehetséges. Ilyen esetben a só szállítását úgy oldották meg, hogy a parton felépített sóházakban a sót elhelyezték, majd onnan kereskedelmi utakon továbbszállították. Az oklevelek környékünkön 2 kereskedelmi útról tesznek említést. Az egyik a Tápióság – Süly – Sáp – Oszlár – Mende irányába haladó, a másik jelentős útvonalat még ma is „Só út”-nak nevezik. Egyes szakaszai földútként még ma is járhatók. Gyömrővel kapcsolatban az oklevelek 1361-ben tesznek először említést a kereskedelmi út kapcsán. A Pest-Szolnok kereskedelmi útvonal gazdasági szempontból igen fontos szerepet töltött be. A Tiszán Szolnokig leúsztatott só innen folytatta útját Pestre, majd tovább nyugat felé. Az út nyomvonalának megválasztása nemcsak a terepviszonyok megítélése szempontjából, hanem a nagyobb patakokon való átkelés helyének kiválasztása miatt is fontos volt. a kisebb patakok keskeny medrén való átjutást fahidakkal is meg tudták oldani, de a széles, mély meder átívelése kőhid építését igényelte. A gyömrői híd építéséről kevés adat maradt fenn. A patak, amin átível, most keskeny medrű, kis vízhozamú. Kőhid építésének szükségességére adhat némi magyarázatot Marsigli 1726-ban a Dunáról írt háromkötetes munkája. Ebben a folyót 18 szakaszra osztotta. Az ötödik szakaszról a következőket írja: „... egy vízdúsnak jelzett folyó Gyömrő felől közeleg, és a mai Soroksár alatt ömlik a Dunába.” Szurcsova voda névvel jelzi. „Ma gyömrői víznek ösmerjük, s voltaképpen már csak medrének nyomai maradtak fenn.” A leírás alapján feltételezhetjük, hogy a honfoglalást követő századokban ennek a területnek a vízbőrsége igen jelentős volt, és szükségessé tette a gyömrői Kőhíd megépítését. Ennek megerősítéseként szolgál az az 1734-ből származó – a gyömrői református egyház törzskönyvében olvasható – feljegyzés, mely szerint a gyömrőiek is foglalkoztak só-szállítással. A híd szélessége kb. 8 m, a medret átívelő hosszúsága 7 m. Két oldalt kiszélesített feljárásokat építettek. Járófelülete az út szintjétől kissé kiemelkedik. A híd faragott kőből épült, későbbi időkben vakolva, a szegély, valamint a tám részek betonozva lettek. A hídon áthaladó Gyömrőt átszelő utat Balla Antal 1793-ban megrajzolt térképen „Via Commercialis”-nak, azaz kereskedelmi útnak tüntette fel. A Tápió mentén Tápiógyörgyétől Zsigerpusztáig ez az út még ma is fellelhető. Szakaszait ma dűlőként, és „Só út”-nak emlegetik. 1847-ben, amikor megépült a Pest-Szolnok vasútvonal, a „Só út” elvesztette jelentőségét. Egyes részeit a későbbiekben kiépített szilárd burkolatú útként felhasználták, további részeit földútként vették igénybe. Összességében elmondhatjuk, hogy a XIX. század végéig ez volt az a kapocs, amely összekötötte Gyömrőt a fővárossal és általa szinte az egész ország vérkeringésébe bekerült. Továbbá biztosította a település számára a fejlődés kiváló lehetőségét. A Kőhíd és közvetlen környéke a tengerszint feletti 137 m magasságával egyben Gyömrő legalacsonyabb pontja.

Szállás/vendéglátóhely típusa	vendéglátóhely
Szállás/vendéglátóhely megnevezése	Körbár – Lambada Cocktail Bar
Település neve	Gyömrő
Cím	230 Gyömrő, Tó-Fürdő
Elérhetőség	www.korbar.hu
Telefon:	06-20/525-8983
E-mail:	info@korbar.hu

Látogathatóság:	csak nyári szezonban
Nyitvatartás :	nincs adat
Szállás/vendéglátóhely leírása	Látnivaló leírása (honlapról bemásolva): 2010-ben a Redcock Kft üzemeltetésébe került a Gyömrői Körbár ahol a következő szolgáltatásokkal várják vendégeiket: digitális Tv adás 3db szélesvásznú lcd tv-vel, 38 féle klasszikus koktél, valamint Bár koktélok, belga, cseh ,dán sörkülönlegességek, Toninó lamborghini kávé és kávékülönlegességek, melyet iberital ipari kávéfőzővel készítünk. A hűvösebb estéken fűtött helyiséggel teszik kellemesebbé az időtöltést. Valamint születésnapok, évfordulók és egyéb rendezvények lebonyolítását is vállalják.
Fotó:	3 kép

Szállás/vendéglátóhely típusa	vendéglátóhely
Szállás/vendéglátóhely megnevezése	Negresco Étterem & Grill Terasz
Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő, Tó-Fürdő
Elérhetőség	www.negresco.hu
Telefon:	06-30/40-50-900
E-mail:	info@negresco.hu
Látogathatóság:	egész évben nyitva
Nyitvatartás :	nincs adat
Szállás/vendéglátóhely leírása	Látnivaló leírása (honlapról bemásolva): A NegrescoGrill & Terasz színes élőzenei fellépőkkel és koncertekkel teszi hangulatosabbá a felejthetetlen környezetben eltöltött vacsorát. A megújult és átalakított Club Negresco hétről - hétre a legjobb bulikkal! A régi ismerősök és a rezidens DJ-k mellett sztárvendégek, fellépők, a páratlan környezet és hangulat garantálja hétről hétre a Negresco érzést!
Fotó:	2 kép

Szállás/vendéglátóhely típusa	vendéglátóhely
Szállás/vendéglátóhely megnevezése	Club Allure és Újhalászkert Étterem
Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő, Táncsics Mihály út 35.
Elérhetőség	www.cluballure.hu, www.ujhalaskert.hu
Telefon:	06-29/330-019
E-mail:	info@ujhalaskert.hu
Látogathatóság:	egész évben nyitva
Nyitvatartás :	nincs adat
Szállás/vendéglátóhely leírása	nincs adat
Fotó:	3 kép

Szállás/vendéglátóhely típusa	szállás- és vendéglátóhely
Szállás/vendéglátóhely megnevezése	Bagoly Fogadó

Település neve	Település neve: Gyömrő
Cím	Cím: 2230 Gyömrő, Munkás u. 18.
Elérhetőség	www.bagoly.hu
Telefon:	06-29/330-591
E-mail:	bagoly@bagoly.hu
Látogathatóság:	egész évben nyitva
Nyitvatartás :	nincs adat
Szállás/vendéglátóhely leírása	Látnivaló leírása (honlapról bemásolva): A Bagoly Fogadó Gyömrő központjában, egy ragyogó szépségű fürdő-tó partján épült. A Liszt Ferenc Repülőtértől 10 percre, Budapesttől 8 km-re romantikus festői környezetben, vidéki csendes nyugalommal övezve 2 fürdőszobás, 2-4 ágyas, pótágyazható szobák, gyönyörű kilátással. A szálloda étterme, különterme és a tóra szép kilátással bíró kerthelyisége 175 vendéget tud egyszerre fogadni. A magyaros konyha fogásai mellett különleges ízekkel, ínycsalogtatással szolgálunk. Az étterem és a különterem egybe nyitható. Hétvégén élőzene szórakoztatja vendégeinket. A különtermek alkalmasak rendezvények, konferenciák, bankettek, baráti összejövetelek, stb tartására. A földszinten az étterem mellett Drink-bár található italkülönlegességekkel. A szálloda alagsorában 100 személyt befogadó szórakozóhely található.
Fotó:	2 kép

Szállás/vendéglátóhely típusa	szállás- és vendéglátóhely
Szállás/vendéglátóhely megnevezése	FALUTOUR Falusi és Vidéki Turizmus Pest Megyei Egyesülete
Település neve	Gyömrő
Cím	2230 Gyömrő, Apafi u. 22.
Elérhetőség	www.falutourpm.hu
Telefon:	Juhász Józsefné, 06-29/330-163
E-mail:	terezia.gyomro@freemail.hu
Látogathatóság:	egész évben nyitva
Nyitvatartás :	nincs adat
Szállás/vendéglátóhely leírása	
Fotó:	

Szállás/vendéglátóhely típusa	szállás- és vendéglátóhely
Szállás/vendéglátóhely megnevezése	Szivárvány Vidéki Vendégvárók Egyesülete
Település neve	Gyömrő
Cím	több szálláshely
Elérhetőség	
Telefon:	Bodoki Istvánné 06-70/413-1112
E-mail:	
Látogathatóság:	egész évben nyitva
Nyitvatartás :	nincs adat
Szállás/vendéglátóhely leírása	
Fotó:	

Rendezvény neve	Adventi fények
Település	Gyömrő
Helyszín	városközpont
Dátum	minden év adventi időszakában (Karácsony előtti négy vasárnap)
Leírás	tematikus kézműves foglalkozások, közös gyertyagyújtás a város adventi koszorújánál, rövid alkalomhoz illő műsorral, a gyertyákat a város Polgármestere, valamint a 3 történelmi egyház helyi vezetője gyújtják meg a 4 vasárnapon
Fotó	1 kép

Rendezvény neve	III. Gyömrői Lecsófőző és Hagyományörző Fesztivál
Település	Gyömrő
Helyszín	Tőzeges-tó és Tó-Fürdő közötti füves terület
Dátum	2012. szeptember 1-2.
Leírás	A szervező – Gyömrői Kulturális és Turisztikai Egyesület - célja, hogy a hagyományos népi mesterségek ne merüljenek a feledés homályába, hogy minden érdeklődő megismerkedhessen ezekkel a mestermunkákkal. A vásárra kilátogatók betekintheznek egyes mesterségek fortélyaiába, esetleg ki is próbálhatják elkészítésük módját. Ízelítő a programokból: Lecsófőző verseny – szakavatott zsűrivel, kézműves vásár bemutatókkal, néptáncosok, óriásbábosok, óriás gólyalábások, bemutatók, a gyermekeknek bábszínházi előadások, egész nap népi játékok kalandparkja, kézműves sátrak, sétakocsizás, és koncertek neves fellépőkkel.
Fotó	2 kép

Rendezvény neve	Szent István napi ünnepség
Település	Gyömrő
Helyszín	Eskü tér
Dátum	minden év augusztus 20-hoz kapcsolódóan
Leírás	Sztárfellépők, rengeteg gyermekprogram és kirakodóvásár, vidámpark, kézműves- és ügyességi foglalkozások, tombola, kalandpark, népi játékok, tűzijáték a Tó-Fürdőn
Fotó	2 kép

Rendezvény neve	Országos Rákóczi Napok
Település	Gyömrő
Helyszín	városközpont, Mánya rét, esetenként Teleki kastély parkja
Dátum	minden év július 3-hoz eső legközelebbi hétvége
Leírás	hagyományörző programok, előadások, kirakodóvásár, kézműves foglalkozások, emlékműsor a Rákóczi oszlopnál
Fotó	3 kép

Rendezvény neve	Városi Gyermek- és Családi Nap
Település	Gyömrő
Helyszín	városközpont
Dátum	minden év május utolsó hétvégéje (általában vasárnap)
Leírás	Sztárfellépők, rengeteg gyermekprogram és kirakodóvásár, vidámpark, kézműves- és ügyességi foglalkozások, tombola, kalandpark, népi játékok

Fotó	4 kép
------	-------

Rendezvény neve	Gyömrői Nemzetközi Gasztronómiai Fesztivál
Település	Gyömrő
Helyszín	Eskü tér
Dátum	minden év április vagy május
Leírás	jó hangulatú családias főzőverseny, kirakodó vásár, körhinta
Fotó	3 kép

Káva

Szállás típusa	szálláshely
Szállás megnevezése	Kovách kúria
Település neve	Káva
Cím	Káva, Pilis u. 1.
Elérhetőség	-
Telefon:	36-29-410-129
E-mail:	-
Látogathatóság:	előzetes bejelentkezés alapján
Nyitva tartás :	-
Szállás leírása	1810-ben épült, klasszicista stílusú épület.
Fotó:	2 kép

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Kovách kúria
Település neve	Káva
Cím	Káva, Pilis u. 1.
Elérhetőség	36-29-410-129
Látogathatóság:	előzetes bejelentkezés alapján
Nyitva tartás :	
Látnivaló leírása	Kereszt alaprajzú szabadon álló épület kerttel körülvéve. Homlokzata közepén kiugró rizalit, háromtengelyes üvegezett bejárati csarnok, háromszögű oromzata lezárva. Kétoldalt félköríves klasszicizáló ablakok, előttük egy-egy toszkán fejezetű oszloppal, s mellvéddel kialakított tornác. A hátsó homlokzaton faoromzatos középrizalit két félköríves ablakkal. Mellette jobbra-balra egy-egy egyenes záródású dísztelen ablak.
Fotó	2 kép

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Förster kúria
Település neve	Káva
Cím	Káva, Bényei u. 7.
Elérhetőség	-
Látogathatóság:	-
Nyitva tartás :	-

Látnivaló leírása	Volt Förster-kúria, klasszicizáló, 19. sz. első fele. Átalakítva. Szabadon álló, "U" alakú, földszintes kúria, klasszicizáló. Az "U" alaprajz belső oldalán emelkedő porticus. A főhomlokzat nyílásrendszerét teljesen átépítették, a benne működő iskola igényei szerint. Így ma az eredeti feltételezett hétből tizenhat tengelyessé bővült, sűrű kiosztásban sorakozó ablakokkal. Magas, álló téglány formájú ablakai egységesek, körben vakolatból húzott szalagkeretezéssel, alul sima, keskeny könyöklőpárkánnyal. Záradékához vékony szemöldökpárkány kapcsolódik. Főhomlokzatának falfelületét homlokzatszíró elemek nem tagolják, már csak a sűrű ablakkiosztás miatt sem. Ezzel szemben a többi homlokzat széleit falsáv keretezi, az ablakok pedig kiemelkedő faltükrökben helyezkednek el. Az épület fölött alacsony sátozott emelkedik, a fő épületszárny tetőgerince kissé magasabb, mint az oldalszárnyaké.
Fotó	2 kép

Látnivaló típusa	Aktívan a környéken
Látnivaló megnevezése	Tökvölgyi horgásztó
Település neve	Káva
Cím	Káva, külterület Tök völgy
Elérhetőség	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	
Látnivaló leírása	2002-ben a Kávai patak forrásánál a Tök-völgyben épült egy tó, festői környezetben 1 ha területen. Kiválóan alkalmas ez a környezet pihenésre, kikapcsolódásra.
Fotó	0 kép

Rendezvény neve	Kávai falunap
Település	Káva
Helyszín	Faluház
Dátum	június
Leírás	Minden évben megrendezésre kerülő hagyományos ünnep sportversenyekkel, kulturális programokkal. Falunap Vetélkedők, főzőverseny, falu szépe választás, legidősebb, legifjabb polgár köszöntése, bemutatók, állatszépségverseny stb.
Fotó	0 kép

Rendezvény neve	Szüreti felvonulás hagyományőrző rendezvény
Település	Káva
Helyszín	faluközpont
Dátum	szeptember
Leírás	magyar ruhás felvonulás a község utcáin, este bál
Fotó	0 kép

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Puky- kúria
Település neve	Káva
Cím	Káva, Bényei út 8.
Elérhetőség	-
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	
Látnivaló leírása	Egy 18. században itt állt épület helyén 1830-ban építtette Puky Simon és Márton az időközben többször átalakított klasszicista kúriát. 1945 után egy ideig italbolt volt, majd általános iskola lett. A Puky-család Káván tégl- és cserépezéssel is foglalkozott.
Fotó	2 kép

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Törökhíd
Település neve	Káva
Cím	Káva, külterület
Elérhetőség	-
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	
Látnivaló leírása	A falu és Pánd közötti zsigerpusztai határban, a Gombai-patak felett ível át az a köhíd, amelyen keresztül az erdélyi sóbányákból a sót Pestre szállították. A Sajgón ívelt át, jelenlegi formáját 1815-ben kapta.
Fotó	2 kép

Látnivaló típusa	természeti érték
Látnivaló megnevezése	Tavaszi hérics élőhelye
Település neve	Káva
Cím	Káva Tök völgy
Elérhetőség	-
Telefon	
E-mail	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	
Látnivaló leírása	A vízmosságok és eróziós barázdák által létrejött völgyek közt húzódó településen a tölgy- és bükkerdők alatt olyan törpemandulás, ill. rét borította táj húzódik, ahol a környéken egyedülként a tavaszi hérics is tömegesen virágzik. Gyönyörű természeti környezet, változatos állat és növényvilág jellemzi. Hazánkban egyedül itt tenyészik a rendkívül védett tavaszi hérics, mely a falu címerében is szerepel.
Fotó	1 kép

Látnivaló típusa	épített érték
------------------	---------------

Látnivaló megnevezése	Kávai kisboldogasszony templom
Település neve	Káva
Cím	2215 Káva, Deák Ferenc u. 2
Elérhetőség	
Telefon	36-29-421-317
E-mail	-
Látogathatóság:	előzetes bejelentkezés alapján
Nyitva tartás :	-
Látnivaló leírása	A XX. század elején a temető dombja alatt épült a katolikus templom.
Fotó	2 kép

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Evangélikus templom
Település neve	Káva
Cím	2215 Káva, Révai u. 12.
Elérhetőség	-
Telefon	36-29-434-041
E-mail	-
Látogathatóság:	előzetes bejelentkezés alapján
Nyitva tartás :	-
Látnivaló leírása	A Kávaiak első evangélikus temploma a 20. század elejére kicsinek bizonyult. Helyére építették fel a mait, melyet Raffay Sándor püspök szentelt föl 1923-ban. 1999-ben az iskola udvarán az országban elsőként felállították a tanítók fáját a pedagógusok tiszteletére, melyen az evangélikus iskola 1738-as felavatása óta tanító 129 tanár neve szerepel. A kávai evangélikus templom tizenhét és fél méter magas tornyában három harang lakik. A délidőben megszólaló 260 kilogrammos nagyharangot Szlezák László aranykoszorús mester öntötte Budapesten 1925-ben.
Fotó	3 kép

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	II. világháborús emlékmű
Település neve	Káva
Cím	Káva, Hősök tere
Elérhetőség	-
Telefon	-
E-mail	-
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	-

Látnivaló leírása	A nagy kövön a háború évszámai és Káva közössége hősi halottjainak neveit megjelenítő bronz falevelek láthatók. Egy kisebb kövön lévő bronz pánton ' A II.világháború hőseinek' felírat olvasható. Funkciója volt egy másik kődarabnak is, ezen állt, itt engedte gyökereit a földbe a falu közösségét jelképező bronz szomorúfűz fácska is, melyről a hősök levelei 'lehulltak'.
Fotó	3 kép

Maglód

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
rendezvény	kulturális program	Maglódi Pünkösdi Szlovák-nap	Maglód	Petőfi tér	06(29) 326-222	kozpont@mag-haz.hu	http://www.mag-haz.hu/	május				A Szlovák nap alkalmából a helyiek és vendégeik népviseletben táncolják végig az utcát.	punkosd_1-2
rendezvény	kulturális program	Szüreti felvonulás	Maglód	városközpont (Klenova)	06(29) 326-222	kozpont@mag-haz.hu	http://www.mag-haz.hu/	szeptember				A Szlovák Kisebbségi Önkormányzat részvételével megszervezett táncos felvonulás a városon keresztül felvégtől alvégig, este bál.	szuret_1-2
rendezvény	kulturális program	Maglódi reneszánsz est és lovagkori fesztivál	Maglód	2233 Maglód, Fő út 4-6.	06(29) 326-222	kozpont@mag-haz.hu	http://www.mag-haz.hu/	2012. június 17.	2012. június 17.	10:00	20:00	Kirakodóvásár, lovagkori mesterségek bemutatója, lovagkori bemutató, korabeli ételek kóstolója	reneszansz nap_1
rendezvény	kulturális program	Vermessy Művészeti Napok	Maglód	2234 Maglód, Fő út 4-6.	06(29) 326-222	kozpont@mag-haz.hu	http://www.mag-haz.hu/	október				Koncertek, hangversenyek minden mennyiségben, a belépés díjtalan. Az eddigi fesztiváljainkhoz hasonlóan az idén is fel fognak lépni a Vermeszy Péter Művészeti Iskola legjobb diákjai, az iskola művésztanárai és a zenei élvonalba tartozó hazai és külföldi vendégművészek.	Vermessy_1-3
rendezvény	kulturális program	Mendei búcsú	Maglód	Mendei sportpálya	06(29) 326-222	kozpont@mag-haz.hu	http://www.mag-haz.hu/	július				Körhinták, sörsatrak, arcfestés, kirakodóvásár, disco	0 kép

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
látnivaló	épített érték	Evangélikus templom	Maglód	Maglód, Sugár u. 66.	06-29-325-555 +36/20-770-30-26	mnemeth@lutheran.hu	http://maglod.lutheran.hu/					A község szélén, a temetőben álló, késő barokk stílusú evangélikus templom 1776-ban kapta mai, torony nélküli, kereszt alaprajzú formáját. Építőmestere Jung József és Haber József volt. A boltozatos belsőben gazdagon faragott és kiváló szobrokkal díszített oltárépítmény van; képei újabb adományok. Az eredetiek a parókián láthatók. A berendezés többi eleme is figyelemre méltó korabeli alkotás. A templom restaurálása során, 1999-ben, a karzat mellvédjén száz évnél idősebb, ószövetségi jeleneteket ábrázoló freskók kerültek elő. Ugyanekkor a kriptá alatt egy ismeretlen eredetű alagútra bukkantak. Közel egy évszázadig folyt a viszály a katolikusok, evangélikusok között a templom hovatartozásáról, amibe még Amurát pasa, a török birtokos is beleszólt - a protestánsok mellett.	evangeliku stemplom_ 1-3
vendéglátás	étterem	Calma étterem	Maglód	2234. Maglód, Fő út 32.	06-29 / 525-525	info@calmaetterem.hu	www.calmaetterem.hu	egész évben				Engedje meg, hogy figyelmébe ajánljuk szolgáltatásainkat: - rendezvények, party-k, szervezése, lebonyolítása - akár kitelepüléssel is - hidegtálak készítése, étterem, cocktail bár, pizzeria, internet-pult, parkoló, játéktér	calmaetterem_1
vendéglátás	pizzeria	Családi pizzeria	Maglód	2234. Maglód, Szív u. 2.	06-29-328-274		csaladipizzahaz.atw.hu					8 éve nyitottunk meg Maglód városában, Családi Pizzaház néven. Hűek maradvánnyal, családias légkörben fogyaszthatják el gasztronómiai remekeinket régi és új vendégeink.	csaladipizzahaz_1-2

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
látnivaló	épített érték	WODIANER-KASTÉLY,	Maglód	Maglód, Kastély köz 2.				Magántulajdonban áll, nem látogatható.				A klasszicizáló stílusú kastélyt 1870-ben építtette Wodianer Béla, aki 1867-ben "maglódi" előnévvel kapott nemességet. A kastély érdekessége a kert felé néző öntöttvas oszlopos terasz. Téglalap alaprajzú szabadon álló földszintes klasszicizáló épület. Kertre néző főhomlokzata közepén lépcsős porticus: Két pillér között két lábazat nélküli oszlop, három félköríves nyílás felett fogazatos párkány, háromszögű oromzat zárja le, oldalról is félkörívesen nyitott. Egyenes záródású ablakok fogják közre az ajtót. Kétoldalt a homlokzaton három-három szalagkeretes egyenes záródású ablak, főpárkánya alatt kis fektetett ablakok. A bejárat homlokzaton közepén szintén háromszögű oromzatos porticus: két sarkán egy-egy oszlop, felette magas gerendázat. (Ezt a részt nemrég építették újjá.) Kétoldalt négy, illetve három ablak, s egy ajtó. Kontyolt tetőzet.	Wodianer_1-4
látnivaló	épített érték	Petőfi emléktábla	Maglód	Maglód, Petőfi tér.				szabadon látogatható				A hagyomány szerint itt, az egykori falusi mészárszékekben ismerkedtek meg Petőfi Sándor, a költő szülei. A hajdani hentesüzlet falán lévő emléktábla idővel elkallódott, de 1991-ben pótolták. Petrovics István, a költő apja a hentesüzletben volt henteslegény, Hrúz Mária, a költő édesanyja pedig tanítónál dolgozott cselédként.	0 kép

Mende

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
rendezvény	kulturális program	Szüreti felvonulás	Mende	Pusztaszentisváni játszótérrel indulva-Mende központja				október					szüretfelvonulas1-4
rendezvény	kulturális program	Mendei Búcsú	Mende	Mende, Forrás köz				2012. augusztus 5.	2012. augusztus 5.				0 kép
rendezvény	néphagyomány	Pünkösdi templomdíszítés	Mende	Mende, Andrássy u. 7.		labimend@freemail.hu		minden évben pünkösdkor				Mende községben az evangélikus közösség által végzett Pünkösdi templomdíszítés – tavaszváró népszokás felkerült a Szellemi Kulturális Örökség Jegyzékére, amelyen jelenleg az országban 11 népszokás, hagyomány található. Az evangélikus templomban nyárfaágakat erősítenek a férfiak a templomi padokhoz, az asszonyok pedig színes, hímzett terítőkkel díszítik, így várva a tavaszt, a lélek és a természet megújulását	punkosdi templomdíszítés_1
aktív a környéken	lovaglás	Mendei lovarda	Mende	Mende külterület Hrsz.: 032/10 Andrássy u. vége	0630-9488-911	info@lobertartas.hu	http://www.lobertartas.hu					Szakképzett edző nemzetközi verseny eredményekkel vállalja ugró, gyermekügyességi, díjlovas és általános képzését kezdő és haladó lovasoknak, saját és bérlovon. Az új M0-ás környékéről a Jászberényi lehajtótól 10 perc alatt könnyen megközelíthető európai színvonalú békés környezetben elhelyezkedő istállónkban bértartást vállalunk.	lovarda_1-2

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
látnivaló	épített érték	RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOM (LOYOLAI SZENT IGNÁC)	Mende	Mende, Fő u. 7.	29/330-228							Loyolai Szent Ignác tiszteletére szentelt római katolikus templomot a többször javított középkori eredetű helyére építette Keglevich István 1831-ben. Építése a XVIII. század végén kezdődött, véglegesen csak 1832-ben készült el. Homlokzatát egyszerű tagozatok díszítik, boltozatos belsejéhez nyomott félkörívű szentély kapcsolódik. A templomban szép XIX. századi oltárkép látható, Krisztust ábrázolja korabeli öltözetű személyek között. Építészeti keretezését festett motívumok hangsúlyozzák a háttérben.	0 kép
vendéglátás	étterem, söröző	Dezső étterem, söröző	Mende	2235 Mende, Fő u. 18.	06-29-438-998								
szállás és vendéglátás		Mendei vendégház	Mende	2235 Mende, Péceli u. 19.	06-30-612-8080 06-29-438-564		http://www.mendei.vendeghaz.hu/					Családi vendégházunk egy kb. 120 éves parasztház tetőtéri szárnyában lett kialakítva, ahol így egy barátságos, egyéni stílusú, hangulatos, kb. 70 nm-es apartman jött létre. A kialakításnál törekedtünk az igényességre, amelyben az Új Magyarország Program keretében elnyert támogatási összeg is nagy szerepet játszott. A foglaltságról érdeklődjön telefonon, vagy e-mailben. Bemutakozás Mende a Gödöllői dombság keleti szélén, a Barina patak két partján helyezkedik el, Budapesttől 16 km-re, a 31-es út 35-ös kilométerénél. Megközelíthetősége kiváló: 40-45 perc vonattal a Keleti pályaudvar, ugyanennyi busszal a Stadionoknál lévő buszpályaudvar. Az M0-ás autópálya új szakasza 10 perc, a Liszt Ferenc repülőtér 20 perc autóval. Szállásunk kiválóan alkalmas pihenni vágyóknak, hiszen falusias környezetben, hangulatos kertben, nyugodt körülmények között élvezheti a pihenést, de azok számára is, akik a városhoz közel, de mégsem benne szeretnének megszállni, ha üzleti,- hivatalos,- vagy egyéb ügyük intézése miatt az ország egy távolabbi	mendeiven degnaz_1-5

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
												részből kell ide utazniuk.	
látnivaló	várrom	Leányvár	Mende	Mende külterület				szabadon látogatható				Mendétől keletre az Öreg-hegy csúcsától északnyugatra található a várrom. A domb két hosszanti oldala meredek északnyugatra fokozatosan lejt. A földvár a hosszan elnyúló dombhát közepén helyezkedik el. A földvár két részből áll. A fővárat északnyugat és délkelet felől egy-egy átlagosan 5 méter mély és 15 méter széles bevágás választja el a dombhát többi részétől. Az északnyugati bevágásnál kezdődik az "U" alakú elővár, ami kb.45 méter hosszú, és legnagyobb szélessége 25 méter. Az elővárat árok és annak külső oldalán sánc védte, ami a két hosszanti oldalon a plató alatt 2-3 méterrel 3-5 méter széles terasz alakban figyelhető meg. Az árok és a sánc a keleti oldalon rajzolódik ki jobban. Az árok és a sánc csatlakozik a fővár felőli bevágáshoz. A fővár déli részén egy 9×9,8 méter külső méretű szabálytalan négyszög alakú torony alapját tárták fel. Az alapfalak szélessége 240 centiméter. A fővár északi részén nagyméretű cölöpfalú épületrészlet került elő, ami valószínűleg gazdasági célokat szolgálhatott. A fővár oldala minden irányban meredek, a plató peremét cölöpfal övezte. A várat a területén talált leletek alapján XII. század végén vagy XIII. század elején építhették. A fővárban a fehér, vörös és szürke kerámia mellett mérleg, nyílhegyek, kések, patkók, sarkantyú, lakatkulcs, bronzveretek és egy csontlap is előkerült. A leletek nem tartalmazzak XIII. századinál későbbi darabot, ezért valószínűleg a XIII. század végére elpusztulhatott. A várat oklevél nem említi.	leanyvar_1

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
látnivaló	épített érték	MAGTÁR	Mende	Mende, Billepuszt a								Az 1835-ben épült klasszicista stílusú magtárt 1994-ben panzióvá alakították. A település határában áll. Magtár, klasszicista, 1835. Panzióvá alakítás, 1994. Egyemeletes, klasszicizáló mezőgazdasági épület. Emeletes hosszoldalán fali sávok tagolják, két oromfalas oldalhomlokzata háromtengelyes, szintén fali sávokkal tagolva. Hosszoldala héttengelyes, fekvő téglalap alakú ablakokkal, fehérre festett, sárga ablakkeretekkel. Hosszoldala közepén süllyesztett mezőben nyílik az egyenes záródású ajtó, a faltükör az ajtó felett szegmensíves.	magtar_1-2
látnivaló	épített érték	Evangélikus templom	Mende	Mende, Andrássy u. 7.	29/438-690							A község evangélikus templomát az itteni földiek bérlelte, a Keglevich család építtette. Az 1740-es években épült.	0 kép

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
vendéglátás	pizzéria	Pizzéria Salamone	Mende	Mende, Fő u. 1.	06-29-438-654	info@pizzeriasalamone.hu	http://www.pizzeria-salamone.hu/	hétfőtől	vasárnapi g	12:00	23:00	Éttermünk az 1351-ben alapított Mende községben található meg. Megközelíthetőek vagyunk Gyömrő szomszédságában, a 31-es útról Jászberény, Nagykáta irányába haladva. A szomszédságban található a régi téglagyárból fennmaradt kémény, amely messziről is mutatja az irányt. Olasz pizza és térszakülönlegességek, frissensültek, saláták, desszertek széles választékával várjuk vendégeinket, mert "ha pizzáról van szó...Mi tudjuk a receptet!!!"A jól ismert olasz ízeket élvezheti a pizza, vagy a remek térszafélék fantasztikus látványa mellett. Ha szereti az olasz, vagy a magyar konyha ízeit, akkor kedvére leszünk. Látogasson el hozzánk, finom ételek fognak örömet szerezni Önnek. Színvonalas, gyors, udvarias kiszolgálás várja Önt és kedves társaságát. Mi tudjuk ezt a receptet is!	pizzeriasalamone_1

Monor

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
borturizmus	Jégvirágtól borvirágig	Monor	Monor, Strázahegy Szent Orbán tér környéke	06-20-333-9418	monoriborutegyesulet@gmail.com	www.monoriborut.hu	január				A monori és Monor környéki borászok több pincében várják a vendégeket, hogy bögréiket újra és újra teletöltsék a gőzölgő nedűvel. A borászok között régi ismerősként köszönhetjük legkedvesebb vendégváró pincéink gazdáit, és a műkedvelő borkészítőket is. Az előző alkalomhoz hasonlóan most sem csak borászokkal találkozhatunk, hanem profi szakácsokkal is, akik tudásuk legjavát nyújtják a vendégsereg számára – ehető formában. Lesznek itt házi sajtok, levesek, főételek és desszertek, csupa jól ismert és különleges finomság.	Jégviragtól borvirágig1-3
borturizmus	Orbán napi vigasságok és Strázahegyi pincék fesztiválja	Monor	Monor, Strázahegy Szent Orbán tér környéke	06-20-333-9419	monoriborutegyesulet@gmail.com	www.monoriborut.hu	május				Májusban mindig megtelik a monori Szent Orbán tér környéke mindazon kedves vendégekkel, akik friss borokra, jó társaságra, kellemes környezetre és kulturális programokra vágynak. Tartson velünk Ön is!	Strázahegyi pincefesztiválja1-5
borturizmus	Borvidékek hétvégeje	Monor	Monori pincefalu			www.borvidekekhetvege.hu	09.jún	10.jún			A Monori Pincefaluban nagyszabású, országos rendezvény veszi kezdetét. Vetélkedők, kirakodóvásár, monori ajándéktárgyak, állatsimogató a Cimbor Borház mögötti területen, ugrálóvár, lufi hajtogatás, fa kosárhinta, gyöngyfüzés, arc- és portréfestés, méhészeti termékek bemutatója, bőrös műhely, korongozás, szövőszékes bemutató, egyedi kézműves termékek, ásványékszerek, veterán gép- és katonai autó kiállítás, helyi több évtizedes múltú mézeskalácsosok és persze autentikus zenei programok, népi mesemondó, aki elsősorban a Cimbor Borházban, de a pincefaluban sétálva is szórakoztatja a közönséget, színpadi előadások, vidám, családias forgatag várja	Borvidekek hétvégeje1

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
											az érdeklődőket. A Strázsa-hegyi kilátónál bemutatkozik a város határában található Magfalva, ahol az önellátó paraszti gazdálkodás és közösség ősi szellemében élnek és termelnek. A pincefaluban a távolságok leküzdésében egész napos kisvonat járat lesz segítségükre az Orbán-tér – Bacchus-tér – Vigadó útvonalon. Kiállítás a Cimbor Borházban: Dénes Imre, Kovács István, Kiss Adél, Varga Virág, Pethő Anikó Mindeközben az ország legjobb borait kóstolhatják meg a 22 hazai borvidék kínálatából. A finom borokhoz társítható ételsorokról pedig a térség legjobb éttermei gondoskodnak. Mindezekkel a látványosságokkal a több mint 40 nyitott pincénél találkozhatnak az érdeklődők. Várjuk Önöket szeretettel!	
kulturális program	Múzeumok éjszakája	Monor	Monor, Kossuth Lajos u. 84.			www.muzej.hu	16.jún		18:00	23:00	Ez az Éjszaka más, mint a többi! Várunk mindenkit sok szeretettel június 16.-án Monoron a III. Múzeumok Éjszakáján. A Helytörténeti Kiállítás ezen a napon 18:00-tól 23:00-ig lesz látogatható. Tárlatvezetés óránként, feladatlap kitöltése (igény szerint). Csillagtúra - kerékpáros felfedezőút a város területén - feladatlap alapján 21:30-tól Monar Galériában képzőművészeti kiállítás 18 órától. (Kiss Ernő u. 2) Cimbor Borházban (Strázsahegy) Székely Judit textilművész kiállítása látható. Gyermekfoglalkozás, papírmerítés. Strázsahegyi Kifestő - nagyméretű, közös festmény készítése, Varga Virág festőművész vezetésével. Szabó pincében (Strázsahegy) Magócsi Ildi fotós kiállítása tekinthető meg 18 órától. Szervezők: Városi Könyvtár és Helytörténeti Kiállítás Monor, Kossuth Lajos u. 84. Információk: www.muzej.hu	Múzeumok éjszakája1-3

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
borturizmus	Márton napi újbor ünnep és libalakoma	Monor	Monor, Kossuth Lajos u. 98.			www.strazsaborrend.hu	november				Ahogy azt eddig is tettünk ez évben is megrendeztük Márton-napi Újbor ünnepünket, amelyhez ahogy illik libavacsora is társult. Nagy örömünkre vendégeink most is kíváncsiak voltak borainkra, hogy milyen is lesz vagy lett a 2011-es évjárat. Jó volt találkozni borászokkal, kóstolni egymás borát és fogadni az érdeklődő közönséget. Jót beszélgettünk élveztük a sokaságot a társaságot. Végül is a bor a jó vacsora és a zene megtette hatását, mulattunk és táncoltunk, egyszerűen jó volt.	Martonnapi1-3
borturizmus	Lovagi lakoma és borász bál	Monor	Monor Jászai Mari tér			www.strazsaborrend.hu	január				A Lovagi Lakoma változatos és ízletes ételeit, zamatos borait a monori éttermek és borászok biztosítják. A kulináris örömeikön túl, műsor, kitűnő zene és tombola szórakoztatja a vendégeket.	Lovagilakoma1-3
	Országos Nyugdíjas Kulturális Találkozó	Monor	Monor Piac tér Fesztiválszarnok				június				Monor ad otthont már több mint fél évtizede az Országos Nyugdíjas Kulturális Találkozó színes és gazdag programjainak. Az érdekes előadások és fórumok mellett természetesen a kapcsolódás is szerepet kap. Énekkar, tánckar szórakoztatja a nagyérdeműt, látogatást tehetnek a Strázsa-hegyi Pincésoron, majd egész estig zene és bál hangulat uralja a monori Fesztiválszarnokot.	Nyugdíjastalákozó1-3
	Szüreti sokadalom	Monor	Monor Piac tér Fesztiválszarnok				29.szept				A Monor Környéki Strázsa Borrend is résztvevője lesz a Monori Gazdakör által szervezett Szüreti Sokadalom rendezvénynek. Borkóstolás, szüreti hangulat és borászati konferencia várja a látogatókat. A programok a Strázsa-hegyi Pincésoron illetve a monori Vigadóban kerülnek megrendezésre.	Szuretisokadalom1-3

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
	Kistérségi Népzenei és Néptánc Találkozó	Monor	Monor Piac tér Fesztiválcarnok				szeptember 22.				Már ötödik alkalommal szervezte e szeretetünnepet Borzsák Endre Hagyományörző Egyesület, idén is, Monoron. Mint egyik ismerősünk barátunk Laza István - e rendezvény főszervezője - mondta, hogy a néptánc ne legyen csak túlkoreografált színpadi valami, hanem az utcai embereké is, és milyen igaza lett.	Kistersegin eptanc1
	Kisállatbörze	Monor	Monor Vásártér				2012. augusztus 12. /vasárnap/ 2012. szeptember 9. /vasárnap/ 2012. október 14. /vasárnap/				Gyakorlati tanácsok: aki még nem volt a börzén tapasztalni fogja, hogy a parkolás nagyon nehéz, a bejáratához közel pedig egyenesen lehetetlen. A közelben lévő mellékutcákban lehet hagyni az autót. Ügyeljenek arra, hogy látható helyen semmilyen táskát, kabátot ne hagyjanak! A profik már korán reggel felméri a terepet és megveszik, ami tetszik nekik. Érdemes először végignézni a kínálatot (ami nem könnyű, mert százával vannak az árusok) és utána megalkudni rá. Az árusok többsége a tenyésztő, ha nem is vásárolunk, állattartási tanácsért nyugodtan forduljunk hozzájuk! Felnőttnek, gyermeknek nagy élmény elmenni!	Kisallatbor ze1-3
természeti érték	Forrás vidéke	Monor	Monor, külterület Megközelítés:GPS koordináták: 47.362676 / 19.44644				01.jan	31.dec			Monortól északra egy mély bevágású völgyben, a Forrás dűlő területén található az a foglalt forrás, melyről a völgy a nevét kapta. A forrás környezetét kisebb mocsár, mocsár-rét és fűzliget alkotja. A Forrás-völgy mikroklímája és ritka növényzete miatt védett terület. Népszerű kirándulóhely.	Forrasvolgy1-2
építészeti érték	RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOM (NAGYBOLDOGASSZONY)	Monor	Monor, Kossuth u. 83-85.	29/412-223							A Nagyboldogasszony tiszteletére felszentelt templom klasszicizáló késő barokk stílusban épült 1800-1806 között. A templom berendezésének egy része - a szószék, a padok, a tabernákulum - a XVIII. század második felében készült. Korábban egyházi intézmények vették körül (plébánia, iskola, legényotthon, kántorház), de ezek jó részét az újabb városrendezés során lebontották, illetve	Katolikustemplom1-2

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
											más funkciót kaptak.	
építészeti érték	Evangelikus templom	Monor	Monor, Kossuth u.	29/410-108	monor@lutheran.hu	http://monor.lutheran.hu/			Szerda: 16:00 - 18:00 Péntek: 08:00 - 10:00		A főutcát a nyerstégla burkolatú evangélikus templom zárja le. 1939-ben magyaros stílusban épült.	Evangelikus templom1-2
kultúrtörténeti érték	Kossuth Lajos mellszobra	Monor	Monor, Kossuth Lajos u. Megközelítés: GPS koordináták: 47.348195 / 19.4483111				01.jan	31.dec			Az egykori községháza épülete előtt állították fel 1901. június 9-én Kossuth Lajos mellszobrát. A szobrot 1943-ban elbontották, 1944-ben az evangélikus templom előtt felállították, majd 1945-ben helyezték át mai helyére, a Városi Bíróság épülete elé.	Kossuthszobor1-2
kultúrtörténeti érték, építészeti érték	Monori pincefalu	Monor	Monor Strázsahegy			www.monoripincefalu.hu	01.jan	31.dec			A város egyik kincse a Strázsa-hegyi pincesor, ahol Közép-Európában egyedülálló nagyságú, 964 pincéből álló pincefalu található. Jellemzője a pincéknek az ún. gádorok (földdel borított pinceboltozatok) sora.	Monoripincefalu1-3
kultúrtörténeti érték	II. világháborús emlékmű	Monor	Monor, Szent István park				01.jan	31.dec			A II. világháború katonai és polgári áldozatok száma Monoron mintegy 400 fő volt. Tiszteletükre 1993-ban emlékművet avattak a Szent István parkban.	IIvilaghaborusemlékmu1-3
kultúrtörténeti érték	Szent Orbán szobor	Monor	Monor, Strázsahegy Szent Orbán tér				01.jan	31.dec			A Strázsa-hegyi híres pincsort Szent Orbánnak, a vincellérek védőszentjének "őrzi". Az alkotás fából készült.	Szentorban szobor1-2
építészeti érték	Nepomuki Szent János szobor	Monor	Monor, Kossuth u. 83.				01.jan	31.dec			A klasszicista stílusú, festett Nepomuki Szent János szobor és védőháza jelenleg a templom bal oldalán áll. 1842-ben emelték.	Nepomuki1-2

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
kultúrtörténeti érték	Iskolamúzeum	Monor	Kossuth Lajos Általános Iskola, Monor, Kossuth Lajos u. 96.	29/410-717, 410-862			Iskolai időben és előzetes bejelentkezéssel				Monor legöregebb iskolájának elődjét 1567-ben alapította a református egyház. Az iskola 1909-ben költözhetett be a ma is használt épületébe. A tanulók és a nevelők által összegyűjtött tárgyi és írásos emlékekből 1984-ben iskolatörténeti kiállítás, "Iskolamúzeum" nyílt.	Iskolamúzeum1
panzió, étterem	Op-art étterem és panzió	Monor	2200 Monor, Ady E. 87-89 út 87-89	36-30/71-30-733	info@opartmonor.com	http://www.opartmonor.com/	01.jan	31.dec			Budapesttől 30, a Férihegyi repülőtértől csupán 15 km-re, a vidék csendes nyugalmaiban várja kedves vendégeit az OP-ART étterem és Panzió. A panzió szolgáltatásai: Saját zárt parkoló, kedvezményes repülőtéri transzfer, taxi rendelés, söröző, kávézó, étlapos reggeli, ingyenes internethasználat, szobaszerviz, ébresztőszolgálat, ingyenes kerékpárkölcsönzés, hajszárító, vasaló, bankkártya-elfogadás, fél ill. teljes panziós ellátás. Hét darab 2-3 ágyas szoba televízióval, saját zuhanyfülkés fürdőszobával. Egész évben nyitva. Üdülési csekk elfogadóhely. Az étterem szolgáltatásai: Az étterem étlapja hagyományos magyar és modern nemzetközi ételeket is kínál. 50+25 fős termei miatt kiválóan alkalmas céges rendezvények, családi összejövetelek, esküvők rendezésére. További szolgáltatások: partyservice, rendezvényszervezés, biliárd, hidegtálkészítés, kerthelyiség	Opartetterm1-4
hotel, étterem	Thermal Hotel Nyerges	Monor	2200 Monor, Hegyessy-tanya 57.	06-29-410-758, 06-29-610-880, 06-29-610-899	info@nyergeshotel.hu	http://www.nyergeshotel.hu/	01.jan	31.dec	9:00	21:00	A szálloda mind a 32 szobája fürdőszobás, telefonnal, színes televízióval, kérésre mini bárral felszerelt. A szobákban Internet csatlakozási lehetőség van. Funkcionálisan kialakított és berendezett szobáinkból csodálatos kilátás nyílik a vidéki tájra. Nyugodt környezetben kényelmesen pihenheti ki nálunk a mindennapok fáradalmait. Kellemes vidéki környezetben, hangulatos éttermünkben és a hozzá tartozó fedett	Nyergeshotel1-5

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
											terazon 200 vendéget tudunk minden igényt kielégítő konyhával, helyi specialitásokkal, házas ízekkel, bűbos kemencében sült finomságokkal kiszolgálni. Szent István terem, mely lehetőséget ad 180 fő elhelyezésére, alkalmas esküvők, konferenciák, egyéb rendezvények lebonyolítására. Borostyán termünk 20 fős, mely alkalmas megbeszélések, üzleti tárgyalások, tréningek megtartására. A teremek televízióval, videóval, vetítővászonnal, flip-charttal, hangosítással felszereltek, lehetőség van projektor bérlésére. A környéken egyedülálló szolgáltatásunk a 700 m mélyről feltörő 40°C kitűnő gyógyhatású termálvíz. Vendégeink tapasztalatai alapján javasoljuk a víz kipróbálását mozgásszervi és bőrgyógyászati problémák enyhítésére. Mediterrán hangulatú kellemes kikapcsolódást nyújtó fedett wellness részlegünk, az 5x10 méteres termálvizes medence élményberendezésekkel, valamint egy különálló 7 személyes jacuzzi várja kedves Vendégeinket naponta 09-21 óra között.	
panzió, étterem	Nikolett étterem és panzió	Monor	2200 Monor, Ady E. u.38.	29/414-524			01.jan	31.dec	9:00	23:00	Szolgáltatások: - Fürdőszoba a szobában - Televízió a szobában - Parkoló - Étterem - Vegetáriánus konyha	Nikolett erem1-4
vendéglő	Forrás vendéglő	Monor	2200 Monor, Kossuth Lajos u. 2/A	06-29-415-353			01.jan	31.dec	vasárnaptól csütörtökig 9:00 péntek-szombat 9:00	vasárnaptól csütörtökig 22:00 péntek-szombat 24:00	A Forrás Vendéglő Monor főutcáján található. 80 fős étterem 60 fős terasz helyiség, saját parkoló. Házas ételekkel, napi menüvel várjuk a vendégeket. Csapolt sör különlegességünk: Paulaner. Sport közvetítések folyamatosan, projektoros TV. Wifi elérhetőség. Esküvők, osztálytalálkozók és egyéb rendezvények lebonyolítását vállalunk. Napi menünket akár házhoz is szállítjuk!	Forrasvend eglo1-2

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
											Rendelését kérjük 1 nappal a kiszállítás előtt szíveskedjen leadni! Telefon: 36 29 415 353 Hatalmas parkolónkban akár 20 autó is kényelmesen elfér.	
panzió és csárda	Katalin csárda és panzió	Monor	Monor 4-es főút 39. km-nél	06-30-254-6626			01.jan	31.dec	0:00	24:00	Magyaros ételekkel és nemzetközi ételspecialitásokkal, tájjellegű borokkal várjuk minden kedves leendő vendégünket.	Katalincsarda1-3
étterem	Vigadó étterem	Monor	2200 Monor Kossuth Lajos út 65-67	36/30-395-48-34; +36/20-824-88-23	etterem@monorivigado.hu	http://www.monorivigado.hu/	01.jan	31.dec			Éttermünk Monor város szívében, a Kossuth Lajos út 65-67 szám alatt működik, az 1909-ben épült Vigadó épületében. A hely már a XX. század elejétől funkcionált bálteremként, étteremként. Ezeket a hagyományokat folytatva, hosszú szünet után, 2010. szeptember 09-én kinyitottunk. Téli időszakban, vasárnap kivételével, 8-tól 20-ig vagyunk nyitva. Természetesen, ha Ön vasárnap szeretne rendezvényt tartani, szívesen megrendezzük azt (keresztelő, születésnap, egyéb összejövetelek). Reggelente frissen készített reggelivel, kávéval, teával várjuk. Ebédeljen elegánsan, kényelmesen a város szívében! Válogasson minden nap 2 levesünkből, 5 főételünkből és desszertünkből 750 Ft – ért. Természetesen étlapunkról is kiválaszthatja kedvenc ételeit. A meglévő alapanyagokból kívánsága szerint bármilyen ételt elkészítünk. Kérésére ebédjét házhoz is szállítjuk: Monoron 50 Ft/adag, a környékén 100 Ft/adag árért. Délutánonként,esténként könnyű vacsorával, különleges eredeti kanadai recept alapján készített hamburgerrel, és egyéb divatos ételekkel kínáljuk. Éttermünkben megköszönhetjük a Monori	Vigadoetterem1-3

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
											Strázsahegy kiváló borait a Lukácsy Pincészet és a Ker-bor Kft kínálatából a szomszéd városban készült Harmatrázó Pálinka Manufaktúra termékeivel együtt. Vendégeinket egy 80 fős étteremben fogadjuk, ami szükség esetén további 20 fővel bővíthető. Nagyobb rendezvényekhez egy kb. 120 férőhelyes terem, valamint egy kisebb kb. 30 fős különterem is rendelkezésünkre áll. Ezekben a helyiségekben előzetes egyeztetés után tudjuk fogadni kedves vendégeinket. A tavaszi-nyári időszakban terasszal is várjuk Önöket.	
cukrászda	Kalmár cukrászda	Monor	2200 Monor Kistói út 86.	06-29-413-255			keddtől	vasárnapig	9:00	nyáron 20:00 télén 18:00	Szeretettel várjuk kedves vendégeinket családi kis cukrászdánkban! Minőségi alapanyagokból, helyben, kézműves technológiával készült finomságok nagy választékban kaphatók! Rendezvényre, névnapra, születésnapra, esküvőre, eljegyzésre, keresztelőre rendeltet felveszünk! Kínálatunk: - Esküvői-, alkalmi-, formatorták - eheto, egyedi ostyaképpel díszített torták - tradicionális cukrászsütemények - sós, omlós sütemények - főzött fagylalt	Kalmarcuk raszda1
cukrászda	Rigoletto cukrászda	Monor	2200 Monor, Kossuth Lajos u. 93.	06-29-414-501	rigoletto@monornet.hu		01.jan	31.dec	9:00	20:00	Monor központjában várjuk vendégeinket egész évben! Saját készítésű friss sütemények, torták, fagylaltok kényeztetik a desszertre vágyókat. Esküvők és más rendezvények teljes ellátását sós és édes süteményekkel vállaljuk! Esküvői torták, figurás és alkalmi torták széles választékban rendelhetők, akár egyedi igények alapján is. Nagyobb rendeléseket kérésre házhoz szállítunk. Viszonteladókat is kiszolgálunk! Jöjjön el és kóstolja meg finomságainkat, szeretettel várjuk!	Rigolettocu kraszda1-2

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
pizzéria	Don Corleone pizzéria	Monor	2200 Monor, Bajcsy-Zsilinszky u. 38.	06-29-412-999			01.jan	31.dec	12:00	23:00	Pizzéria	0 kép
borturizmus	Lukácsy pince	Monor	Monor, Strázahegy, Téglaágyári pincék	06-30-337-8361	lukacsy.zoltan@yahoo.com	http://lukasybor.hu	hétvégi ügyeleti rend szerint http://www.strazaborrend.hu/vendegvaro_pinceszeteink_1	hétvégi ügyeleti rend szerint http://www.strazaborrend.hu/vendegvaro_pinceszeteink_1	14:00	18:00	A Monori Borút Egyesület egyik meghatározó tagja a Lukácsy pince. A Téglaágyári pincék területén fekvő hangulatos pince az év bármely szakában fogadja a borra szomjazó vendégeket. A Lukácsy család pincéje az Ezer Pince Szőlészeti és Borászati Tanösvény 14. állomásánál található. Tisztelt Látogató! Családunkban hosszú múltra tekint vissza a szőlészet borászat. Az elődök már a 19. században jelentős földbirtokon gazdálkodtak. Id. Lukácsy Géza az 1900-as évek első harmadában hegyközségi vezetőként szervezte a monori szőlőtermelők életét. Jelenleg 4,5 hektáron folyik a szőlőtermelés, a borászkodás. Versenyborokban különösen a Zweigelt, Rajnai rizling, Ottonel muskotály fajtákkal érünk el szép sikereket. Üdvözlettel Lukácsy György	vendegvaro_k_terkep. Pdf lukacsypince1-3
borturizmus	Cimbora Borház	Monor	Monor, Strázahegy, Alsó-Stráza GPS: N 47 fok 22,106', E 19 fok 26,933'	06-30-934-1000	info@cimboraorahaz.hu	www.cimboraorahaz.hu					Egy olyan pince újul meg és mutatkozik be, amely régmúltra visszavezethető hagyománnyal rendelkezik. Négy éve avval a szándékkal fogtunk ebbe munkába, hogy az eredeti forma és a helyi hagyományok figyelembe vételével a pince nyerje vissza az eredeti funkcióját, teljen meg hordóval, abban jófajta borral és ismételten szolgálja a helyi és az ide látogató a borkedvelő közönséget. Azt szeretnénk, hogy a régi „Kele pince” megújult névvel és kiteljesedő funkciókkal a Monori Pincefalu emblematis pincéjévé váljon. Elődünk Kele János és az azóta felnövekvő pincészetek helyben és borvidékünkön egyaránt magasra tették a mércét. Így 2012-ben újra indítjuk a pincét Cimbora Borház névvel, hogy kezdődjön az építkezés, találja meg helyét a pincészetek között és öregbítse a magyar, a	vendegvaro_k_terkep. Pdf Cimbora1-4

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
											kunsági és egyben a monori bor hírnevét. Eddig is és főleg a felújítást követően helyt kívánunk adni kiállításoknak, borvidéki bemutatóknak, szakmai előadásoknak. Az elmúlt két évben, így 2010 májusában a Strázsahegyi Pincék Fesztiválja keretében Somogyi Márk Fotóművész alkotásait, 2010 júniusában a Múzeumok éjszakája keretében Dénes Imre festményeit és performanszát, 2011 júniusában pedig Kiss Júlia fotóművész képeit tekinthette meg a közönség. Ezt a hagyomány folytatni szeretnénk, hogy a Cimbor Borház a bor, a gasztronómia és a kultúra találkozó helye legyen.	
borturizmus	Csuzi Családi pince	Monor	Monor, Strázsahegy, Forrás	06-20-469-6382	csuzi.laszlo ne@strazsa borrend.hu		hétvégi ügyeleti rend szerint http://www.strazsaborrend.hu/vendegvaro_pinceszeteink_1		14:00	18:00	A Csuzi család a Monori Borút Egyesület egyik legkedvesebb tagja. Aki családias, vendégszerető kiszolgálásra vágyik semmiképp ne hagyja ki az Ezer Pince Szőlészeti és Borászati Tanösvény 12. állomását. A tábla ugyanis a pince előtt áll és várja az érdeklődőket! Tisztelt Bor- és Természetkedvelők! Üdvözljük Önöket oldalunkon! Szeretnénk néhány sorban bemutatni tevékenységünket és birtokunkat, hogy kedvet csináljunk egy találkozáshoz ízlésesen kialakított, gyönyörű környezetben lévő pincénkben, a Strázsahegyen. Jelenlegi szőlőterületünk közel kéthektáros, fő fajtánk az Olaszrizling és a Kékfrankos. Főként e szőlőkből készítünk borokat, de minden évben valami különlegességgel is meglepjük vendégeinket. Ilyen például a Cserszegi fűszeres vagy a Karát. Nagy büszkeségünkre a 2010-es Városi Borversenyen Kékfrankos és Portugieser borunk is aranyérmet kapott.	vendegvaro_k_terkep.Pdf csuzipince1-4

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
											Családunk évtizedek óta szőlő- és borkészítéssel foglalkozik. A pincénk körül található ezer almafa és gyümölcsös szőlőjében kínálja nyári almáját, őszibarackját, csemegeszőlőjét, és szinte egész évben téli almáját, mely tökéletes kiegészítője kínálatunknak. Vendégeinket két külön helyiségben tudjuk fogadni, az alsó és felső szinten összesen mintegy 35-40 főt. Szeretettel várjuk Önöket! Csuzi László és Csuzi Lászlóné	
borturizmus	Czeglédi pincészet, Kerbor Kft.	Monor	Monor, Strázsahegy, Szent Orbán tér	06-30-768-7740	kerbor@monor.net.hu		hétvégi ügyeleti rend szerint http://www.strazsaborrend.hu/vendegvaro_pinceseiteink_2		14:00	18:00	Cégünk Tóth László és Czeglédi György cégtulajdonosok pincéjével bekapcsolódott a Monori Pincefalú vendégváró pincéinek sorába. A Kerbor Kft. borait, szürke marha és mangalica húsból készített falatkáit kínáljuk a betérő vendégeinknek. Ezen túl, előrendelés esetén lovas kocsival várjuk vendégeinket a monori vasútállomásnál vagy a monori Vigadó előtti parkolóban, hogy kényelmessé és kalandossá tegyük látogatását pincefalunkban. Honlapunk ezen oldalán folyamatosan informálódhat az éppen ügyeletet pincéről. Várjuk szeretettel!	vendegvaro_k_terkep.Pdf czegledipince1-3

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
borturizmus	Tóth László pincéje, Kerbor Kft.	Monor	Monor, Strázsahegy, Téglagyári pincék	06-30-970-1126	kerbor@monornet.hu		hétvégi ügyeleti rend szerint http://www.strazsaborrend.hu/vendegvaro_pincszeteink_3		14:00	18:00	Cégünk Tóth László és Czeglédi György cégtulajdonosok pincéjével bekapcsolódott a Monori Pincefalu vendégváró pincéinek sorába. A Kerbor Kft. borait, szürke marha és mangalica húsból készített falatkáit kínáljuk a betérő vendégeinknek. Ezen túl, előrendelés esetén lovas kocsival várjuk vendégeinket a monori vasútállomásnál vagy a monori Vigadó előtti parkolóban, hogy kényelmessé és kalandossá tegyük látogatását pincefalunkban. Honalapunk ezen oldalán folyamatosan informálódhat az éppen ügyeletes pincéről. Várjuk szeretettel!	vendegvaro_k_terkep.Pdf tothlaszlopince1-3
borturizmus	Bodor Borház	Monor	Monor, Strázsahegy, Alsó-Strázsa	06-30-905-9468	bodorborhaz@monornet.hu ; bodor.janos@strazsaborrend.hu	http://bodorborhaz.netpeople.hu/	előzetes bejelentkezés alapján	előzetes bejelentkezés alapján	előzetes bejelentkezés alapján	előzetes bejelentkezés alapján	Már hatéves koromtól kezdve a nagyapám mögött bukdácsoltam a szőlőben. Mindig az életkoromnak megfelelően bízott rám feladatokat a szőlőben és a pincében. Hálás szívvel gondolok rá... Önállóan 1971-ben kezdtem borászkodni az iskolai tanulmányaim befejeztével. A családi birtokot 1988-ban alakítottuk át a mostani formájára, feleségemmel Zsuzsa asszonnyal. Legnagyobb boldogságomra, mellettem csetlik-botlik és segít az unokám, Marci. A Gödöllői-dombság délkeleti lejtőjén lévő szőlőskert kitűnő fekvésével, egyedi mikroklímájával ízletessé érleli az itt termelt szőlőt. A vendégváró monori pincék között mi is várjuk a kikapcsolódásra vágyó, minőségi bort kedvelő borbarátokat, turistákat. Hagyományokat őrző, hangulatos környezetben, fahordós érlelésű minőségi borokat fogyaszthat nálunk.	vendegvaro_k_terkep.Pdf bodorborhaz1-3

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
kirándulás	Ezer Pince Szőlészeti és Borászati Tanösvény	Monor	Monor, Strázsahegy			http://www.strazsaborrend.hu/szolészeti_es_borászati_tanösvény_a_strazsa_hegyen	01.jan	31.dec			Ne habozzon látogasson el a monori Strázsahegyre. Jöhet bármikor, töltsen le a tanösvény prospektusát, ennek segítségével önállóan is végig tud sétálni a tanösvényen. Alapvetően a kezdésre két lehetősége van. Indulhat a Szent Orbán térről, bejárva a Szent Orbán Tanösvény útvonalát, amely visszatér a kezdő pontra és amennyiben tovább kívánja folytatni a bejárást akkor a Bacchus Tanösvényen haladhat tovább egészen a Bacchus térig. A másik lehetőség, hogy a Bacchus térről indulva járja végig mindkét tanösvényt. Amennyiben a tanösvény túrát össze szeretné kötni borkóstolással, úgy előzetes bejelentkezéssel vendégváró pincészeink örömmel fogadják. Ekkor nem csak a Strázsahegy szépségeivel, tanösvényünk hasznos információival, hanem a monori borászok vendégszeretetével és nem utolsósorban borival is megismerkedhet.	Ezerpinceta nosvény1-5
golfozás	Paplapos golf	Monor	2200, Monor Paplapos u. 6.	(36) 29/411-699 Mobil: (36) 20/ 943 8018	paplaposgolflf@paplaposgolf.hu	http://www.paplaposgolf.hu					Messze a nagyvárosi zajtól a Paplapos Golf & Academy nyugodt idillikus környezetben fekvő, egy a nemzetközi előírásoknak megfelelő 6 lyukú golfpályával várja kedves vendégeit Monoron, 40 km- re Budapest szívéből és 17 km- re a ferihegyi repülőtértől. Fiatalok és idősek egyaránt elsajátíthatják a golf alapjait, kívánság szerint egy Golf oktató irányításával egy 6 lyukú pályán játék engedélyt (golf etikett és golf szabályok) lehet szerezni, amivel a nagy golfpályákon lehet játszani.	Paplaposgolflf1-2

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
lovaglás	Thermal Hotel Nyerges	Monor	2200 Monor, Hegyessy-tanya 57.	06-29-410-758, 06-29-610-880, 06-29-610-899	info@nyergeshotel.hu	http://www.nyergeshotel.hu/	01.jan	31.dec	9:00	21:00	Szállodánk kényelmes szobái, gyermekbarát (hinták, csúszda, homokozó, játékok, külső gyermekmedence) környezet, ízletes házas ételek, tiszta levegőjű erdei vidék, muskátlis ablakok, és pihentető termálvíz várja a hozzánk érkezőket. Kedves, udvarias vendégszeretben lesz részük, ha nálunk töltik el megérdemelt szabadságukat. Lehetőség van lovaglásra, lovas kocsikázásra vagy hintózásra a környéken, valamint a Strázsa-hegyi boros pincék látogatására.	Nyergeslo1-2
fürdőzés	Thermal Hotel Nyerges	Monor	2200 Monor, Hegyessy-tanya 57.	06-29-410-758, 06-29-610-880, 06-29-610-899	info@nyergeshotel.hu	http://www.nyergeshotel.hu/	01.jan	31.dec	9:00	21:00	A hotel termálfürdője gyógyhatású. A hétszáz méter mélyről feltörő termálvízben sokan nyertek már enyhülést mozgásszervi betegségeikre. A nyári melegben lubickolhatunk, úszhatunk a hidegvízű szabadtéri medencében (a gyermekek számára van kisebb, meleg vízű medence), de mindenképpen érdemes felkeresni a szálloda rendkívül igényesen kialakított mediterrán stílusú fedett wellness részlegét. Itt a medence a termálvizet egy falikúton át nyeri. A csobogás andalító hangja, a környező pálmák, a hangulatos szobor, a kerámia kaspók, a burjánzó sziklakert nyugtató zöldje ideális környezet a relaxálás, regenerálódás számára. A hétszemélyes jakuzzi vízmasszázsától is kényeztethetjük magunkat, de szaunázhatunk is.	Nyergesfurdo1-2
Fallabda – Bowling – Műfüves foci pálya	Ilzer Sörgyári Söröző és Ilzer Hotel	Monor	2200 Monor, Gép u. 1.	(06 29) 611 666	ilzer@axelero.hu	www.ilzer.hu	01.jan	31.dec	7:00	21:00	Télen nyáron üzemelő fallabda pálya, bowling és műfüves foci pálya.	Ilzer2-3

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
söröző és hotel	Ilzer Sörgyári Söröző és Ilzer Hotel	Monor	2200 Monor, Gép u. 1.	(06 29) 611 666	ilzer@axelero.hu	www.ilzer.hu	01.jan	31.dec	0:00	24:00:00	Az Ilzer Sörgyári Söröző Monoron a Gép u. 1. szám alatt 1000 négyzetméteren, két különteremmel és sörkerttel várja kedves vendégeit. A bajor jellegű étteremben megtalálhatók az Ilzer Sörgyár, az Ecker Likörgyár és a Walton Pezsgőgyár termékei is. Közel 100 ínycsiklandozó finomság csillapítja a betérők éhségét. Az étlap tartalmaz speciális oldalakat is, melyeken a bajor konyha remekein kívül sörrel, borral illetve más szeszes itallal készült ételek és desszertek lelhetők fel. Kínálatunkban szerepelnek lávakövön sült ínycsiklandozó ételek, melyeket a forró kövön a vendégek süthetnek készre. A 40 és 100 fős különtermekben családi, baráti és céges rendezvények, összejövetelek lebonyolítását is vállaljuk. 25 fős létszám esetén svédasztalos étkezést biztosítunk a hét minden napján. A sörözőben a fiatalokat színes koktélok mellett két bowling-pálya és két fallabda-pálya várja.	Ilzer1-3

Monorierdő

Szállás típusa	szállás- és vendéglátóhely
Szállás megnevezése	Rétescsárda és Panzió
Település neve	Monorierdő
Cím	2213. Monorierdő, Barátság u. 1.
Elérhetőség	
Telefon:	29-419-997, 20-352-5530
E-mail:	retescsarda@monornet.hu
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	minden nap 06:00 - 24:00
Szállás leírása	A Rétescsárda és Panzió 18 főig tud szálláslehetőséget biztosítani kedves vendégeinek. Csárdánkban vállalni tudjuk osztálytalálkozókat, házassági évfordulók, születésnapok, kerti partik, lakodalmak (sátoros, hintós) megrendezését 300 főig, teremben 100 főig, svédasztalos, vagy hagyományos lebonyolítással, bármilyen igény szerint. Csoportoknak kedvezményt adunk, megegyezés szerint. Csárdánktól a strand és uszoda 9 km-re található. Szolgáltatások: családi rendezvény, esküvő, éttermi vendéglátás, halételek, házas ételek, kerti party, lakodalom, lovas kocsizás, menü, osztálytalálkozó, party, rendezvény terem, söröző, szállás, terasz, vendéglátás
Fotó:	3 kép

Vendéglátóhely típusa	vendéglátóhely
Vendéglátóhely megnevezése	Tanya csárda
Település neve	Monorierdő
Cím	2213 Monorierdő, Barátság u. 5.
Elérhetőség	www.tanyacsarda-monorierdo.hu
Telefon:	06-29/419-024
E-mail:	tanya.csarda@monornet.hu
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	minden nap 08:00 - 21:00
Vendéglátóhely leírása	Éttermünk mellett közvetlen található felújított Borozónk, ahol Születésnapokat, Házassági évfordulókat, Legénybúcsúkat, Baráti összejöveteleket, üzleti vacsorákat tudunk lebonyolítani. Vállalunk Falusi disznóvágásokat, ahol betekintést nyer a böllér igazi munkájába, melyben a vendégek is segédkezhetnek és hasonló rendezvényeket is vállalunk megbeszélés szerint maximum 30-főig.
Fotó:	4 kép

Vendéglátóhely típusa	vendéglátóhely
Vendéglátóhely megnevezése	Renáta pizzeria
Település neve	Monorierdő

Cím	2213 Monorierdő, Szabadság u. 13.
Elérhetőség	
Telefon:	06-20-465-8353
E-mail:	renata.pizzeria@gmail.com
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	keddtől vasárnapig 12:00 - 22:00
Vendéglátóhely leírása	Éttermünk 2 éve működik. A környéken 50 km-es körzeten belül egyedi pizza sütési technikánk, hogy fatüzelésű búbos kemencében sütünk, vendégeink láthatják a pizza sütését a nyújtástól a sütés befejezéséig. Csak minőségi alapanyagokat használunk, nagyon odafigyelünk, hogy mindent frissen készítünk. Pizzánk mérete 32 cm, mely vékony tésztájú /kb. 2-3 mm/ szélei szép puffosak. Pizzériánkban frissensült ételek közül is választhatnak. A környezet szép és egyedi, míg várakoznak lehetőségük van biliárdozni, csocsózni, ping-pongozni. Szeretettel várjuk Önöket.
Fotó:	3 kép

Vendéglátóhely típusa	borozó
Vendéglátóhely megnevezése	Kerbor Pince
Település neve	Monorierdő
Cím	http://kerbor.netpeople.hu/
Elérhetőség	http://kerbor.netpeople.hu
Telefon:	06 29)619-200
E-mail:	kerbor@monornet.hu
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	előzetes bejelentkezés szükséges
Vendéglátóhely leírása	Vendégházunk - az elismert, kitűnő szárazhegyi étkek és persze a borok felszolgálatával – a falusi turizmus, továbbá a sokszínű, sikeres rendezvények helyszíne.
Fotó:	5 kép

Rendezvény neve	Reggae camp
Település	Monorierdő
Helyszín	Monorierdő, Szárazhegyi út (kemping)
Dátum	május
Leírás	A hazai zenei események között különleges csemegét jelent az LB 27 Reggae Camp Nemzetközi Reggae Fesztivál.
Fotó	4 kép

Látnivaló típusa	természeti érték
Látnivaló megnevezése	Bogárzó-tó
Település neve	Monorierdő
Cím	4. számú főközlekedési út 41. kilométerszelvényének és a Budapest – Cegléd vasútvonal 44. kilométerszelvényének érintkezési pontjában
Elérhetőség	-

Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	-
Látnivaló leírása	A Bogárzó mintegy 150 ha-s kiterjedésével Monorierdő környékének egyik legértékesebb területe, a hajdani, homokpusztagyepekkel borított buckavidék egyik utolsó, közel természetes állapotban megmaradt darabkája. Élővilága az egykori sokszínűséget idézi, több védett, fokozottan védett növény- és állatfajjal büszkélkedhet. A Bogárzó-tó még az 1970-es években is megvolt, ma már a nyomát is alig találni. A területet szegélyező facsoportok odvaiban fészkel a színeivel trópusokat idéző szalakóta, a homokfalak üregeiben költenek a színpompás gyurgyalagok, a domboldalakon lévő kotorékjaikban tanyázó ürgéket kerecsensólyom tizedeli, a közeli hodálynál pedig találkozhatunk egy kis termetű, kurta rigó méretű baglyocskával, a kuvikkal. Növényvilága is gazdag: nagy állományokban tenyészik a homoki területekre jellemző, egész buckaoldalakat hullámszó tengerré változtató kunkorgó árvalányhaj, ezer-ezerötszáz tövet számlál az agárkosbor-állomány, de jelentős számban fordul elő a kis termetű, sárga színű homoki nőszirm, a nyár végén illatozó, rojtos szirmú kései szegfű, és a buckatetők nyíltabb foltjaiban virító báránypirosító, a régi pásztorok juhjelölő növénye is.
Fotó	0 kép

Nyáregyháza

Rendezvény neve	Szüreti felvonulás
Település	Nyáregyháza
Helyszín	Felsőnyáregyháza, Alsó-Nyáregyháza főutcája
Dátum	szeptember
Leírás	Több évtizedes hagyománya van a szüreti felvonulásnak, népviseletbe öltözött párok járják be a települést, meghívják a lakosságot az esti mulatságra. Résztevők száma 300-500 fő.
Fotó	4 kép

Rendezvény neve	Nyáregyházi Falunapok
Település	Nyáregyháza
Helyszín	Polgármesteri Hivatal és környéke (Nyáregyháza, Nyáry Pál út 37.)
Dátum	2012. szeptember 7-8-9
Leírás	Falunap keretében bemutatkoznak a környékbeli hagyományőrző táncsoportok, koncertek színesítik a programot és utcabál zárja a rendezvényt.
Fotó	3 kép

Rendezvény neve	MotoCross verseny
Település	Nyáregyháza
Helyszín	2723 Nyáregyháza, Szegfű utca 1/a.
Dátum	június
Leírás	Hazánk legjobb motokrosszosai mérik össze tudásukat a nyáregyházi pályán évről évre.
Fotó	4 kép

Látnivaló típusa	kultúrtörténeti érték
Látnivaló megnevezése	„Ezredvég” Múzeum és Babagyűjtemény
Település neve	Nyáregyháza
Cím	2723 Nyáregyháza, Nyáry Pál út 37.
Elérhetőség	a Polgármesteri Hivatal elérhetőségei (29/690-180, hivatal@nyaregyhaza.hu)
Látogathatóság:	Egész évben nyitva tartó állandó kiállítás
Nyitva tartás :	szerda: 10-12 óráig, szombat: 15.00-17.00 óráig

Látnivaló leírása	Elsősorban Kaszner Margit grafikus-festőművész életműve tekinthető meg a kiállításon, de helytörténeti látnivalóknak is helyt ad a múzeum. Különlegessége a művésznő által berendezett teremben bemutatott babagyűjtemény.
-------------------	--

Típus	Vendéglátóhely
Megnevezés:	Don Tomasso Pizzéria
Település neve	Nyáregyháza
Cím	Diófasor út 37.
Elérhetőség	-
Látogathatóság	-
Nyitva tartás	-
Látnivaló leírása	Pizzéria

Péteri

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
kultúrtörténeti érték	Falumúzeum	Péteri	Péteri, Földvári-Boér park 1.	29/314-023			01.jan	31.dec	előzetes bejelentkezés alapján	előzetes bejelentkezés alapján	Az 1988-ban megnyitott helytörténeti gyűjtemény a helyi nép életet, lakáskultúráját, viseletét, valamint az itteni evangélikus közösség múltjának tárgyait mutatja be. A Földváry-Boér-kastélyban kapott helyet.	
falusi vendégház	Falusi vendégház	Péteri	2209 Péteri, Bercsényi u. 15.	00-36-20/994-31-42					előzetes bejelentkezés alapján	előzetes bejelentkezés alapján		2 kép
horgászat	Péteri horgásztó	Péteri	2209 Petőfi Sándor u 2/a	06/29 314059, 06/20 4597665	peterihorgaszto@vip mail.hu	http://www.peterihorgaszto.hu/news.php	01.jan	31.dec			Az 1949 lelket számláló község a Gödöllő-Ceglédberceli dombság és a Pest-vidéki síkság találkozásánál helyezkedik el, felszínét lösz, illetve homok fedi. A falu határában van az ún. tőzegetes tó, melynek környéke természetvédelmi jellegű terület, jellegzetes vízi, mocsári és lápi faunával. Szolgáltatások a tónál: • Büfékben (Kép hiv) hideg-meleg italokkal, egytálételekkel, frissensültekkel, szendvicsekkel várjuk minden vendégünket./étlap/ • Horgászokellék, élő csali árusítása. • Szabadtéri rendezvények, horgászversenyek lebonyolítása • Bográcsolási lehetőség • Sportolási lehetőség • Éjszakai horgászat (éjszakai világítás a part mellett) • Sátorozási lehetőség • Heti telepítés • Parkoló (éjszakai horgászat folyamán zárt rendszerben) • Női férfi mosdó • Nyári zuhany (kép/ • Internet hozzáférés/kép/	előző levélhez mellékelve ment 4 db fotó

Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
építészeti érték	Evangélikus templom	Péteri	Péteri, Bohus Dániel tér	29/314-016			01.jan	31.dec	előzetes bejelentkezés alapján	előzetes bejelentkezés alapján	A templom a klasszicista építészet kiemelkedő alkotása, amely Zitterbarth Mátyás építész tervei alapján épült 1822-30 között. A kváderezett főhomlokzatot oszlopokkal alátámasztott párkányszaton ülő félkörablak díszíti. Háromszögű oromdísze felett négyzetes torony van kör alakú kupolás záróépítménnyel. A kapuzat felett látható az építtető Földváry és Kubinyi család színes kettős címere. A boltozatos belsőben egységes klasszicista stílusú berendezés található. A hegyi beszédet ábrázoló oltárkép ismeretlen mester műve. A templom bejelentkezéssel látogatható.	2 kép
kultúrtörténeti érték	Földváry-sírbolt	Péteri	Péteri, temető				01.jan	31.dec	bármikor	bármikor	A temetőben található a Földváry család szép családi sírboltja. A Földváry család emlékét sok helyen őrzi Péteri.	0 kép
építészeti érték	Földváry-Boér kúria	Péteri	Péteri, Földváry-Boér park 1.	29/314-023			01.jan	31.dec	előzetes bejelentkezés alapján	előzetes bejelentkezés alapján	A XVIII. század végén épült és a XIX. század elején átalakított, hajdan U alakú épület egyik szárnyát eklektikus torony is hangsúlyozza. Az épületet időközben annyira átépítették, hogy szinte semmi nem emlékeztet a régi kúriára. Az egykori parkban még néhány értékes növény látható. A kúriában kapott helyet a Falumúzeum.	Ugyanaz, mint a Falumúzeum

Péteri rendezvények

JANUÁR					
Település	Helyszín	Rendezvény neve	Dátum	Leírás	Fotó
Péteri	Földvály-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár (2209 Péteri, Földvály-Boér park 1.)	Borverseny	Január	Az év első hónapjában a környékbeli és a péteri borászok megméretik boraikat szakértő és a társadalmi zsűri előtt. A finom borok mellé, a tradicionális magyaros étek is társulnak.	Peteri_Borverseny_1;2
FEBRUÁR					
Péteri	Földvály-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár (2209 Péteri, Földvály-Boér park 1.)	Wass Albert est	2. 24.	Közös felolvasással idézzük meg a magyar irodalom íróit.	
Péteri	Földvály-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár (2209 Péteri, Földvály-Boér park 1.)	Farsangi mulatság	Február	A télűző mulatságon nem hiányozhat a jókedv, móka, és az álruha sem.	Peteri_Farsang 1;2
MÁRCIUS					
Péteri	Földvály-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár (2209 Péteri, Földvály-Boér park 1.)	Szavalóverseny	Február-Március	Általános iskolások részére hirdetett szavalóversenyünkön nemzeti érzelmű versek kötelező előadása mellett, évfolyamonként elkülönítetten szabadon választott verssel is indulhatnak a versenyzők. Évfolyamonként, és korosztályonként kerülnek a díjak kiosztásra a kétfordulós versenyen.	
Péteri	Földvály-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár (2209 Péteri, Földvály-Boér park 1.)	Nemzeti ünnep	3. 15.	A nemzeti ünnepünkhöz méltóan emlékezünk meg a 1848/49-es forradalom és szabadságharc hőseiről.	
ÁPRILIS					
Péteri	Földvály-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár (2209 Péteri, Földvály-Boér park 1.)	Húsvétvárva	Húsvétot megelőző szombat	Kézműves foglalkozással, állatsimogatóval, tojásfestéssel, húsvéthoz kapcsolódó játékokkal készülünk az ünnepre. A rendezvényen kicsik és nagyok ismerkedhetnek a régi hagyományokkal, szokásokkal.	
MÁJUS					

Péteri	Kastélykert (2209 Péteri, Földváry-Boér park 1.)	Majális	Május	Civil szervezetekkel együttműködésével, a Kastélykertben főzőverseny és azt kiegészítő, majális hangulatát idéző programok, májusfa állítás, népszokások felidézése a kínálat.	Peteri_Majalis_1
Péteri	Földváry-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár (2209 Péteri, Földváry-Boér park 1.)	Kultúra hídjai	Május	A Kultúra hídjai” elnevezéssel 2011-ben egy több részes kulturális rendezvénysorozatot indítottunk útjára, melynek célja, hogy térségünk és településünk számára találkozási lehetőséget teremtsen távoli vidékek és más népek hagyományaival, kultúrájával. A programban a témához kapcsolódó fellépők, gasztronómia bemutatók, előadások szerepelnek.	Peteri_Kultura_hidjai_1;2
Péteri	Péteri Óhegy	Óhegyi Bornap	Május (Idén: 05.19.)	Az eseményre várunk mindenkit, aki e napon a finom ételek és remek helyi borok mellett fergeteges néptánc parádét is szeretne megtekinteni és közben jókat beszélgetni vagy gyönyörködni a csodálatos panorámában.	Peteri_Bornap_1;
Péteri	Földváry-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár- Kastélykert (2209 Péteri, Földváry-Boér park 1.)	Gyermeknap	Május (Idén: 05.25)	Május utolsó hétvégéjén, mely csak a gyermekekről szól. Ügyességi játékok, arcfestés, kézműveskedés várja a kicsiket-nagyokat.	
Péteri	Evangélikus templom (2209 Péteri, Bohus D. tér) Temető (2209 Péteri, Dózsa Gy.u.)	Hősök napja	Május utolsó vasárnapja (Idén: 05.27)	Péteri hősi halottaira, az elesett katonákra emlékezünk a civil szervezetekkel karöltve elsőként a péteri Evangélikus Templomban, majd a Temetőben rójuk le tiszteletünket.	Peteri_HosokEmlékmu
JÚNIUS					
Péteri	Földváry-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár (2209 Péteri, Földváry-Boér park 1.)	Múzeumi éjszaka	Igazodva az országos rendezvényhez (Idén: 06.22.)	Szent Iván nap a nyári napforduló ünnepe, a kultikus tűzgyújtások ideje, mely a hiedelem szerint a megvéd a betegségektől, a termést pedig a jégveréstől. Művelődési ház belső udvarán a hagyományokhoz híven tábortűz gyújtással veszi kezdetét a rendezvény, majd közös szalonnasütésre, történelmi beszélgetésre, régi idők mozijával várjuk az érdeklődőket.	
JÚLIUS					
Péteri	Földváry-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár (2209 Péteri, Földváry-Boér park 1.)	Szlovák Falunap	Július (Idén: 07.07)	Szlovák gyökerekkel bíró településünk Szlovák Nemzetiségi Önkormányzatának tagjai ezen a napon is megmutatják, hogyan őrzik a szlovák hagyományokat. A fellépők között számos szlovák nemzetiségű település csoportja fellép, a napot élőzenés utcabál zárja.	Peteri_Szlovak_falunap 1;2;3

AUGUSZTUS					
Péteri	Földvály-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár- Kastélykert (2209 Péteri, Földvály-Boér park 1.)	Szent István nap	8. 20.	Minden évben, a tradíciók szerint augusztus 20-án szabadtéri, nagyszabású kulturális fesztivál jellegű rendezvényt szervezünk, melynek célja, hogy méltóképpen megünnepeljük államalapító királyunkat, valamint a népszokásokhoz kapcsolódóan az új kenyér ünnepét. Ehhez a rendezvényhez kapcsolódóan a programelemek a nemzeti identitás erősítésének szem előtt tartásával, számos hagyományörző csoport felkérésével, közvetlen hangvételű műsorelemek biztosításával szervezzük meg.	Peteri_SztIstvan nap_1;2;3
SZEPTEMBER					
Péteri	Földvály-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár (2209 Péteri, Földvály-Boér park 1.)	A Magyar Népmese napja	9. 30.	Mesékhez kapcsolódó vetélkedőkkel, mese felolvasással várjuk a gyerekeket.	
OKTÓBER					
Péteri	Földvály-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár (2209 Péteri, Földvály-Boér park 1.)	Idősek napja Zene világnapja	10. 1.	Az ENSZ először 1991-ben rendezte meg az idősek világnapját, azóta minden év október 1-jén zenés-verses műsorral emlékezünk meg a település szép korúiról.	Peteri_Idosekn apja1;2;3
Péteri	Földvály-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár (2209 Péteri, Földvály-Boér park 1.)	Szüreti felvonulás	Október (Idén: 10.13)	A településen végigvonuló szüreti menet során gyermekeink, néptáncosaink elevenítik fel a szürethez kapcsolódó szokásokat. A felvonulást követően egy kis mulatságra várjuk a Művelődési Ház belső udvarára, ahol bor-, mustkóstoltatással, egybekötött gyermek programokon vehetnek részt az érdeklődők.	Peteri_Szuretif elvonulas1
Péteri	Földvály-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár (2209 Péteri, Földvály-Boér park 1.)	Nemzeti ünnep	10. 23.	A Péteriben működő Irodalmi színpad előadásával emlékezünk, majd mécses gyújtással, koszorúzással hajtunk fejet Földvály-Boér Elemér emléksobránál az '56-os szabadságharc áldozatai előtt.	
NOVEMBER					
Péteri	Földvály-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár (2209 Péteri, Földvály-Boér park 1.)	Szüreti és Borász bál	Október - Novemb er (Idén: 11.10)	Borkóstolással egybekötött, vacsorás, élőzenés est, melynek folyamán mindenki kóstolót kap a helyi szőlősgazdák friss szüretelésű nedűjéből.	Peteri_Szureti bal

Péteri	Földvály-Boér Elemér Művelődési ház és Könyvtár (2209 Péteri, Földvály- Boér park 1.)	Hagyomány őrző Körök Estje	Novemb er (Idén: 11.24.)	Regionális hagyományőrző csoportok fellépése után, vacsorás, előzenés estét tölthet nálunk.	
DECEMBER					
Péteri	Péteri	Mikulás járat	12. 5.	Mikulás bejárja Péteri egész területét, és mindenkinek ajándékkal kedveskedik.	Peteri_Mikijar at1;2
Péteri	Péteri, Főtér	Mindenki karácsonya	Decemb er Ádvent 3. vasárna pja (idén: 12.16)	Az év egyik legszebb, legmeghittebb időszaka az adventi készülődés. Községünkben 2009 óta kerül megrendezésre az úgynevezett „Mindenki karácsonya”, amely a falu minden lakójának egy ünnepi délutánt jelent. Az ünnepkör fokozatosan bővül, mind több tartalommal telik meg, de az alkalom elmaradhatatlan része az ünnepi műsor, szeretet láng, forralt bor, zsíros kenyér.	Peteri_Minden kikari 1;2

Pilis

Szállás típusa	szállás- és vendéglátóhely
Szállás megnevezése	Sipító pihenőpark
Település neve	Pilis
Cím	2721, Pilis, Vagyisza dűlő 4.
Elérhetőség	www.sipito.hu
Telefon:	06/29-419-680
E-mail:	info@sipito.hu
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	előzetes bejelentkezés alapján
Szállás leírása	Szállás bemutatása: 24 fő + 8 pótágy apartmanokban, 32 fő+10 pótágy szobákban, 24 fő a lovas udvarban A szálláshelyek télen fűthetőek, teljesen felszereltek. SZOBÁK 16 db 2 ágyas szoba áll kedves Vendégeink rendelkezésére. "TÁLTOS" APARTMAN A1 (6 személy részére) nappali: 1 db kihúzható kanapé hálószoza: 1 db franciaágy galéria:1 db kihúzható kanapé fürdőszoba zuhanyzóval, WC "NIMRÓD" APARTMAN A2 (8 személy részére) Nappali: 1 db kihúzható kanapé 2 x hálószoza: 1-1 db franciaágy Galéria:1 db kihúzható kanapé Fürdőszoba zuhanyzóval, WC "HAJNAL" APARTMAN B1 és "VILLÁM" APARTMAN B2 (5-5 személy részére) Nappali: 1 db kihúzható kanapé Hálószoza: 1 db franciaágy, 1 heverő Gardrób szoba Fürdőszoba zuhanyzóval, WC
Fotó:	5 kép

Látnivaló típusa	természeti érték
Látnivaló megnevezése	Gerje patak forrásvidék
Település neve	Pilis
Cím	Pilis, külterület GPS koordináták: 47.276732 / 19.564847
Elérhetőség	
Telefon:	
E-mail:	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	bármikor

	A környék megkülönböztetett természeti értéke a lápi tőzeges területen a Gerje-patak forrásvidéke. A patak a meglehetősen ritka, síkvidéki források egyike. A település központi részén a 4. sz. főúttól mintegy 100 méterre természeti értékekben gazdag, tavakkal és árnyas ligetekkel tarkított erdő található: a Gerje-patak és forrásvidéke. A Gerje-patak, mely a pilisi forrásoknál ered a Tisza vízgyűjtő területéhez tartozik. A forrásvidék természeti értékei igen jelentősek, jellegzetes halai: bagolykeszeg, compó, csuka, küsz, lesőharcsa, naphal, vágócsík, lápipóc. Megtalálhatók a védett vízimadarak közül a citromsármány, nádisármány, nádi tücsökmadár, tőkésréce és vízityúk. A rétegnövényzet között pedig Magyarországon egyedülálló orchideafajta, valamint Közép-Európa egyik legnagyobb összefüggő égererdeje is megtalálható. Ezen a területen már a bronz-és vaskorban, majd a honfoglalás korában is laktak, régészeti lelőhelyekben igen gazdag. Az első okleveles említés 1326-ból való, ekkor már itt állt az úgynevezett Szentlélek-templom, amely helyén ma emlékhely található. A város területének 1%-a áll természeti védelem alatt. Pilisen egy országos jelentőségű természetvédelmi terület található, amely a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. értelmében ex-lege védett területnek minősül. E terület a Gerje-patak és forrásvidékén található, amely a Natura 2000 hálózathoz csatlakozik.
Látnivaló leírása	
Fotó	4 kép

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Beleznay-Nyáry kastély
Település neve	Pilis
Cím	Pilis, Kossuth u. 31.
Elérhetőség	
Telefon:	28/498-111
E-mail:	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	keddtől vasárnapig 10:00 - 18:00

	Pilis jelképének számít a Belezna-Nyáry kastély és a hozzá kapcsolódó mintegy 6 ha park. A kastély tömeg és alaprajzi elrendezését tekintve egyedülálló a magyar kastélyállomány körében. Az országosan kiemelkedő műemléki jelentőségű barokk Belezna-Nyáry kastély a megye egyik legrégebbi barokk kastélya. A kiemelkedő irodalomtörténeti jelentőségű épületet 1711-ben kezdte el építeni a községet újjátelepítő Belezna János. A közelmúltban elvégzett kutatások szerint az épület jelentős építészeti értékeket őriz. Egykori szépségéről árulkodik a hagyomány szerinti könyvtárszoba, a „Kármán szoba” restaurált csodálatos freskója, valamint a szépen felújított kökorklátos lépcsőház Herkules pannója. Az épület nagy kiterjedésű parkjában áll a kastély következő tulajdonosainak emléket állító Nyáry kriptája. A kastély a fővárosi önkormányzat kezelésében van, többcélú intézményének ad otthont. 2004-ben az oldalszárnyak teljes felújítása után a főépület eddigi funkciója megváltozott, az emeleti bálterem és más termek kulturális és egyéb hasznosítása lehetővé vált. Az épület már az előző években is helyt adott kulturális programoknak, a csodálatos akusztikájú belső udvar koncertek rendszeres otthona. A saját konyhával és kulturált étkezővel rendelkező épületben a vendéglátás feltételei is adottak. Az U-alakú, barokk stílusú épület a megye egyik legrégebbi kastélya, egyben a Mária Terézia kori kastélyépítészet egyik kiemelkedő példája. A kastélyt itáliai mesterrel építtette Belezna János tábornok, Grassalkovich Antal sógora 1710 körül. A jelentős méretű park közepén álló, barokk stílusú emeletes főépületet kétoldalt tornyok fogják közre, melyekhez földszintes oldalszárnyak csatlakoznak és alkotnak hangulatos belső udvart. Az egyik toronyszobában már az 1970-es évek során, illetve legutóbb a lépcsőházban tartak fel XVIII. századi díszítőfestést. Számos író vendégeskedett a kastélyban, köztük Kármán József, aki 1790-ben itt írta a Fanny hagyományai című művét, az első magyar lélektani regényt. Az építtető, a kurucból labanccá átvédlett főtiszt (1752-től altábornagy) fia, Sámuel a XIX. század elején már a bárói, majd a grófi cím birtokosa lett. A hírhedten zsarnoki természetű grófot a hasonló természetű fia lőtte agyon. Az ifjabb Sámuel ezért a tettéért 1819-ben lefejezték. A XIX. század második felétől 1945-ig a Nyáry család tulajdona volt a kastély. A II. világháború után először leányotthon, majd nevelőintézet került az épületbe, ma Általános Iskola és Diákotthon.
Látványos leírása	
Fotó	3 kép

Vendéglátóhely típusa	vendéglátóhely
Vendéglátóhely megnevezése	Fenyves vendéglő
Település neve	Pilis
Cím	4-es főút, Pilis
Elérhetőség	http://www.fenyvesvendeglo.com/
Telefon:	36 20 922 1717
E-mail:	info@fenyvesvendeglo.com
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	vasárnaptól péntekig 09:00 - 23:00, szombaton 10:00 - 23:00

Vendéglátóhely leírása	Vendéglőnket a 4-es főút mentén, Pilis és Monorierdő között félúton találják. FINOM ÉTELEK Ételeink a hagyományos magyar konyha ízlésvilága szerint készülnek odafigyelve az alapanyagok minőségére. Kiválóak a készételeink, a pacal, a különféle pörköltök, a halászlé. Frissensültekből extra nagy választékkal állunk rendelkezésére, és ha szerencsés, időről időre igazi szezonális ínycsikléseket is találhat nálunk. Böngéssze át az étlapunkat és válasszon kedvére! ÉTEL KISZÁLLÍTÁS Ételeinket kérésre házhoz szállítjuk a környező településeken. RENDEZVÉNYEK Vállaljuk esküvők, rendezvények (ballagások, eljegyzés, családi, baráti társaságok összejövetele) lebonyolítását is klimatizált helyiségekben. HANGULATOS TERASZ Teraszunk, amely áprilistól szeptemberig nyitva tart, jó időben a szomszédos fenyves árnyékában még kellemessé, élmény telibbé varázsolja az étkezést, a családi vagy baráti társaságban eltöltött időt. TÁGAS PARKOLÓ Parkolónk akár kamionosok számára is alkalmas arra, hogy egy kis pihenőt tartva egy-egy frissítőre, ebédre vagy vacsorára betérjenek hozzánk.
Fotó:	4 kép

Vendéglátóhely típusa	vendéglátóhely
Vendéglátóhely megnevezése	Félix vendéglő
Település neve	Pilis
Cím	2721 Pilis Rákóczi u. 85.
Elérhetőség	
Telefon:	29/ 496-707
E-mail:	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	
Vendéglátóhely leírása	A Félix vendéglő a konyhájáról nevezetes és sikeres. A település központi részén található, közétkeztetést is vállal. Hétvégenként az év teljes időtartama alatt vállalják rendezvények bonyolítását, kitelepült fogadások szervezése is a profiljukba tartozik.
Fotó:	0 kép

Vendéglátóhely típusa	vendéglátóhely - cukrászda
Vendéglátóhely megnevezése	Miavecz cukrászda
Település neve	Pilis
Cím	2721 Pilis, Rákóczi út 31
Elérhetőség	
Telefon:	Központi telefonszám: 06-29-498-163 Mobil: 06-30-498-9463 Fax: 06-29- 497-407
E-mail:	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	szerdától vasárnapig 09:00 - 18:00

Vendéglátóhely leírása	Tradicionális családi vállalkozás a Miavecz cukrászda, amelynek finom, házas süteményei, saját főzésű fagylaltja fogalom Pilisen. A főutcán található cukrászda az idelátogatók kedvelt helye.
Fotó:	2 kép

Vendéglátóhely típusa	vendéglátóhely - cukrászda
Vendéglátóhely megnevezése	Korona cukrászda
Település neve	Pilis
Cím	2721 Pilis, Rákóczi út 6.
Elérhetőség	
Telefon:	06-29-496-649
E-mail:	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	hétfőtől vasárnapig
Vendéglátóhely leírása	Pilis történetének nevezetes helyén, az egykori Gazdakör épületében nyitotta meg kapuit a Korona cukrászda. A modern cukrászati termékeket kínáló üzlet különtermében a finom sütemények mellett egy jó kávé melletti beszélgetésre is lehetőség van.
Fotó:	1 kép

Látnivaló típusa	épített érték, kultúrtörténeti érték
Látnivaló megnevezése	Hegyei pincesor
Település neve	Pilis
Cím	Pilsi, külterület - Dolina
Elérhetőség	
Telefon:	
E-mail:	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	bármikor
Látnivaló leírása	A település északkeleti részén, a külterületen helyezkedik el a „Hegyei pincesor”, a településrész különlegességét az évszázados „technológiával” épített, agyagba fúrt pincék jelentik. A terület mára kedvelt kiránduló és szabadidő-eltöltést kínáló helyé vált. A szőlőtermesztés, borkultúra régi hagyományokra tekint vissza, a könnyű homoki borokat a település déli és keleti részén található szőlőkben termesztik. A kisebb-nagyobb szőlőbirtokokon található prэшázak, pincék sorát bővíti az északi részen található - a Dolina löszfalaiba - vájt hangulatos Hegyei pincesor.
Fotó	3 kép

Látnivaló típusa	természeti érték
Látnivaló megnevezése	Dolina és az ikerfenyő
Település neve	Pilis
Cím	Pilis, külterület - Dolina
Elérhetőség	
Telefon:	
E-mail:	

Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	bármikor
Látnivaló leírása	A település kettős arcának másik oldala a kirándulásra, túrázásra csábító ún. Dolina. A környék kiemelkedő magaslat a tengerszint felett 230 méterrel régi térképen VINIZNI VRCH, magyarul szőlőhegy néven szerepelt. Ez a domb, amely 10 méterrel magasabb, mint a Gellérthegy, a filoxéra járvány előtti dolinai szőlőművelésben játszott szerepet. Itt épült ki az a pincesor, amely az agyagos löszfalba vájt régi és új pincéivel, a benne őrzött homoki borokkal a város kedvelt helye. Ez a pilisi ember túlzott szeretetével elnevezett „Hegyei pincesor”. A Dolina másik nevezetes helye a szintén Pilis egyik jelképévé vált „Ikerfenyő”. Az Ikerfenyő lábánál kiépített pihenőhely és tűzrakó hely várja a turistákat. Télen az itt kialakított szánkódombon van lehetőség a téli sportokra.
Fotó	3 kép

Látnivaló típusa	Aktívan a környéken - horgászat
Látnivaló megnevezése	Gerje horgásztó
Település neve	Pilis
Cím	Pilis, külterület GPS koordináták: 47.276732 / 19.564847
Elérhetőség	http://www.kimerairoda.hu/net/ftpdata/09821/horgasz.html
Telefon:	Misi József 06 20/5713217
E-mail:	gerjehorgasz@freemail.hu
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	bármikor
Látnivaló leírása	A Gerje Horgász Egyesület több, mint tíz éve alakult elsősorban a helyi horgászokból. Az eltelt évek alatt létrejött a ma látható tó. Jelenleg ezen a kb. 2,5 ha nagyságú vízfelületen lehet horgászni. A tavat a 4-es főútról lehet megközelíteni, a Pilis táblát és a benzinkutat elhagyva Albertirsa irányába kb. 150m-nél levő földútról balkéz felé fordulva. A tó jellemzői: - átlagos vízmélység: 1,5 m fogható halak : ponty, amur, süllő, csuka, kárász, keszegfélék. Napijegy kapható: horgászbolt(Rákóczi út), benzinkút(4-es mellett),a tónál(hétvégeken). Ára: 2500Ft.(felnőtt),1250Ft(ifjúsági) A tó rendjére és a szabályok betartására a társadalmi halőrök vigyáznak. Szeretettel várjuk a pihenni vágyókat és horgászni szándékozókat Pilis talán legszebb részén, amely a Duna-Ipoly Nemzeti Park természetvédelem alatt álló területe. Itt található közép-Európa legnagyobb egybefüggő égeres erdeje. A tó egyik felén padok és asztalok vannak. Fogható halak : ponty, amur, süllő, csuka, kárász, keszegfélék. Napijegy kapható: horgászbolt(Rákóczi út), benzinkút(4-es mellett),a tónál(hétvégeken).
Fotó	3 kép

Látnivaló típusa	Aktívan a környéken - lovaglás
Látnivaló megnevezése	Csilló lovas iskola
Település neve	Pilis
Cím	2721 Pilis, Luther tér 5.
Elérhetőség	

Telefon:	36-29/497-995 +36-20/970-3898
E-mail:	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	előzetes bejelentkezés alapján
Látnivaló leírása	A Csilló Lovas iskola közel tizenöt éves múltat mondhat magáénak. Központi területe a volt Beleznay „Új kastély” és egykori angolkertjének az a területe, melyet a Gerje patak és az azon 1997-ben felújított tórendszer vesz körül természetes határt képezve. A lovarda két nagy méretű istállójában 40-45 ló áll a vendégek rendelkezésére. Az egykor oly csodálatos kastély megmaradt szárnyában az egykori lovarda oszlopcsarnoka rendezvények lebonyolítására is alkalmas. A tereplovaglás szerelmeseinek innen indul egy olyan túraútvonal, mely a Gerje területe mentén a ligetes mezőn át, hangulatos dűlőutakon keresztül jut el a Dolináig, érintve a Hegyei pincésort. Sétakocsikázás, kézműves programok, a vidék háziállatainak bemutatása mellett bográcskozás, stb. várja a látogatókat. A Csilló Lovas iskolában lovas oktatást végeznek kezdőtől a haladó szintig gyermekeknek és felnőtteknek. Az oktatáson kívül lehetőség van karámlovaglásra, terápiás lovaglásra, fogattúrára, tereplovaglásra, pusztatúrára, díjugratásra, díjlovaglásra, fogathajtásra.
Fotó	4 kép

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Barokk evangélikus templom
Település neve	Pilis
Cím	Pilis, Kossuth u. 26.
Elérhetőség	
Telefon:	29/498-134
E-mail:	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	
Látnivaló leírása	Idegenforgalmi jelentőségű még az 1784-ben felszentelt, az országban az egyik legnagyobb barokk evangélikus templom, amely ma egy 5400 fős vidéki gyülekezetnek ad otthont. A templomot történetének jelentős irodalomtörténeti vonatkozásai is érdekessé teszik. A Petőfi barátjának tudható, Petőfi öccsét is eskető, Kossuth Lajost újratemető Sárkány Sámuel evangélikus püspök hosszú évekig szolgált itt. A templom alatt nyugszanak a magyar történelemben kiemelkedő szerepet játszó Beleznay család tagjai. Az ezer férőhelyes templomhoz tartozó kertben található a világháborúk és forradalmak emlékhelyei, valamint a vendégház és 200 fős gyülekezeti terem is, amelyek lehetőséget teremtenek az egyházhoz kapcsolódó konferenciák, programok zavartalan lebonyolítására.
Fotó	2 kép

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Református templom
Település neve	Pilis
Cím	2721 Pilis, Rákóczi út 30
Elérhetőség	http://pilis.reformatus.hu
Telefon:	06 29 496-368 Mobil: 06 30 637-31-83

E-mail:	pilis.ref@gmail.com
Látogathatóság:	
Nyitva tartás :	
Látnivaló leírása	Pilis egyik legforgalmasabb pontján található a Református Templom, mellette a Gyülekezeti ház, s mivel 3 utca vesz minket körül, mondhatjuk: sziget vagyunk kisvárosunk szívében. Olyan lelki sziget, ahova jó betérni, találkozni a lelkészcsaláddal, gyülekezeti tagokkal, ismerősökkel... De a legjobb igazán úgy ide tartozni, ha nem csupán néhány percre térünk be, hanem olyan lelki, alkalmakon veszünk részt (istentisztelet, imaóra, baba-mama kör, bibliaóra, ifjúsági óra, Énekszó Szolgálat, hittanoktatás), ami segít megélni emberségünket, küldetésünket, magyarságunkat.
Fotó	2 kép

2/M/b. sz. melléklet

Pilisi rendezvények

Rendezvény megnevezése	Település	Helyszín	Dátum	Leírása	Képek száma
Költészet Napja	Pilis	Kármán József Városi Könyvtár	április	A Kármán József Városi Könyvtár minden év januárjában a Magyar Kultúra Napja alkalmából és áprilisban a Költészet Napja alkalmából irodalmi rendezvényt szervez, valamint gyermekprogramokat, író olvasó találkozókat, „Könyvtári esték” címmel rendezvényeket.	0 kép
Tavaszi hangverseny	Pilis	Beleznay-Nyáry kastély	május	A hangversenyeken a zenei tagozat tanárai, valamint növendékei olyan neves operaénekesekkel szerepelnek együtt, mint: Tokody Ilona, Wiedemann Bernadett, Ardó Mária, Molnár András, Bándi János, Berczelly István, Clementis Tamás. A hangversenyek zenei szervezői, műsorának összeállítói Solymosi Sebestyén a Pilisi Zenész Egyesület vezetője és Hacheleva Ludmilla zongoratanárnő, akik mindenkor szívvel lélekkel készítik fel a zeneiskola növendékeit a híres művészekkel való fellépésre. A hangversenyeken természetesen szerepel a Pilisi Zenész Egyesület, valamint a növendékekből és szüleikből álló Harmónia Kórus. A Pilisi Zenész Egyesület tagjai már széles repertoárral rendelkeznek, mind a könnyűzenei, mind a komolyzenei műfajban, továbbá nemzeti ünnepeinken is minden esetben ők adják meg az zenei hangulatot.	1 kép
Városi Gyereknapi	Pilis	Piactér	május	A Városi Gyereknapi – minden év május utolsó vasárnapján – szervezője a Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, segítő résztvevői illetve közreműködői az Óvodai Intézmény, a gubányi Károly Általános Iskola, a Pilisi Evangélikus Gyülekezet, a Pilisi Református Gyülekezet, a Pilisi Katolikus Egyház, A Vidám Tavasz Nyugdíjas Klub, a Barátság Nyugdíjas Klub, a Pilisi KlímaBarát	1 kép

Rendezvény megnevezése	Települ és	Helyszín	Dátum	Leírása	Képek száma
				Kör, és számos pilisi civil szervezet és intézmény.	
Nyári Nyári Muzsika	Pilis	Beleznay-Nyáry kastély	augusztus 5. 19 óra	A Nyári – Nyári Muzsikán a közelmúltban a musical és operett világ neves művészei is tiszteletüket tették.: Dolhai Attila, Bordás Barbara, Polyák Lilla, Homonnay Zsolt, Vivat Baccus énekegyüttes.	1 kép ebben a doksiban
Roma Kulturális nap	Pilis	Piactér	augusztus 11.	A rendezvényt szervezi: Cigány Kisebbségi Önkormányzat	0 kép
Életmód Sziget, II. Pilisi Sport Show, verás, Nyárbúcsúztató koncert	Pilis	Szent István park	augusztus 19.	A rendezvényt szervezi: Pilis Városért Közalapítvány, Pilisi Sport és Szabadidő Egyesület, Zenész Egyesület	0 kép
Szüreti felvonulás	Pilis		szeptember 1. 12 órától	A Pilis Nép és Gazdakör minden év szeptemberének első szombatján hagyományszerűen megrendezi a szüret felvonulást és bált, amely a pilisi Piac területéről indul és a felvonulás után ide érkezik vissza. A rendezvényre minden korosztályból nagy számban érkeznek érdeklődők.	3 kép ebben a doksiban
Pilis várossá avatásának 7. évfordulója	Pilis	Városháza (Kossuth L. u. 47.)	szeptember 14.	Napjaink jellegzetes pilisi rendezvényei közül kiemelkednek a városnapok. Az egész napos több helyszínes programokban minden korosztályhoz szólnak a szervezők. A hagyományörzés, a gasztronómia, a kulturális programok, sportversenyek és játszóházak, mind jellegzetes és visszatérő elemei a rendezvényeknek.	1 kép
Népmese napja	Pilis	Óvodai Intézmény (Rákóczi u. 42.)	szeptember 30.	A rendezvényt szervezi: KJVK Pogány György	0 kép
Idősek napja	Pilis	Félix vendéglő (Rákóczi u.)	október 13.	A rendezvényt szervezi: Barátság Nyugdíjas Klub Simó Istvánné	0 kép
Díszmadár és papagáj kiállítás	Pilis	Móricz Zsigmond Községi Ház (Dózsa Gy. u. 2.)	október 19-23	A rendezvényt szervezi: Pálincás György Monor Térségi Díszmadár és Kisállat Tenyésztők Egyesülete	2 kép
Motoros Mikulás	Pilis		december 6.	A rendezvényt szervezi: Pilisi Motoros Egyesület	0 kép
Évzáró ünnepség	Pilis	Félix Vendéglő (Rákóczi u.)	december 30.	A rendezvényt szervezi: Barátság Nyugdíjas Klub Simó Istvánné	0 kép

Sülysáp

Szállás típusa	Szállás és vendéglátóhely
Szállás megnevezése	Speciál Bowling Söröző Panzió
Település neve	Sülysáp
Cím	2241 Sülysáp, Úri út 28.
Elérhetőség	-
Telefon:	Tel: (30) 381-3209
E-mail:	-
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	
Szállás leírása	Szállás: foglalásra és azonnal is (25 férőhely) Rendezvényen szervezését 40 főig vállaljuk! Szolgáltatások: kétágyas és háromágyas szobák egyéni látogatók és csoportok elszállásolása rövidebb és hosszabb időtartamra igény bevehető étkezési lehetőségek: teljes ellátás, félpanzió megrendelésre zárt parkoló konferenciaterem 2 pályás bowling házi ételek söröző kedvező árakkal egészséges környezet, jó levegő tűzrakóhely, grillezési lehetőség aktív- és passzív pihenés kirándulóhelyek horgászati lehetőség a közelben rugalmas alkalmazkodás az igényekhez
Fotó:	0 kép

Látnivaló típusa	kultúrtörténeti érték
Látnivaló megnevezése	Falumúzeum
Település neve	Sülysáp
Cím	Sülysáp, Dózsa Gy. u. 105.
Elérhetőség	29/435-750
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	előzetes bejelentkezés alapján
Látnivaló leírása	A település Sápi részén 1996-ban adták át a Faluházat. Az épületben a település és környéke hagyományait őrző tárgyi emlékeket állították ki.
Fotó	2 kép

Látnivaló típusa	természeti érték
------------------	------------------

Látnivaló megnevezése	Forró forrás
Település neve	Sülysáp
Cím	Forró-forrás: Szélesség (lat): N 47° 29,267' Hosszúság (lon): E 19° 26,640'
Elérhetőség	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	bármikor
Látnivaló leírása	A tavak mellett elhaladva a Sáp-patak forrásvidékéhez jutunk. Itt a források két típusával találkozunk. Az első a Forró-forrás, ahol a víz úgy tör fel a mélyből, hogy egy gödörben egy parányi tavacska gyűlik össze. Tavasztól az élet számos változatát figyelhetjük meg ezekben a vizekben.
Fotó	1 kép

Látnivaló típusa	természeti érték
Látnivaló megnevezése	Sülysápi halastavak
Település neve	Sülysáp
Cím	Sülysáp, Kistelegi út, Megközelítés: a 31-es főúton - Sülysáp községen áthaladva - a kistelegi út végéig
Elérhetőség	http://www.sulysapihalasto.atw.hu/
Telefon	Szigeti György: 06/30/9703-056 Hornik Béla: 06/30/9324-300 Kárpáti Zoltán: 06/30/3045-457
E-mail	szigetigyo@freemail.hu
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	Nappal: 06-18 Éjjel: 18-06
Látnivaló leírása	Területe: 30,4 hektár * 1. tó: 15,7 hektár * 2. tó: 8 hektár * 3. tó: 6,7 hektár Átlagos vízmélység: 2 m Víztípus: forrás víz, természetes víz Halfajták: ponty, amur, harcsa, süllő, csuka, balin, kárász, és keszeg-félék Fogható mennyiség napijeggyel: * felnőtt-2 db nemeshal+ 3 kg egyéb hal * ifjúsági- 1 db nemeshal + 1,5 kg egyéb hal Házi szabály: 5 kg feletti ponty és koi ponty (piros) nem vihető el, fogása esetén aznap bonuszt kap ajándékba (a napi mennyiség felett 2 db ponty fogható) Egyéb szabályok: helyfoglalás csak a napijegy megvásárlása után lehetséges Parkolás: közvetlenül a tó partján sátor felállítható a horgászás időtartama alatt - bográcsolás engedélyezett
Fotó	3 kép

Rendezvény neve	Sülysápi Nyárváró Borzsongás
Település	Sülysáp

Helyszín	2241, Sülysáp Dózsa György u. 110.
Dátum	május
Leírás	Kézműves vásár, koncert, táncház, borverseny, bor- és pálinkakóstoló
Fotó	1 kép
Rendezvény neve	Szüreti vigasság
Település	Sülysáp
Helyszín	2241, Sülysáp Dózsa György u. 110.
Dátum	szeptember
Leírás	A hagyományos szüreti felvonulás a Szent István Általános Iskola elől indul, majd este az iskola aulájában Szüreti mulatság
Fotó	0 kép

Látnivaló típusa	építészeti érték
Látnivaló megnevezése	Sőtér kastély
Település neve	Sülysáp
Cím	Sülysáp, Dózsa György u. 109.
Elérhetőség	
Telefon	29/435-001
E-mail	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	előzetes bejelentkezés alapján
Látnivaló leírása	A késő barokk kastélyt a 18. század közepén a Sőtér család építtette. A kastély egyemeletes, késő barokk stílusban épült, szabadon álló építmény, melyet az évek során folyamatosan bővítettek. A kastélyépület 1945 előtt a katolikus egyház tulajdona volt, az irgalmas rendi apácák zárdájaként és óvodaként működött. A II. világháború után, 1996-ig általános iskolai oktatás folyt benne. Az épület jelenleg üres, felújításra vár.
Fotó	1 kép

Látnivaló típusa	építészeti érték
Látnivaló megnevezése	Grassalkovich-vadászlak
Település neve	Sülysáp
Cím	Sülysáp (Tápiósáp) Dózsa György utca 150.
Elérhetőség	-
	-
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	-

Látnivaló leírása	Ősfákkal övezett parkrész szélén áll a részben manzárdtetős, egyemeletes, 1770 körül emelt épület. Az igényes késő barokk együttes a Grassalkovich család vadászkastélya volt. A belső boltozatos szobáiban a 19. század elejére tehető díszítőfestést tártak fel a közelmúltban. Itt pihent meg Petőfi 1845. július 10–11-én, amikor barátjával, Vahot Imrével meglátogatta annak Tápiósápon élő testvérét. Az 1970-es években parkjában több ipari gyártócsarnok épült, a kastélyban pedig a termeléshez kapcsolódó adminisztráció kapott helyett.
Fotó	1 kép

Látnivaló típusa	építészeti érték
Látnivaló megnevezése	Hevesy-kastély díszkapuja
Település neve	Sülysáp
Cím	Sülysáp, Dózsa György u. 110.
Elérhetőség	-
Telefon	
E-mail	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	-
Látnivaló leírása	A kanyargós Dózsa György úton található az egykori, mára jelentősen átalakított Hevesy-kúria. Nevét építtetőjéről, a Nobel-díjas kémikus, Hevesy Györgyről kapta. Az épület 1840 körül épült, klasszicista és romantikus stílusban. Hatalmas és botanikai különlegességeket is tartalmazó kertje volt. Mára csak az egyik szárnya látható, mivel az épület másik részét lebontották, iskola épült a helyén. Díszes nagykapuja felújítva ma is megtekinthető. Az épület falán van elhelyezve Hevesy György Nobel-díjas kémikus emléktáblája.
Fotó	1 kép

Látnivaló típusa	építészeti érték
Látnivaló megnevezése	Sápi (Szent István-) templom
Település neve	Sülysáp
Cím	Sülysáp, Templom u. 7
Elérhetőség	
Telefon	29/436-494
E-mail	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	előzetes bejelentkezés alapján
Látnivaló leírása	Sótér Gábor 1720 körül fából, 1748-ban kőből építtetett kápolnát, amit 1759-ben templommá bővítettek ki Szent István király tiszteletére. Barokk stílusú, boltozatos belsejében igényes oltárokat, barokk szószéket, keresztlőkutat, sekrestyeszekrényt, padokat láthatunk. A főoltáron az ismeretlen szerzőtől származó 18. századi oltárkép: Szent István felajánlja a koronát Szűz Máriának.
Fotó	2 kép

Látnivaló típusa	építészeti érték
Látnivaló megnevezése	Sülyi (Kisboldogasszony-) templom
Település neve	Sülysáp
Cím	Sülysáp, Kápolna u. 3.
Elérhetőség	
Telefon	29/435-107
E-mail	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	
Látnivaló leírása	A Kisboldogasszony tiszteletére szentelt római katolikus templom 1498-ban épült, a Tápió mente egyetlen gótikus műemléke. Bizonyos forrásokból arra lehet következtetni, hogy már az Árpád-korban is állt a helyén templom. A török hódoltság alatt erősen megrongálódott, a 18–19. század folyamán is több ízben bővítették a gótikus eredetű hajót és szentélyt. Síkmennyezetes belsejének korábbi berendezéséből a főoltár – melyet barokk szobrok díszítenek – és a tabernákulum látható. Oltárképe a 19. század közepéről való, Szűz Mária születését ábrázolja.
Fotó	2 kép

Látnivaló típusa	építészeti érték
Látnivaló megnevezése	Nepomuki Szent János szobrok
Település neve	Sülysáp
Cím	Sülysáp, Dózsa György u. 149., Dózsa György u. 3/A.
Elérhetőség	
Telefon	-
E-mail	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	-
Látnivaló leírása	A barokk szobrok (Dózsa György u. 3/A, 149.) a XVIII. század második feléből származnak. A sápi településrészen állnak. A 3/A számú ház kertjében található alkotás érdekessége a talapzaton található „fekvő Szent Rozália”-szobor.
Fotó	1 kép

Látnivaló típusa	építészeti érték
Látnivaló megnevezése	Kálvária-kápolna
Település neve	Sülysáp
Cím	Sülysáp, Templom u. 7.
Elérhetőség	
Telefon	-
E-mail	
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	bármikor

Látnivaló leírása	A Szent István tiszteletére felszentelt templom mellett találjuk a Sötér család adományából 1776-ban épült Kálvária-kápolnát. A kör alaprajzú barokk stílusú építményt füzérek és címer díszíti. Kelet-Közép-Európában csupán 5 ilyen építményről tudunk, folyamatban van a világörökség részévé nyilvánítása.
Fotó	1 kép

Vendéglátóhely típusa	vendéglátóhely
Vendéglátóhely megnevezése	Gyros Kuckó - Büfé, falatozó
Település neve	Sülysáp
Cím	2241 Sülysáp, Fő út 142/2. (a "malommal" szemben)
Elérhetőség	-
Telefon:	06-20-250-69-35 (előrendelés)
E-mail:	-
Látogathatóság:	-
Nyitva tartás :	-
Vendéglátóhely leírása	Gyorsétkezdé: gyros, hamburger, hot-dog
Fotó:	0 kép

Vendéglátóhely típusa	vendéglátóhely
Vendéglátóhely megnevezése	IL Vero Kávézó
Település neve	Sülysáp
Cím	2241 Sülysáp, Pesti út 57.
Elérhetőség	-
Telefon:	06-29-435-176, 06-30-202-4000
E-mail:	-
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	hétfőtől péntekig 04:00 - 24:00
Vendéglátóhely leírása	kávézó
Fotó:	0 kép

Vendéglátóhely típusa	vendéglátóhely
Vendéglátóhely megnevezése	Carlos Pizzéria
Település neve	Sülysáp
Cím	2241 Sülysáp, Pesti u. 60.
Elérhetőség	http://carlospizzahaz.5mp.eu/web.php?a=carlospizzahaz
Telefon:	0629 437-636, 0620 337-4644, 0630 911-3337
E-mail:	carlospizzahaz@gmail.com
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	minden nap 11:30 - 23:30

Vendéglátóhely leírása	Étlapunkon a különböző pizzáktól, a leveseken át, a különféle készételekig, és desszertek széles választékáig szerepelnek különböző finomságok melyekből kedve szerint válogathat. Pizza házunkból telefonon történő, és on-line rendelésre is lehetősége van, melyet rövid időn belül kiszállítunk Önnek, de akár a kiválasztott ételt nálunk is elfogyaszthatja otthonos, barátságos környezetben! Lehetősége van továbbá asztalfoglalásra is, hogy az előre egyeztetett időpontban már terített asztallal várjuk Önt, családját, és barátait! Rendezvények szervezését is vállaljuk!
Fotó:	2 kép

Látnivaló típusa	Aktívan a környéken
Látnivaló megnevezése	Csillagda, Túra a Naprendszerben térségi kerékpározás
Település neve	Sülysáp
Cím	Sülysáp, külterület Úriba vezető út (csatolt kép alapján)
Elérhetőség	www.sacse.hu
Telefon	
E-mail	sacse@sacse.hu
Látogathatóság:	A Csillagda építése jelenleg zajlik.
Nyitva tartás :	
Látnivaló leírása	Az útvonal a Gödöllői-dombság délnyugati részének csodálatos tájain keresztül halad, lehetőség szerint kerülve a közlekedési útvonalakat. A Naprendszer középpontjával a Sülysápon megépülő bemutató csillagvizsgáló 4 méter átmérőjű kupolája szolgál, amely a valóságban 1400000 kilométer átmérőjű Napot képviseli. A bolygók méretarányos nagyságban és távolságban kerülnek kihelyezésre a Leader közösség településeire. A 350 milliós méretcsökkentés esetén a legtávolabbi égitest a 14 centiméter átmérőjű Neptunusz 12.8 kilométerre kerül a központtól, amely Monoron található. Az egyes bolygóállomásoknál, pihenőhelyeknél információs táblák kerülnek elhelyezésre az éppen esedékes bolygó képével és adataival, valamint az égitest méretarányosan kicsinyített gömbjével.
Fotó	3 kép

Tápiószecső

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
rendezvény	gyermekprogram	Napközis tábor 2 turnusban	Tápiószecső	Damjanich Művelődési Ház, Bajcsy-Zy.u.1			www.tapioszecso.hu	2012.08.06, és augusztus 13.	2012.08.10, és augusztus 17.			Napközis tábor általános iskola alsó tagozatosainak számára.	napközista bor_1-4
rendezvény	kulturális program	Képzőművészeti kiállítás	Tápiószecső	Damjanich Művelődési Ház, Bajcsy-Zy.u.1			www.tapioszecso.hu	2012, szeptember 7	2012. szeptember 21.			A településen élő amatőr alkotók műveinek bemutatása	kiallitas_1-3
rendezvény	nemzeti ünnep	Államalapító Szent István királyunk és az új kenyér ünnepe	Tápiószecső	Dózsa György út-Deák Ferenc u.- Kátaí út kereszteződése			www.tapioszecso.hu	2012. augusztus 20.	2012. augusztus 20.			Állami ünnepünk a kettős keresztnél	aug20_1-3
rendezvény		Idősek világnapja	Tápiószecső	Damjanich Művelődési Ház, Bajcsy-Zy.u.1			www.tapioszecso.hu	2012, október 1	2012, október 1			Magyar nóta műsorral ünnepeljük a faluban élő időseket	0 kép
rendezvény	kulturális program	Bábszínház	Tápiószecső	Damjanich Művelődési Ház, Bajcsy-Zy.u.1			www.tapioszecso.hu	október				Bábelőadás az óvodások és kisiskolások részére	0 kép

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
rendezvény	nemzeti ünnep	1956-ra emlékezőnk	Tápiószecső	Szabadság u- Kátai út kereszteződése			www.tapioszecso.hu	2012. október 23.	2012. október 23.			Ünnepi megemlékezés az 56-os emlékműnél	1956_1-3
rendezvény	kulturális program	Színházi előadás	Tápiószecső	Damjanich Művelődési Ház, Bajcsy-Zy.u.1			www.tapioszecso.hu	december				Bemutakozik a Nagykátai Színtársulat	szinhazielo adas_1-3
rendezvény		Mikulás ünnep	Tápiószecső	Damjanich Művelődési Ház, Bajcsy-Zy.u.1			www.tapioszecso.hu	2012. december 6.				Ajándékot oszt a településen a falu Mikulása	mikulasunn ap_1-4
rendezvény		Magányosok karácsonya	Tápiószecső	Damjanich Művelődési Ház, Bajcsy-Zy.u.1			www.tapioszecso.hu	2012. december 20.				Ajándékműsor a településen élő magányosoknak	maganyosok karacsonya_1-4.
látnivaló	épített érték	Szent Miklós Katolikus templom	Tápiószecső	Templomtér	29/448-132		www.tapioszecso.hu					A település középkori temploma a XVIII. század végéig fennmaradt, de 1779-ből már az új, barokk stílusú római katolikus templom építéséről van adat, amit Szent Miklós tiszteletére szenteltek fel. A finoman tagozott főhomlokzatból a toronytest kissé előrelép, és lendületes formában emelkedik a magasba. A belső egyetlen teret alkot; hajója azonos szélességű a szentéllyel. Hevederek osztják meg a boltozati mezőket. Főoltárképe 1806-ban készült, Myrai Szent Miklóst ábrázolja. Mellette két angyal szobor van, amelyek a korábbi oltárt díszítették.	romaikatolikus_1

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
vendéglátás	étterem	Kiskókai	Tápiószecső	Káta út 99.	06-30-589-98-57	vendeglat o@kiskokai.hu	http://www.kiskokai.hu/	egész évben látogatható	Hétfőtől-Péntekig			Az étterem kiválóan alkalmas esküvők, vállalati rendezvények, bankettek, díjátadó ünnepségek, osztálytalálkozók, születésnapi rendezvények, családi disztrikciók rendezésére. Adottságaink - 300 férőhelyes házasságkötő terem - kiváló parkolási lehetőség - szakképzett, udvarias személyzet - Drink bár - Terasz helység 50 fő Igény szerint hangulathoz, alkalomhoz illő zenés multságokat, vidám műsorokat kívánságára megszervezzük Családi rendezvények, céges fogadások, termék- és divatbemutatók, egyéb baráti összejövetelek vendéglátását szívesen elvállaljuk. A rendezvények teljes körű lebonyolítását, magas színvonalát tapasztalt szakembergárdánk biztosítja. Az otthon biztonságos környezetébe visszük ínckiklandozó étkeinket, ezzel nem kis súlyt levéve a vendéglátók terhéből. A sikeres rendezvény nélkülözhetetlen része az igényes kül - és beltéri dekoráció valamint a kreatív ötletek tárháza, melyekkel emelhetjük az esemény fényét.	kiskokai_1-3
szállás és vendéglátás		AZÚR termál Panzió és szabadidő központ	Tápiószecső	Tápiószecső, Magdolna telep	06-30-478-90-88	vargazoltan@upcmail.hu	http://www.azurtermal.hu/	Telefonos egyeztetés alapján	egész évben látogatható			Rendezvényházunk Tápiószecsőn 2009. június 1-jével nyitotta meg kapuit azok előtt, akik esküvőt, egyéb családi rendezvényt, üzleti partnertalálkozót, illetve konferenciát vagy egyéb szórakoztató rendezvényt kívánnak szervezni. A rendezvényház 506 m² alapterületű, amelyben a rendezvény jellegétől függően 300 főt tudunk kényelmesen kiszolgálni - melegeítő konyha használatával. Az adott rendezvényhez kapcsolódó személyi és technikai feltételek maximális biztosításához - térítés ellenében - mindenben állunk a megrendelő rendelkezésére: hangtechnika, világítástechnika, fotózás, videózás, dekoráció, korlátozott számban szállás biztosítása	azurtermal_1-3

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
												(8 db kétágyas szoba), stb. Esküvők teljes körű lebonyolítását is vállaljuk, az egyéni elképzelések maximális figyelembevételével. A rendezvényház szomszédságában lévő tó ideális fotózási helyszín. A cég ajándéka minden ifjú párnak egy sétarepülés és egy szoba ! A rendezvényház szolgáltatásait előzetes egyeztetés alapján az év bármely napján igénybe veheti.	
aktívan a környéken	panoráma repülés	Magdolna telepi halastó	Tápiószecső	Tápiószecső, Magdolna telep	06-30/478-9088	vargazoltan@upcmail.hu	http://www.azurtermal.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=47&Itemid=27	Telefonos egyeztetés alapján	egész évben látogatható			Lepje meg családját, ismerősét vagy akár saját magát egy felejthetetlen sétarepüléssel. Az ország határain belül bárhova elrepítjük Önöket. Madártávlatból csodálhatja meg hazánk szebbnél szebb tájait, mindezt egy modern négyülékes repülőgéppel. Időpont egyeztetéséhez kérjük hívja az alábbi számot: 0630/478-9088	panoramarepules_1
aktívan a környéken	horgászat	Magdolna telepi halastó	Tápiószecső	Tápiószecső, Magdolna telep	06-30/478-9088	vargazoltan@upcmail.hu	http://www.azurtermal.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=53&Itemid=29	15.márc	15.okt	napkeltétől	napnyugtáig	Az egy hektáros háromszög alakú bekerített tó gyönyörű és kulturált környezetben várja a pihenni, horgászni vágyókat egyaránt. A tó mélysége 1 és 5 méter között változik. A tóban ponty (akár 20 kg-os is), amur, afrikai harcsa, kárász, és egyéb halak foghatók. A horgászok kényelmét szolgálja a kulturált büfé, a tó körül kiépített világítás, az őrzött parkoló valamint a sűrűn elhelyezett hulladékátrolók. Gyermekeknek homokozó, hinta, családoknak bográcsozó és sütögetési lehetőség is megtalálható. A kifogott halak elkészítésére is van lehetőség a világítással és szúnyogriasztóval ellátott fa kerti pavilonokban. A horgászklub egész területe-horgásztó + büfé bérelhető, különböző sátras vagy fedett rendezvényekre: Csak klub tag horgászhat (10.000Ft/szezon 03.15-10.15-ig.), klub tagsági feltételek: Érvényes éves horgász jegy, személyi igazolvány, lakcímkártya, erkölcsi bizonyítvány. Belépőjegy: 800Ft/fő	halasto_1-3

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
												Sportjegy: 1200Ft/fő	
látnivaló	épített érték	HEVESY - KASTÉLY	Tápiószecső	Tápiószecső-Magdolna telep, Kinizsi u. 19.								A kastély pontos építési ideje ismeretlen, homlokzati elemeiben és alaprajzában különböző stíluselemek keverednek. Különlegessége az aszimmetrikusan elhelyezett, alul négy-, a tetején nyolcszögletű, körerkélyes, hegyes sisakban végződő torony. Az épület egykor egy hatalmas szőlőtábla közepén állt, földszinti része prэшázként és bortárolóként szolgált. Jelenleg raktárként hasznosítják. Az építtető család leszármazottja Hevesy György kémikus, aki 1944-ben Nobel-díjat kapott.	hevesy_1
látnivaló	kulturtörténeti érték	Szent Vendel szobor	Tápiószecső	Tápiószecső, Béke tér	29/448-132			szabadon látogatható				A római katolikus templom mögött áll a késő barokk stílusú Szent Vendel-szobor. Az alkotás a XIX. század elejéről származik.	szentvendel_1

Úri

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Római katolikus templom
Település neve	Úri
Cím	2244 Úri, Fő u. 70.
Elérhetőség	-
Telefon	06-29-435-107
E-mail	-
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	kedd, szerda, szombat 18:00 - 19:00, vasárnap 08:00 - 09:00
Látnivaló leírása	A Szent Imre herceg tiszteletére szentelt templom több lépcsőben nyerte el mai formáját. A középkori templomhoz 1740-ben magas tornyot építettek. Szűknek bizonyuló hajóját 1816-ban építették újjá. Tornya a homlokzat síkjában marad, párkány feletti része nyolcszögletű. A síkmennyezetes hajóból félkörös diadalíven keresztül jutunk a boltozatos szentélybe. A belsőben a sok átalakítás ellenére több értékes alkotás található, például a mellékoltár vagy a szószék. Külön figyelmet érdemel az úgynevezett kánontábla, amelynek díszes fafaragása ritkaságnak számít.
Fotó	3 kép

Látnivaló típusa	építészeti érték
Látnivaló megnevezése	Nepomuki Szent János és Szent Imre szobra
Település neve	Úri
Cím	2244 Úri, Rákóczi út 35.
Elérhetőség	-
Telefon	(29) 456 001
E-mail	-
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	-
Látnivaló leírása	Az iskola mellett található a Nepomuki Szent János szobor, valamint a község védőszentjének, Szent Imrének szobra.
Fotó	2 kép

Látnivaló típusa	gasztronómia
Látnivaló megnevezése	Bori marcipán
Település neve	Úri
Cím	2244 Úri, Fő út. 86.
Elérhetőség	www.borimarcipan.hu
Telefon	06-29-456-663
E-mail	info@borimarcipan.hu
Látogathatóság:	előzetes egyeztetés alapján
Nyitva tartás :	

Látnivaló leírása	A Bori Marcipánnál kizárólag kézzel készítik a marcipándíszeket és a tortagyertyákat. A marcipánok saját gyártású, kiváló minőségű háromszoros mandula marcipánból, míg a tortagyertyák minőségi élelmiszerviaszból készülnek.
Fotó	4 kép

Látnivaló típusa	Aktívan a környéken - horgászat
Látnivaló megnevezése	Úri horgásztó
Település neve	Úri
Cím	Úri, külterület
Elérhetőség	http://www.uri-to.hu/
Telefon	36-70/943-3406, +36 20/968-0647, 36 20/945-7079
E-mail	
Látogathatóság:	A tó olvadástól befagyásig folyamatosan üzemel. Április 1-től október 31-ig NON STOP.
Nyitva tartás :	A nappali horgászat reggel 6-tól este 20-ig tart. Az éjszakai horgászat este 19-től reggel 6-ig tart.
Látnivaló leírása	Az Úri horgásztó a 70-es évektől működő 18 hektáron elterülő horgásztó. Minden Magyarországon honos halfaj megtalálható a tóban. Horgásztavunk intenzíven telepített. Havonta pontyot, afrikai harcsát tavasztól ősziig 2 hetente telepítünk. Nagy mennyiségű csuka és süllő is található a tóban.
Fotó	4 kép

Üllő

Rendezvény neve	Majális
Település	Üllő
Helyszín	Üllői Városi Sportcsarnok előtti terület, vagy Városi Sporttelep
Dátum	május eleje
Leírás	A rendezvény a „Szemünk Fénye Nagycsaládosok Üllői Egyesülete” szervezésében, Üllő Város Önkormányzata közreműködésével kerül megrendezésre minden évben. A rendezvény keretében egész napos programok várják az odalátogatókat, gyermek programok, játszóház, és utcabál kerül megrendezésre, a színpadon egész nap táncos, zenés programokat tekinthetnek meg.
Fotó	

Rendezvény neve	Gyereknapi
Település	Üllő
Helyszín	változó
Dátum	május utolsó hétvégéje
Leírás	A Gyereknapi rendezvény évente eltérő helyszínen és szervezésben kerül lebonyolításra. Évről-évre városunk tagóvodái, egyesületei rendezik a játékos programokat, családi vetélkedőket és bemutatókat felvonultató Gyereknapi rendezvényeket.
Fotó	

Rendezvény neve	Csülőkfesztivál
Település	Üllő
Helyszín	2225 Üllő, Pesti út 199. (Jobb1 kávézó melletti füves terület)
Dátum	május vége vagy június eleje
Leírás	A Csülőkfesztivál immár 7 éve kerül megrendezésre városunkban. A rendezvény az Üllői Általános Ipartestület és Üllő Város Önkormányzata szervezésében valósul meg, melynek keretében csülökfőző verseny kerül megrendezésre, amelyen baráti társaságok indulhatnak. Az egész napos rendezvény során a gyerekek számára játékos programokat tartanak, a csülökfőző verseny eredményhirdetésére délután kerül sor, melyet táncos mulatság követ.
Fotó	

Rendezvény neve	Üllő Vezér Nap
Település	Üllő
Helyszín	változó
Dátum	július

Leírás	Üllői hagyományörző egyesület által kerül megrendezésre az elmúlt években az Üllő Vezér Nap, melynek keretében szabadtéri, kulturális programok kerülnek megrendezésre. A rendezvény fő célja a hagyományörzés, gyermekek és felnőttek számára egyaránt. Az egész napos rendezvény keretében a színes programok során városunk lakosságának lehetősége nyílik megismerni hagyományainkat, kipróbálni a kézművességet, íjászkodást és sok más ősi mesterséget.
Fotó	
Rendezvény neve	Szent István Napi rendezvény
Település	Üllő
Helyszín	Templom tér, vagy Városi Sportcsarnok előtti terület
Dátum	augusztus 20.
Leírás	Üllő Város Önkormányzatának szervezésében minden évben színvonalas program keretében ünnepeljük augusztus 20-át. Az egész napos rendezvény során zenés, táncos műsorok kerülnek megrendezésre, a Katolikus Templomban tartott ünnepség keretében átadásra kerülnek az Üllő Város Önkormányzata által adományozott kitüntető díjak és címek. A számos kulturális programon kívül a gyermekeknek játszóházat szervezünk, sztárfellépőt hívunk meg. Sor kerül idősek vendéglátására, kistérségi kézműves kiállításra. A rendezvényt tűzijátékkal és utcabállal zárjuk. A tavalyi évben először került megrendezésre autós, motoros Tuningtalálkozó Üllőn, mely nagy sikert aratott. A rendezvényre augusztus 21-én került sor. Terveink szerint az augusztus 20-i ünnepet megelőző napon hagyományteremtő jelleggel idén is megrendezzük a Tuningtalálkozót.
Fotó	
Rendezvény neve	Mindenki karácsonya
Település	Üllő
Helyszín	Városházpark
Dátum	december
Leírás	A Mindenki karácsonya ünnepség évek óta nagy sikernek örvend városunk lakossága körében. Üllő Város Önkormányzata számos civil szervezet közreműködésével szervezi a rendezvényt, melynek keretében a Városházparkban felállított és feldíszített karácsonyfa körül ünnepel városunk apraja-nagyja. Az ünnepség keretében iskolás, óvodás gyermekek adják elő karácsonyi műsorukat, kézműves kiállítást és vásárt tartunk, meleg teával, forralt borral, ünnepi finomságokkal várjuk vendégeinket. Rendszerint az ünnepség keretében kerül átadásra a város lakossága részére a Szeretet Lángja, melyet minden évben Kissné Szabó Katalin polgármester asszony vesz át Gödöllőn, ahová Betlehemből érkezik a láng.
Fotó	
Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Városi Sportcsarnok
Település neve	Üllő
Cím	2225 Üllő, Árpád fejedelem út 1.

Elérhetőség	sportullo@monornet.hu , 06-29-320-318, www.sportullo.hu
Látogathatóság:	egész évben látogatható
Nyitva tartás :	hétfő-péntek: 08:00-23:00, hétvégén rendezvények szerint
Látnivaló leírása	2007 májusában új Városi Sportcsarnokot avattunk. Így nagyobb rendezvények lebonyolítására, valamint iskolai sportoktatásra több funkciós, 300 néző befogadására alkalmas, nemzetközi méretű küzdőtérrel és a szükséges kiszolgáló helyiségekkel rendelkező sportcsarnokkal gazdagodott városunk. A Sportcsarnok számos színvonalas hazai és nemzetközi kézilabda, futball, futball mérkőzésnek ad otthont.
Fotó	

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Városi Sporttelep
Település neve	Üllő
Cím	2225 Üllő, Dóra Sándor út 47.
Elérhetőség	sportullo@monornet.hu , www.sportullo.hu
Látogathatóság:	egész évben látogatható
Nyitva tartás :	hétfő-péntek: 08:00-21:00, szombat-vasárnap: mérkőzések szerint
Látnivaló leírása	2009 őszén átadásra került a Városi Sporttelep, mely futball és edző pályáival, több száz nézős befogadóképességével és a kiszolgáló épület szolgáltatásaival színvonalas sportrendezvények lebonyolítására alkalmas. A Sporttelep számos színvonalas hazai és nemzetközi mérkőzésnek ad otthont.
Fotó	

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Városházakörnyék
Település neve	Üllő
Cím	2225 Üllő, Templom tér
Elérhetőség	
Látogathatóság:	egész évben látogatható
Nyitva tartás :	
Látnivaló leírása	Üllő Város Önkormányzata Európai Unió pályázat keretében a 2012-es évben valósítja meg a Városházakörnyék fejlesztése és funkcióbővítő rehabilitációja elnevezésű beruházást. A projekt keretében 2013-ra megújul a városházakörnyék, sétálóutca, szabadtéri színpad, étterem kerül kialakításra az új téren, ahol új Városháza is épül. A városházakörnyék méltó éke lesz városunknak, mely reményeink szerint sok kapcsolódásra vágyó lakost vonz majd ide. A sétáló utca területén idővonal kerül kialakításra, mely képekben és írott anyagokkal mutatja be városunk történelmét, kultúráját.
Fotó	- Fotó (a válasz e-mailhez csatoltan 3-5 fotó megküldése, a fájl neve lehetőleg egyezzen meg a látnivaló nevével a könnyebb azonosíthatóság érdekében)

Típus	szálláshely
-------	-------------

Megnevezés:	Andrea Ház
Település neve	Üllő
Cím	Pesti út 77.
Elérhetőség	Rauhoffer Viktor, 06-29/321-124; 06-20/555-74-51; 06-20/336-31-51, 06-29/321-124, e-mail: rviktor@monornet.hu
Látogathatóság	
Nyitva tartás	
Látnivaló leírása	4 szoba, 8 fő elhelyezésére alkalmas
Fotó	

Típus	szálláshely
Megnevezés:	Vadászház
Település neve	Üllő
Cím	Tamás áron u. 2
Elérhetőség	Szabó Gáborné, 06-20/490-4369
Látogathatóság	előzetes bejelentkezés alapján
Nyitva tartás	
Látnivaló leírása	5 szoba 10 fő elhelyezésére alkalmas
Fotó	

Típus	vendéglátóhely
Megnevezés:	Sárkányhajó Étterem (Yuang Shen Kft.)
Település neve	Üllő
Cím	Vasadi u. 2.
Elérhetőség	06-29-320-036
Látogathatóság	egész évben
Nyitva tartás	hétfő-szombat: 10:00-22:00, vasárnap:10:00-20:00
Látnivaló leírása	
Fotó	

Típus	vendéglátóhely
Megnevezés:	400-as vendéglő (Gasztroworld Kft.)
Település neve	Üllő
Cím	Üllő, Pesti út 43.
Elérhetőség	06-30-333-8792
Látogathatóság	egész évben
Nyitva tartás	hétfő-csütörtök: 11:00-22:00, péntek-vasárnap: 11:00-24:00
Látnivaló leírása	
Fotó	

Vasad

Szállás típusa	Szállás- és vendéglátóhely
Szállás megnevezése	Nádas Pihenőpark Fogadó
Település neve	Vasad
Cím	2211 Vasad, 2. külterület 159.
Elérhetőség	www.nadaspihenopark.hu
Telefon:	0036 - 70 / 95 - 35 - 092
E-mail:	ertekesites@nadaspihenopark.hu, info@nadaspihenopark.hu
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	8-22 óráig
Szállás leírása	A Nádas Pihenőpark és Fogadó Budapesttől 30 km-re, a Ferihegyi repülőtértől autóval mindössze 15 percnyi távolságra, a 4-es főút mentén egy négyhektáros területen található, a zöldövezetben. Pihenőparkunkban 3 horgásztó, egy hatalmas játszótér és számos pihenésre alkalmas szanatórium található. A fogadóban egy egész évben működő étterem várja Vendégeinket, 400 fős különteremmel. Fogadónk hét tágas és modern kialakítású szobával rendelkezik, melyből egy négyszemélyes, a többi hat szoba kétszemélyes, igény esetén pót ágyazható.
Fotó:	6 kép

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Möller kúria
Település neve	Vasad
Cím	2211. Vasad, II. Külterület
Elérhetőség	-
Látogathatóság:	nem látogatható
Nyitva tartás :	-
Látnivaló leírása	A kastély a II. külterületen található, a Szilasy Iskola közelében. A XX. század első felében élt a család itt, a Halmos és a Wild családdal birtokolták a területet. Ma már laknak a kastélyban és be van vezetve az áram is. A történelmi jellegű épületet az Önkormányzat adta a Sárkány családnak, akik virágokkal díszítették körül az épületet.

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Református templom
Település neve	Vasad
Cím	Vasad , Kossuth Lajos út 23.
Elérhetőség	(29)-494-009
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	misék idején

Látnivaló leírása	A régi imaházban az utolsó istentiszteletet 1904. márc. 20-án tartják, 1904 márc. 26-án már le van rakva az új templom alapköve, amelybe elhelyezik az építési vállalkozó, lelkész, tanító, gondnok, presbiterek nevét, valamint egy koronát, és filléreket. A terv 16m hosszú, 7m szélességű templomra szól, amihez 29m magas torony kapcsolódik. Az alapkö letétele után a presbitérium úgy dönt, hogy 2m-rel hosszabbra kéri a templomot (12), amit Gere vállalkozó 1. 000 korona többletért vállal (13). Így tehát a végösszeg 13. 250 korona. Ezt az 1. 000 korona többletet az egyháztanács nem kivetés, hanem vármegyei gyűjtögetés által óhajtott fedezni. (Pest vármegyében engedélyezett gyűjtögetésre vállalkozók id. Mészáros György és Szabó Gábor egyháztagok.) Az alapkö letétele után megindul a templom építésének folytatása, amit különböző fázisaiban nagy öröm, lelkesedés kísért. Június 12. én pl. a boldog egyháztagok jelenlétében, húzzák fel a felvirágozott és szalagozott csillagot, ének és beszéd kíséretében, s ugyancsak hasonlóan kerül fel a toronyba okt. 9-én a két új harang. Az egyik „b” hangú 334 kg-os, a másik „d” hangú és 164 kg-os. Ezeket Seltenhoffer Frigyes soproni harangöntő készítette 1. 400 koronáért. A gyülekezet saját jó szándékából önként adakozott a harangokra. 1904 okt. 16-ára tűzik ki a felszentelés napját, mely nagy ünnepélyességgel megy végbe, Felszentelési beszédet mond az esperes Máty Lajos, prédikál a péceli lelképásztor Arany Gusztáv, és Úrvacsorát oszt a hévízgyörki Bárdy Pál, és az üllői lelképásztor Mocsy Mihály. Ezen kívül van még egy keresztelési istentisztelet, amit a nyáregyházi lelképásztor Pálffy Károly végez. Végül a helybeli lelképásztor beszámol a templom építéséről. A lelkészcsalád egy orgonát ajándékozott az egyháznak, amin Kapa Gergely gyömrői és Csép Gyula üllői kántorok játszanak. Kívül a templom utcájában mézeskalács, és cukorkínálat fokozza az ünnepélyességet. (Egyébként az óta a felszentelés évfordulójára mindig kivonulnak egyre nagyobb mértékben a mindenféle vásáros sátrak. Innen datálódik az úgynevezett „vasadi búcsú”.)
-------------------	---

Látnivaló típusa	épített érték
Látnivaló megnevezése	Szemző kastély
Település neve	Vasad
Cím	2211. Vasad, II. Külterület 2.
Elérhetőség	29) 694-040
Látogathatóság:	nem látogatható
Nyitva tartás :	-
Látnivaló leírása	Bár kevesen tudják, de a Diákotthon, ami 2007-ig gyermekek hálószobája, sokak „Alma Mater”-e volt, egy kastély. A kertben található oroszlános szobornak van egy párja is, melyek mögött vannak a régi tantermek és az ebédlő. Távolabb található az igazgatói iroda, a fiú/lány hálószoba és itt van egy lakás is. Az állatok királyain kívül van még egy kisebb szobor is az épület mellett. A kastélykert füvesített, a kerítés körül tujafák találhatók.
Rendezvény neve	Vasadi falunap
Település	Vasad
Helyszín	sportpálya
Dátum	május

Leírás	A polgármester köszöntését követően megindul a falunaphoz kapcsolódó rendezvénysorozat, amelyen a főzőverseny mellett, sportversenyek, gyermekprogramok és estig tartó bulizás jellemző.
Fotó	4 kép

Rendezvény neve	Szüreti felvonulás és bál
Település	Vasad
Helyszín	Vasad, klubkönyvtár
Dátum	szeptember
Leírás	Hagyományos szüreti felvonulás Vasadon több mint 10 felvonulási megállóhellyel, néptánc bemutatóval, lovas kocsis felvonulással, estig tartó mulatozással.
Fotó	4 kép

Rendezvény neve	Vasadi búcsú
Település	Vasad
Helyszín	Vasad, Búcsútér
Dátum	október
Leírás	Klasszikus búcsúhangulat, vásári árusokkal, játékokkal és büfével.
Fotó	2 kép

Látnivaló típusa	horgászat "Aktívan a környéken részhez"
Látnivaló megnevezése	horgásztó (Nádas Pihenőpark Fogadó)
Település neve	Vasad
Cím	2211 Vasad, 2. külterület 159.
Elérhetőség	www.nadaspihenopark.hu
	0036 - 70 / 95 - 35 - 092
	ertekesites@nadaspihenopark.hu, info@nadaspihenopark.hu
Látogathatóság:	egész évben
Nyitva tartás :	Horgásztó nyitva tartása: 6:00-19:00 Pénteken és szombaton éjszakai horgászati lehetőséget biztosítunk: 19:00-6:00
Látnivaló leírása	A Horgásztó pest megye horgászatot kedvelők 3 horgásztóban tehetik próbára szerencséjüket, melyek közül nagy tavunk 1 hektáros vízfelületű, stégekkel és száletlikkel, parkosított környezetben. Tavainkban a következő halfajtákkal lehet találkozni: kárász, keszeg, amur, ponty, busa, csuka, süllő. Horgász napijegy: 3 500 Ft (két horgászbottal, 4 kg nemeshalat és 2 kg apróhalat tartalmaz) Sziget jegy: 3 500 Ft (egy úszós bottal, 4 kg nemeshalat és 2 kg apróhalat tartalmaz) Ifi jegy (16 éves kor alatt): 1 000 Ft (egy bottal, halat nem tartalmaz) Szállóvendégeink 500 Ft kedvezményben részesülnek a horgászbottal árából. A helyszínen horgászbottal várjuk Vendégeinket, ahol csalik és horgászathoz szükséges eszközök vásárlására nyílik lehetőség.
Fotó	3 kép

Látnivaló típusa	Kalandpark "Aktívan a környéken részhez"
Látnivaló megnevezése	Kalandpark (Nádas Pihenőpark Fogadó)
Település neve	Vasad
Cím	2211 Vasad, 2. külterület 159.
Elérhetőség	www.nadaspihenopark.hu
	0036 - 70 / 95 - 35 - 092
	ertekesites@nadaspihenopark.hu, info@nadaspihenopark.hu
Látogathatóság:	tavasztól őszig
Nyitva tartás :	08:00-18:00
Látnivaló leírása	Pest megyei kalandparkunk izgalmas kikapcsolódást nyújt minden résztvevőnek, legyen akár felnőtt, akár gyerek. A kalandpark végig mászása egy órán belül teljesíthető, de ha több idő kell az sem probléma, mivel az alapjegy kiegészíthető alacsony áron. Reggel 8-tól egészen este 19-ig fogadjuk a kalandra és az erőpróbára vágyó jelentkezőket. Belépő: 2 000 Ft/ fő/ első óra Hosszabbítás: 500 Ft/ óra Gyerekpálya: 600 Ft/ fő
Fotó	3 kép

Vecsés

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
rendezvény	fesztivál	Vecsési Káposztafeszt	Vecsés	Vecsés, Faluközpont (Epres)	Tel: 06 30 668 7040	info@vecsesikaposztafeszt.hu	http://www.vecsesikaposztafeszt.hu/	szeptember				Káposztafesztivál Vecsés központjában kulturális programokkal, kísérő programokkal, koncertekkel, táncfellépőkkel, káposztapucoló verseny, káposztafeszt kupa fociverseny, savanyúság- és főzőverseny	kaposztafeszt_1-3
rendezvény	lovasverseny	Junior fogathajtó világgupa	Vecsés	2220, Vecsés 400-as Főút	36-70-332-75-56 / +36-70-458-91-60	dobrohorses@mononet.hu	http://www.dobrohorses.hu/caio-2012-vecses-kupa/	június				Évente - június első hétvégéjén - a Dobrovitz Lovasfarm a világ fogathajtóinak zarándokhelyévé válik. Ezen a hétvégén eljön ide mindenki, aki a fogathajtást üzi vagy nézi. A nemzetközi rangját a versenynek nem annyira az elnevezése és hivatalos minősítése adja-bár ez sem elhanyagolható, hisz a világon két város a németországi Aachen és a hollandiai Breda rendelkezik a Dobrovitz Lovasfarm mellett ezzel a minősítéssel-mint az, hogy minden évben egyre többen és többen jönnek el ide versenyezni. Úgy véljük, aki ide látogat a Vecsés Kupa verseny napjain jól érzi magát abban a világban, amit a Dobrovitz Lovasfarm a maga egyszerűségében szakmai professzionalizmusával nyújtani képes az ide látogatóknak.	dobrovitz_1-2
rendezvény	fesztivál	Vecsési Tavasz Fesztivál	Vecsés	Vecsés, Faluközpont (Epres)	06/29-350-279, 06/30-668-7038	info@jamhaz.hu	www.jamhaz.hu	május		10:00	18:00	A május 6-ig tartó fesztivál ideje alatt a helyi művészeti csoportok mellett országos híru művészek és együttesek is fellépnek. Április 27-én pénteken este a Talentum programsorozat részeként Berecz András lesz a vendég, de ezen a napon délután a József Attila Művelődési Házban szerepel a KINCSkereső KisSZÍNPAD társulata is. A Gróf Andrássy Gyula Általános Iskola diákjai egy székegy népmese feldolgozást mutatnak be a közönségnek Kriza János válogatásából. A KIRÁLYFIÚ KISMIKLÓS-mesejáték 14.00 órakor kezdődik. További részletek Szalontai János főszervezőtől.	tavaszfeszt_1-3

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
aktívan a környéken		lovaglás	Vecsés	2220, Vecsés 400-as Főút	36-70-332-75-56 / +36-70-458-91-60	dobrohorses@monomet.hu	http://www.dobrohorses.hu/bemutakozas					Fogathajtó iskolánk egész évben lehetőséget nyújt a sportágot űzők- és új érdeklődők számára, akik tanulásra vágnak, tanácsadásra szorulnak, vagy hobby szinten szeretnék gyakorolni a fogathajtást. Nálunk lehetősége van gyerekek és felnőttek egyaránt részt vennie a fogathajtás elsajátításában. Mindezt csodálatos körülmények között, világszínvonalú fogathajtók segítségével nyújtjuk önnek. Alkalmas méretű és képességű lovakkal, széles választékban állunk rendelkezésére, az ön szintjéhez megfelelően. Továbbá vállaljuk saját lovaival való munkájának segítségét, edzését, és a problémás lovakkal való külön foglalkozást. Lovasiskolánkba várjuk a lovagolni vágyó gyerekeket és felnőtteket, akiknek lehetőségük van különböző szinten elsajátítani a lovaglás rejtelseit. Alkalmazkodva az ön szintjéhez és céljához, különböző képességű és méretű lovakkal gyakorolhatja a lovaglást, amiben kiváló lovas oktatóink lesznek segítségére. Akár kikapcsolódási, sportolási, akár komoly szándékai vannak a lovaglással, nálunk gyönyörű környezetben elégítheti ki szükségleteit. Lovas farmunkon megnyílt a minden nap nyitva tartó Dobro-Horses Kávéház, ahol a látogatók vendéglátási igényeit igyekszünk maximálisan kielégíteni, remek kikapcsolódási lehetőséget nyújtva ezzel. A kávéház üdítőitalokat, kávé- és tea különlegességeket, szeszes italokat, különböző helyben készített ételeket, és jégkrémet kínál a vendégek részére. Ezen kívül a kávéház különböző rendezvények lebonyolítására nyújt otthont, akár családi eseményről, akár esküvőről legyen szó, megfelelő méretű parkolási területtel, csendes, nyugodt, kiváló környezetet biztosítunk vendégeink számára. Kávéházunktól 30 méterre lévő mini állatkertünkben különböző fajú állatokkal igyekszünk megismertetni, megbarátkoztatni	dobrovitz_1-5

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
												gyermekait. Lovas farmunkon törpe szamár, bárány, kecske, póni és láma várja a kisgyermekes családokat és az állatbarátokat.	
vendéglátás	étterem	Gyertyafény Étterem	Vecsés	2220 Vecsés, Attila u. 20.		takacs.gabor@gyertyafenyetterem.hu	http://www.gyertyafenyetterem.hu/	01.jan	31.dec	11:00	23:00	A Gyertyafény Éttermet családi vállalkozásként indítottuk el Vecsésen 5 évvel ezelőtt. Az épület régebben is vendéglátás területén töltötte be funkcióját.	gyertyafeny-etterem_1-2
vendéglátás	étterem	Cream cafe	Vecsés	H-2220 Vecsés, Schweidel J. u. 19.	36 30 3503530 +36 30 8957955	creamcafe@upcmail.hu	http://www.cream-cafe.hu/	01.jan	31.dec	10:30	23:00	Éttermünk 2004 óta várja elsősorban a mediterrán konyha kedvelőit. Természetesen a magyar, és a nemzetközi gasztronómia ínyence is megtalálja nálunk számítását. Főszakácsunk - több európai metropolisz exkluzív éttermében szerzett sokéves szakmai tapasztalatával - az Ön kedvenc ételeit is gond nélkül elkészíti. A letisztult, minimál stílusban megépített és berendezett éttermünkben szívesen segítünk céges rendezvények, esküvők, bankettek, fogadások, és üzleti megbeszélések teljes körű lebonyolításában (Befogadóképesség: Hall + Galéria: 90 fő, Kerthelység + Terasz: 100 fő). Nyáron a hallon és a galérián kívül a tetőterazon, vagy a hangulatos kerthelységünkben szerezhetnek pár emlékezetes pillanatokat vendégeink. A nyugodt, önfelelt szórakozást segíti őrözt és zárt parkolónk is.	creamcafe1-3
szállás és vendéglátás	vendéglő, panzió és pizzeria	Halász vendéglő, panzió és pizzeria	Vecsés		06/29 350-205, 06/29 352-693, 06/30 3463-043	halaszpanzio@gportal.hu	http://www.halaszvendeglo.hu/	01.jan	31.dec	0:00	24:00	Panziónk Budapesttől 2km-re, a Férihegyi repülőtértől 1.5km-re Vecsésen, a 4-es főút mellett várja kedves vendégeit. Recepciónk 0h - 24h-ig áll rendelkezésükre. Gépjárművét zárt parkolóban, biztonságban helyezheti el. Kérésére kontinentális reggelit biztosítunk éttermünkben. Panziónk 7db kétágyas, hangulatos szobával várja vendégeit. Minden szobához külön fürdőszoba és WC tartozik. Helyiségeink színes Tv-vel, légkondicionálóval ellátottak. Éttermünk hangulatos, légkondicionált, 70 fő kiszolgálására alkalmas - két különálló (dohányzó és nemdohányzó) helyiséggel rendelkezik. Halk háttérzenével, hétvégén	halasz_1

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
												előzenével, kitűnő konyhájával - teljes körű, éttermi szolgáltatást kínál, naponta 10-től 24 óráig.	
aktívan a környéken	squash	APARTMAN 116 VECSES	Vecsés	Vecsés, Fő utca 116.	36 30 222 8691	apartmasquashvecses@upcmail.hu	http://apartman-vecses.hu/					Vecsés első és eddig egyetlen squash-pályája várja a kedves érdeklődőket. Két nemzetközi szintű pályán üzheted ezt a nagyon népszerű és dinamikus sportot. Ha még nem próbáltad ezt a játékot, ha már játszottál; ha kezdő vagy, esetleg újra kezdő; ha partnert keresel, esetleg edzőt; ha szívesen megmérettetnéd magad egy versenyen; ha Te magad rendeznél egy versenyt; ha munkatársaidal csapatépítő tréninget szervezel, akkor itt a helyed! A pályák „sportpadló” borítással rendelkeznek, melyek jelentősen védik a nagy igénybevételnek kitett ízületeket. A hátsó fal teljes terjedelmében üveg, így egy-egy verseny alkalmával lehet szurkolni, figyelni és ellesni a trükköket a jobb játékosoktól, külön kérésre pedig bírói segídlettel lehet lebonyolítani a meccseket.	squash1-3
láttnivaló	építészeti érték	Óváros plébánia	Vecsés	Vecsés 2220 Petőfi tér 1.	06 29 350-364		http://vecses-felso.vaci-egyhazmegye.hu/	hétfő és péntek		15:00	16:30	A Vecsés-telepi (Felsőtelepi) Plébánia a Vecsési Plébániából szakadt ki 1925 január 1.-én. A falu Pest felé eső részét nevezték el Vecsés-telepnek, Újtelepnek. A plébánia megalapítása Fehér János vecsési plébános nevével függ össze.	ovarosplébania_1
láttnivaló	építészeti érték	Koronás ivókút	Vecsés	Vecsés, Szent István tér			http://hivatal.vecses.hu/index.php/varosunkrol/latnivalok					A Szent István téren található Szórádi Zsigmond alkotása a Koronás ivókút és az 56-os emlékoszlop.	koronasivokut_1-2

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
látnivaló	építészeti érték	Megmaradás emlékmű és a lovas szobor	Vecsés	Vecsés, Telepi út kanyarulat			http://hivatal.vecses.hu/index.php/varosunkrol/latnivalok					A Telepi út kanyarulatában került elhelyezésre a Megmaradás emlékmű, mely hazánk szétszabdalt állapotát, valamint összetartozásunkat jelképezi. Tovább haladva a sorompóval szemben áll a Pozsonyi csata tiszteletére felállított lovas szobor, hátán egy hátrafelé nyilazó magyar harccsal. Alkotója Horváth István és 2008. július 5-én avatták fel. Honfoglalási emlékmű.	megmarada semlekmu_ 1-2, lovasszobo r_1
szállás	apartman	APARTMAN 116 VECSES	Vecsés	Vecsés, Fő utca 116.	36 30 222 8691	apartmasqushvecses@upcmail.hu	http://apartman-vecses.hu/					Vecsés központjában, a 400-as fő úton (rég 4-es főút) várjuk kedves vendégeinket apartman házunkban. Családias környezetben, igényes, jól felszerelt apartmanokban szállásoljuk el vendégeinket, melyek megfelelő kényelmet biztosítanak. Az apartman jól megközelíthető az MO körgyűrűről, Budapest irányából a 4-es (400-as) főútról. Vonattal a Nyugati pályaudvarról, távolsági busszal a Népligeti buszállomásról. A jó infrastruktúrának köszönhetően Budapest központja 15 percre, a Ferihegyi repülőtér 5 percre található.	apartman11 6_1-4
szállás és vendéglátás	hotel	Airport Hotel Budapest *****	Vecsés	2220 Vecsés, Lőrinci u. 130/A ép.	06-30/371-6903	reservatio n@airport hotel.hu	http://www.airporthotel.hu/	01.jan	31.dec	0:00	24:00:00	Megnyílt Budapest repülőtéri szállodája 110 szobával, konferencia termekkel, tárgyalókkal, non-stop étteremmel, kávézóval várja üzleti, és egyéni utazókat egyaránt. Ingyenes repülőtéri transzfertszolgáltatással és hétköznapokon kedvezményes büféebéddel várjuk kedves vendégeinket! Az elegáns kialakítású Airport Hotel	airport1-6

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
szállás	vendégház	Arany János vendégház	Vecsés	2220 Vecsés, Arany János u. 20	06-20-9946602, 06-29352419, 06-30-9600963	aranyjanosvendeghaz@postafioek.hu	www.maganszallashely.hu/arany_gasthaus					Az Arany János Vendégház fizetővendéglátás kategóriába tartozó családi ház jellegű magánszálláshely Vecsés kertvárosi részén, közel az Erzsébet térhez, egy panzió vagy szálloda szolgáltatásainál valamivel szerényebbet nyújtva, de otthonosan és kedvezőbb árfekvésben. Kedvező árú, kulturált szálláshely, csendes, kellemes kertvárosi környezetben, aszfaltozott utcában! Budapest központjától 20 km-re, Budapest Ferihegy-2 nemzetközi repülőtérétől 4 km-re!	aranyjanos_1-2
vendéglátás	cukrászda	Karamell cukrászda	Vecsés	2220 Vecsés, Kinizsi út 13.	(06 29) 350 278	info@karamellcukraszda.hu	http://www.karamellcukraszda.hu/	01.jan	31.dec			Naponta több mint százféle süteménnyel várjuk kedves vendégeinket, melyek közt megtalálják mind a hagyományos, mind a saját recept alapján készült házi süteményeinket is. Családi vállalkozásunk mindig a kiváló minőségre és az igényes munkára törekedett, emellett mindig nyitottak voltunk az újdonságokra is, melyek egyedivé és különlegessé teszik cukrászdánkat.	karamell_1
vendéglátás	étterem	Morris Pub Steak House	Vecsés	2220 Vecsés, Fő út 2/5	06-29-350-365			Hétfő:- csütörtök 10:00 - 23:00 Péntek- szombat: Vasárnap: 12:00 - 23:00					0 kép

Típus	Altípus	Megnevezés	Település	Cím	Telefon	E-mail	Egyéb kapcsolat	Nyitva dátum-tól	Nyitva dátum-ig	Nyitva idő-től	Nyitva idő-ig	Leírás	Képek
vendéglátás	étterem	Pipacs étterem	Vecsés	Széchenyi u. 20. H-2220 Vecsés	36 (29) 353-053	info@hotelstacio.hu	http://www.pipacsetterem.hu/	01.jan	31.dec	10:00	22:00	A választékunk összeállításánál a helyi, a nemzeti és a nemzetközi konyha jellegzetességeit is szem előtt tartottuk. Vecsést sokan tartják a káposztatermelés fővárosának, ezért külön káposztás ételeket is szerepeltetünk ajánlatunkban. A nemzeti konyhát elsősorban a hungarikumnak számító mangalicasertésből készült ajánlataink, a vadételek és a jellegzetes magyar levesek képviselik. Italkínálatunkban megtalálhatók a legkiválóbb magyar borok az Egri Bikavér, a villányi fehér és vörös borok és természetesen a Tokaji Aszú. Gondoltunk a mediterrán konyhát kedvelőkre is, akiknek grillspecialitásainkat ajánljuk. Különleges választékunk van a szarvasgombás-, vad- és halételekből, amelyek igazi kuriózumnak számítanak.	pipacs1-3
vendéglátás	étterem	Vadászi étterem	Vecsés	2220 Vecsés Dózsa György út 15.	36-29-351-215 +36-30-414-5044	info@vadaszietterem.hu	http://www.vadaszietterem.hu/	H-K-Sz-Cs: 11:00 - 21:00 P-Sz: 11:00 - 22:00 V: 11:00 - 21:00				A Vadászi Éttermet 1997-ben hozta létre a Vadászi család. A vendéglőt először 2005-ben, majd a növekvő igényeknek eleget téve 2007-ben 120 fősre bővítettük. Ételeinket hagyományos receptek alapján, mindig frissen készítjük. Étlapunkon a magyaros fogásoktól a modern ízekig finomságok széles skálája található. Ételeink mellé a Szicseki pálinkafőzde kiváló pálinkáit és a hazai borvidék ízletes borait ajánljuk.	vadaszi1-3
vendéglátás	gyorsétkeзде	Hami hambi	Vecsés	2220 Vecsés, Bajcsi-Zsilinszky u. 13.	06-29-350-413		http://www.hami-hambi.hu/	01.jan	31.dec	10:00	23:00	Megpróbáljuk finomságainkat az Önök ízlésének megfelelően elkészíteni. Persze tudjuk, hogy mindenki mindent másként szeret, de úgy gondoljuk, hogy minden újat ki kell próbálni. Reméljük ételeink elnyerik tetszésüket és rendszeres megrendelőinkké válnak	0 kép

Civil szervezetek

Civil szervezet neve	Bényei Lányok - Asszonyok Hagyományőrző Néptáncsoport
Működési hely	Bénye
Tevékenység	Néptáncsoportunk 2009. júliusában alakult a néptánc iránt érdeklődő bényei lányok-asszonyok csoportjából, a bényei hagyományok, táncok felelevenítésére, ápolására. Ezt tükrözi többek között a régi bényei hagyományoknak megfelelő népviseletünk is. Jelenlegi taglétszámunk 12 fő, próbáinkat heti rendszerességgel tartjuk. Táncainkkal helyi rendezvényeken, illetve meghívásra a környező települések rendezvényein veszünk részt.
e-mail	blan2216@gmail.com
Civil szervezet neve	Csévharasztért Független Egyesület
Működési hely	Csévharaszt
Tevékenység	Csévharaszt értékeinek óvása, történelmi hagyományainak felkutatása, ápolása, a település fejlődésének elősegítése, környezetvédelmi és természetvédelmi feladatok felvállalása, a település kulturális- sport és közéletében való tevékeny részvétel.
telefon	
honlap	
cím	2212 Csévharaszt, József Attila u. 52.
e-mail	orosz.csaba@vam.gov.hu
Civil szervezet neve	Varázs Lovas Sport Egyesület
Működési hely	Ecser
Tevékenység	A lovas sport szervezése, koordinálása, segítése. Lovas sport segítségével a falu, kistérség életminőségének javítása, a lovas hagyományok felkutatása, a tradíciók megőrzése és megtartása, a hobbilovasok felkarolása, munkájuk segítése. A lovassport fellendítése, lovasversenyek és lovas események szervezése. Lovas oktatás, kiemelten az ifjúsági korosztályra. Természetes lovaglás és természetes ló kiképzés (natural horsemanship) népszerűsítése, bemutatók, nyílt napok szervezése. Szíjgyártó kézművesség bemutatása, lovas szerszámzatok készítése, javítása.
telefon	6309843034
honlap	http://vlse.uw.hu/
cím	2233 Ecser , Szalaska dűlő 010/20 hrsz.
e-mail	varazs.lovarda@citromail.hu
Civil szervezet neve	Gombai Hímzőkör
Működési hely	Gomba
Tevékenység	A Gombai Hímzőkör 2008 januárja óta működik, tagjainak száma évről évre nő. Célunk a magyar népi hímzések mintakincsének megőrzése és bemutatása.
Honlap	http://gombaihimzokor.blogspot.com/
Elérhetőség	
Civil szervezet neve	Tápió völgye Vadásztársaság
Működési hely	Gomba
Tevékenység	Vadászattal foglalkozó szervezet. Jellemzően apróvadás terület sok őzzel. A vaddisznó már minden évben jelen van. Több halastó van a területünkön, így Vizi vaddal is jól el vagyunk látva.
telefon	36-29/433-126
Elérhetőség	2217 Gomba, Alsófarkasd

Civil szervezet neve	Gombai Rozmaring Hagyományőrző Egyesület
Működési hely	Gomba
Tevékenység	Népi hagyományok őrzése, ápolása és népszerűsítése
Elérhetőség	2217 Gomba , Gombai út 60.
Civil szervezet neve	Gombai Dalárda Egyesület
Működési hely	Gomba
Tevékenység	A magyar dalkultúra őrzése, ápolása és népszerűsítése
Elérhetőség	2217 Gomba, Kölcsey Ferenc u. 18.
Civil szervezet neve	FETTI Lovas Sportklub
Működési hely	Gomba
Tevékenység	A lovaglás megkedveltetése. Gyermek-és ifjúsági lovaglás, lovas oktatás, túrák szervezése. Közreműködés lovas tanfolyamok, edzőtáborok, különböző lovasversenyek, bemutatók lebonyolításában.
Telefon	(20) 421 - 5020
E-mail	fettilovarda@gmail.com info@fettilovarda.hu
Elérhetőség	2217 Gomba, Bajcsy Zs. u. 5.
Civil szervezet neve	Ecseri Zöld Koszorú Hagyományőrző Kör
Működési hely	Ecser
Tevékenység	Az Ecseri Zöld Koszorú Hagyományőrző Kör 2000 novemberében alakult, azonban már évekkel hivatalos megalakulását megelőzően kifejtette tevékenységét az ecseri hagyományok és népi kultúra megőrzése terén. Egyre erősödő igény mutatkozott a községe és a környező kistérségben is az egykori gazdag népi kultúra megmentése iránt. A főváros közvetlen szomszédságában található Ecseren a helyi hagyományok és a népviselet őrzésére meglehetősen nagy nyomás nehezedik a nagyváros közelsége miatt. Néhány helyi aktív lakos részvételével 1998-tól kezdődően megkezdődött Ecseren a már szinte teljesen elszorított néphagyományok felelevenítése. Kitartó munkával sikerült elérni, hogy a szekrények mélyéről ismét előkerült a régi népviselet. Az első sikerek a megkezdett munka folytatására ösztönözték a résztvevőket. A helyi Nyugdíjas Klub segítségével további néphagyományok elevenedtek meg, melyeket a tizenéves és huszonéves korosztály is szívesen fogadott. Ennek köszönhetően ma az Ecseri Zöld Koszorú hagyományőrző Körnek több, mint 20 fiatal tagja, illetve ugyanennyi idősebb tagja van, azonban programjainkon a résztvevők száma ennek többszöröse. A programok lebonyolításához szükséges szervezőmunkát az egyesület tagjai végzik. Célunk a hagyományos 'Ecseri Lakodalmás' minden részletének megismertetése a fiatalabb generációkkal és a lakodalmás kultúrához kapcsolódó népszokások átadása, melynek folyamata az elmúlt időszakban már elkezdődött.
telefon	36-30-697-4257
honlap	www.zoldkoszoru.hu
e-mail	info@zoldkoszoru.hu
Elérhetőség	2233 Ecser , Széchenyi u. 5.sz.
Civil szervezet neve	Rákos mezeje MGTSZ Horgász Egyesülete
Működési hely	Ecser

	Ecseri horgásztó területe 0,4 hektár. Az egyesület a MOHOSZ tagjaként fejti ki tevékenységét. Horgászegyesület célja: horgászsport népszerűsítése, az egyesület tagjai részére horgászati lehetőség biztosítása, társadalmi együttélés és a horgászetika szabályainak tiszteletben tartása valamint a természet védelmére való nevelés. horgászversenyek szervezése napijegyes és vendég-horgászok fogadása szabadidő kulturált eltöltésének szervezése gyermekek bevezetése a halfogás rejtelseibe kiseb rendezvények lebonyolításának biztosítása (baráti összejövetelek, osztálytalálkozók, iskolai versenyek, gyermekrendezvények) Tagság: Az egyesület tagjai lehetnek nagy és kiskorú magyar állampolgárok. A teljes jogú tagként történő felvételkor a közgyűlés belépési díj és tagdíj fizetését írhatja elő.
Tevékenység	
telefon	06 20 800-6824
honlap	http://ecserito.hu/
e-mail	info@ecserito.hu
Elérhetőség	2233 Ecser Tanyaközpont
Civil szervezet neve	Káva Közösségéért Közhasznú Egyesület
Működési hely	Káva
Tevékenység	Kulturális rendezvények szervezése, támogatása, falusi turizmus fejlesztése, túra szervezése, környezetvédelem, hagyományápolás, középületek, közterületek gondozása, rászoruló öregek támogatása
Elérhetőség	2215 Káva, Akácfa u 22.
Civil szervezet neve	Kávai Ürgevár Egyesület
Működési hely	Káva
Tevékenység	Kulturális tevékenység, természeti és épített környezeti értékek megóvása, településfejlesztéshez való hozzájárulás.
Elérhetőség	2215 Káva, Rákóczi u.14.
Civil szervezet neve	FOOTLOOSE LINEDANCE CLUB EGYESÜLET
Működési hely	Péteri
Tevékenység	Country zene, country táncok, linedance, western kultúra terjesztése Magyarországon, más country és linedance klubok, valamint linedance oktatók segítése, illetve country zenekarok foglalkoztatása, népszerűsítése.
Elérhetőség	2209 Péteri, Haleszi Dűlő 1131 hrsz.
Civil szervezet neve	Péteri Borbarát Kör Egyesület
Működési hely	Péteri
Tevékenység	Péteri területén folyó szőlő és bortermelés fenntartása, továbbfejlesztése, szakmai továbbképzés, hagyományörzés és bortermelés népszerűsítése. Az egyesület céljai: A Péteri területén folyó szőlő- és bortermelés fenntartása, bővítése, a borminőség javítása, a kulturált borfogyasztás népszerűsítése a Péteriben termelt borok szélesebb körű megismertetésével.
telefon	0630 966 32 37; 0620 914 75 45
honlap	http://borbaratkor.hu/esemenyeink.html
e-mail	peteri@borbaratkor.hu
Elérhetőség	2209 Péteri, Zöldfa u. 4.
Civil szervezet neve	Péteri Faluszépítő Egyesület

Működési hely	Péteri
Tevékenység	Egyesületünk 1991-ben alakult. Jelenleg 27 felnőtt és 14 ifjúsági tagunk van. Bízunk abban, hogy a taglétszámunka jövőben is bővül majd. Továbbra is várjuk a környezetünk szépítéséért, tisztaságáért tenni akaró lakókat. Céljaink között szerepel többek között a környezetszépítés, az emléktáblák környékének ápolása, az emlékhelyek szépségének, állagának megóvása.
telefon	29/314-202
honlap	
e-mail	kirragi@gmail.com
Elérhetőség	2209 Péteri, Földvály-Boér Park l.sz.
Civil szervezet neve	Péteri Hagyományörző Egyesület
Működési hely	Péteri
Tevékenység	Péteri község hagyományainak felkutatása, őrzése, ápolása, továbbörökítése.
Elérhetőség	2209 Péteri, Földvály-Boér park 1.
Civil szervezet neve	Péteri Kultúráért Alapítvány
Működési hely	Péteri
Tevékenység	Kulturális örökség megóvása, kulturális tevékenység. A helyi közélet iránt érdeklődő, és abban szerepet vállaló személyek részére formai kötöttségektől mentes megbeszélések, tájékoztatók, egyeztetések és véleménycserék lehetőségeinek biztosítása. Települési közéleti kulturális havilap megjelentetése, támogatása.
Elérhetőség	2209 Péteri, Bohus Dániel tér 1.
Civil szervezet neve	Csévharasztért Független Egyesület
Működési hely	Csévharaszt
Tevékenység	Csévharaszt értékeinek óvása, történelmi hagyományok felkutatása, ápolása, a település fejlődésének elősegítése, környezetvédelem, és természetvédelem, a kulturális-, sport- és közéletben való tevékenységben részvétel.
telefon	
honlap	csefe.hu
e-mail	
Elérhetőség	2212 Csévharaszt, Petőfi S. u. 4.
Civil szervezet neve	Bogárzó Közhasznú Egyesület
Működési hely	Monorierdő
Tevékenység	kulturális értékek megóvása és megőrkítése, környezetvédelmi tevékenység
Honlap	bogarzoegyesulet.hu
Elérhetőség	2213 Monorierdő, Vénusz u. 13.
Civil szervezet neve	Zöld Erdő Kör Település-és Környezetvédelmi Egyesület
Működési hely	Monorierdő
Tevékenység	Monorierdő és vonzáskörzetében hatékony közreműködés a természetes és mesterséges emberi környezet védelmében, megóvásában és helyreállításban.
Elérhetőség	2213 Monorierdő, Nefelejcs u 1-3.
Civil szervezet neve	Gyömrői id. Pál Mihály Hagyományörző és Művészeti Kör
Működési hely	Gyömrő
Tevékenység	Gyömrő történelmi, néprajzi, művészeti hagyományainak megőrzése, kutatása, gyarapítása, publikálása, részvétel Gyömrő kulturális életében
Elérhetőség	2230 Gyömrő, Szent István u.65-67.sz.

Civil szervezet neve	Falusi Vendégfogadók Gyömrői Munkaközössége
Működési hely	Gyömrő
Tevékenység	Szálláshelyeket értékesít Pest környékén, információt ad, a falusi turizmust szervezi.
Telefon	36 (29) 330163
Elérhetőség	2230 Gyömrő, Apafi u. 22.
Civil szervezet neve	FALUTOUR Falusi és Vidéki Turizmus Pest Megyei Egyesülete
Működési hely	Gyömrő
Tevékenység	Egyesületünk hivatalos nevén FALUTOUR Falusi és Vidéki Turizmus Pest Megyei Egyesülete 2001. évben alakult, s ettől az időponttól tagja a FALUSI és Agroturizmus Országos Szövetségének. Alapvető feladatának tekinti, a magas színvonalú falusi-, vidéki- és az agroturizmus megvalósítását. Célja a falusi-, vidéki és agroturizmussal foglalkozók szakmai felkészítése, érdekképviselése és piacra jutásának elősegítése. Össze gyűjti és terjeszti Pest Megyében a falusi turizmus fejlesztéséhez szükséges információkat. Kapcsolatokat kezdeményez és együttműködik a tevékenységben érdekelt, valamint hasonló tevékenységet folytató hazai szervezetekkel, intézményekkel, szövetségekkel.
Telefon	36 29 330163
Honlap	http://www.falutourpm.hu/
E-mail	terezia.gyomro@freemail.hu
Elérhetőség	2230 Gyömrő, Apafi u. 22.
Civil szervezet neve	GYÖMRŐ VÁROSÉRT KÖZALAPÍTVÁNY
Működési hely	Gyömrő
Tevékenység	Az alapító önkormányzat felhatalmazása és a vele kötött megállapodás alapján az 1990. évi LXV.tv.8§ (1) bekezdésében megjelölt közszolgáltatások közül az épített és természeti környezet védelmével, a helyi közterületekről való gondoskodással, a sport támogatásával, az egészséges életmód komplex feltételeinek szervezésével kapcsolatos egyes feladatok önálló szervezése, ellátása.
Elérhetőség	2230 Gyömrő, Szabadság tér 1.sz.
Civil szervezet neve	Gyömrői Civilek Szövetsége
Működési hely	Gyömrő
Tevékenység	civil szervezetek érdekképviselése
Elérhetőség	2230 Gyömrő, József A.u. 31.
Civil szervezet neve	Helló, Gyömrő!
Működési hely	Gyömrő
Tevékenység	A természeti értékek megóvása, környezetvédelem, a lakosság egészségének megőrzése, tömegsport, kulturális, oktatási célok megvalósításának támogatása.
Telefon	29-330- 270
Honlap	http://www.hellogyomro.hu/index.htm
E-mail	
Elérhetőség	2230 Gyömrő, Zrínyi u. 12.
Civil szervezet neve	Gyömrői Horgász Egyesület
Működési hely	Gyömrő

Tevékenység	A Gyömrői Horgász egyesületet 1948-ban alapították. Eredeti neve Gyömrői Dolgozók Horgászegyesülete. Az Egyesület kizárólagos halászati joggal két vízterületre rendelkezik: A Tőzegecs tó – területe 3,3 hektár, és A Bánya tó (strand) - területe 2,9 hektár.
Telefon	
Honlap	http://gyhe.hu/
E-mail	
Elérhetőség	
Civil szervezet neve	MagHáz Kulturális Közalapítvány
Működési hely	Maglód
Tevékenység	A helyi kulturális élet fellendítése. Kulturális programok, konferenciák, művészeti táborok szervezése. A kulturális intézmények részére jobb szakmai, tárgyi feltételek megteremtése.
Telefon	
Honlap	http://www.maglod.hu/index.php?topic_id=721
E-mail	
Elérhetőség	2234 Maglód, Fő u. 25
Civil szervezet neve	Maglódi Amatőrök a Kultúráért
Működési hely	Maglód
Tevékenység	Kulturális és szabadidős programok szervezése, bonyolítása. Kapcsolattartás más kulturális szervezetekkel. Kapcsolattartás határon túli amatőr kulturális szervezetekkel. Ismeretterjesztő előadások szervezése. Kapcsolattartás és együttműködés nemzeti és etnikai kisebbségekkel.
Elérhetőség	2234 Maglód, Fő u. 24.
Civil szervezet neve	Maglódi Mazsorett és Tánc Közhasznú Egyesület
Működési hely	Maglód
Tevékenység	Kulturális örökség átörökítése, különösen a helyi szokások, táncok tekintetében, mazsorett tánc tanítása, népszerűsítése.
Telefon	(20) 4989323
Honlap	mzsorett-maglod.fw.hu , http://www.maglod.hu/index.php?topic_id=757
E-mail	mzsorett-maglod@fw.hu
Elérhetőség	2234 Maglód, Rózsa u.12.sz.
Civil szervezet neve	Petőfi Kör Maglódért Egyesület
Működési hely	Maglód
Tevékenység	Maglód város kulturális értékeinek és hagyományainak feltárása, a kulturális örökség megővésére irányuló tevékenység támogatása, ennek érdekében programok, bemutató képzések, előadások szervezése, kiadványok megjelentetése és terjesztése. Az egyesület Maglód város jó hírének terjesztésére törekszik hazánkban és határainkon kívül. E célok megvalósítása érdekében együttműködik Maglód Város Önkormányzatával, polgármesterével, civil szervezeteivel, s részükre erkölcsi támogatást és tevékenységével gyakorlati segítséget nyújt.
Telefon	
Honlap	http://www.maglod.hu/index.php?topic_id=827
E-mail	
Elérhetőség	2234 Maglód, Fő u.14.
Civil szervezet neve	POSSEIDON 2007 Horgászegyesület

Működési hely	Maglód
Tevékenység	Tagjai részére érdekképviselő a horgász szervezetekben, tagjai részére a törvényi előírások szerint az állami horgászjegy megvásárlási, igénylési lehetőségek biztosítása, tagjai részére az állami horgászjegy birtokában területi engedélyt beszerezni az egyesület részére vízterület, vagy halászati jog megszerzése, az egyesület vagyonának gyarapítása azzal az egyesület és a tagság érdekeinek megfelelően gazdálkodni, a horgászterületek és a természet védelme eredeti állapotának megőrzése, a horgász sport és a horgászat népszerűsítése, a horgász versenycsapat létrehozása, az ifjúság nevelése a természet szeretetére és védelmére, más egyesületekkel jó kapcsolatok ápolása
Telefon	+36 20 223 97 49
Honlap	http://www.posseidon2007he.gportal.hu/
E-mail	posseidon2007he@freemail.hu
Elérhetőség	2234 Maglód, Bercsényi u. 31.
Civil szervezet neve	Kristály Tájfutó és Természetjáró Sportklub
Működési hely	Mende
Tevékenység	Természetjárással foglalkozó szervezet
Elérhetőség	2235 Mende, Locsodi u.2.sz
Civil szervezet neve	Szép Tiszta Mendéért Környezetvédelmi Egyesület
Működési hely	Mende
Tevékenység	2005 júniusában alakult Egyesületünk azzal a céllal, hogy környezetünket, Mendét szebbé, tisztábbá, élhetőbbé tegye. Az öt év alatt sikerült az alakuló tagság létszámát a duplájára duzzasztani. Mi nevünkhöz fűződik sok virágosítás és fásítás a községünkben. Több tonna szeméttől tisztítottuk meg az erdők alját, a Barina patakot, a 31-es út mentét. Esztétikus hulladékgyűjtőket helyeztünk a ki a falu több pontján. A tárgyi dolgok mellett számunkra az is fontos, hogy sikerült fiatalokat is bevonni az Egyesületünk munkájába. Így velük együtt valljuk, hogy egészen egyszerű cselekedetekkel is jobbá, élhetőbbé tudjuk tenni a körülöttünk lévő világot.
Telefon	
Honlap	http://mendeizoldek.hu/
E-mail	
Elérhetőség	2235 Mende, Fő u. 6.
Civil szervezet neve	Nyáregyházi Nóta-és Népdalkör Egyesület
Működési hely	Nyáregyháza
Tevékenység	Nyáregyházán élő polgárok összefogása, a település kulturális hagyományainak ápolása. A történelmi kulturális értéke megóvása, különös tekintettel a dalkincsekre.
Elérhetőség	2723 Nyáregyháza, Ady E. u. 1.sz.
Civil szervezet neve	HARMATRÁZÓ-TURUL Vadásztársaság
Működési hely	Pilis
Tevékenység	Vadászattal foglalkozó szervezet
Elérhetőség	2721 Pilis, Bence u.14.sz.
Civil szervezet neve	Karcolat Irodalmi és Művészeti Tehetségkutató Egyesület
Működési hely	Pilis

Tevékenység	Magyar nyelvterületen élő, magyar anyanyelvű, irodalom és művészet iránt érdeklődő, vagy ezen ágakban alkotó tehetséges fiatalok felkutatása, közösségben való tömörítése, tevékenységük segítése, támogatása, alkotásaiknak a széles nyilvánosság előtt való megjelenítésének elősegítése. Országos irodalmi és művészeti pályázatok kiírása, értékelése (szakmai zsűri segítségével), díjazása, publikálás segítése nyomtatott formában, illetve elektronikus-virtuális adathordozók (CD-DVD, Internet, rádió-és tv felvételek) megjelenésének elősegítése, terjesztése, időszakos kiadványok megjelentetése, terjesztése, találkozók, kiállítások szervezése. Weblapok működtetése, művészeti és kulturális értékek megóvása, elősegítése, valamint ezek közzététele céljából.
Telefon	06 20 451 0308
Honlap	http://kimte.hu/
E-mail	kimte@kimte.hu karcolategyesulet@gmail.com
Elérhetőség	2721 Pilis, Bicskei u. 16.
Civil szervezet neve	Nép és Gazdakör Pilis
Működési hely	Pilis
Tevékenység	A Gazdakör céljai közé tartozik a különböző szakmai előadások szervezése, szakkiállítások megtekintése és az immár hagyományosnak nevezhető szüreti felvonulás és bál megrendezése valamint a gazdák érdekképviselése.
Telefon	20 9 556 62 84
Honlap	http://www.civilpilis.koznet.hu/co07/magunkrol.php?kezd=0&rws=3&chrs=150&co=07
E-mail	m.szabo@chello.hu
Elérhetőség	2721 Pilis, Dózsa György u. 2.
Civil szervezet neve	Pilisi Gerje Horgász Egyesület
Működési hely	Pilis
Tevékenység	Tagjai horgászérdekei képviselése, horgászsport fejlesztése, népszerűsítése
Telefon	06 20/571-32-17
Honlap	http://www.civilpilis.koznet.hu/co11/index.html
E-mail	gerjehorgasz@freemail.hu
Elérhetőség	2721 Pilis, Bajcsy Zs.u.9.sz.
Civil szervezet neve	Pilisi Petőfi Vadásztársaság
Működési hely	Pilis
Tevékenység	A jogszabályok megtartásával korszerű vadgazdálkodással tagjai részére kulturált vadászati lehetőség biztosítása.
Telefon	
Honlap	
E-mail	
Elérhetőség	2721 Pilis, Bucka tanya 1.
Civil szervezet neve	Pilisi Sport és Szabadidő Egyesület
Működési hely	Pilis
Tevékenység	A testkultúra fejlesztése, elsősorban a városi sportélet fellendítése, a városi sporttevékenység szervezett segítése, a városi tömeg- és szabadidő sport beindítása, népszerűsítése, megszervezése, feltételek megteremtése, fejlesztése. Tagjainak a sporttevékenység folytatásához szükséges eszközök beszerzéséhez anyagi hozzájárulás, valamint erkölcsi támogatás nyújtása. Más, elsődlegesen sporttal foglalkozó szervezetek és a sportegyesület közötti együttműködés szervezése, illetve külföldi és nemzetközi szervezetekkel való kapcsolattartás.
Elérhetőség	2721 Pilis, Széchenyi köz 29.

Civil szervezet neve	Pilisi Zenész Egyesület
Működési hely	Pilis
Tevékenység	A zenekultúra művelése, a zene egyetemleges, hagyományainak őrzése, értékeinek átörökítése, a társas zenélés tradíciójának gondozása, elsősorban Pilis város kulturális életében.
Elérhetőség	2721 Pilis, Ady E. u 6.
Civil szervezet neve	Puskás Imre Vadásztársaság
Működési hely	Pilis
Tevékenység	Vadászattal foglalkozó szervezet
Elérhetőség	2721 Pilis, Csaba u. 13.sz.
Civil szervezet neve	Összefogás Süllysápert Egyesület
Működési hely	Süllysáp
Tevékenység	Segíti a Süllysápert tenni akaró szervezetek és személyek összefogását. A fenti szervezetekkel és személyekkel közösen a település fenntartható fejlődést szolgáló fejlesztési tervét véleményezi. Erősíti a település polgárainak és közösségeinek érdekképviselését, közreműködik Süllysáp gazdasági, szellemi és természeti értékeinek megóvásában, erőforrásainak kialakításában, és ezek mind szélesebb körű megismertetésében.
Telefon	
Honlap	http://sulysapert.uw.hu/
E-mail	sulysapert@uw.hu
Elérhetőség	2241 Süllysáp, Vasút u. 38/a.
Civil szervezet neve	Pest Megyei Térségek Egyesülete
Működési hely	Süllysáp
Tevékenység	Pest Megye térségeinek fejlesztése: Segít a térségek gazdasági, kulturális fejlesztése érdekében képzés, előadás szervezése, kiadványok megjelentetése és terjesztése.
Elérhetőség	2241 Süllysáp, Kisköz 14.sz.
Civil szervezet neve	Süllysápi Amatőrcsillagász Közhasznú Egyesület
Működési hely	Süllysáp
Tevékenység	Csillagászati ismeretterjesztés. A fényszennyezésnek, mint környezeti ártalomnak a tudatosítása.
Telefon	
Honlap	http://sacse.hu/sacse.php?g=hirek
E-mail	sacse@sacse.hu
Elérhetőség	2241 Süllysáp, Uri u. 32.
Civil szervezet neve	Süllysápi Szent Hubertus Bérkilövő Vadásztársaság
Működési hely	Süllysáp
Tevékenység	Vadászattal foglalkozó szervezet
Telefon	(29) 435-072
Elérhetőség	2241 Süllysáp, Szent István tér 4.sz.
Civil szervezet neve	Tápió Természetvédelmi Egyesület
Működési hely	Süllysáp
Tevékenység	környezet- és természetvédelem, azok értékeinek terjesztése, oktatása, nevelése, annak megóvása, ifjúsági programok, akciók szervezése, bel- és külföldi szervezetekkel aktív kapcsolatok teremtése

Telefon	20/2349994
Honlap	http://www.tapiovidek.hu/tapio/tapio_civil.page?id=133&cmd=0
E-mail	tapio.egyesulet@gmail.com
Elérhetőség	2241 Süllysáp, Katona József u. 2.
Civil szervezet neve	Tápió völgye Mgtsz Horgász Egyesülete
Működési hely	Süllysáp
Tevékenység	horgászattal foglalkozó szervezet
Telefon	06/ 30 304 5457 30 304 5457
Honlap	http://hepesz.hu/egyesuletek/75-tapiovolgye-mgtsz-he.html
Elérhetőség	2241 Süllysáp, Fő u.20.sz.
Civil szervezet neve	Dunafit Környezetkultúra és Sportegyesület
Működési hely	Vasad
Tevékenység	Támogat minden olyan tevékenységet, amely a diák-, és szabadidő-, és versenysporttal, továbbá az egészséges életmóddal és a környezetkultúrával kapcsolatos.
Elérhetőség	2211 Vasad, Kossuth Lajos u. 1/c.
Civil szervezet neve	Üllő- Vasad Természetvédő Vadásztársaság
Működési hely	Vasad
Tevékenység	A Vadásztársaság célja, hogy az egyesületekre, vadgazdálkodásra és a vadászatra, a fegyver és a lőszer tartására, valamint használatára vonatkozó jogszabályok és szabályzatok megtartásával és megtartatásával, a nemzetgazdaság és a társadalom érdekeivel - különösen a helyi erdő- és mezőgazdasági érdekekkel összhangban, a környezet- és természetvédelmi előírásokra figyelemmel, szakszerű és tervszerű vadgazdálkodással tagjai részére sportvadászati lehetőséget biztosítson.
Elérhetőség	2211 Vasad, II. külterület 0211/4. hrsz. Vadászház
Civil szervezet neve	Dóra Vadásztársaság
Működési hely	Üllő
Tevékenység	Vadászattal foglalkozó szervezet
Elérhetőség	2225 Üllő, Dóra major
Civil szervezet neve	Együtműködés Üllőért
Működési hely	Üllő
Tevékenység	Üllő történelmi hagyományainak, kulturális életének ápolása.
Elérhetőség	2225 Üllő, Pesti út 72.sz.
Civil szervezet neve	Lokálpatrióták a Fejlődő Üllőért Egyesület
Működési hely	Üllő
Tevékenység	Üllő fejlesztése a helyi kultúra és sport támogatása, együtműködés más társadalmi szervezettel
Elérhetőség	2225 Üllő, Hajcsár u. 1.
Civil szervezet neve	Merczel ErzsébetAlapítvány
Működési hely	Üllő
Tevékenység	Kulturális szakkörök alakítása. Képzőművészeti alkotóház létesítése. Hagyományápolás a képző és iparművészet területén.
Elérhetőség	2225 Üllő, Gyár u. 47.

Civil szervezet neve	Öntevékeny Szövetség Üllőért
Működési hely	Üllő
Tevékenység	Településfejlesztési tevékenység. A lakható, biztonságos tiszta és fejlődő Üllő megteremtésének előmozdítása, a budapesti agglomerációs létből eredő problémák kezelése, a veszélyek mérséklése, az adottságok kihasználása és lehetőségek kiaknázása.
Elérhetőség	2225 Üllő, Gárdonyi Géza u. 25.
Civil szervezet neve	Ruhaipari Természetjáró Egyesület
Működési hely	Üllő
Tevékenység	A magyar ruházati ipar munkavállalóinak, volt dolgozóinak, valamint az összes hozzá csatlakozó természet szerető ember érdekeit szem előtt tartva, a szabadidő hasznos eltöltésére, az egészség megőrzésére szolgáló programok szervezését kívánja végezni, illetve koordinálni.
Elérhetőség	2225 Üllő, Szegfű utca 2.
Civil szervezet neve	Üllői Fotóklub Egyesület
Működési hely	Üllő
Tevékenység	Tárgyi és szellemi kulturális örökség megóvása, terjesztése. Felkutatni, megőrizni és bemutatni a fotókultúra jelenlegi, régi értékeit, eszközeit, alkotásait. Üllőn egykori jelentős művészeti tevékenységet folytatók alkotásainak felkutatása, szellemének megőrzése, emléküik ápolása és bemutatása. Üllő település történetét dokumentáló fényképek felkutatása, rendszerezése, megőrzése és bemutatása. Elősegíteni, elsődlegesen a fényképezés, a vizuális kultúra iránt érdeklődők számára, egy demokratikus közéleti fórum megteremtését, biztosítását. Támogatni a vizuális kultúra, kiemelten a fotóművészet, a fényképezés iránt érdeklődők elméletét, gyakorlati fejlődését, szakmai haladását. Ösztönözni, segíteni az egyesület tagjait a fotózásban való jártasság magasabb szinten való elsajátítására és művelésére, ezeknek megfelelő minőségű, színvonalú alkotások létrehozása.
Telefon	06-20-396-7256
Honlap	http://www.ulloifotoklub.hu/
E-mail	garagy@gmail.com
Elérhetőség	2225 Üllő, Gyömrői út 24.
Civil szervezet neve	Üllői Lövész Klub
Működési hely	Üllő
Tevékenység	Sport és szabadidős tevékenységet biztosító szervezet, versenyeztetés és szabadidős sportolás szervezése
Telefon	
Honlap	http://lovesz.club.hu/
E-mail	
Elérhetőség	2225 Üllő, Pesti út 92.
Civil szervezet neve	Bálint Ágnes Irodalmi és Értéktörő Alapítvány
Működési hely	Vecses
Tevékenység	Bálint Ágnes író szellemi hagyatékának ápolása, műveinek terjesztése. Működtetni kívánja a Bálint Ágnes Emlékházat. Kapcsolat kialakítása és ápolása Vecsés Város és más települések óvodáival, iskoláival, gyermekkönyvtáraival, gyermekintézményekkel, és hasonló célkitűzésű alapítványokkal és szervezetekkel.
Elérhetőség	2220 Vecsés, Barcsay u. 1.
Civil szervezet neve	Green Team Oktatási és Tájvédelmi Egyesület
Működési hely	Vecses
Tevékenység	Közreműködés az ifjúság nevelésében, oktatásában, kulturális tevékenység, környezet- és természetvédelem, az ifjúság környezettudatos gondolkodásának kialakítása, formálása

Elérhetőség	2220 Vecsés, Batthyány utca 19.sz.
Civil szervezet neve	Kispatak Természetvédő Egyesület
Működési hely	Vecsés
Tevékenység	Vecsés Város természeti környezetének védelme. Városszépítés támogatása.
Telefon	
Honlap	http://www.kispatakegyesulet.hu/
E-mail	elnokseg@kispatakegyesulet.hu
Elérhetőség	2220 Vecsés, Áchim András u. 37.
Civil szervezet neve	Lokálpatrióták Egyesülete
Működési hely	Vecsés
Tevékenység	A község társadalmi, gazdasági, szellemi életének előre vitele.
Elérhetőség	2220 Vecsés, Bartók Béla u. 27.
Civil szervezet neve	Pannon Vadászegylet
Működési hely	Vecsés
Tevékenység	Tagjai számára a sportvadászati lehetőség biztosítása
Elérhetőség	2220 Vecsés, Kisfaludy u. 11.sz.
Civil szervezet neve	Róder Imre Alapítvány
Működési hely	Vecsés
Tevékenység	Vecsés kultúrájának, sportéletének, oktatásának, nemzetiiségi hagyományainak ápolása.
Elérhetőség	2220 Vecsés, Károly u.1.sz.
Civil szervezet neve	Természet Barát Országjáró Közhasznú Egyesület
Működési hely	Vecsés
Tevékenység	Ifjúsági és tömegsport fellendítése, egészséges életmódra nevelése, kulturált szabadidő eltöltése.
Telefon	06-70-457-6004
Honlap	http://adhat.hu/?q=content/term%C3%A9szetbar%C3%A1t-orsz%C3%A1gj%C3%A1r%C3%B3-k%C3%B6zhaszn%C3%BA-egyes%C3%BClet
E-mail	gizizi@tboj.hu
Elérhetőség	2220 Vecsés, Kellner dr. u. 36. I/22.
Civil szervezet neve	Tiroli Tánccsoport Közhasznú Egyesület
Működési hely	Vecsés
Tevékenység	A vecsési fiatalok megismertetése a tiroli táncokkal. Kulturális hagyományörző tevékenység.
Elérhetőség	2220 Vecsés, Malom u. 12.
Civil szervezet neve	Tolerancia Barlangkutató Egyesület
Működési hely	Vecsés
Tevékenység	1995. évi III. tv-ben meghatározott természetvédelmi és ehhez kapcsolódó tudományos feladatok ellátása.
Telefon	
Honlap	http://www.tbe.hu/
E-mail	-
Elérhetőség	2220 Vecsés, Fő út 189/A. fszt.1.

Civil szervezet neve	Vecsés Településszépítő Egyesület
Működési hely	Vecsés
Tevékenység	
Elérhetőség	2220 Vecsés, Károly utca 2.sz.
Civil szervezet neve	Vecsési Hagyományőrző Zeneegyesület, Musikverein Vetschesch
Működési hely	Vecsés
Tevékenység	A vecsési magyar és nemzetiségi zenei tradíciók ápolása és népszerűsítése. Oktatási, kulturális programok szervezése. A Vecsési Hagyományőrző Zeneegyesület - Musikverein Wetschesch városunk legnagyobb tradícióval, legrégebbi folyamatos működéssel bíró, jelenleg egyesületi formában, működő civil szervezete. Elődeink a vecsési fúvószenészek, karmesterek példamutató zeneszerető kitartásából, odaadó munkájából mintegy 200 éves múltra visszatekintő kulturális örökséget, - kottaanyagot, a településre jellemző stílust, helyi tradíciót - hagytak ránk. Felelősségünknek tekintjük ezen értékek megőrzését, példamutató ápolását, továbbadását a felnövő generációk számára. A VHZ Fúvószenekara jelenleg 33 zenész tagságával működik. Karnagyunk Szabó Imre és Hoffer Tibor, zenei vezetőink Kárpátné Hommer Zsuzsanna és Fazekas József. A fúvószenekart részben szakmájukat tekintve is profi előadóművészek, valamint főfoglalkozásuk, hivatásuk mellett zenélő muzsikuskok alkotják. Repertoárunkban megtalálhatóak a helyi tradicionális sváb fúvószené indulói, gyászindulói, polkái, keringői, valamint cseh polkák, keringők, operett és opera nyitányok és nem utolsósorban tánczene, standard illetve a pezsdítő latin-amerikai stílusokat sem nélkülözve.
Telefon	36 30 2553243
Honlap	http://www.vhz.hu/
E-mail	info@vhz.hu
Elérhetőség	2220 Vecsés, Zöldfa utca 30.sz.
Civil szervezet neve	Vecsési Horgász Egyesület
Működési hely	Vecsés
Tevékenység	Horgászattal foglalkozó szervezet
Elérhetőség	2220 Vecsés, Halmy József tér 18.sz.
Civil szervezet neve	Beleznay János Földtulajdonosi Vadásztársaság
Működési hely	Monor
Tevékenység	vadászat, vadgazdálkodás
Elérhetőség	2200 Monor, Jókai u. 55.
Civil szervezet neve	Borzsák Endre Hagyományőrző Egyesület
Működési hely	Monor
Tevékenység	A népi hagyományok megismerése, ápolása, élesztése, a szellemi és tárgyi néprajzi örökség értékeinek életben tartása és beépítése jelenkori életviszonyaink közé, közösségépítés a népi hagyományok eszközeivel (népdalok, néptáncok, népszokások), az egyesület célkitűzéseivel, tevékenységével kapcsolatos rendezvények szervezése, ilyen rendezvényeken való közreműködés elsősorban Monoron, Borzsák Endre monori néprajztudós szellemi hagyatékának ápolása, életművének megismertetése a szélesebb nyilvánossággal
Elérhetőség	2200 Monor, Bocskai u. 1.
Civil szervezet neve	Monor és Vidéke Horgász Egyesület
Működési hely	Monor
Tevékenység	Horgászattal foglalkozó szervezet
Telefon	36-70/310-1036

E-mail	ddarazsi@freemail.hu
Elérhetőség	2200 Monor, Katona József u. 36.sz.
Civil szervezet neve	Monor Környéki Strázsa Borrend
Működési hely	Monor
Tevékenység	Már a középkorban alakultak Európa országaiban borlovagrendek, amelyek a bor kultuszának, egy-egy borvidék hagyományainak ápolását tűzték ki célul, mindezt a lovagi erények gyakorlásával: hűséggel, odaadással és mértékletességgel. A Strázsa-Borrend is azzal a céllal alakult meg, hogy a tájegységünk borainak fajta-, eredet-, és hírnévvédelmével foglalkozzon, hogy e vidék italát széles körben megismertesse, népszerűsítse; és a szőlőművelés tradícióit ápolja. Ösztönözze a kulturált borfogyasztást rendezvény sorozatok szervezésével, fejlessze pincefalunk idegenforgalmát, és hozza létre a Strázsa-hegyi borutat. Ha a történelmi borvidékek évszázados hagyományaival nem is versenyezhetünk, az utóbbi évek borminőségének jelentős javulása, pincefalunk léte alapján a Borrend megfogalmazott tervei reményeink szerint mégis megvalósulhatnak.
Telefon	06-30-905-9468
Honlap	http://www.strazsaborrend.hu/
E-mail	strazsaborrend@strazsaborrend.hu
Elérhetőség	2200 Monor, Kisfaludy u. 47.sz.
Civil szervezet neve	Monori Borút Egyesület
Működési hely	Monor
Tevékenység	Működésével elősegítse a Monor környéki borvidék kulturális és történelmi örökségének megővését, kultúrájának, hagyományainak megőrzését és továbbvitelét, valamint a térség idegenforgalmának bővítését és a monori körzet térségének fejlesztését.
Telefon	06-20-333-9418
Honlap	www.monoriborut.hu
E-mail	monoriborutegyesulet@gmail.com
Elérhetőség	2200 Monor, Kossuth L. u. 65-67
Civil szervezet neve	Monori Strázsák Néptánc Egyesület
Működési hely	Monor
Tevékenység	Táncsoport működtetése. Népzenei hagyományok ápolása. Műsorszolgáltatás.
Elérhetőség	2200 Monor, Kapisztrán János u. 49.
Civil szervezet neve	Nyáry Pál Faluszépítő Alapítvány
Működési hely	Monor
Tevékenység	A Monori Kistérségbe tartozó települések közterületeinek rendezetté tétele, a települések infrastruktúrájának fejlesztése. A települések helyi kulturális értékeinek felkutatása, ápolása, információáramlás elősegítése a településeken. A települések hagyományörzésének támogatása, a szabadidő hasznos eltöltésére alakult helyi szervezetek támogatása.
Elérhetőség	2200 Monor, Batsányi u. 1.
Civil szervezet neve	ARANYKONDA Bérkilövő Vadásztársaság
Működési hely	Tápiószecső
Tevékenység	A vadgazdálkodási jogszabályok alapján sportvadászati tevékenység.
Elérhetőség	2251 Tápiószecső, Tó út 1.
Civil szervezet neve	Ofella Sándor Alapítvány Tápiószecső kulturális hagyományainak megőrzéséért
Működési hely	Tápiószecső

Tevékenység	Tápiószecső Népi Együttes és a Tápió-völgye népi kultúrájának bemutatása, hazai és külföldi vendégszereplés támogatása, évente 2 aktív tag méltó elismerése.
Elérhetőség	2251 Tápiószecső, Bajcsy Zs.u.1.sz.
Civil szervezet neve	Tápió Horgászegyesület
Működési hely	Tápiószecső
Tevékenység	Horgászattal foglalkozó szervezet
Telefon	06-30-4854182
Honlap	
E-mail	kovacs.k.lajos@freemail.hu, idtakacs@freemail.hu
Elérhetőség	2251 Tápiószecső, Vöröshadsereg u.72.sz.
Civil szervezet neve	Tápiószecsői Megoldás Vadásztársaság
Működési hely	Tápiószecső
Tevékenység	Vadászattal foglalkozó társaság
Elérhetőség	2251 Tápiószecső, Ady E. u.1.
Civil szervezet neve	Wass Albert Tápió menti Kulturális Egyesület
Működési hely	Tápiószecső
Tevékenység	Kulturális nemzeti rendezvények szervezése, támogatása, rendezése Wass Albert munkássága alapján, környezet kultúra ápolása, hagyományörzés, irodalmi, történelmi zenés rendezvények megvalósítása, határon túli kapcsolatok fejlesztése, magyar kultúra fejlesztése.
Telefon	
Honlap	http://www.tapioszecso.hu/page.php?53
E-mail	
Elérhetőség	2251 Tápiószecső, Bajcsy Zs. út.1.